

Országgyűlési Napló

*Jakab István, dr. Latorcai János,
Lezsák Sándor és Sneider Tamás*
elnöklete alatt

Jegyzők: *Földi László, Gúr Nándor,
Híszékeny Dezső, dr. Szűcs Lajos*

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	35239
Megemlékezés Szent Flórián napjáról	35239
Egyes törvények honvédelmi kérdésekkel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája.....	35240
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	35240
Felszólalók:	
Dr. Vas Imre , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	35242
Dr. Harangozó Tamás , az MSZP képviselőcsoportja részéről	35243
Firtl Máttyás , a KDNP képviselőcsoportja részéről	35246
Kulcsár Gergely , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	35249
Kónya Péter (független)	35251
Demeter Márta (független)	35256
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	35261
A Magyar Honvédségnek az Iszlám Állam elnevezésű terrorszervezet elleni nemzetközi fellépésben való további részvételéről szóló határozati javaslat általános vitája	35263
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	35263
Felszólalók:	
Kósa Lajos , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	35265
Dr. Harangozó Tamás , az MSZP képviselőcsoportja részéről	35267
Firtl Máttyás , a KDNP képviselőcsoportja részéről	35268
Mirkóczki Ádám , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	35271
Sallai R. Benedek , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	35275
Kónya Péter (független)	35278
Szelényi Zsuzsanna (független)	35281
Mirkóczki Ádám (Jobbik)	35285
Kósa Lajos (Fidesz).....	35286
Demeter Márta (független)	35286
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	35290
A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról, a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája.....	35292
Dr. Hoppál Péter emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	35293
Felszólalók:	
Halász János , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	35298
Kunhalmi Ágnes , az MSZP képviselőcsoportja részéről	35301
Dr. Hoffmann Rózsa , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	35303
Dúró Dóra , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	35305
Ikotity István , az LMP képviselőcsoportja részéről	35308
Szabó Szabolcs (független).....	35311
Fuzik János nemzetiségi szószóló	35315
Dr. Hoppál Péter emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	35318
Az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	35327
Dr. Hoppál Péter emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	35327
Felszólalók:	
Halász János , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	35333
Kunhalmi Ágnes , az MSZP képviselőcsoportja részéről	35334
Dr. Hoffmann Rózsa , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	35335
Dúró Dóra , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	35337
Ikotity István , az LMP képviselőcsoportja részéről	35338
Szabó Szabolcs (független).....	35340
Alexov Lyubomir , nemzetiségi szószóló	35343
Teleki László (MSZP)	35347

Dr. Hoppál Péter emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza 35349

„Az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New-Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény módosításának kihirdetéséről” szóló törvényjavaslat általános vitája 35352

Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán Gusztáv emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője 35353

Felszólalók:

Szabolcs Attila, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 35353

Farkas Gergely, a Jobbik képviselőcsoportja részéről 35354

Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán Gusztáv emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza 35356

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek a gyermekvédelem rendszerének megerősítése érdekében történő, valamint egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája..... 35357

Czibere Károly emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője..... 35358

Felszólalók:

Dr. Selmeczi Gabriella, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 35366

Bangóné Borbély Ildikó, az MSZP képviselőcsoportja részéről 35370

Vágó Sebestyén, a Jobbik képviselőcsoportja részéről..... 35374

Dr. Szél Bernadett, az LMP képviselőcsoportja részéről 35379

Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) 35385

Gúr Nándor (MSZP) 35386

Vágó Sebestyén (Jobbik)..... 35386

Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) 35387

Gúr Nándor (MSZP) 35389

Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) 35390

Dr. Szél Bernadett (LMP) 35391

Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) 35391

Czibere Károly emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza 35392

Egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája 35400

Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán Gusztáv emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője 35400

Felszólalók:

Dr. Bene Ildikó, a Fidesz képviselőcsoportja részéről..... 35401

Teleki László, az MSZP képviselőcsoportja részéről 35404

Dr. Lukács László György, a Jobbik képviselőcsoportja részéről 35406

Gúr Nándor (MSZP) 35410

Rig Lajos (Jobbik) 35411

Dr. Lukács László György (Jobbik)..... 35414

Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán Gusztáv emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza 35416

Az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája 35422

Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője 35422

Felszólalók:

Kucsák László, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 35426

Kunhalmi Ágnes, az MSZP képviselőcsoportja részéről 35430

Dr. Hoffmann Rózsa, a KDNP képviselőcsoportja részéről..... 35434

Dúró Dóra, a Jobbik képviselőcsoportja részéről 35438

Szabó Szabolcs (független)..... 35441

Kissné Köles Erika nemzetiségi szószóló 35446

Kucsák László (Fidesz) 35449

Kunhalmi Ágnes (MSZP) 35450

Dr. Pósnán László (Fidesz) 35450

Kunhalmi Ágnes (MSZP)	35453
Szabó Szabolcs (független).....	35454
Dr. Pószán László (Fidesz)	35455
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	35455
Az ülésnap bezárása	35460

Az ülésen jelen voltak:

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, CZIBERE KÁROLY emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, DR. HOPPÁL PÉTER államtitkár, DR. ÓNODI-SZŰCS ZOLTÁN GUSZTÁV államtitkár, DR. PALKOVICS LÁSZLÓ államtitkár.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának
21. ülésnapja
2017. május 4-én, csütörtökön
(9.00 óra - Elnök: dr. Latorcai János
Jegyzők: Földi László és Hiszékeny Dezső)

ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Szeretettel köszöntöm önöket. Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának 21. **ülésnapját megnyitom**. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Földi László és Hiszékeny Dezső képviselőtársaim mint jegyzők lesznek a segítségemre.

Köszöntöm kedves vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri mai munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! A rendvédelmi szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 137. §-a értelmében május 4-e, **Szent Flórián napja** tűzoltóink és katasztrófavédelmi szerveink ünnepnapja.

Tisztelt Képviselőtársaim! A biztonsághoz és a biztonságos életfeltételekhez való jog olyan alapvető emberi jog, amelyet Magyarország Alaptörvénye is alapelveként határoz meg. Ahhoz, hogy ez megvalósulhasson, tisztában kell lennünk a környezetünkben található veszélyforrásokkal, el kell sajátítanunk a veszélyhelyzetekben követendő magatartási szabályokat, hogy képesek legyünk a katasztrófák megelőzésére és felszámolására. Ezt a rendkívül sokrétű feladatot tűzoltóink élethivatásként, testi épségük és életük kockáztatásával látják el.

Polgáraink életének, biztonságának szolgálata azonban nem a jogszabályi előírások következtében vált egykor és válik ma is hivatássá, hanem mindazon erények alapján, amelyek szerint tűzoltóink hazánkban közel másfél évszázada szolgálják biztonságunkat. Ezek az erények - az önfeláldozás, a bátor, fegyelmezett kötelességteljesítés, illetve embertársaink megsegítése - Szent Flórián középkori kultuszában testesültek meg, és több mint másfél évezred távlatában sem veszítettek jelentőségükből.

Mindezen emberi értékek és a hivatástudat birtokában nem kell hivatásos jogviszonyban állni ahhoz, hogy valaki tűzoltó lehessen. Külön elismerésünket kell ezért kifejeznünk azoknak is, akik a ma működő több mint hatszáz egyesület keretében, munkájuk és családjuk mellett arra is időt szakítanak, hogy önkéntes tűzoltóként szolgálják környezetük biztonságát. Mint minden tűzoltóé, úgy az ő szerepük is több a pusztán tűzoltásnál: közösségeikben nemcsak éltetői, hanem közvetítői is az előbbieken említett jelentős, társadalomformáló erényeknek.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A mai napon fontos, hogy megemlékezzünk az 1922 márciusában elhunyt Széchenyi Ödön életéről és munkásságáról is.

Széchenyi Ödönnek elvülhetetlen érdemei vannak a magyar tűzvédelem megszervezésében. Az ő munkájának köszönhető, hogy 1870-ben megalakult a modern és szakszerű alapokra helyezett első fővárosi hivatásos és önkéntes tűzoltóság.

Széchenyi Ödön - aki gróf Széchenyi István kisebbik fiaként 1839-ben látta meg a napvilágot - grófi származása ellenére lépett be a korszak világhírű londoni tűzoltóságának állományába, hogy tapasztalatokat szerezzen egy hasonlóan professzionális, hazai szervezet felállításához. Elhivatottságával, bátorságával és jellemével rövid időn belül kivívta parancsnokai, a legénység és az angol felsőbb körök elismerését is. Ezt követően tapasztalatait nem csak itthon kamatoztatta. A török szultán az immár világszerte elismert tűzoltóvá vált Széchenyi Ödönt bízta meg Isztambul hivatásos tűzoltóságának felállításával és kiképzésével. Munkája eredményeképp rendkívül sok kitüntetésben részesült, és a mai napig „tűzpasaként” emlegetik Törökországban.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A mai napon Magyarország Országgyűlése tiszteletét és köszönetét fejezi ki minden magyar tűzoltó, minden hazai katasztrófavédelmi és mentőalakulat tagja előtt, azért, hogy elhivatottan, szolgálatra készen védelmezik életünket, biztonságunkat az év minden napján. Isten éltesse valamennyiüket! (Taps.)

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes törvények honvédelmi kérdésekkel összefüggő módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/15344. számon a parlament informatikai hálózatán valamennyiük számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Vargha Tamás államtitkár úrnak, a Honvédelmi Minisztérium államtitkáranak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Amikor tavaly ősszel a honvédelmi ágazatot érintő törvénycsomagot bemutattuk itt a tisztelt Házban, úgy fogalmaztunk, hogy az előttünk álló javaslatot a köznyelv salátatörvénynek nevezi, és akkor is már hangsúlyoztuk, hogy a „saláta” szó helyett, mint most is, inkább a „gondoskodási” jelzőt használnánk, hiszen akkor is és most is az előttünk fekvő javaslat tekinthető a kormány gondoskodási csomagjának.

Hozzátehetnénk talán azt is, hogy motivációs csomag is egyben ez a törvénycsomag, hiszen a kormány és annak tagjaként Magyarország honvédelmi minisztere abban érdekelt, hogy megbecsülje azokat, akik esküjükben arra teszik fel életüket, hogy Magyarországot híven szolgálják, Magyarország függetlenségét, az állampolgárok jogait és szabadságát bátran, az Alaptörvény és a törvények betartásával, a rájuk bízott honvédek és fegyverek erejével életük árán is megvédjék, hiszen mindannyian valljuk közösen, hogy az ember, a honvéd a legfőbb, a legnagyobb érték.

Magyarország elvitathatatlanul jól teljesít, Magyarország erősödik, aminek egyik érdekes következménye az is, hogy a munkaerőpiacon szektorálisan nem munkanélküliség, hanem éppen munkaerő-

hiány alakulhat ki. A motiváció tehát a mi esetünkben is, azt gondolom, hogy elvitathatatlanul fontos tényező. A kormány meg is tesz mindent annak érdekében, hogy a hivatásos, a szerződéses vagy a tartalékos honvédek megbecsülésével vonzóbbá tegye a katonai szolgálatot, hogy az önkéntesen jelentkezők toborzását ezzel is segítse. Ezenfelül ebben a csomagban a honvédségi szervezeti átalakítások törvényi lábát kívánja az előterjesztő megteremteni.

A törvényjavaslat célja a Magyar Honvédség személyi állományát, valamint általánosságban a honvédelem ügyét érintő kérdések szabályozása a hatékonyabb közfeladat-ellátás érdekében. A kormány ezt részben a honvédek jogállásáról szóló törvénnyel, részben egy-egy nem közvetlenül a honvédelmi ágazati, de a honvédelemre, a honvédekre, a honvédek életére kiható törvények módosításával látja megvalósíthatónak.

A teljesség igénye nélkül néhány törvény, amelyek módosítása előttünk fekszik.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi törvény módosításának célja, hogy az önkéntes tartalékos katonák tényleges szolgálatteljesítésének időtartama is jogosultsági időnek minősüljön az álláskeresői járadékra való jogosulttá válás szempontjából. Vagy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi törvény módosításának célja az önkéntes tartalékos szolgálatvállalást elismerő szabályok beiktatása és a közalkalmazottak egyes feladatellátása során elkövetett vétkes kötelezettségzegésre vonatkozó honvédelmi ágazati szabályok megalkotására vonatkozó felhatalmazás megteremtése.

És így tovább még számtalan törvény, amelyek közül, azt gondolom, a legfontosabb a honvédek jogállásáról szóló törvény módosítása, amely a következő főbb témakörökhöz kapcsolódik: az önkéntes tartalékos szolgálatvállalás ösztönzése; a Magyar Honvédség tevékenységét segítő egyesülethez szolgálati érdekből történő vezénylés speciális szabályainak megteremtése; vagy az állomány a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium szakmai állami vezetőjévé kinevezett tagjára vonatkozó jogviszony-szüneteltetési szabályok megalkotása a jelenlegi áthelyezési kötelezettség helyett; a honvédségi ösztöndíjas hallgatók jogállásával összefüggő egyes kérdések törvényi szintre emelése; az előmenetel szabályainak pontosítása a más szervhez vezényeltre nézve; vagy a jogalkalmazás során felmerült gyakorlati problémák kezelése, különös tekintettel az egészségkárosodási ellátás szabályrendszerére.

(9.10)

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvénycsomag tehát a honvédség, a magyar kormány gondoskodási csomagjának nevezhető, mert azt gondoljuk, és abban hiszünk, hogy az ember, a katona, a honvéd minden hagyományos vagy elektronikus modern harceszköz előtt a legnagyobb érték.

Tekintve, hogy a honvédelem mindannyiunk közös ügye, nemzeti ügy, kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy támogassák ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Vas Imre képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. VAS IMRE, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz-frakció támogatja a jelen törvényjavaslatot, amely a honvédek jogállását érintő egyes kérdések szabályozására, valamint a honvédség működését közvetlenül érintő kérdések rendezésére tesz javaslatot. A honvédek jogállásáról szóló törvény módosításának kiemelt célja az önkéntes tartalékos rendszer motivációs elemeinek erősítése, egyes speciális jogállási kérdések rendezése, valamint pontosító rendelkezések megalkotása.

Szeretném kiemelni a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló törvény módosítására tett javaslatokat. Ennek célja egyrészt az önkéntes tartalékos katonák behívási szabályainak egyszerűsítése. A Hvt. jelenleg a honvédelemért felelős miniszter döntéséhez köti az önkéntes tartalékos katonák behívását. A jövőre nézve rendeleti szinten szabályoznák a tényleges szolgálatot elrendelő okmányok kiadásának feltételeit. A módosítás célja másrészt a munkáltatói jogutódlás rendszerének, rendjének szabályozása azokban az esetekben, amikor a honvédelemért felelős miniszter tulajdonosi-jog-gyakorlása alá tartozó gazdasági társaság által ellátott állami feladatok és az azt ellátó munkavállalói állomány átadásra kerül a honvédség valamely szervezete részére.

Egyéb törvények kapcsán az előterjesztés tíz további törvény módosítására tesz javaslatot. E témakörök közül a következőket emelem ki. A tervezet ösztönzi az önkéntes tartalékos szolgálatvállalást. Módosítani javasolja továbbá a nyugellátásra vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy az önkéntes tartalékos szolgálatvállalás során a megszerzett jövedelem ne képezze alapját a nyugellátás szüneteltetésének, hétköznapi nyelvre lefordítva: ettől függetlenül, ezt nem beszámítva az önkéntes tartalékos a nyugellátását megkapja. A Nemzeti Közszolgálati Egyetemről szóló törvény módosítása megteremti az egyetem hadtudományi és honvéd tisztképző kar vezetői munkaköreinek betöltésére vonatkozó, a honvéd vezérkari főnök vezénylési jogkörét. Pontosításra kerülnek a honvéd tisztjelölt alkalmatlanságára vonatkozó jogkövetkezmények is. A javaslat tartalmaz továbbá jogtechnikai jellegű pontosító rendelkezéseket is.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz-frakció támogatja az előttünk fekvő törvényjavaslatot. Kérem,

támogassák önök is. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Harangozó Tamás képviselő úr, aki felszólalását itt, az emelvényen fogja elmondani. Megvárom, míg a képviselő úr felérkezik az emelvényre. Képviselő úr, öné a szó, parancsoljon!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Elnök Úr! Engedje meg, hogy nagyon-nagyon röviden az ön megemlékezését is megerősítve azzal kezdjem felszólalásomat, hogy Szent Flórián napján mi is köszöntjük a tűzoltókat, és köszönjük, hogy egész évben készen állnak a bajba került polgártársaink megsegítésére, köszönjük, hogy esküjükkkel ezt a nemes hivatást választották ma. Talán még különösebben fájó a tűzoltó-egyenruha elvesztése, száműzése magának a „tűzoltó” elnevezésnek is. Fontosnak tartjuk ezen a napon nyomatékosan kijelenteni, hogy ez az önfeláldozó munka elképzelhetetlen egy méltányos szolgálati nyugdíjrendszer bevezetése nélkül, ami programunk kiemelten fontos része ma is. Külön köszönet végezettül a tűzoltást főállásuk mellett önkéntesen vállaló egyesületben szolgáló polgártársainknak.

Tisztelt Országgyűlés! Picit döbbenet hallgattam államtitkár úr és a Fidesz vezérszónoklatát. Arra nem számítottam, hogy a törvény érdemi részéről nekem ellenzéki politikusként kell először beszélnem itt a parlamentben, de akkor csináljuk így. Az mégiscsak furcsa, hogy egy nagyon-nagyon terjedelmes salátatörvény konkrét részletszabályairól sem az előterjesztő, sem az azt támogató kormánypártok nem tartják fontosnak, hogy a nyilvánosság előtt valamiről beszámoljanak.

Két héttel azt követően, hogy az Országgyűlés szavazott a Belügyminisztérium salátatörvényéről, menetrendszerűen a mai napon megérkezett a Honvédelmi Minisztérium szokásos féléves korrekciós, hibajavító törvényjavaslata. Ezúttal is egy tipikus salátatörvényről van szó, és nevezhetjük bárhogy máshogy, a tény az, hogy egy salátatörvényről van szó, amely össze nem tartozó tárgykörök sokaságát érinti. A törvényjavaslat elemeit csupán az kapcsolja össze, hogy mindegyik szabályozási tárgykör gondozása a Honvédelmi Minisztérium felelősségi körébe tartozik. Jellemző, hogy meg sem próbáltak valami elvi vagy kodifikációs magyarázatot adni, miért zsúfoltak bele ezerféle, össze nem tartozó témát egyetlen törvényjavaslatba. Az általános indoklása ugyanis gyakorlatilag csak a módosuló törvények felsorolását tartalmazza.

Mint az ilyen salátatörvényekkel lenni szokott, a most benyújtott törvényjavaslat is tartalmaz számos nyilvánvalóan szükséges kodifikációs pontosítást, másfelől a Magyar Honvédség állománya szempontjából fontos és hasznos új rendelkezéseket is. Így

például kifejezetten üdvözölhetők a hiányszakmának számító szakképesítéssel rendelkező szakemberek megtartására tett erőfeszítések vagy a szabadságmegváltásra vonatkozó szabályok módosítása. Bár az önkéntes tartalékos rendszer mai formájával szemben számos kritika hozható fel, ugyanakkor az önkéntes tartalékos szolgálat vállalásának ösztönzése különböző támogatásokkal, kedvezményekkel szintén előremutató.

Azonban e pozitívumok ellenére is elszomorító az összkép, ugyanis a Honvédelmi Minisztérium által félévenként benyújtott salátatörvények közös vonása, hogy visszatükrözik az Orbán-kormány honvédelmi politikáját jellemző súlyos anomáliákat, amelyeket az MSZP az elmúlt években kritizált. Így például ez a törvényjavaslat is érinti a meghurcolt szolgálati nyugdíjasokat, még rugalmasabbá teszi a túlszolgálat szabályait, még több eltérést enged a miniszternek a törvényi szabályoktól, és még lehet folytatni a sort. E körből is kiemelkedők a túlszolgálatra vonatkozó szabályok.

Mint emlékeztet, 2015 őszén a Fidesz által elfogadott honvédelmi salátatörvény tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén felülírhatóvá tette a szolgálati törvény pihenőidőre és szolgálati időre vonatkozó szabályait. A honvédségnél foglalkoztatott közalkalmazottak esetében pedig brutálisan megemelte a maximálisan elrendelhető rendkívüli munkavégzés idejét, ami így már éves szinten akár 832 órányi, azaz 104 munkanap is lehet. A most benyújtott törvényjavaslat tovább farigcsálja a túlszolgálatra vonatkozó szabályokat. Eszerint a jövőben az őrszolgálatban töltött idő nem minősül majd túlszolgálatnak. Ez a rendelkezés további lehetőséget ad a katonák túlhajszolására, kihasználására.

Sajnos, rendkívül súlyos oka van annak, hogy a félévente elének kerülő salátatörvényekben rendre elbújtatnak egy-egy olyan szabályt, amely a katonák és a honvédségi alkalmazottak többletmunkára kötelezését érinti. E kormányzati törekvés mögött sajnos nagyon komoly valós probléma húzódik meg: a Magyar Honvédség évről évre egyre súlyosbodó létszámhiánnyal küzd. A feltöltetlen beosztások számának 2010 óta bekövetkezett drámai emelkedése világít rá a leginkább arra, hogy az Orbán-kormány milyen meredek lejtőre tette a honvédséget.

(9.20)

A létszámhiány miatt immár a napi működési feladatok ellátása is komoly nehézségekbe ütközik, miközben a Magyar Honvédségnek egyre veszélyesebb külföldi műveletekben is helyt kell állnia, és 2015 óta a határőrizeti feladatokban is közre kell működnie.

A 2015-ig tartó illetménybefagyasztás és a védelmi költségvetés radikális csökkentése pusztító csapás volt a Magyar Honvédség számára. A 2015-ben megkezdődött illetményemelés az utolsó pillanatban dobott mentőöv volt a honvédség számára. A védelmi

költségvetés tavaly megkezdett emelése is évekig legfeljebb csak arra lesz elegendő, hogy orvosolja az elmúlt évek forráskivonásának pusztító hatását, érdemi képességnövelésről, régóta esedékes haditechnikai modernizációról hosszú ideig még csak nem is álmodhatnak a Magyar Honvédség katonái.

Az MSZP már évek óta kongatja a vészharangot, hogy azonnali és hathatós intézkedéseket kell tenni a létszámhiány csökkentésére, az erre vonatkozó határozati javaslatunkat azonban rendre leszavazta a Fidesz. Könnyű belátni, hogy még nagyobb fluktuációhoz fog vezetni, ha a létszámhiányból eredő problémákat a létszámemelés helyett a jelenlegi szolgálatot teljesítő katonák további terhelésével, kizsigerelésével akarják orvosolni.

Mindezek fényében különösen elképesztő, hogy két hete még a Fidesz oktatta ki az ellenzéki pártokat arról, mit jelent a honvédelmi politikáért viselt felelősség. Miközben kormányra kerülésük óta semmilyen komolyabb haditechnikai fejlesztést nem tudtak felmutatni, fontos képességektől esett el a Magyar Honvédség, és a létszámhiány soha nem látott méreteket öltött. Valódi előrelépést talán csak a hadisírok ápolása és gondozása terén tud felmutatni a honvédelmi vezetés. A Magyar Honvédség érdemi fejlesztése helyett csak félévente benyújtott salátatörvények gyártására futja a Honvédelmi Minisztériumnak.

Az MSZP és a Fidesz között évek óta heves elvi vitát okoz a szolgálati nyugdíjasok helyzetének megítélése. Ezt a kérdést ugyancsak érinti a törvényjavaslat. Határozottan elleneztük a korábban jogszerűen megállapított szolgálati nyugdíjak eltörlését, szolgálati járandósággá alakítását és az szja mértékével történő csökkentését. Eddig legalább az mentesülhetett a csökkenés alól, aki jelentkezett önkéntes tartalékos katonának. Ezt a mentesülést a törvényjavaslat nem teszi lehetővé területvédelmi önkéntes tartalékosok esetében. Az MSZP természetesen nem ért egyet ezzel az új megszorító szabállyal, és nagyon kíváncsian várnánk államtitkár úr vagy a Fidesz bármely politikusának magyarázatát, hogy mi okozza ezt az új szabályozást, hiszen a törvényjavaslatban hiába fürkésznénk ennek bármilyen indoklását, azt gyakorlatilag saját magával indokolja a javaslat - tehát bevezetjük, így van. A rendelkezés kapcsán szeretném határozottan ismét leszögezni, hogy az MSZP határozottan ellenzi a korábbi jogszerűen megítélt ellátások csökkentését, és kormányra kerülve meg fogja szüntetni ezt az igazságtalan sarcot, vissza fogja adni a nyugdíjas státuszt azoknak, akikről ezt elvették, és egy méltányos, új szolgálati nyugdíjrendszer kíván bevezetni.

A törvényjavaslat mindezekon túlmenően is számos vitatható rendelkezést tartalmaz. Így nem értünk egyet azzal a módosítással, amely a teljesítményjuttatással egy meghatározott időszakban kifejtett kiemelkedő munka elismerése helyett a szakmai életutat jutalmazná. Természetesen vitán felül áll, hogy a hosszú évtizedeken keresztül kifejtett kimagasló szakmai életutat el kell ismerni - erre volt

egyébként lehetőség és mód, amíg önök azt meg nem szüntették -, azonban ezt nem a teljesítményjuttatás révén, hanem más illetményelemekkel kell biztosítani. A kettőt nem lehet és nem szabad összekeverni.

Nem értünk egyet azzal az iránnyal sem, hogy a honvédségi dolgozók esetében egyre több tekintetben zárják ki a munka törvénykönyve és a közalkalmazotti törvény rendelkezéseinek alkalmazását, és helyette a honvédelmi miniszternek biztosítanak rendeletalkotási jogkört. Különösen érdekes ez a helyzet akkor, amikor épp a Belügyminisztériumot a közalkalmazottak tömegesen, ezrével, tízezzrel perelik, és nem kevés sikerrel. Valószínűleg ezt szeretnék megelőzni, és valószínűleg ismét olyan jogszabályt kívánnak alkotni, amely a törvény erejével teszi teljesen kiszolgáltatottá azokat a közalkalmazottakat, akik a honvédség munkáját segítik.

Már az új szolgálati törvény 2012-es vitájakor is elleneztük, hogy lehetővé tették katonák társadalmi szervezetekhez vezénylését. A most benyújtott törvényjavaslat szerint erre már az állományba vétel pillanatában is lehetőség lesz, azaz olyan ügynevezett katonákat is ki lehet majd vezényelni társadalmi szervezetekhez, akiket még soha nem neveztek ki semmilyen szolgálati beosztásba. Valószínűleg a sportállás valamilyen újabb fajtáját kívánják meghonosítani vagy újra bevezetni 27 év után.

Tehát a törvényjavaslat a benne szereplő több pozitív módosítás ellenére is az Orbán-kormány alapvetően elhibázott honvédelmi politikájának lenyomata, sok koncepcionálisan elhibázott rendelkezés hibajavítása, ezért az MSZP a törvényjavaslatot nem tudja támogatni. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Kónya Péter tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Firtl Máttyás képviselő úr következik, aki a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

FIRTL MÁTYÁS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A tárgyalt törvénycsomag 12 honvédelmi tárgyú törvény módosításának javaslatát tartalmazza, amely annak a törekvésnek az eredményeképpen fekszik a tisztelt Ház előtt, hogy a lehető leghatékonyabban szolgálja a honvédek megbecsülését, életkörülményeinek jobbá tételét, személyi feltételeik további javítását, annak elismeréseként és mindenekelőtt előmozdításaképpen a törvényhozó részéről, hogy ezzel is hazánk legbiztonságosabb, határozott védelmét szolgálják. Ez a törekvés összhangban van azzal a hatékony és Európában egyedülálló eredményes megoldással, amellyel Magyarország a kezdetektől fogva irányt mutatott és követhető sikeres megoldást talált a határainknál megjelenő migránsáradattal szembeni védelemben, miközben Európát amúgy is többszörös válság sújtja, versenyképességi, migrációs, biztonsági, demográfiai és külpolitikai válság egyszerre. Honvédjeinknek és

rendőreinknek köszönhető, hogy a kormány szándékainak megfelelően határaink védelmét a kezdetektől biztosítsuk, azzal a hatékonysággal, határozottsággal és következetességgel, amely biztonságérzetet ad a magyar állampolgároknak, és amely egyben eredményes az európai polgárok védelmében is.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Magyar Honvédség honvédelmi törvényben meghatározott feladatainak a lehető leghatékonyabb teljesítését segíti a törvénymódosítás annak tudatában, hogy Magyarországon a honvédelem nemzeti ügy, aminek alappillérei a nemzeti önerő és a szövetségi együttműködés. Ezért fontos a nemzeti összefogás, a honvédelem ügyét érintő kérdések megoldása, támogatása, amely jelenleg Magyarországot és Európát is védi.

Tisztelt Ház! A törvénymódosítás kapcsán szeretném megragadni az alkalmat arra, hogy hangsúlyozzam, a Magyar Honvédség kiváló képességű állományból áll, katonái ma is helyállnak szerte a világban. Mintegy ezer katona van külföldön, vesz részt NATO-szövetségeseink oldalán, valamennyi nemzetközi közösség által képviselt koalícióban, és mindenhol elismeréssel szólnak a magyar katonák felkészültségéről, lelkiismeretes, bátor kiállásáról. Ugyanígy a déli határaink védelmében is kimagaslóan látták el új feladatukat a magyar katonák az elmúlt másfél-két évben.

Jó hír, hogy megkezdődött a Magyar Honvédség fejlesztése, ezt a „Zrínyi 2026” program tartalmazza. A kormány legutóbb döntött arról, hogy a GDP 0,1 százaléka helyett 0,15 százalékkal emeli a védelmi költségvetést, és ennek köszönhetően nagyobb intenzitással lehet folytatni a katonák megbecsülését célzó intézkedéseket, amelyeknek az előttünk álló törvénycsomag is megfelelő keretet ad. A haditechnikai eszközök korszerűsítésének időszaka is elérkezik, aminek lépései már érzékelhetők.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem, engedjék meg, hogy ezt az alkalmat is felhasználjam, hogy itt a tisztelt Ház falai között köszönetet mondjak a Magyar Honvédség katonáinak, akik védelmet és biztonságot adnak minden magyar állampolgárnak. Köszönet jár minden magyar katonának, akik a válságövezetekben, katonai missziók során, katonai humanitárius segítségnyújtással példamutató módon helyállnak, akik Magyarország és a Magyar Honvédség elismerését, rangját öregbítik azzal, hogy hozzájárulnak a biztonság megteremtéséhez, megerősítéséhez. És köszönet jár mindazoknak, akik az ország határain szolgálnak, a tömeges migrációs helyzet kezelésében biztosítják mindennapjaink, otthonaink nyugalomát és biztonságát.

Tisztelt Képviselőtársaim! A megfelelő törvényi szabályozással és eredményességgel működő honvédelem elsősorban a biztonságunk miatt fontos, és a mi közös megvédendő értékünk. A magyar gazdaság további fejlődésének, az ország gyarapodásának, eddigi közös eredményeink megtartásának alapvető feltétele a biztonság, amelyet a jelenkor legjelentősebb biztonsági kihívásával szembeni eredményes fellépésünk

biztosíthat, és amelyben alapvetően fontos szerepe van honvédelmünknek és honvédejeinknek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmondottakra is tekintettel tartjuk támogandónak az előterjesztett módosításokat.

(9.30)

Ezek, amint olvashatták, egyszerűsítenek, egyértelművé tesznek, összhangot teremtenek, hatékonyságot és észszerűséget erősítenek, ösztönöznek, speciális szabályokat alkotnak, pontosítanak, de mindenképp azt a törvényalkotói szándékot szolgálják, amely még több megbecsülést ad és elismerést a honvédelemben szolgálatot vállalók számára.

Néhány témát kiemelek, hogy eleget tegyünk Harangozó Tamás felszólításának, hogy a kormányoldalon nem is említjük meg a kérdéseket.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi törvény módosításának célja, hogy törvény szerinti munkaviszonyban nem álló önkéntes tartalékos katonák tényleges szolgálatteljesítésének időtartama is jogosultsági időnek minősüljön az álláskeresői járadékra való jogosulttá válás szempontjából.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi törvény módosításának célja az önkéntes tartalékos szolgálatvállalást elismerő szabályok beiktatása és a közalkalmazottak egyes feladatellátása során elkövetett vétkes kötelességszegésre vonatkozó honvédelmi ágazati szabályok megalkotására vonatkozó felhatalmazás megteremtése.

A hadigondozásról szóló 1994. évi törvény módosításának célja a jogalkalmazási tapasztalatok alapján annak egyértelművé tétele, hogy a hadi eredetű egészségkárosodás vizsgálata, amely a járadékosztályba sorolás alapja, nem járhat a már megállapított járadékok csökkentésével, továbbá a tervezet pontosítja a közalapítványnak az életvitel- vagy munkaképességet helyreállító, javító eszközökkel kapcsolatos feladatait.

A honvédelmi törvény módosítása egyszerűsíti az önkéntes tartalékos katonák behívásának szabályait, megteremti a külföldi szolgálatot teljesítőkházastársának munkaviszonyban történő foglalkoztatásának jogalapját, és rendezi azon esetkörü nézve a munkáltatói jogutódlás rendjét, amikor a honvédelemért felelős miniszter tulajdonosjog-gyakorlása alá tartozó gazdasági társaság szervezeti egysége által ellátott állami feladat és az azt ellátó munkavállalói állomány átadásra kerül valamely honvédségi szervezet részére.

A közszolgálati tisztségviselőkről szóló 2011. évi törvény módosításának célja az önkéntes tartalékos szolgálatvállalást elismerő szabályok beiktatása és az alapilletmény magasabb összegben történő megállapítására vonatkozó szabályokkal összefüggésben a közszolgálati életpályák közti átjárhatóság elősegítése.

A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról szóló 2011. évi

törvény módosítása az önkéntes tartalékos szolgálati viszony típusai közötti tartalmi eltérést kezeli. A javaslat további célja, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katonák katasztrófaelhárítási, illetve tömeges bevándorlás okozta veszélyhelyzettel összefüggő feladatokra figyelemmel kapott juttatásai ne számítsanak bele a minimálbér 18-szorosának megfelelő jövedelembé, amelynek elérése esetén a szolgálati járandóságot szüneteltetni kell.

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi törvény módosítása a következő főbb témakörökhöz kapcsolódik: az önkéntes tartalékos szolgálatvállalás ösztönzése, a Magyar Honvédség tevékenységét segítő egyesülethez történő vezénylés speciális szabályainak megteremtése, az állomány a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium szakmai vezetőjévé kinevezett tagjára vonatkozó jogviszony-szüneteltetési szabályok megalkotása a jelenlegi áthelyezési kötelezettség helyett, a honvédségi ösztöndíjas hallgatók jogállásával összefüggő egyes kérdések törvényi szintre emelése, az előmenetel szabályainak pontosítása más szervhez vezényeltekre nézve, a jogalkalmazás során felmerült gyakorlati problémák kezelése, különös tekintettel az egészségkárosodási ellátás szabályrendszerére.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Mi mindannyian olyan Magyarországot és olyan Európát akarunk, ahol saját magyar életünket élhetjük. Egy erős országért dolgozunk, amely fejlődik, gyarapodik minden polgárával együtt. A nemzetállamokat, Magyarországot semmi sem pótolhatja, semmi sem adhat nekünk biztonságot a biztonságos szülőföldünk helyett, ahol otthon érezzük magunkat, és ahol vannak, amíg vannak elkötelezett honvédeink, hivatásosak, önkéntesek, fiatalok és idősebbek, nők és férfiak.

Ezért a Kereszténydemokrata Néppárt frakciója a törvénycsomag-módosítást támogatja, és annak támogatására kérem képviselőtársaimat. Hiszen abban azért megegyezhetünk, hogy a honvédség nemzeti ügy. Ezért kérem, hogy támogassák. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Kulcsár Gergely képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

KULCSÁR GERGELY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy Szent Flórián napján magam is üdvözljem a magyar tűzoltókat, önkéntes tűzoltókat, és megköszönjem nekik áldozatos munkájukat. Bízom benne, hogy a jövőben áldozatvállalásuknak megfelelő bérekben és megbecsülésben részesülnek majd.

Tisztelt Ház! Az egyes törvények honvédelmi kérdésekkel összefüggő módosításáról szóló javaslatról tárgyalunk ezekben a percekben. Ez valóban egy nagy lélegzetvételű javaslat, 12 törvény módosul, fő-

ként jogállási témákat tartalmaz ez a hatalmas javaslat. Ebből kiemelnék néhányat, amit fontosnak tartok.

Az önkéntes tartalékos katonákkal kapcsolatos új szabályozásokkal kapcsolatban a javaslat azt rendezi, hogy munkaviszonyban nem álló személyek esetében az önkéntes tartalékos szolgálati viszony keretében teljesített szolgálat az álláskeresői járadék megállapítása vonatkozásában jogosultsági időnek minősül. Gyakorlatilag a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény módosítása pedig motiváció az önkéntes tartalékos vállalására, hogy a jövőben a közalkalmazotti állásra pályázók közül, ha egyformán megfelelnek a feltételeknek, előnyben kell részesíteni az önkéntes tartalékos szolgálati viszonyban állókat.

A javaslat a közszolgálati tisztségviselőkről szóló törvény módosításával kimondja azt is, hogy a vezető munkakört betöltő kormánytisztviselő a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetes engedélye alapján létesíthet önkéntes tartalékos katonai szolgálati viszonyt. Az önkéntes tartalékos katonai szolgálat vállalását ösztönző juttatások rendszerének egy egész fejezetet szentelnek a törvényben, a kinevezésről, az előmenetelről, a juttatásokról, a rendfokozatokról és egyebekről. Ezeket az önkéntes tartalékos katonákkal kapcsolatos szabályozásokat támogatni tudjuk. Korábban ehhez hasonló felvetéseink nekünk is voltak, és örülünk, hogy ezek most megvalósulnak.

Más kedvezményekkel is vonzóbbá lehetne tenni az önkéntes tartalékos szolgálatot, esetleg azoknak a munkaadóknak is lehetne biztosítani valamiféle előnyöket, akik tartalékosokat alkalmaznak. És ha már szóba került ez a téma, illetve szerepel ebben a törvényjavaslatban, akkor hadd említsem meg azt, hogy hozzánk megkeresés érkezett Kárpátaljáról, több fiatalról beszélt a megkereső, és azt kérdezte tőlünk, hogy miért nem jelentkezhetnek önkéntes tartalékosnak olyan magyar állampolgárok, akiknek nincs magyarországi lakcímük. Talán ezt a problémát is lehetne orvosolni, és nem kellene kizárni azokat a határon túli magyarokat, akik szeretnének jelentkezni a szolgálatra, de nincs hazai lakcímük.

A törvényjavaslatban a szabadságmegváltással kapcsolatos szabályok is üdvözlendők; illetve kiemelném még a hadigondozásról szóló törvény módosítását, amiben az szerepel, hogy a jogerősen megállapított hadirokkant-járadék összege abban az esetben sem lesz csökkenthető, ha a hadirokkant hadi eredetű fogyatkozása felülvizsgálatának eredményeként alacsonyabb járadékosztályba kerül besorolásra. Természetesen ezt a változást is támogatjuk. A Jobbiknak mindig szívügye volt a hadirokkantak, hadiárvaik megfelelő ellátása, gondozása, amely terén ebben a ciklusban szerencsére konszenzus mutatkozott a Házban, és megfelelő törvényt módosítások kerültek elfogadásra.

Számos más törvényt módosít az előttünk fekvő javaslat, a honvédek jogállásáról szóló törvény módosításával kapcsolatos változások nagyjából-egészéből támogathatóak a Jobbik számára. A Job-

bik Magyarországért Mozgalom mindig igyekezett a honvédelmi kérdésekhez konstruktívan hozzáállni, hiszen hitünk szerint ez az a téma, amely sok esetben nem lehet politikai csatározások terepe. A hon védelme olyan nemzeti ügy, amely minden magyar embert érint, és a nemzet biztonságának legfontosabb pillére.

(9.40)

Ennek ellenére el kell mondanom, hogy bár látjuk a honvédelmi miniszter úr részéről azt az akaratot, hogy honvédelmi téren előrelépjünk, viszont az is érzékelhető, hogy a szép szavakkal és gondolatokkal párhuzamosan nincs olyan mértékű cselekvés, amelyet a helyzet megkövetelne.

Többször elmondtuk, hogy a haderőnk leépítésében az elmúlt évtizedekben regnáló összes kormánynak óriási a felelőssége. A XXI. századi kihívásoknak és technikának megfelelő hadsereg megvalósításához kevés ez a kormányzati teljesítmény. Rendszerintű változásokra van szükség, amiben fontos szerepe van az egyébként a miniszter által is szükségesnek mondott, területi alapon történő honvédelmi igazgatás létrehozásának, a fiatalok hazafias honvédelmi nevelésének, minden fegyvernemmel rendelkező, légi támogatott, a kor követelményeinek megfelelő szárazföldi haderő létrehozásának, a határőrség bevezetésének és a magyar hadiipar feltámasztásának egyaránt. A sor még tovább folytatható.

De visszatérve a törvényjavaslatra, amiről most tárgyalunk, a Jobbik tudja támogatni, különös tekintettel arra, hogy az önkéntes tartalékos katonai szolgálattal kapcsolatban pozitív előrelépés tapasztalható, főként az ösztönző juttatások rendszerével kapcsolatban. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most Kónya Péter képviselő úrnak adok szót, aki a helyén mondja el a felszólalását. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

KÓNYA PÉTER (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy a felszólalásomat elsőként én is azzal kezdjem, hogy Szent Flórián napja alkalmából nagy tisztelettel köszöntsem egykori kollégáimat, a tűzoltókollégákat és a katasztrófavédelemben dolgozó kollégákat. Úgy gondolom, hogy azon férfiak és nők, akik ezt a szolgálatot vállalják, a szó legnemesebb értelmében valóban a haza, az emberek szolgálatát vállalják. Nem véletlen, hogy ez a szakma, ez a hivatás a legnépszerűbb hivatások közé tartozik ma Magyarországon. Az állampolgáraink is megbecsülik őket, és nagy megbecsülésnek örvendenek ezek az emberek, hiszen nap mint nap ők azok, akik segítenek, ha mi bajba jutunk, ha katasztrófa van, ha tűz van, ha éppen felmegy valakinek a macs-

kája a fára, de mindenféle bajban a tűzoltók azok, akikre nap mint nap számíthatunk.

Ugyanakkor engedjék meg, hogy ha már Szent Flórián napja van, felhasználjam ezt a napot és felhívjam egy dologra a figyelmüket: méltatlan az a helyzet, hogy egyrészt valóban, ahogy Harangozó Tamás képviselőtársam is említette, elvették a tűzoltók egyenruháját, a tűzoltó nevet, és egy olyan szervezeti név alá tömörítették be a nagy hagyományokkal rendelkező tűzoltókat, amit úgy hívnak, hogy katasztrófavédelem. Itt lenne az ideje elgondolkodni azon, mennyire méltatlan az, hogy ezeket az embereket, akik nap mint nap kiállnak értünk és segítenek nekünk, egy olyan szervezeti névvel illetjük, hogy katasztrófavédelem. Ők nem védik a katasztrófát, hanem elhárítják a katasztrófát.

Nem tudom egyébként, ki volt az az agyament ember, aki így nevezte el ezt a szervezetet, majd ezt követően ez gyakorlatilag társadalmiasult Magyarországon. Próbálják meg értelmezni ezt a szót. Ezek az emberek nem a katasztrófát védik, hanem pontosan abban segítenek, hogy a katasztrófát elhárítsák. Jó lenne, ha a stadionok építése helyett meg a propagandaköltségek helyett, mondjuk, arra költenének pár száz millió forintot, hogy normális elnevezést adjanak ennek a szervezetnek, mert ez méltatlan azokhoz az emberekhez, akik ebben egyébként szolgálatot teljesítenek.

És engedjék meg, hogy megemlékezzünk azokról a tűzoltókról is, akik akár balesetet szenvedtek, egészségkárosodást szenvedtek, vagy elhaláloztak szolgálatteljesítés közben. Úgy gondolom, hogy a mai napon rájuk is emlékeznünk kell.

És akkor rátérnék a valódi napirendünkre. Azt kell mondjam, hogy végigolvasva ezt a törvénycsomagot, én is arra a megállapításra jutottam, egyetértve Harangozó Tamás kollégámmal, hogy ez nem más, mint a Magyar Honvédség súlyos létszámhiányából adódó salátatörvény-tervezet. Nem először játsszák el azt önök különböző törvényekkel, hogy salátatörvényeket tesznek elének, amikben vannak mézesmadzag jellegű, valóban pozitív intézkedések, és közben belecsempésznek olyan dolgokat, amik viszont abszolút negatívak, hátráltatják egyébként a további szolgálatot, vagy éppen jogokat vesznek el a katonáktól, vagy további túlterheltséget tesznek rájuk. Ez a törvény is pontosan ilyen.

Számos olyan pozitív eleme van ennek a törvénytervezetnek, amit már régen meg kellett volna hozniuk, de legalább idekerültek. És akkor ezekből hadd említsek meg egy párat! Mielőtt ezeket megemlíteném, azért pontosan kitérve az önkéntes tartalékos szolgálatra... - hiszen a törvény egyik fő motívója az, hogy valahogy, valamilyen módon a társadalom minél szélesebb rétegeit próbálja meg orientálni az önkéntes tartalékos szolgálat felé, motiválni az embereket arra, hogy vállaljanak önkéntes tartalékos szolgálatot, hiszen olyan súlyos létszámhiánnyal küszködik a Magyar Honvédség aktív állománya, szerződéses állománya, amit ezzel próbálnak orvo-

solni. Hiszen megnövekedtek a feladatok, akár csak a déli határon szolgáló katonákra gondolunk, vagy éppen a külföldi misszióban szolgálatot teljesítő katonákra, nincs meg a megfelelő létszám.

Államtitkár Úr! A honvédelmi kormányzatnak és a honvédelmi tárca vezetésének az lenne a fő feladata, hogy igenis az aktív állományt és a szerződéses állományt töltsék fel, és olyan motivációs eszközöket hozzanak be, hogy az emberek valóban vállalják a hivatásos szolgálatot vagy adott esetben a szerződéses katonai szolgálatot. Azáltal, hogy önök eltörölték a szolgálati nyugdíjrendszer intézményét, egy olyan motivációs eszközt vettek ki, ami a leginkább motiválta az embereket arra, hogy tiszteességgel, becsülettel végigszolgáljanak 25, 30, 35 évet, majd ezt követően jogosulttá válnak a szolgálati nyugdíjrendszerre, ha egyáltalán megélik azt a kort. Mert a katonák jelentős része sajnálatos módon, de beszélhetnénk itt a rendőrökről, a tűzoltókról, a börtönőrökről is, nem éli meg ezt a kort.

Éppen ezért egyébként az önök egyik legnagyobb bűnének tartom a szolgálati nyugdíjrendszer eltörlését és azt, hogy egyébként ez nyilvánvalóan egy nemes és egy pozitív szándék volt, hogy az önkéntes tartalékos szolgálatot, ami a rendszerváltást követően teljesen elsovadt, valamilyen módon újraélesztették, hiszen egyébként minden normális társadalomban erre gondot fordítanak, hogy legyenek önkéntes tartalékos katonák - nem ezzel van a probléma. Azzal van a probléma, hogy önök nem egy önkéntes tartalékos katonai szolgálati rendszert hoztak létre, hanem egy önkéntes és kényszer tartalékos rendszert, ugyanis önök úgy töltötték fel első körben, és most is leginkább azokra számítanak, akik egyébként szolgálati nyugdíjasok voltak.

Önök megvonták a tisztességgel és becsülettel megszolgált juttatásuk egy részét azáltal, hogy megszüntették a szolgálati nyugdíjukat, majd ezt átminősítették szolgálati járandósággá. Ráadásul ezt nemcsak hogy átminősítették, hanem csökkentették a mindenkori adókulcs legmagasabb mértékével. Ezzel semmi mást nem értek el, mint hogy gyakorlatilag megfosztották a jogaitól ezeket az embereket, majd ezt követően nagy kegyesen felajánlották, hogy akik egyébként vállalják az önkéntes tartalékos katonai szolgálatot, azoknak visszaadják azt, amit előtte elvettek tőlük teljesen jogtalanul. Ezt nem így kellett volna csinálni, államtitkár úr, bár ön akkor még nem volt pozícióban. Ettől függetlenül az utódja lehet ennek, és vinnie kell a felelősséget ennek a kormányzatnak. Ezt egyszerűen úgy kellett volna csinálni, hogy pozitív motivációs eszközökkel elérni azt, hogy akár rendőrök, akár tűzoltók, akár katonák voltak, akik szolgálati nyugdíjasok voltak, vállaljanak önkéntes tartalékos szolgálatot, nem úgy, hogy elvevünk, aztán majd visszacsöpögtetünk nekik valamit.

Magából a törvénytervezetből is kitűnik az, hogy számos intézkedéssel próbálják egyébként visszacsempészni a szolgálati nyugdíjrendszer intézményének valamilyen elemeit, hiszen önök is rájöttek

arra, csak nem merik beismerni, hogy iszonyúan hibás döntés volt a szolgálati nyugdíjrendszer eltörlése, hiszen az látszik, hogy rengeteg ember került így utcára. Sajnos, nem mondhatok létszámokat, mert önök voltak azok, akik minősített adattá tették azt, amikor rákérdeztem, hogy hány olyan ember került egyébként utcára a szolgálati nyugdíjrendszer megszüntetése után úgy, hogy semmilyen ellátásban nem részesült, pedig megvolt már, mondjuk, a 25 éves szolgálati jogviszonya, és vagy átszervezés kapcsán, vagy egészségügyi okokból, vagy egyéb dolgok miatt le kellett szerelnie. Az átmeneti időszakban, amíg nem volt bevezetve az egészségkárosodási járadék, ez alatt a durván öt év alatt, sajnos számot nem mondhatok, mert minősítették az adatot, csak annyit tudok mondani, hogy számos olyan katona került úgy az utcára, aki becsületben végigszolgált 15, 20, 25 évet, akár 30 évet, hogy semmilyen juttatásban és járandóságban nem részesült, miközben ezek az emberek egyébként úgy, azzal a tudattal vállalták a hivatásos katonai szolgálatot, és azzal a tudattal szolgálták végig ezeket az éveket becsülettel és tisztességgel, hogy amikor vége lesz a szolgálatuknak, akkor az állam gondoskodni fog róluk.

(9.50)

Ehhez képest önök az utcára rakták ki ezeket az embereket. Jó lenne, ha elgondolkodnának azon, hogy az átmeneti időszakban utcára került emberekkel mit kellene kezdeni.

Hogy egy-két pozitív dolgot is mondjak: nyilván abból fakadóan, amit elmondtam, hogy önök a szolgálati járadékosoknak megvonták, illetve csökkentették a járadékát, most visszahoznak egy olyan elemeket, amire megint azt lehet mondani, hogy pozitív elem. Hiszen azt, hogy azok a juttatások, amelyeket pluszban kapnak az önkéntes tartalékos szolgálat ideje alatt akár a déli határon szolgálatot teljesítők teljesítés közben vagy akár katasztrófaelhárításban, ne számítsanak bele a juttatásokba, én magam is kezdeményeztem egyébként, és a szakszervezetek is kezdeményezték. Tehát azt lehet mondani, hogy ez egy pozitív eleme a törvénymódosításnak, ugyanakkor egyszerűbb lenne eltörölni magát az elvonást, és akkor nem kellene ilyen dolgokkal foglalkozni. Az lenne a tisztességes, hiszen önök mondták azt, hogy Magyarország jobban teljesít, akkor nem értjük, hogy miért van szükség arra, hogy egyébként a már megszerzett juttatásukat - véleményem szerint egyébként törvénytelenül - csökkentették a fegyveres rendvédelmi szervek egykori szolgálati nyugdíjasainak.

Valóban pozitív a szabadságmegváltás módosítása, és pozitívnak tekinthető a katonai egészségügyi szerv közegészségügyi ellátásra vonatkozó szabályozásával kapcsolatos törvénymódosítás. Valószínűleg az motiválhatta önöket, hogy az elmúlt időszakban azért több fertőzés-gyanús és egyéb dolgok történtek a Magyar Honvédségnél. Amíg én magam hivatásos katona voltam, gyakorlatilag arról szólt a Magyar

Honvédség, hogy amikor ilyen panaszokat ejtettünk, hogy nem jók a közegészségügyi állapotok a laktanyákban és egyéb szolgálati helyeken, akkor mindig azt kaptuk, hogy le lehet szerelni, egyébként a katona meg azt vállalta, amit csinál; ugyanígy nem lehetett munkaügyi ellenőrzés. Jó lenne, államtitkár úr, ha ezen is elgondolkodnának, hogy egyébként munkavédelmi ellenőrzéseket ki tarthat a Magyar Honvédségben. Senki egyébként, vagy legalábbis nagyon bonyolult, hiszen szakszervezeti vezetőként is nagyon nehezen tudtunk munkavédelmi ellenőrzéseket tartani a Magyar Honvédségben, miközben békeidőben, azt gondolom, a Magyar Honvédségnél mint veszélyes üzemnél különösen fontos lenne, hogy ilyen jellegű ellenőrzéseket végrehajtsanak, és a szükséges korrekciókat megtegyék, ugyanígy a közegészségügyi állapotok tekintetében is. Én azt gondolom, hogy ez egy pozitív előrelépés, csak jó lenne, ha a munkavédelemmel kapcsolatban is megtennék ugyanezt, mert ne akkor kelljen megtenni, ha olyan jellegű munkabalesetek következnek be, amelyek után majd utólag próbálják ezt orvosolni különböző törvénymódosításokkal.

A sportállás tekintetében én nagyon nem szeretnék újra őrnagy meg alezredes futballistákat látni a Kispest-Honvédban vagy akár bármelyik csapatban. Nyilván most már van egyébként Puskás-ügyi miniszterünk, most már lesz megint újra őrnagy meg alezredes futballistánk. Reméljük egyébként, világhíresek lesznek, csak nem feltétlenül kellene, hogy őrnagyok meg alezredesek legyenek. Ezzel a sportállásos dologgal egyáltalán nem lehet egyetérteni. Nyilvánvaló, hogy ez a szándéka, hogy különböző társadalmi szervezetekhez vezényelni lehet. Megint beöltöztetnek önkénteseket az embereket, hogy egyenruhát adunk egyébként civilekre. Ez egy nagyon rossz módszer volt korábban is.

Egyetértve Harangozó Tamás kollégámmal, túl sok ebben a törvénymódosításban a rossz, miközben vannak pozitív elemei, ezért én magam is vívódom azon, hogy tudjam támogatni, illetve támogassam-e ezt a törvénymódosítást avagy sem. Még alszom rá egyet, és megnézem, hogy milyen módosító indítványok kerülnek be a bizottság elé, és lesznek-e egyébként olyan pozitív módosítások, amelyek inkább abba az irányba billentenek el, hogy tudjak szavazni. Én bízom benne, hogy ebben konstruktív lesz a tárcá, és remélem, hogy egyébként azt a haderőfejlesztést, amit önök beígérték, már nem az önök kormánya fogja végrehajtani, hanem a miénk. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Szabó Szabolcs és Harangozó Tamás tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mostantól van lehetőség kettőperces felszólalásokra és további képviselői felszólalásra. Ennek megfelelően rendes felszólalásra Demeter Márta képviselő asszonynak adok szót. Parancsoljon, képviselő asszony!

DEMETER MÁRTA (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy első körben én is Szent Flórián napján köszöntsem a tűzoltókat és köszöntsem a katasztrófavédelmi szerv munkatársait, és ezen a formán is megköszönjem nekik azt a szolgálatot, amit ők teljesítenek nap mint nap a magyar emberek biztonságáért, és további erőt, egészséget kívánjak nekik a szolgálathoz.

A konkrét törvénymódosításról szólva: többször elhangzott itt, hogy salátatörvény. Abszolút salátatörvény, ez látszik, 12 törvényt módosít az előttünk fekvő javaslat. Ez egy dolgot mutat: azt, hogy az elmúlt években semmilyen koncepció nem volt, semmilyen koncepció, elképzelés, konkrétum arra vonatkozóan, hogy hogyan kellene fejleszteni a Magyar Honvédséget, hogyan kellene a működés hatékonyságát javítani. Rendszeresen találkozunk ezzel, hogy folyamatos javítások, pótolgatások szerepelnek, illetve nem látszik egy jövőkép, hogy mit szeretne elérni akár a Honvédelmi Minisztérium, de egyébként ez a Belügyminisztériumnál is ugyanúgy jellemző, ámde apró részleteit már kodifikálással meg törvényalkotással elének terjesztik - ez számomra továbbra is elfogadhatatlan.

Azt sem értem, bár ezek után már apróság, hogy miért nem a honvédelmi miniszter nyújtotta be ezt a javaslatot, és egyébként a miniszterelnök-helyettes hogyan kerül ebbe a javaslatba, pontosabban a kormány részéről miért ő nyújtja ezt be.

Továbbá a törvényjavaslat elején, a fedőlapon említésre kerül az, hogy az érintett szakmai érdekvéleményi szervekkel ez egyeztetésre került. Azt szeretném megkérdezni az államtitkár úrtól, hogy pontosan kikkel egyeztetették ezt a 12 törvény módosítását tartalmazó javaslatot, ők erre milyen véleményezést adtak, és egyébként mennyi idejük volt erre a dologra. Hiszen itt nem az szerepel, hogy egyetértetek vele, hanem hogy ez egyeztetésre került, úgyhogy ezt kérdésként fenntartanám ön felé.

Tehát továbbra is az az ember érzése, hogy pusztán itt a szorgos munka látszatát keltve próbálnak törvényeket alkotni, és - ahogy egyik kormánypárti képviselőtársam említette - hogy egyértelműsítene. Ebből egy dolog lett egyértelmű szerintem ismét számunkra: az, hogy koncepció nincs, és hogy fogalmuk nincs, hogy mit kezdjenek azzal a helyzettel, ami kialakult az elmúlt években, ami egyébként nem váratlanul alakult ki; a kormánypártiak és ez a kormány nagyon sokat tett azért, hogy ilyen súlyos helyzet alakuljon ki, mint ami jelen pillanatban a Magyar Honvédségnek a működőképességét jellemzi, de látszik, hogy fogalmuk sincs róla, hogy ezt az eszkalálódott helyzetet most már hogyan kezeljék. Abból is látszik, hogy most már ténylegesen körülbelül háromhavonta találkozhatunk valamilyen módosításával a honvédelmi törvénynek vagy a honvédek jogállásáról szóló törvénynek, vagy bárminek, ami a Magyar Honvédséggel kapcsolatos jogszabály. Ez egyszerűen tarthatatlan. Tehát magán a rendszeren

sem lehet keresztülvinni ezeknek a szabályoknak a végrehajtását ennyi idő alatt. Mire a rendszer, mire az állomány alkalmazkodik egy új helyzethez, addigra újabb és újabb törvényeket alkotnak. Ez továbbra is elfogadhatatlan. És mint említettem, mindig a rugalmasságra és a pontosításra hivatkoznak - szerintem ez egyszerűen a koncepciótlanság.

Tehát arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy nem az a megoldás, hogy a szabályokat igazítgatják mindig egy egyre romló helyzethez, hanem igenis a helyzetet kell javítani. Én azt gondolom - remélem, de gondolom -, hogy vannak a Honvédelmi Minisztérium közelében is még és egészen biztosan találnak olyan kiváló szakembereket, akik egész pontosan meg tudják mondani, hogy szakmai szempontból mire van szükség, hogy annak a megrendelésnek, annak a keretnek, amit elvár a politika, hogy mi a Magyar Honvédség feladata, a teljesítéséhez milyen szakmai szempontoknak kell érvényesülni, pontosan milyen eszközökre, milyen struktúrára hogyan van szükség, és igenis ezt tudja utána végrehajtani a politika. Úgyhogy én azt gondolom, hogy ténylegesen a szakmát ebben a dologban jobban kellene foglalkoztatni, hiszen azt látjuk, hogy tényleg a politikusok avatkoznak bele olyan kérdésekbe, amelyek szakmai jellegűek, és innentől kezdve az egész rendszer borul.

Ténykérdés, ahogy a képviselőtársaim előttem említették, és én nem szeretném pontról pontra felsorolni, hogy mik azok az apró pozitívumok, amelyeket, igen, tartalmaz a törvény, ezt el kell ismerni. Én a magam részéről azt kérdezem, hogy ezek a pozitívumok hol voltak eddig. Például az önkéntes tartalékos rendszer motivációs elemeivel kapcsolatban, amiből nagyon apróságokat látunk csak ebben a javaslatban, ami előttünk fekszik, eddig ezek hol voltak? Eddig ezek miért nem valósultak meg?

(10.00)

Egyébként most is kérdéses, hogy hogyan fognak megvalósulni, hiszen én úgy látom, hogy az önkéntes tartalékos rendszer koncepciója vagy elképzelése, illetve a jelenleg működő struktúra nem teljesen koherens, és ráadásul nem is tudunk arról semmit, hogy mik lennének a konkrét fejlesztési irányok.

Azok az apró pozitívumok tehát, amelyek látzanak, azt gondolom, hogy az elvárható minimumok, itt az elmúlt évek után ez már csak az elvárható minimumoknak a teljesítését jelenti. Az összes többi korlátozó, szankcionáló intézkedés, amit önök rugalmasságnak hívnak, ami megint arra jó, hogy az állományt szorongassa, megint arra jó, hogy hihetetlenül túlterhelje az így is már körülbelül 120 százalékon kihasznált állományt, ezek mind-mind csupán pótcselekvések, hiszen érdemi lépések nem történnek a helyzet javítására, éppen ezért mindenféle jogszabályi és rendeleti rugalmasság biztosításával próbálják meg ezt kezelni. Nem lehet ezzel érdemben kezelni, és hogyha ez nem kerül megoldásra, akkor ez érdemben kiszolgáltathatja az ország biztonságát,

hiszen ahhoz, hogy az állomány megfelelően tudja ellátni a feladatát, biztonságosan tudja ellátni a feladatát, ahhoz igenis kiszámíthatóságra van szükség, és megfelelő jogszabályi környezetre számukra is, és nyilván - ezt majd később fogom említeni - talán, mondjuk, eszközökre is.

Azt kérdezném tehát, államtitkár úr, hogy hol van az érdemi cselekvés, mert a pótcselekvést most látjuk. Mitől lesz feltöltve az állomány? Mitől lesznek működő technikai eszközök a Magyar Honvédségben? Mitől fognak épülni a Magyar Honvédségnek a képességei? És egyébként mitől lesz egyáltalán valamilyen kiszámítható életpálya, ami mind a toborzástól kezdve, akár ide még beleérthetjük az önkéntes tartalékos rendszert is, de egészen a nyugállományig, illetve a rekonverzióig tart adott esetben, tehát ez hogy néz ki? Mert ettől a javaslatcsomagtól egészen biztos hogy ezek nem oldódnak meg, ez csak pótcselekvés és túlkodifikálás.

És akkor pár szót szólnék az önkéntes tartalékos rendszerről, hiszen többször kérdeztem írásban a Honvédelmi Minisztériumot, hogy hol tart ez az ügy. Most van egy jelenleg úgymond működőnek minősülő önkéntes tartalékos rendszer, elvileg elkezdődött egy területvédelmi elven működő önkéntes tartalékos rendszer kialakítása, az ahhoz szükséges koncepció kialakítása, ebből nem látunk még mindig semmit, államtitkár úr. Azt a választ kaptam a kérdéseimre, hogy a kormány tárgyalta erről, a stratégiai kabinethez úgymond visszaküldte a javaslatot, hogy az adjon bizonyos javaslatokat, megoldásokat, és ezt követően nem lehet tudni, hogy mi történt. Tárgyalta-e már erről a kormány? Hol tart ez a koncepció? Mert az látszik, hogy vannak apró elemek, itt felszínre jönnek bizonyos dolgok, de nem látszik, hogy ezt mire akarják felfűzni, nem látszik, hogy ebből egyáltalán mit akar a honvédelmi politikai vezetés kihozni.

Én csak remélem, hogy nem azt, amiről szó volt, hogy itt 20 ezer önkéntes tartalékos lesz, és egyébként majd ezzel próbálják kompenzálni a professzionális haderőnek azt a hatalmas létszámhiányát, ami most már az elmúlt években kialakult. Több mint 6 ezer fős létszámhiányról egészen biztosan beszélhetünk, de egyes szakértői számítások szerint ez már a 8 ezer főt is elérheti, úgyhogy azt gondolom, hogy érdemi cselekvésre van szükség, egy olyan környezetnek a kialakítására, ami igenis segíti azt, hogy minél többen belépjenek a Magyar Honvédség állományába, és vállaljanak szolgálatot akár szerződéses, akár pedig hivatásos állományú tagként; semmiképp sem ezek az úgymond nagy ívű tervek, ámde nagyon üres tervek, mint amiket mindenféle ismeretlen koncepció alapján, pletykákból hallani csak, mert a kormány egyébként semmit nem köt a képviselők orrára, talán a kormánypárti képviselőkére sem.

A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet szintén egy ilyen, mondhatni, kényes pont, hiszen volt egy adott helyzet, amit kezelni kellett, viszont az látszik, hogy itt is a rugalmasság jegyében, tekintve, hogy óriási létszámhiánnyal küzd a honvédség, és

ténylegesen a működésképtelenség határára sodródott már, azzal próbálják megoldani a helyzetet, hogy - ahogy az előttem szólók is említették - a túlmunkának és a túlszolgálatnak a mértékét, a maximumát eltörölték, a végtelenségig kitolták, és egyébként a mostani törvényjavaslatban is szorítanak még ezen a helyzeten. Ez tehát semmiképpen nem megoldás, ez csak egy látszat, ezzel mindenki megnyugtathatja magát, hogy meg lett szavazva egy törvényjavaslat, mostantól minden rendben. Nem lesz semmi sem rendben ettől. Hogyha valaminek a megszárazásától rendbe jöhet valami, az egyébként a honvédség költségvetésének az érdemi emelése lenne.

A jelenlegi helyzetben tehát több mint 6 ezer fős létszámihiányról egészen biztosan beszélhetünk, óriási forráshiányról, képességeknél a leépüléséről, tudjuk, hogy a harcihelikopter-képesség megszűnt, és a szállítóképesség is lényegében a megszűnés határára sodródott, bár tény, hogy most tett a minisztérium ebben lépéseket, de ez nem hosszú távú, még csak középtávú megoldás sem, államtitkár úr. Érdemi modernizációra van szükség, a képességeknek nem csupán a megtartására, hanem az érdemi fejlesztésére, hiszen a világ halad, a biztonságpolitikai környezet változik, és igenis, bármennyire is fontos például a különleges műveleti ezrednek a fejlesztése, tény, hogy például a szállítóképesség tekintetében azért nekik is lehetnek igényeik a feladataik ellátásához, sőt alapvető feltételek, amiket viszont technikai eszközökkel lehet csak biztosítani. És itt, ugye, csak a legnagyobb dolgokról beszéltem, illetve a legsürgetőbbekből említettem csak pár dolgot, hiszen ezen kívül még nagyon sok dolgot említhetnék. Viszont akár ha csak a hétköznapokat megnézzük, mindamelllett, hogy mennyire túlterhelt az állomány, és hogyan néz ki ez a helyzet, egyáltalán az egyéni felszereléseknek az állapota, a munkakörülmények hogyan néznek ki, nagyon sürgős cselekvést kíván ez a dolog. Tehát ténylegesen ott tartunk, hogy a ruházati boltban nincsen gyakorló, és nincsen bakancs. Így nem lehet dolgozni.

Ahogy képviselőtársaim említették, önök megszüntették a szolgálati nyugdíjnak az intézményét, rendkívül megalázó helyzet volt ez azok számára, akik évtizedeket szolgáltak a Magyar Honvédség állományában, ez teljesen elfogadhatatlan, és természetesen, hogy ezen 2018 után változtatni kell, és egy kedvezményes nyugdíjrendszer kialakítására van szükség. Azért nem mondom, hogy előbb, mert látom, hogy önök nem hajlandóak egy ilyen rendszert kialakítani, úgyhogy egy másik kormánynak kell majd ezt megtennie.

Hogyha pedig a szolgálati nyugdíjasokról beszélünk, akkor engedjék meg, hogy megemlítssem a Honvéd Egészségpénztár károsultjainak az esetét, ahol másfél éves küzdelem után szerencsére sikerült azt elérni, hogy elinduljon a kártalanítás az aktív állományúak részére, viszont a szolgálati nyugdíjasok jelenleg is kimaradnak ebből a kártalanításból. Azt látom, hogy az önkéntes tartalékos rendszer

számait próbálja a minisztérium azzal javítani, hogy aki vállal egynapos szolgálatot, az megkaphatja a kártalanítást - nem lehet ilyen feltételekhez kötni. Aki nem vállal ilyen szolgálatot, ő is, igenis meg kell kapja ezt.

A jövőre nézve tehát amire szükség van: a költségvetés érdemi emelésére. Amit látunk a '18-as költségvetésből, egyelőre nem az, majd nyilván a költségvetés vitájában erről még beszélünk. Szél Bernadett-tel beadtunk egy határozati javaslatot, amelyben azt irányoztuk elő, hogy 2022-re el kell érje a Magyar Honvédség költségvetése a GDP 2 százalékát, ezt pedig kizárólag úgy lehet elérni, hogyha most, 2018-ban már 1,2 százalékra emeljük a költségvetést, és azt követően minden egyes évben 0,2 százalékos emelés valósul meg. Szükség van erre, mert az, amit a kormány minimálisan vállalt, és eddig - hála az égnek - tartott, úgy néz ki, hogy talán a jövő évi költségvetésben is, ezt a 0,1 százalékot, most talán 0,13, hogyha jól emlékszem, nagyjából így jön ki, az nem elegendő még az amortizáció kompenzálására sem. Továbbá versenyképes jövedelmet kell biztosítani mind a katonáknak, mind pedig a honvédségi dolgozóknak. Modernizációra van szükség, ehhez megfelelő koncepcióra van szükség mind a szárazföldi haderő, mind pedig a légi erő esetében; és természetesen egy megfelelő életútnak, egy életpályának a biztosítására és egy kedvezményes nyugdíjrendszer biztosítására.

És ha már koncepció, akkor itt még két szót ejtenék a fejlesztésekről és a koncepciókról. A „Zrínyi 2026” program hol van? Látta-e valaki? Államtitkár úr, majd erre legyen kedves válaszolni. Nagyon jó lenne, hogyha akár a bizottságokban, akár a tényleg megfelelő, az országgyűlési képviselőket tömörítő akár más körben, de igenis esne szó arról, hogy milyen fejlesztésekről beszélünk, merthogy a újságokban olvastunk pár dolgot, de én konkrétan nem látam ilyen javaslatot, és úgy tudom, hogy ezzel nem vagyok egyedül.

Összegezve tehát: nem a szabályokat kell igazítani az egyre rosszabb helyzethez, hanem a helyzetet kell javítani, és ez a Magyar Honvédségre nagyon is igaz. *(Az elnök csenget.)* A honvédelem tényleg legyen nemzeti ügy! Ez a javaslat, amely előttünk fekszik, sajnos nem ezt szolgálja ismét, úgyhogy részemről semmiképpen nem támogatható. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a független képviselők soraiban.)*

(10.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki a vitában még felszólalni. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Vargha Tamás államtitkár urat, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen, kíván. Parancsoljon, államtitkár úr, oné a szó.

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Szeretném megköszönni képviselőtársaimnak a támogató hozzászólásokat, akár a kormánypárti, akár az ellenzéki oldalról érkeztek.

Nagyon izgalmas mindig, amikor az MSZP képviselője hozzászólásában, vezérszónoki hozzászólásában a védelmi költségvetésről, a képességek hiányáról, a fejlesztések elmaradásáról beszél, hiszen ha időrendben haladunk, akkor 2002-2010 között, pontosan az MSZP kormányzása idején került a tönk szélére Magyarország, és került olyan pénzügyi, költségvetési helyzetbe, amelyet 2010-ben a második Orbán-kormány megörökölt. Onnét, abból a tönk szélére került helyzetből kellett Magyarországot visszarántani és újra a fejlődés és az előrelépés útjára tenni, és ez a magyarok, a magyar emberek erőfeszítése, mindannyiunk közös erőfeszítése árán sikerült is.

Tehát a képességek akkor tűntek el, amikor 2002-2010 között az MSZP volt kormányon, a védelmi költségvetés azért volt olyan állapotban, mert az ország költségvetése olyan állapotban volt, amilyenbe az MSZP sodorba Magyarországot, a költségvetést is, így a védelmi költségvetést is, amelyet nagy erőfeszítések árán tudott Magyarország szinten tartani. S amikor képviselő úr fogalmaz és a szükséges „pontos” és „fontos” szavakat használja az előttünk álló törvénycsomag egyes részei jellemzésére, summasan úgy összegzi, hogy elszomorító az összkép; úgy tűnik, hogy a kampányfőpróba nemcsak a tisztelt Házon kívül, hanem a tisztelt Házban is zajlik és elkezdődött.

Számon kéri képviselő úr, hogy nincsen egy vezérfonal, ami összekötné ezeket az egyes javaslatokat, és más képviselőtársaim is számonkérték, hogy miért saláta ez a törvény. Ezért hangsúlyoztam már a bevezetőben, hogy a köznyelv ugyan salátának nevezi a törvényt, de itt igenis van egy vezérfonal, talán több is, az egyik mindenképpen a gondoskodás, a másik pedig mindenképpen a motiváció, és azért igyekszik a törvényjavaslat-csomag hozzányúlni azokhoz a törvényekhez, amelyek itt előttünk fekszenek, mert fontos számunkra a motiváció, és fontos számunkra a katonák megbecsülése, és ez az a vezérfonal, ami végigvonul a törvényjavaslaton.

Képviselő úr kiemelte, hogy a hadisírok gondozása tekintetében léptünk előre, de úgy fogalmazott, mintha ez lenne az egyetlen, amivel foglalkoznánk. Ez is egy olyan dolog, a hadisírok gondozása, akár az első világháborús, akár a második világháborús hősök sírjairól beszélünk, mert volt 40 év, tisztelt képviselő úr, ebben az országban, amikor azokat az emlékműveket és sírokat, ahol az első világháborús, a nagy háború hősi halottai nyugodtak, nem volt szabad ápolni és gondozni, és a második világháború hőseiről megemlékezni sem volt szabad. Tehát itt nagyon-nagyon sok törlesztényalónk van a magyar néppel, a magyar nemzettel szemben, és ezt tesszük is.

Több képviselő úr és képviselő asszony is érintette a szolgálati járandóság, nyugdíj ügyét. Én ezt

egy másik oldalról szeretném, ha megközelítenénk. Ha az igazságosságot a társadalom többi része felől néznénk, akkor azt látjuk, hogy ez a rendszer igazságosabb a társadalom szempontjából, mint az előző volt, és eközben megmarad benne a lehetőség, megvan benne a lehetőség a katonák számára, hogy korábban nyugdíjba vonuljanak, és amikor a szolgálati járandóságot élvező katonák önkéntes szolgálatáról beszélünk, akkor inkább köszönetet kell mondanunk ezeknek a katonáknak, hogy vállalják az önkéntes szolgálatot. *(Kónya Péter: Azért, hogy ne haljanak éhen, államtitkár úr.)*

A létszámihiányról is beszéltek képviselőtársaim, itt megint a motiváció szót szeretném hangsúlyozni. Ez a törvényjavaslat-csomag a motiváció vezérfonallal éppen azért tesz, és tettünk egyébként már korábban is, hogy ösztönözzük nemcsak az önkéntes, hanem a szerződéses és a hivatásos szolgálatra is a magyar embereket. Ezért alkottuk meg az elmúlt esztendőben éppen a legénységi állomány számára azt a munkaerőpiaci pótlékot, amelyik jelentősen megemelte az ő illetményüket, és ebben az évben ez az illetmény szerves része, már nem pótlék.

Az érdekvédelmi egyeztetésről kérdezett képviselő asszony. A Honvédszakszervezettel, a Hodossal és a Beossal, minden érdekképviselettel egyeztetettük a javaslatcsomagot, és ők ezzel egyetértettek.

A modernizációra az alapot a 0,1 százalékos emelés jelenti. Én nem szeretném ezt a számháborút folytatni, hogy a 0,1 százalék elég, vagy a 0,13 lesz az elég. Mindig van egy szám, ami több az előző számnál, mindig lehet mondani, hogy az előző szám kevés, és akkor egy nagyobb számot mond valaki, és egyszerűen azt mondja, hogy akkor én győztem, mert egy nagyobb számot tudok mondani. Ez az, amit a magyar emberek munkája eredményeképpen javuló gazdaság teljesítménye lehetővé tesz, és ezzel élni is fogunk. A „Zrínyi 2026” programban megkezdjük a Magyar Honvédség modernizációját is, a következő évi költségvetés, a 2018-as költségvetés napokon belül itt lesz a tisztelt Ház előtt, és már láthatóak a számok, emelkedik a honvédelmi költségvetés is, amelyet modernizációra is fogunk tudni költeni, de tettük ezt eddig is.

A honvéd egészségbiztosító károsultjaira vonatkozó törvényben megtettünk mindent, amit a törvény adta lehetőség számunkra megengedett, még akkor is, ha ez az egészségbiztosító csak nevében volt honvéd. Sem a Magyar Honvédségnek, sem a Honvédelmi Minisztériumnak semmilyen jogi kapcsolata ezzel az egészségbiztosítóval nem volt, de felelősséget érzünk a tagok iránt, akik nagyon sokan katonák. A kártalanításuk megkezdődött, a törvény megeremtette a jogalapot, megszületett a kormányrendelet, a munka folyik, és több ezren már meg is kapták azt a pénzt, ami nekik jár. Így tehát arra kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy támogassák ezt a törvénycsomagot, mert igenis a gondoskodás és a motiváció vezérfonala mentén a katonák, a honvédek mint legfőbb érték megbecsüléséről szól.

Végezetül engedjek meg, hogy én is tisztelettel köszöntsem a tűzoltókat és a katasztrófavédelemben dolgozókat, köszöntsem őket Szent Flórián ünnepe alkalmából, és megköszönjem nekik is áldozatos szolgálataikat, amelyet nagyon sokszor a katonákkal, honvédekkel együtt végeznek, és székesfehérvári országgyűlési képviselőként külön köszöntöm a székesfehérvári tűzoltókat is. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **Magyar Honvédségnek az Iszlám Állam elnevezésű terrorszervezet elleni nemzetközi fellépésben való további részvételéről** szóló határozati javaslat általános vitája a lezárásig.

(10.20)

A kormány-előterjesztés H/15345. számon valamennyiük számára a parlament informatikai hálózatán elérhető.

Elsőként megadom a szót Vargha Tamás államtitkár úrnak, a Honvédelmi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő határozati javaslat általános vitáját kezdjük meg, de bízom benne, hogy a vita szó ebben és esetben a parlamentben szokásos elnevezés és nem valódi vita lesz közöttünk, hiszen abban reménykedünk és abban bízunk, hogy itt nem ül olyan képviselő, aki megkérdőjelezné a terrorizmus vagy az emberiség elleni bűncselekmények elleni fellépés szükségességét.

A magyar kormány eltökélt szándéka, hogy a szövetségi rendszerben minden rendelkezésére álló eszközzel fellépjen a veszélyforrások ellen. Mint arra mindannyian jól emlékszünk, az Iszlám Állam elnevezésű szélsőséges terrorszervezet a megalakulásától, 2013-tól számítva nagyon jelentős területek fölött vette át az uralmat Szíria keleti és Irak északnyugati részén. Ezek a területeken az Iszlám Állam a keresztényektől és a szunnitáktól eltérő más vallási felekezetek tagjai ellen szisztematikusan hajtott végre emberi jogi jogsértéseket, népirtást és más, emberiség elleni bűncselekményeket.

Az Iszlám Állam elnevezésű terrorszervezet az iraki és szíriai működési területe mellett más országokban is az azóta eltelt időben követett el terrorcselekményeket. Az Egyesült Államok vezetésével széles körű, a NATO keretén, a NATO szövetségi rendszerén bőven túlmutató nemzetközi koalíció jött létre, amely több mint 60 országot számlál, és a koalíció és az iraki erők, a kurd pesmerga erők közös erőfeszíté-

sének eredményeképpen a 2014-ben birtokolt területek mintegy 62 százalékát az Iszlám Állam mára elveszítette, de az eddig elért sikerek ellenére további erőfeszítésekre lesz szükség. Az azóta eltelt időben, elmondhatjuk, hogy a Magyar Honvédség munkája és szolgálata sikeres, sikeresen szolgálnak a magyar honvédek a mintegy 150 fős maximális kereten belül, és ezt a szövetségeseink számos fórumon, méltató-sunk részeként el is mondták.

De a munka nem fejeződött be, a munkát folytatni kell. Azt látjuk, hogy a NATO is és az új amerikai kormány, új amerikai adminisztráció is egyre nagyobb figyelmet kíván fordítani a nemzetközi terrorizmus elleni fellépésre és a migrációs válság elhárítására, amelyet természetesen Magyarország üdvö-zöl, hiszen a migrációs válság kezdete óta ezt a véleményünket hangoztatjuk, és ez összhangban áll természetesen a mi törekvéseinkkel.

Határozottan fontos szempont, hogy a kormány sokat hangoztatott szándéka alapján a migrációs válság megoldásának egyik kulcsa éppen az, hogy a migráció okát ott szünteti meg, a kiindulási ponton, ahonnan a bevándorlók elindulnak, így nemcsak humanitárius, de jól felfogott nemzeti érdekünk, és Európa szempontjából is abban vagyunk mindannyian érdekeltek, hogy Irakban és Szíriában a biztonsági helyzet stabilizálódjon, és a koalíció közös erőfeszítése eredményeképpen a bevándorlók ne induljanak útnak ezekből az országokból, illetve azok a bevándorlók, akik elindultak Európa felé vagy éppen menekülttáborokban vannak Törökországban, vissza tudjanak térni oda, abba az országba, szülőhe-lyükre, ahol, azt gondolom, ők is szeretnének élni.

2017-ben, az idei évben lejár a Magyar Honvédség Országgyűlés adta mandátuma, és az elmondottak fényében szükséges egy nagyobb létszámú, 2019. december 31-éig meghosszabbított hozzájárulással folytatni az Iszlám Állam elleni harcban való részvételünket Irakban. Ezzel a jelentősebb katonai szerepvállalással erősítjük egyrészt a számunkra fontos iraki kurd kapcsolatokat, részt veszünk a helyi keresztények védelmében, valamint az Európát és benne Magyarországot is érintő migrációs válság kiváltó okainak enyhítésében és megszüntetésében is.

Az Alaptörvény 47. cikkének (2) bekezdése alapján a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának döntésével adhatja az Országgyűlés hozzájárulását a Magyar Honvédség részvételéhez az Iszlám Állam elnevezésű terrorszervezet elleni nemzetközi koalíciós műveletekben, ezért azt kérem és azt javaslom, hogy az Országgyűlés adja hozzájárulását, hogy 2019. december 31-ig a Magyar Honvédség ebben a koalíciós szolgálatban legfeljebb 200, váltási időszakban 400 fővel, szükséges technikai eszközökkel, fegyverzetrel folytathassa az eddig sikeres szolgálatát és munkáját.

Kérem, hogy ettől a felelősségérzettől vezérelve adják meg támogatásukat a szolgálat és a munka folytatásához. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Kósa Lajos frakcióvezető úr. Parancsoljon, frakcióvezető úr!

KÓSA LAJOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Elnök Úr! Tisztelt Ház! Magyarország szerepvállalása az észak-iraki hadműveletekben a nemzetközi koalíció részeként közismert tény, az is tény, hogy miért vállaltunk szerepet. Azt hiszem, abba nincsen vita, hogy hogy ítéljük meg mindnyájan a terrorizmust, abban sincsen vita közöttünk, hogy hogy ítéljük meg az Iszlám Államot és azt az erőszakot, ami emberek millióinak az életét nyomorítja meg Keleten, Nyugaton egyaránt.

Az egész szerepvállalásunk azt a felfogásunkat tükrözi, ami egy rövid mondatban összefoglalható: nem ide kell hozni a bajt, hanem oda kell vinni a segítséget, ahol a baj van. Az, hogy a világban dúló polgárháborúk, vallási háborúk, szent háborúk emberek millióit teszik földönfutóvá, az erőszakot terjesztik és destabilizálják a térségeket és ezen keresztül egész nagy világrégiókat, napnál világosabb. Az, hogy ez ellen tenni kell valamit, az is világos. És az is világos, hogy ez ellen csak a nemzetközi összefogás tud fellépni, amelynek ebben az esetben a jogalapja az a kérés, amit az iraki kormány fogalmazott meg a nemzetközi koalíció számára, az a felkérés, amiben azt kérte, hogy segítsünk Irakban valamilyen módon megteremteni a békét.

Természetesen a békét megteremteni nagyon sokféleképpen lehet, de azt már láttuk, hogy akkor, amikor egy nemzetközi felhatalmazással bármilyen erős - és az legyen ENSZ- vagy egyéb felhatalmazás -, a világ jelentősebb haderőivel rendelkező koalíciója tesz valamilyen módon rendet úgy, hogy abban jelentős katonai erő alkalmazása történik úgy, hogy a helyi erők nagyon gyengén vagy egyáltalán nincsenek bevonva, az nem tartós megoldást szül, mert tetszik-e ez nekünk vagy sem, az amerikai katona minden arab szemében amerikai katona, akkor is, ha egyébként éppen felszabadítani jön őket. Ezt az érzést mi is ismerjük, mert azonnal felvetődik utána egy sor olyan kérdés, amire rendkívül nehezen tudunk választ kapni. Emlékezhetünk rá, hogy már Zrínyi Miklós óta tudjuk, hogy az a szabadság, amit más hoz el, nem feltétlenül jár további szabadsággal, hanem lehet, hogy új elnyomást keletkeztet.

Ezért az egész doktrína megváltozott az észak-iraki helyzet kapcsán, és alapvetően a mostani nemzetközi koalíció arra hagyatkozik, hogy kiképzéssel, felszereléssel helyi, olyan szervezett erőket támogat, amelyek képesek egyébként az Iszlám Állam ellen felvenni a küzdelmet és adott esetben megverni katonai erővel az Iszlám Államot.

Természetesen ennek is vannak nagyon komoly negatív múltbeli tapasztalatai, hiszen gondoljunk csak bele, hogy az afganisztáni szerepvállalás a kiképzésben odavezetett, hogy egyébként először az

oroszok, majd aztán az amerikaiak egészen kiváló kiképzést adtak olyan tálib harcosoknak, amelyek aztán természetesen a nyugati haderő ellen fordultak, és további destabilizációt hoztak abba a térségbe.

(10.30)

Tehát ennek is komoly veszélye van. Azonban az, hogy valamit tenni kell, a napnál világosabb. Nem nézhetjük azt tétlenül, hogy vallási meggyőződésből, bórszínből vagy egyéb, egyébként identitásbeli különbségből emberek millióit űzik el az otthonuktól, tesznek földönfutóvá, irtanak ki szabályosan településeket, és fenyegetnek egész olyan régiókat, ahonnan egyébként aztán az emberek, mást nem tudván tenni, migránsok, illetőleg ezekből a térségekből valóban menekültek százezrei jönnek az Európai Unióba.

Tehát az, hogy Magyarország részt vesz ebben a nemzetközi összefogásban, a mi felfogásunk szerint fölöttébb kívánatos, és azt hiszem, hogy ezt talán nem pártpolitikai meggyőződésből vezetettve mondjuk. Talán senki sem abból a meggyőződésből szavazott igennel az előző határozathozatalkor - 70 százalék fölötti arányban támogatta a magyar parlament az első döntéssel az észak-iraki részvételt -, hanem abból a meggyőződésből vezetettve, hogy itt alapvetően emberiességi, meggyőződésbeli kötelességünk, hogy a nemzetközi koalíció tényleg nagyon tarkabarka és sokszínű, hatvan országból álló közösségét támogassuk.

Személyesen is meg tudtam tapasztalni, hogy a magyar katonák kiválóan helytálltak azokban a feladatokban, amiket a parlament számukra kijelölt, illetőleg engedélyezett, mind az objektumőrzési, csapatkísérési, illetőleg a kiképzési feladatokban. Nyugodtan mondhatom, hogy az eddigi együttműködés kapcsán olyan feladatokat bíztak a magyar katonákra, amelyeknek itt a részleteit nem áll módomban most ecsetelni, de azt kell mondjam, hogy a legmagasabb fokú felkészültség és bizalom mutatkozik meg abban, amilyen feladatokat a magyar katonák kaptak.

Most egy újabb erőfeszítést kell tennünk az észak-iraki konfliktus rendezésére, látjuk, hogy mi változik az észak-iraki hadszíntéren, és hogy hogyan szorul vissza az Iszlám Állam a nemzetközi együttműködés hatására is. Azt hiszem, hogy ha most elkezdjük ezt a folyamatot, nem habozhatunk a kontingens növelésének a kérdésében, mert nyugodtan mondhatom, hogy még egy kis erőfeszítéssel elérhető közelségbe kerül az Iszlám Állam felszámolása és ezen terrorszervezet tevékenységének a megszüntetése.

Éppen ezért tisztelettel arra kérek mindenkit a parlamenti frakciók soraiban ülők közül, tekintet nélkül arra, hogy egyébként ellenzéki vagy kormánypárti képviselőről van szó, hogy hallgasson az emberiesség parancsára, hallgasson azoknak az értékeknek a parancsára, amit mi mindnyájan képviselünk mind az emberi jogok, mind a szabadságjogok tekin-

tetében, és támogassa azt a kérést, hogy kétszáz főre növeljük az észak-iraki magyar kontingens létszámát - váltási időszakban természetesen ez négyszáz főre emelkedik -, és támogassa azt a határozatot, amivel a magyar kormány, a magyar parlament és a magyar nép a maga erejéhez mérten hozzájárul a nemzetközi terrorizmus elleni küzdelemhez. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. Tisztelt Országgyűlés! Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Harangozó Tamás képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Biztos, hogy nincs köztünk vita nagyon sok kérdésben. Nincs köztünk vita abban, hogy hogy ítéljük meg a terrorizmust vagy éppen az Iszlám Állam elleni fellépés fontosságát, szükségességét. Nincs köztünk vita, velem biztos nincs, hogy segíteni ott kell, ahol a baj keletkezett, és abban maximálisan egyetérték Kósa Lajossal, hogy valóban ezeket a konfliktusokat megoldani a konfliktusok gyökerénél, a konfliktusok keletkezésénél lehet időben és térben is. Ennek több eszköze van. Sajnos, ki kell mondanunk és be kell látnunk, hogy az egyik ilyen eszköz a katonai eszköz. Nyilván háborús konfliktusokat más eszközökkel nem sikerül megoldani.

De van más eszköz is. Van eszköz humanitárius segítségnyújtásra. És azért, ha egy percet tudunk beszélni a jövőről, mit sem fog segíteni bármilyen katonai megoldás, ha utána olyan gazdasági segítséget nem nyújtunk ennek a térségnek, amely garantálni tudja, hogy az ott született emberek ott is akarjanak és tudjanak élni, megélni és normális életkörülmények között a saját országukat építeni.

Miután személyesen volt nekem is szerencsém a kint szolgáló alakulatainkat meglátogatni, a másik, amit világossá kell tenni, és csak megerősíteni tudom, hogy minden társország és a helyiek legnagyobb elismerésére és köszönetére fejtik ki tevékenységüket az ott szolgáló katonáink. Ennek értelmében természetesen én is szeretném itt, a Parlament falai között is újra megköszönni nekik az áldozatos szolgálatvállalásukat, és azt, hogy az ország hírnevét ezekben a körökben nagyon erőteljesen növelik, és természetesen tapasztalatokat szereznek.

Végezetül, azért nem mindenben van konszenzus, és pláne nem volt, hiszen ez a múltkori döntésen látszott. Igaz, hogy 70 százalékkal ment át a döntés, de ha azt nézzük, hogy a parlamentben lévő politikai erők hány százaléka támogatta ezt, akkor azt kell látnunk, hogy ez közel sem volt konszenzusos. Többek között azért nem volt konszenzusos, mert mellébeszélés volt az előző körben is. Nagyon sok olyan mondatot mondott az akkori honvédelmi miniszter, aki azóta már lemondásra kényszerült, amik objektíve kiderültek, hogy nem igazak a misszióval kapcsol-

latban. A misszió szerepvállalásával, az ott kifejtett tevékenységgel, a felkéréssel kapcsolatban napokig, hetekig hazudozás ment minden szinten.

Azért mondom ezt el önöknek, mert a Magyar Szocialista Párt nem döntött még a támogatásról, jövő héten fogunk dönteni, és egyébként több olyan kérdés van, amire még szakmai szempontból sem tudok én sem megnyugtató választ adni a saját képviselőtársaimnak sem, mert ma sem hangzott el ismét egyetlen szó sem az államtitkártól, sem a Fidesz vezérszónokától lényeges kérdésekről. Önök ugyanis csak két dolgot érintettek: a misszió meghosszabbításának időpontját és a létszámot. Csak-hogy a szövegben két nagyon fontos pont is módosul még: „katonai segítségnyújtás” kifejezés és „katonai tanácsadás” kifejezés került bele. Világosan szeretnénk elmondani, hogy anélkül, hogy önök nyilvánosság előtt elmondanák pontosan, hogy ez mit jelent, hogy ez jelentheti-e azt, hogy a magyar katonák valódi fegyveres konfliktusban fognak részt venni, és erre adunk felhatalmazást, vagy nem jelentheti, például felelős döntést nem lehet ebben hozni.

Végezetül és nagyon rövidre fogva: a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság nem látta eddig fontosnak, hogy az általános vita előtt összeüljön és akár zárt ülésen ezeket a kérdéseket tisztázza. Ezért én is azzal zárom a felszólalásomat, hogy amíg ez nem történik meg, én még szakmailag sem tudok önöknek igent vagy nemet mondani, politikai döntést pedig nyilván ezen információk tudatában némileg egyszerűbben fog tudni meghozni a frakciónk is és a pártunk. Reméljük, hogy lesz rá alkalom, hogy ezeket a kérdéseket tisztázhassuk. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Firtl Mátyás képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

FIRTL MÁTYÁS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország elkötelezett a nemzetközi béke és biztonság megőrzése iránt. A válságok megelőzését, továbbá már kialakult konfliktusok kezelését szolgáló nemzetközi mechanizmusok erősítése alapvető fontosságú az adott földrajzi helyeken, de hasonlóképpen Magyarország biztonsága szempontjából is. Ezért Magyarország érdeke és szándéka, továbbá katonai szövetségesként, illetve több mint hatvan országot magában foglaló nemzetközi koalícióként kötelelességünk tevékeny szerepet betölteni a nemzetközi biztonsági felépítmény részét képező globális, regionális szervezetekben, így a terrorizmus felszámolását célzó nemzetközi fellépések során.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2013-ban megalakult szélsőséges terrorszervezet eddigi fellépései, az emberijog-sértései egyenlőek a népirtással, amelyek célpontjai nemcsak Irak területén élő kereszté-

nyek, továbbá vallási kisebbségek, népcsoportok, akiknek fizikai megsemmisítését a legkegyetlenebb módon hajtja végre az Iszlám Állam, de amint azt sajnos Európa ártatlan emberéletek árán megtapasztalta, a terrorcselekmények ma már minden európai állampolgárra tekintve is valóságos veszélyt jelentenek. Ez elítélendő, és ami a legfontosabb, megakadályozandó, ez ellen fel kell lépni és küzdeni kell.

(10.40)

A hárommillió belső menekülttömeg és a millió, Európát célba vevő migránsáradat fő oka szintén az Iszlám Állam terrorszervezet emberiség elleni bűncselekményeinek sora. Az sem kérdés, hogy a terrorszervezet emberei, illetve potenciális tagjai az ellenőrizetlen migránstömeggel érkeztek, érkeznek Európába azzal a szándékkal, hogy itt terrorcselekményeket hajtsanak végre. Ez a veszély már évek óta Európa mindennapjainak reális veszélye, immár itt, ebben a földrajzi térségben, és nem csak valahol tőlünk messze Keleten. Tudatában kell lennünk annak is, hogy a mi nyugalmunk, otthonaink, családjaink életét érintő valós veszélyt jelent az is, hogy a terrorszervezet folyamatosan európai állampolgárokat toboroz ahhoz, hogy további terrorcselekményeket hajtsanak végre.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az illegális migráció korunk meghatározó és immár elhúzódó jelensége, amellyel mindenképpen számolnunk kell, de ami még fontosabb, amelyre meg kell találnunk az eredményes megoldást. A magyar kormány kezdetektől fogva megtalálta az adekvát megoldást annak köszönhetően, hogy az ország érdekeit, a magyarok biztonságát tartotta a legfontosabb célnak. Csak emlékeztetőül: Magyarország kezdetektől fogva kiállt a magyar emberek érdeke mellett, ezért minden lehetséges eszközzel, megerősített jogi és fizikai, műszaki határárral Magyarország megvédte a magyar embereket és ezzel együtt az Európai Unió állampolgárait is az ellenőrizetlen migránsáradattól, annak következményeitől.

Az elmondottak értelmében hasonlóképpen eszköznek kell tekintenünk védelmünk érdekében a Magyar Honvédségnek az Iszlám Állam terrorszervezet elleni nemzetközi fellépésben való részvételét, mert a veszély továbbra sem múlt el, hiszen a Közel-Keleten, valamint Észak- és Közép-Afrikában nincs nyugalom, milliók állnak készen arra, hogy elinduljanak Európa felé. A helyzet bonyolultságát és a politikai hadszíntéren is zajló küzdelem komolyságát jelzi, hogy az embercsempészek és ügynökszervezetek is összejártsanak abban, hogy elárasszák a földrészt bevándorlókkal. A következetes, s immár minden támadás ellenére egyre több európai ország által is követendőnek tartott migránspolitikánk eleme mindig is az volt, hogy a válságot, mint már elhangzott, nem ide kell hozni, hanem ott kell megoldani, ahol keletkezett.

Ezért a terrorizmus és a szélsőségek megállításában elkötelezett magyar kormányt messzemenően támogatjuk abban a törekvésben, hogy a radikális külföldi csoportok, a terrorveszély az ország határain kívül maradjanak. Ezt az elvet erősíti tehát a terrorizmus elleni nemzetközi koalíció működéséhez való hozzájárulásunk, amely a 2015-ös országgyűlési határozatban is megtörtént. Abban az Országgyűlés '17 végéig adta meg a Magyar Honvédségnek az engedélyt. A KDNP parlamenti képviselőcsoportja, mint az ezt megelőző országgyűlési határozat kapcsán, most is egyetért azzal, hogy Magyarország partner-ségi, építési, erősítési, katonai segítségnyújtási és tanácsadási, őrző-védő, csapatkísérő feladatok ellátására katonákat küldjön az iraki Erbilbe, az Iszlám Állam elleni fellépésre alakult nyugati koalíció támogatására, meghosszabbítva a kontingenst 2019 végéig. Ezzel a védelmet, a védekezést erősítjük az adott térségben.

Harmadrészt az Országgyűlés a legbölcsebb döntést hozta azzal, amikor 2015-ben adta meg a felhatalmazást, azért is, mert ez annak is bizonyítéka, hogy Magyarország megfelelt azon kötelezettségeinek, amelyek a nyugati értékvilághoz való tartozásából fakadnak. Hangsúlyozom, a katonai szerepvállalás, amennyiben az Országgyűlés ismét hozzájárulását adja ahhoz, hogy a megnövekedett létszámmal, legfeljebb 200 fős, vállalási szinten 400 fős katonai kontingens állomásozhasson Irak területén, biztosítási feladatokat jelent. Biztonságunk mindannyiunk érdeke, ezért kérem egyetértését, támogatását valamennyi frakciónak. Ez növeli és erősíti Magyarország biztonságát, külpolitikai mozgásterét és érdekérvényesítő képességét is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mint ahogy az előttem szóló képviselő úr is és az előző napirendi pontnál én is megtettem, kérem, engedjék meg most is, hogy ezt az alkalmat felhasználjam arra, hogy a tisztelt Házban köszönetet mondjak a Magyar Honvédség katonáinak, akik külföldi missziókban tisztességesen helyálltak, helyállnak, és méltán szereznek elismerést, megbecsülést, rangot hazájuknak. Köszönöm, köszönjük, hogy hozzájárulnak a biztonság megeremtéséhez, megerősítéséhez. Ugyanakkor engedjék meg, hogy köszönetet mondjak mindazoknak, akik az ország határain szolgálnak.

Tisztelt Képviselőtársaim! A válságkezelésben és a békefenntartásban megvalósított aktív magyar szerepvállalás hazánk és a magyar emberek biztonságát szolgálja, ezért a Kereszténydemokrata Néppárt frakciója az országgyűlési határozati javaslatot elfogadásra ajánlja, támogatja, és kérem a parlamenti frakciókat is, hogy ezt tegyék.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Mirkóczki Ádám képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

MIRKÓCZKI ÁDÁM, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Azt gondolom, kihagyunk egy nulladik lépést, nemcsak most, hanem már az első misszió melletti döntés kapcsán is; az abban folyó vitában sem érintettük az igazán fontos és súlyos, a közép- és hosszú távra kiható legfontosabb kérdéseket.

Az első mind belpolitikai értelemben, mind a nemzetközi szinten, hogy főleg ilyen súlyú döntéseknél, amely adott esetben magyar állampolgárok életébe is kerülhet, beszélhetünk-e őszintén. Beszélhetünk-e az igazságról és beszélhetünk-e a tényleges felelősségről és az abban játszott szerepünkről? Azt gondolom, ha valamikor, pontosan ezekben a kérdésekben fontos az, hogy ténylegesen, tabuk nélkül, őszintén és hitelesen beszéljünk az igazságról. Ha megnézzük az elmúlt évek vagy az elmúlt évtized közel-keleti politikájának, hogy mondjam, ívét vagy intenzitását akár Magyarország, akár a Magyarországgal szövetséges országok részéről, akkor ezen kaotikus helyzet, ezen káosz, ezen emberi életek tömkelegét követelő áldatlan állapot kialakulásában nem nehéz megtalálni az elsődleges felelősséget, és azt, hogy milyen elmebeteg politikának a következménye, ami most van, és ezen nem is lehet csodálkozni. Ezen felelősség és ezen áldozatok iránti felelősség leginkább az Amerikai Egyesült Államokat terheli. Hozzáteszem, ők maguk is elismerték ezt számtalan formában. Ezt mondtam egyébként már az első misszió kapcsán is.

Ha az első számú felelős létrehozta a bajt, megalkotja egyébként közvetett módon magát az Iszlám Államot - és ezt nem én mondom, hanem Wesley Clark mára már nyugalmazott NATO-főparancsnok, aki elismerte, hogy lényegében az Iszlám Államot maga az Egyesült Államok hozta létre, elsősorban felelőtlen politikájával és katonai hadműveleteivel -, akkor a kérdés az, hogy nekünk mi a felelősségünk ebben, és nekünk kell-e ugyanolyan oroszánrészt vállalni az ár megfizetésében, mint magának az Egyesült Államoknak. Én azt gondolom, hogy nem kell. És csatlakozom Harangozó képviselőtársamhoz olyan értelemben, hogy a segítségnyújtásnak számos formája van. Erre később visszatérek, hogy egyébként igen, kötelességünk nemcsak a közel-keleti keresztényeknek vagy bármilyen más felekezeti embereknek segítenünk, hanem akkor ilyen értelemben a Föld minden pontján elnyomásban, kizsákmányolásban vagy meghurcolásban álló népeknek is kellene segítenünk.

De jól látszik a szelekció. Amikor önök - és ne haragudjanak meg érte - álszent módon a kereszténység védelméről beszélnek, akkor megfélemlenek a világ számos pontján ugyanolyan elnyomásban és üldöztetésben élő keresztényekről. Önök soha nem beszélnek arról, hogy milyen katonai vagy egyéb segítséget kellene nyújtanunk például a Nigériában a Boko Haram által üldözött keresztények számára, és a többi, és a többi. Ezt a példát azért mondom, mert

ha ilyen súlyú döntéseket kell hoznunk, akkor tényleg beszéljünk őszintén. Ha megnézzük az Egyesült Államokat, akár az arab tavasz tekintetében, akár az iraki politika tekintetében, akár a Szíria-politika tekintetében, akkor tegyük fel azt az őszinte kérdést, hogy nekünk mi keresnivalónk van ebben, és mivel segítünk többet.

(10.50)

Mivel segítünk többet, ha odaküldünk 200 katonát, ha odaküldünk 400 katonát vagy éppen 2 ezer katonát, vagy azzal segítünk többet, hogy leszámolva az elmúlt 27 éves, tényleg a legmélyebb szintű lakáj-, szolgálkú politikával egyszer következetesen és tényleg morális értelemben az igazságot képviselve a diplomácia minden frontján kiállunk amellett, hogy például szövetségen belül is őszintén, az igazság mellett törünk pácát, és azt mondjuk, akár a minden hatalmat magának gondoló és birtokló Amerikai Egyesült Államoknak is, hogy ebben mi nem veszünk részt, és adott esetben példát mutatunk a többi szövetségi tagállamnak és más közép-kelet-európai országoknak, vagy kezdjük mindjárt a V4-ekkel, hogy mi ilyen ámokfutásban nem veszünk részt?

Nem az a kérdés, hogy kell-e küzdenünk a terrorizmus ellen, persze, hogy kell; nem az a kérdés, hogy kell-e a különböző terrorszervezetek elleni fellépést részünkről is eszközölni és támogatni, hanem az a kérdés, hogy az ellen teszünk-e valamit, hogy a jövőben a világnak ilyen válságövezetei létrejöhessenek, és a jövőben például a mi szövetségeseinknek eltűnjük-e szó nélkül, hogy létrehozzanak ugyanilyen válságövezeteket, mint amilyen most Irak és Szíria vagy a Közel-Kelet számos más pontja, vagy éppen a tőlünk már nem is oly messze lévő ukrán egyes megyék és területek. Mert a felelős politika az lenne, hogy mindent megteszünk annak érdekében, hogy ne legyenek olyan népek, országok sehol a világon, amelyek martalékai lesznek például a NATO vagy az Egyesült Államok akármilyen geopolitikai stratégiájának, az ő felelőtlenységükből fakadó áldozatai. Mert elsősorban az olajról szólt a 2003-as iraki lerohanás, és ha megnézzük az Iszlám Állam születését, akkor nem kell korábbra visszamenni, elég csak 2003-ig, az amerikaiak által történt iraki lerohanást figyelembe venni. És aztán szépen végigmehetünk az években, hogy mi történt az an-Nuszra Fronttal, az al-Kaidával, hogyan alakult az Iszlám Állam, és hol tartanak most.

De ezt önök is pontosan tudják. Nemcsak a Honvédelmi és Rendészeti Bizottságban, hanem a Nemzetbiztonsági Bizottságban is számtalan alkalommal beszámoltak már éppen önök és az önök szolgálatai arról, hogy ezeket a terrorszervezeteket repülőgépekről nem lehet megszüntetni. A földdel egyenlővé tehetik teljes Szíriát, teljes Irakot, az egész Közel-Keletet, ezek a terrorszervezetek ettől nem-hogy nem fognak megszűnni, hanem még rosszabb lesz a helyzet, mert szétszpriccelnek szerte a világban,

és még nagyobb hálózatot fognak kiépíteni. Legyenek őszinték önök is egyszer, és mondják ki nyíltan, hogy ha az Amerikai Egyesült Államok az Iszlám Államot föl akarná számolni, akkor azt gond nélkül megtehetné. Nem összevissza légicsapásokkal, hanem odaküldené a megfelelő mértékű és létszámú szárazföldi haderejét, és rendet tenne.

Most komolyan azzal hitegetjük magunkat, hogy mi odaküldünk 200 katonát vagy akárhány katonát, és akkor ezzel rendben van? Akkor ezzel mi kivettük a részünket? Nem, mi azzal vennénk ki a részünket, ha a diplomácia minden frontján üzennék és egyértelművé tennék, hogy ezekben az elmebeteg politikákban és katonai konfliktusokban ilyen felelőtlenül nem veszünk részt. S még egyszer mondom, ez nem a mi felelősségünk, és én tisztában vagyok azzal, hogy nem a magyar kormány felelőssége az, hogy a Közel-Keleten hogyan alakult az Iszlám Állam sorsa, és hogyan alakul az iraki nép vagy épp a sírek mindennapi életritmusa vagy életszínvonala, de a szövetségeseinknek igenis van benne felelőssége, és a legfőbb szövetségeseinknek is, szinte csak az övé a felelősség.

Abban viszont már nekünk van, hogy ezt milyen mértékben hagyjuk vagy nem hagyjuk, vagy egyértelművé tesszük-e azt, hogy számunkra ez nem fér bele. Itt sokan hivatkoztak a NATO-kötelezettségeinkre. Hát tegyük már tisztába, olvassa el bárki a NATO-szerződésünket, és olvassuk el bármelyik nemzetközi szerződésünket: egyetlen szerződésből nem fakad az a kötelezettség, hogy nekünk katonailag a Közel-Keleten bármilyen akcióban részt kell venni. Nem ír elő számunkra ilyet a NATO. Ezt önök is pontosan tudják! Ne hivatkozzunk erre, mert nem ír elő ilyet. Ha majd NATO-tagállamot megtámadnak vagy NATO-szövetségeseink kerül ilyen katonai konfliktusba, akkor más a helyzet, de itt nem erről van szó. Azért, mert van egy globális felelőtlen politika, amely egyébként alapvetően a kizsákmányolásról szól és népek leigázásáról, ahhoz nekünk nem kell asszisztálni. Az nagyon fontos lenne, hogy egyszer s mindenkorra eljussunk ide.

Nagy kérdés, segítünk-e ezzel Magyarországon - mondjuk úgy - terrorelhárításában vagy terrorellenes biztonságában és védelmében, hogy több katonát küldünk ebbe a térségbe. Nyilvánvaló, hogy ez nem a Magyar Honvédség ellen szól. Nem arról szól, hogy alkalmatlannak tartanánk a Magyar Honvédséget vagy a magyar katonákat, nagyon is alkalmasnak tartjuk rá, és egyébként támogatni is fogunk minden olyan előterjesztést és minden olyan stratégiai kérdést, amely a Magyar Honvédség fejlesztéséről, akár technikai, akár humán erőforrásról szóló fejlesztéséről szól, de a felelőtlen politikának nem lehet áldozata sem a magyar honvédség, sem egyetlenegy más magyar ember.

Mert ez a kérdés valójában arról szól, hogy a jövőben, a következő években, évtizedekben legitimálunk-e ilyen világhatalmi akciókat és politikákat, amiket az Egyesült Államok hosszú-hosszú évtizedek óta folytat. Korábban a Szovjetunió tette ugyanezt,

most az Amerikai Egyesült Államok. Ehhez lenne jó eljutni oda, hogy következetesen, tényleg a magyar nemzet, tényleg a magyar érdekek védelme érdekében azt mondjuk, hogy eddig és ne tovább. Mert ha őszintén megnézzük a közel-keleti térség vagy a világon kialakult más katonai válságzónák helyzetét, akkor azt látjuk, hogy van egy felelőtlen politika, létrejön egy hatalmas válság, az eszkalálódik, és a világ akkor kapja fel a fejét, amikor már tényleg emberek millióiban lehet nézni és mérni a szenvedést és a nyomort. S akkor az első számú felelős mit tesz? Nem elismeri a hibáját, mondjuk, bocsánatot kér minimum az érintettektől, és megpróbálja minden fronton rendezni a károkat és orvosolni a bajt, hanem továbbra is kitart amellett, hogy ő bölcsen és helyesen járt el, és ehhez, hogy ezt a felelőtlen ségét legitimálja, kéri a szövetségeseit, ha úgy tetszik, utasítja, és szétteríti a felelősséget, hogy az árat már közösen fizessük meg. Erről szól ez a történet.

(Az elnöki széklet Sneider Tamás, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Most őszintén: az Amerikai Egyesült Államoknak szüksége van 200 magyar katonára, 400 magyar katonára vagy akárhány magyar katonára? Persze, hogy nincs rá szüksége. Arra viszont szüksége van, hogy a diplomáciai szinten, a politikai szinten a felelősséget szétterítse, és azáltal legitimálja a saját felelőtlen politikáját és tevékenységét. Ezért van szüksége az Európai Unió és a NATO különböző országaira, tagállamaira és még másokra is szerte a világból. Ez az, amire nekünk egyszer és mindenkorra nemet kellene mondani. Mert ha egyszer ezt megteszük, talán megteszik mások is, és talán az Egyesült Államok is változtat a jövőben a politikáján. Mert ne legyen senkinek illúziója, ha egyszer ebben következetesek lennénk, mások is következetesek lennének. Csak nagyon nehéz fölállalni mindig, főleg az Amerikai Egyesült Államokkal szemben a „renitens” szerepet. De amikor emberi életéről van szó, amikor emberi életet kockáztatunk, legyen az magyar katona vagy magyar állampolgár, mert közvetett úton az itt élő magyar állampolgárok életével is játszunk - még egyszer mondom, közvetett úton -; azt soha nem lehet tudni, hogy a magyar zászló és Magyarország mint olyan mikor kerül például vörös posztóként az Iszlám Állam térképére. Az nyilvánvaló, hogy az első számú ellenségei nem mi vagyunk, legalábbis a szó szoros értelmében, hanem az Amerikai Egyesült Államok és más nagyhatalmak Nyugat-Európából, de ahogy fokozzuk és növeljük a katonai jelenlétünket, úgy nyilván növeljük a láthatóságunkat is, és pontosan tudjuk, hogy az Iszlám Állam különböző kiképző terrorsejtjei meddig terjednek. Nincsenek már messze tőlünk, ha Bosznia tekintetében gondolkodunk.

Amikor ilyen felelősséggel kell dönteni, akkor én azt gondolom, hogy sokkal nagyobb bölcsesség kellene a kormány részéről is, a frakciók részéről is és

minden képviselő részéről. Igaza van Harangozó képviselőtársamnak abban is, hogy akár a Honvédelmi és rendészeti bizottság, akár a Nemzetbiztonsági bizottság ülését, vagy éppen az együttes ülést nyugodtan meg lehetett volna tenni, és minden részletkérdésre - mondjuk úgy - megpróbálhattunk volna megnyugtató válaszokat vagy konszenzust kialakítani.

(11.00)

Mert valóban, egy ilyen ügyben az lenne a helyes és bölcs, ha ez nem lenne vita tárgya. És a vitában itt nem is arról van szó, hogy kell-e tennünk a terrorizmus ellen vagy az Iszlám Állam ellen. Persze, hogy kell. A kérdés csak az, hogy mit és hogyan. A Jobbik azt mondja, hogy diplomáciai szinten, amint már elmondtam, mindent meg kell tenni ennek érdekében; ez viszont homlokegyenest az ellenkező politikát jelentené, mint amit önök tesznek. Minden humanitárius és egyéb segítséget meg kell adnunk, nyújtatunk kell ezen térségben élők számára, az ország áldozatvállalási képességéhez mérten, természetesen. De fegyveres katonákat nem szabad küldnünk a felelőtlen amerikai politika szolgálatában. Erről szól ez a kérdés, és erre a Jobbik, ahogy korábban is és mindig is tette, most is következetesen nemet fog mondani. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszöntöm képviselőtársaimat. Most megadom a szót Sallai R. Benedek képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

SALLAI R. BENEDEK, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Felszólalásom elején elsőként is engedjék meg, hogy köszönetet mondjak minden magyar honvédnek, akik a mai napon is hazájuktól, szeretteiktől távol teljesítenek szolgálatot azért, hogy egy jobb világban éljünk, hogy egy jobb világ legyen ez a bolygó. Habár nagyon-nagyon sok kérdés merül fel ezekkel a missziókkal kapcsolatban, nyilvánvalóan ők mindent megtesznek annak érdekében, hogy hazájukat szolgálják, és azokat a törekvéseket teljesítsék, amit esetleg egy nem feltétlenül megfontolt kormány rájuk nézve kötelezőnek ír elő.

Külön köszönöm a mai napirendi pont kapcsán annak a 142 honvédnek is a teljesítményét, akik az iraki kiképzést biztosító kontingens tagjaként ténykednek, s habár a Lehet Más a Politika szerint semmi keresnivalójuk nincs ott, ennek ellenére meggyőződésem szerint legjobb hitük és meggyőződésük szerint igyekeznek szolgálni hazájukat, és ennek megfelelően járnak el. Tehát az első mondatok legyenek a háláé és köszöneté azért, hogy egy jobb világért néhányan kiállnak.

Ugyanakkor nyilvánvalóan nem lehet eltekinteni akár az államtitkár úr, akár a kormánypárt, a Fidesz vezérszónokának gondolataitól. Hiszen nagyon sok

olyan dolog vetődött fel felszólalásaikban, amelyekre érdemes reagálni. Kósa professzor úr felszólalásában megjelent az „emberiesség” kifejezés. Ez az első, amire reflektálni szeretnék, hiszen elképesztően képmutatónak és hitszegőnek érzem azt, aki emberiességről beszél úgy, hogy ha éppen nem Amerika várja el tőlük a Putyin-barátságért cserébe, abban az esetben emlegetik ezt a szót, miközben hagyják, hogy egy másik kontinensen gyermekeket gyilkoljanak, egymás kezét vágják le, tömegeket mészároljanak le nap mint nap. Az emberiesség kérdése miért nem merül fel, mondjuk, az egész afrikai kontinens kapcsán, miért nem próbálják másutt ezt alkalmazni?

Nyilván felmerülne az is, hogy amikor idén januárban egy falunyi ember fagy halálra saját házában, akkor hol van ez az emberiesség, amit emlegetnek a Fidesz részéről. Tehát nyilvánvalóan nagyon-nagyon sok kérdés merül fel, amiket figyelembe kell vennünk, csak a Fidesz ezt a szót jobb, ha kevésbé emlegeti.

Szintén szúrta nagyon a fületem az a megjegyzés, amikor a Fidesz vezérszónoka azt emlegette, hogy ez annyira nem pártpolitikai kérdés úgy, hogy a parlament 70 százaléka támogatta ezt az előző misszió esetében. Kérem szépen, mint erre már előttem is utaltak, ez a szokásos Fidesz-DK koalíció. Ugyanúgy, mint ahogy Gyurcsánynak Orbánra szüksége van, ez a kölcsönös együttműködés a DK-s-fideszes együttműködés volt, semmi más. Önök egyöntetűen, az ellenzéki frakciók véleményének figyelmen kívül hagyásával, a DK-val kötött paktummal nyomták ezt át a Magyar Országgyűlésen. Semmi más nem történt, mint azt az együttműködést folytatták, ami miatt még Gyurcsány Ferenc kormányából a mai napig az elszámoltatás nem történt meg. Hiszen ez a „kéz kezét mos” politika, amit a DK-val önök együttesen folytatnak, eredményezte azt, hogy 2015-ben ez a hibás döntés megszülethetett. Nyilvánvalóan ezért egy kissé képmutatónak érezhetjük azt, hogy itt nagy parlamenti konszenzusról beszélnek.

Mindig felmerül, illetve ezt a szófordulatot használta Kósa frakcióvezető úr, hogy az Egyesült Államok kérte, hogy segítsünk megteremteni a békét. Ezek nagyon szép szavak, habár kíváncsiak lennénk ennek a szövegszerű formátumára, hogy hogyan kérte szépen ezt Magyarországtól, és mivel indokolta, hogy pont miránk van szüksége. Hiszen ez a kérdés jócskán túlmutat azon, mint hogy a Fidesz ebből is egy egyszerű belpolitikai kérdést csináljon, és mossa kezeit az Egyesült Államok előtt különböző tevékenységeiért.

Alapvetően itt felmerül sok esetben az, hogy a XXI. század problémájaként hogyan definiáljuk azt a folyamatot, ami az Iszlám Állam létrejöttének gyökereit mozgatja, ugyanakkor nagyon-nagyon nehéz eltekinteni attól, hogy ne nézzünk vissza legalább száz évre, és ne nézzük meg annak történelmi távlatát, hogy korábban is hogyan volt ugyanígy nagyhatalmak játékszere ez a táj, az ott élő emberek. Hogyan voltak ezek az országok egyszerű nagyhatalmi

paktumok áldozatai az I. világháború végén, ahol vonalzókkal, mindenféle táji, népcsoporti szempontokat figyelmen kívül hagyva teremtették meg saját politikai érdekeiknek megfelelően annak a konfliktusnak a gyökereit, ami a mai napig befolyásolja a világpolitikát?

És nyilvánvalóan ezeknek a nagyhatalmi játékszereknek most sem mellékes az a szempont, hogy továbbra is a különböző érdekeltségek és különböző gazdasági szempontok és világpolitikai szempontok befolyásolhatják ezt. Éppen ezért elképesztő az, hogy egy Egyesült Államok közreműködésével keletkezett problémában Magyarország honvédelmének segítségét kéri.

A Lehet Más a Politika elkötelezett abban, hogy hozzájáruljon Magyarország a globális problémák megoldásához. Elkötelezett abban, hogy fejlesztéspolitikában segítsünk mindazoknak az országoknak, amelyek rászorulnak. Elköteleztünk vagyunk abban, hogy segítséget nyújtsunk bármilyen kormányzó pártnak, hogy egy-egy probléma gyökerét lehetőség szerint ott kezeljük, ahol az keletkezett. Azonban az Iszlám Állam gyökereinek kérdései nem ott keletkeztek, hanem az Egyesült Államokban, és az ottani kezelés lehetőségei onnan biztosítottak.

Nyilvánvalóan nem véletlen, hogy most, amikor egyértelműen látszódik, hogy a közeljövőben egy NATO-csúcs várható, és a NATO-csúcs, ami el tudná rendelni azt, hogy ez NATO-misszióként kerüljön megvitatásra, és teljesen más szempontok szerint, teljesen más hangulatban történhetne meg ez a vita, egy ilyen előtt betolják ezt az Országgyűlés elé úgy, hogy erre a megoldást a Magyar Országgyűlés nyújtsa.

Az Iszlám Állam a könyörtelenség, az erőszak, a barbarizmus, a másik ember megszenstelenítésének gyilkos kultuszát állította saját propagandagépezetének eszközévé, és azt gondolom, az emberiség legsötétebb oldalát tárta fel. Ennek megfelelően nyilvánvalóan ennek a megoldásához lehet fontos és nemes cél, hogy hozzájáruljunk, hogy ezt az egészet eltöröljük. Ugyanakkor újra és újra felmerül az a kérdés, hogy ha ebben konszenzus van a világban, akkor mégis miért nem NATO-misszióként történik mindez. Miért nem a NATO rendeli mindezt el? Magyarország miért most hozza ide, amikor a közeljövőben, májusban, talán júniusban itt van egy NATO-csúcs, ahol mindennek a megvitatására minden további nélkül lehetőség nyílna?

Ezek a kérdések, amik felmerülnek, alapvetően rámutatnak arra a Fidesz-KDNP-s politikára, hogy megint mások halálából, nyomorúságából belpolitikai eszközt csinálnak és kampánypropagandát, mint azt máskor is szokták, és felhasználják saját belpolitikai céljaikra romló támogatottságuk mellett, hogy a migrációs és egyéb folyamatokra ráhúzzák ezt az egész kérdéskört. Azt hiszem, mindazokban, akik valaha is látták felvételeken, interneten, YouTube-on azokat a megdöbbentő felvételeket, amiket az Iszlám Állam elkövetett, meglehet a konszenzus abban, hogy ennek megoldásában és eltörlésében részt kell

venni. De ennek mértéke, a hozzájárulás, hogy hogyan tesszük mindezt, ennek megoldása és eszközszerkezete az, amiről vitáznunk kell részben a mai napon.

A Lehet Más a Politika idáig is támogatott minden olyan törekvést, ami igyekezett jobbra tenni a világot, de meggyőződésünk szerint ezeknek a magyar katonáknak nincs feltétlenül helyük ott, és nem kell részt venniük annak a problémának a kezelésében ilyenformán, amit az Egyesült Államok így megteremtett. Ha a NATO misszióként elfogadja ezt a küldetést, a Lehet Más a Politika kész lesz felülbírálni esetleg az álláspontját, és kész lesz arra, hogy mérlegelje azokat a szempontokat, amelyek nemzetközi kötelezettségből erednek, és nemzetközi kötelezettséget rónak hazánkra.

Azt gondoljuk, hogy nyilvánvalóan egy olyan világban, amilyenben élünk, és ami egyre veszélyesebb helynek tűnik, fontos, hogy az együttműködésre számíthassunk, és kötelezettségeinket teljesítsük. De mindaddig, amíg ez mindössze az Egyesült Államok magánakciója, mindaddig, ha van is pár résztvevő, amíg Orbán Viktor és kormánya belpolitikai kampánycélokra akarja felhasználni ezeket az eszközöket, nyilvánvalóan nem asszisztálhatunk ahhoz, hogy ilyen feltételek mellett ezt a missziót így támogatni tudjuk.

(11.10)

Ennek megfelelően, megértésüket kérve, arra kérem a magyar kormányt, hogy esetleg vonja vissza ezt a javaslatot, várja meg a NATO-csúcsot, és a NATO-csúcs döntésének fényében, annak függvényében, hogy kell-e az Országgyűlés elé hozni, azt követően ezt a kérdést a misszió létszámából adódóan újra vitassuk meg, most pedig kerüljön le ez a napirendről, és próbáljunk meg hozzájárulni más eszközökkel, hogy a világ egy jobb és biztonságosabb hely legyen, és ne pedig az egyébként is már jócskán kivéreztetett és tönkretett Magyar Honvédség kiáramoltatásával és olyan helyekre küldésével, ami teljesen indokolatlannak tűnik.

Mindezek figyelembevételével kérem a kormányzatot a javaslat visszavonására, a NATO-csúcs megvárására, annak eredményeinek a mérlegelésére és az ezt követően történő tárgyalás lehetőségeinek biztosítására. Ebben a formában az LMP nem fogja tudni támogatni a benyújtott javaslatot. Köszönöm a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat, így megadom a szót Kónya Péter képviselő úrnak.

KÓNYA PÉTER (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! 1994-től kezdve, a NATO-csatlakozásunkat követően kezdődött meg az a missziós tevékenység, amit a Magyar Honvédség a világ különböző területe-

tein folytat. Az első ilyen felkérésre az 1995. év végén, a daytoni megállapodást követően került sor, amikor is felkérést kapott Magyarország arra, hogy vegyen részt Bosznia-Hercegovinában a délszláv válság megoldásában, és 1996 februárjában már Okučaniban megalakult a magyar tábor, ahol több éven keresztül az IFOR és az SFOR keretein belül több száz magyar katona teljesített szolgálatot. Ezt követően a világ számos területén és országában, Cipruson, Sínán, Szudánban, Gornji Karabakhban, Kuvaitban, Koszovóban, Afganisztánban, Irakban, de sorolhatnák még egy-két országot, teljesítettek szolgálatot magyar katonáink.

Azt gondolom, minden magyar állampolgár részéről köszönettel tartozunk azoknak a katonáknak, akik becsülettel és tisztességgel helytálltak ezekben a missziókban, és köszönettel tartozunk nemcsak a katonáknak, hanem a családtagjaiknak, akiknek hónapokon, éveken keresztül nélkülözniük kellett a családfenntartót, azt az embert, aki egyébként külföldön szolgálta hazánkat.

Ugyanakkor a köszönet mellett nyilvánvaló, hogy azok a katonák, akik külföldi missziókban teljesítettek szolgálatot, számos olyan katonai tapasztalattal tértek haza hazánkba, amire egyébként a Magyar Honvédségnek szüksége lehet, és olyan tapasztalt katonáink lettek, akiknek Magyarországon egyébként valószínűleg ilyen lehetőségeik nem lehetnek volna. Ugyanakkor azt is meg kell említeni, és szomorú az a tény, hogy nagyon sok olyan katona hagyta el már a hivatásos pályát vagy akár szerződéses katonaként leszerelt, akik egyébként ilyen tapasztalattal rendelkeztek, mert az adott kormányzat nem becsülte meg kellőképpen ezeket a katonákat, nem látta szükségesnek, hogy azt a tapasztalatot, amit egyébként ilyen külföldi missziókban megszereztek, megőrizték és megbecsüljék ezeket az embereket. Számos ilyen példát tudnék most felsorolni, de idő hiányában ezt nem teszem meg.

Ugyanakkor a pozitív oldalai mellett egy olyan országnak, mint Magyarország, amely Európa közepén fekszik, olyan potenciállal, ami egy nagyon kis hadsereg elavult technikával, azt gondolom, a politikának is óvatosan kell bánnia a tekintetben, hogy milyen missziókban vesz részt hazánk. Nagyon kényes kérdés egyébként, geopolitikailag és stratégiai is Magyarország olyan helyen fekszik Európa közepén, amely a világtörténelem során mindig is nagyhatalmak célkeresztjében volt, éppen ezért nagyon óvatosan kell bánnunk a tekintetben, és nagyon ügyesen kell taktikáznunk, hogy egyébként meg tudjuk őrizni Magyarország szuverenitását annak ellenére, hogy erre egyébként önállóan a Magyar Honvédség nem képes.

Nyilván ezért van szükségünk arra, hogy szövetségeseink legyenek, és szövetséges politikán keresztül és szövetséges katonai támogatásokon keresztül tudjuk ezt biztosítani. Sokkal célszerűbb lenne egyébként, ha diplomáciailag és politikailag el tudtunk volna érni egy olyan státuszt, ami a svájcihoz

hasonló, de nyilván az elmúlt időszak háborúit követően és akár az első világháborút lezáró békét követően nem volt lehetőségünk sajnálatos módon. Sokkal jobban és sokkal nyugodtabban tudnánk élni, ha egyébként diplomáciailag lehetne biztosítani Magyarországot szuverenitását.

Éppen ezért rendkívül kényes kérdés, hogy milyen missziókban vesz részt Magyarország - most annak ellenére, hogy nyilvánvalóan, bár erre Mirkóczki képviselőtársam is utalt, maga a NATO-szerződés nem kötelez bennünket direkt módon ilyen missziókban való részvételre -, ugyanakkor nyilván nem csak szerződésben lefektetett és írásban lefektetett kötelezettségeink vannak időnként a szövetséges társainkkal szemben. Ennek ellenére azt gondolom, hogy a mindenkor magyar politika és a mindenkor magyar kormány felelőssége az, hogy milyen missziós tevékenységben vesz részt Magyarország.

A missziós tevékenységeknek két formája ismert: az egyik a béketeremtő akció, a másik pedig a békefenntartó akció. Azt tudom mondani, hogy a magam részéről a béketeremtő akciókban való részvételt én magam nem tudom támogatni, Magyarország túl kis ország ahhoz, és katonai potenciállal nem rendelkezik, hogy ilyen akciókra egyébként rá tudjak bízni.

Az előző napirendi pontnál is sarkalatosan kijött az a kérdés, hogy Magyarország, a Magyar Honvédség óriási létszámihiánnyal küszködik. Rendkívüli módon az elmúlt időszakban megnöttek a feladatai, gondoljunk csak a déli határszakasz védelmére, de egyébként a különböző missziós feladatokban való részvétel, a már meglévő missziós feladatokban való részvétel is rendkívüli módon leterheli az állományt. Körülbelül 3 ezer katonáról beszélünk, akik rendszeresen, egymást rotálva vesznek részt ezekben a missziókban, sokaknak már a családja ment tönkre és a magánélete ment tönkre annak következtében, hogy folyamatosan külföldön teljesítenek szolgálatot, és nem a családjuk mellett vannak.

Maximálisan egyet kell értenem Mirkóczki Ádám szavaival, aki pontosan annak a felelősségét taglalta, hogy a mindenkor magyar kormányt milyen felelőssége van abban, hogy egyébként a világ nagyhatalmainak különböző törekvéseiben hogyan veszünk részt, és egyébként Magyarország hogyan tud segítséget nyújtani egy ilyen kérdésben. Számomra sem vitatandó és nem vitakérdés az, hogy egyébként az Iszlám Állammal szemben és a terrorizmussal szemben fel kell lépni. Ugyanakkor Sallai R. Benedek képviselőtársam is pontosan jól utalt arra, és Mirkóczki Ádám képviselőtársam is, hogy nem Magyarország okozta ezt a konfliktushelyzetet, és igenis Magyarországnak ilyen esetben mérlegelnie kell azt, hogy miben veszünk részt és hogyan veszünk részt egy-egy ilyen tevékenységben. Ugyanakkor Magyarország valamilyen jelképes szerepvállalása az Iszlám Állam és a terrorizmus elleni küzdelemben, azt gondolom, elkerülhetetlen. Hogy mi ez a jelképes szerepvállalás? Ez lehet, amit akár az MSZP-s képviselő

selőtársam említett, akár Mirkóczki Ádám említett, olyan humanitárius segítségnyújtás is, amelyben egyébként Magyarország részt vehetne.

Amiatt, hogy a katonáinkat ilyen övezetbe küldjük, felmerül bennem egy kérdés egyébként, és szeretném, ha erre az államtitkár úr nyíltan válaszolna. Csak az a célja a kint lévő kontingensnek, hogy az Iszlám Állam elleni és a terrorizmus elleni küzdelmét segítse a különböző országoknak, vagy egyébként rejtett, bújtatott célja az, hogy az Erbil mellett lévő MOL-kutak védelmét ellássa, vagy a térséget biztosítsa azért, hogy a MOL-kutak biztonságban tudjanak működni? Szeretném, ha erre válaszolna, ugyanis nem mindegy az, és erről tudniuk kell a magyar állampolgároknak, hogy a magyar állampolgárok pénzét és a magyar katonákat miért küldjük egy övezetbe. Van-e ilyen szándék egyébként, vagy van-e ilyen feladata a kint lévő katonáknak? Ugyanis nem mindegy, hogy ezt megtudjuk, és kérem, hogy erre válaszoljon, mert ennek megfelelően lehet döntést hozni egyébként. Ez egy olyan kérdés, azt gondolom, amire jogosan tartanak igényt a magyar állampolgárok, hiszen ez egy magyar cég ugyan, de nem feltétlenül kell az ilyen cégeket egyébként a Magyar Honvédségnek őriznie adott esetben vagy biztosítani ennek a működését, erre megvannak a különböző magáncégek, magánhadseregekkel szoktak ilyen válságövezetekben őriztetni objektumokat vagy biztosítani annak a nyugodt működését.

(11.20)

Ezt szerettem volna elmondani; ja, és fontos, azt gondolom, hogy azzal a szerepvállalással, azzal a 100-150 fős kontingenssel, amivel kint van most Magyarország, azt a jelképes dolgot biztosítani tudtuk, és nem valószínű, hogy egyébként Magyarország lenne az, amelyik eldöntené az Iszlám Állam elleni harcot. Ezért én azt gondolom, hogy magának a kontingensnek a bővítését én a magam részéről nem tudom támogatni, már csak azért sem, mert valóban létszámihiánnyal küszködik jelen pillanatban a Magyar Honvédség, és az erőforrásainkat sokkal inkább arra kellene fordítani, hogy feltöltsük a létszámot, azt követően pedig a megfelelő technikával lássuk el a Magyar Honvédség állományát. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Most megadom a szót függetlenként Szelényi Zsuzsanna képviselő asszonynak.

SZELÉNYI ZSUZSANNA (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársak! Másodszor van előttünk az a javaslat, ami arról szól, hogy magyar katonákat küldjünk egy jelentős konfliktuszónába a Közel-Keletre, legalábbis ebben a ciklusban. Én azt gondolom, hogy talán még pár évvel ezelőtt nem így gondoltuk, ma már nyugodtan kimondhatjuk, hogy a Közel-Kelet stabilitása Magyarország nemzeti érdekét szolgálja. Ez furcsán hangozhat egy kicsi közép-

európai ország szájából, de bizonyos értelemben ma ez még inkább indokoltabb és bizonyítottabb, mint másfél-két évvel ezelőtt, amikor először egy hasonló vagy erről a témáról itt a Házban beszéltünk.

A Közel-Keletet hosszú ideig egy olyan vidéknek tekintettük, amihez Magyarországnak semmi köze, ugyanakkor azok a változások, amik az elmúlt években ott létrejöttek, nevezetesen az a háborús zóna, illetve az Iszlám Állam, amely átrajzolta a Közel-Kelet geopolitikai térképét, és egy hatalmas háborús és bizonytalan zónát alakított ki, egy olyan krízis-területet a világnak, ami egyértelműen Európa, illetve Magyarország biztonságát is kockáztatja. Már itt több szó volt arról, hogy ez részben a menekülthullámon keresztül, részben a terrorizmus kockázatán keresztül érzékelhető közvetlen módon Magyarországon is. Tehát nekünk dolgunk van a Közel-Keleten, és ez elől a felelősség elől nem térhetünk ki.

Örömmel hallottam Kósa Lajost arról beszélni, hogy a nemzetközi beavatkozás legitim dolog Magyarország részéről is. Ez nagyon sokszor ellentétes kontextusban szokott felbukkanni a magyar kormány kommunikációjában. Igen, legitim. Természetesen ez egy bonyolult dolog, és itt már sokan utaltak arra, hogy bizony, amikor bármilyen erő - és Magyarországot valóban nehéz igazán katonai erőnek nevezni, de mondjuk, egy nemzetközi koalíció, akár több-, akár egyoldalú - bármiféle módon beavatkozik, annak bizony sokféle következménye lehet. Nyilvánvalóan az a bonyolult helyzet, ami a Közel-Keleten van, ilyen hosszú, ha úgy tetszik, évtizedes beavatkozások folyamányaként is értelmezhető, de nehezen tudom értelmezni azokat a jobbikos és LMP-s megnyilvánulásokat, amelyek ezt ilyen egyértelműen egy felelőshöz kötik. Egyszerűen a világ biztonságának fenntartása egy nagyon bonyolult és összetett folyamat, és nehéz mindig előretekintetni 5-10 éves távlatban. Mindenekelőtt az nyilvánvaló, hogy nekünk dolgunk van ott, és hogy ez egy legitim erőfeszítés.

A menekültek ügyében is egypár szót itt váltottak már a hozzászóló képviselőtársak. Megint csak örömmel hallottam Kósa Lajos szájából az emberi jogok, a szabadságjogok, az emberiség kifejezést. Én nagyon szeretném, ha egy picike konzisztencia a Fidesz részéről felbukkanna ezekben a kérdésekben. Ha emberiségről, emberi jogokról, szabadságjogokról beszélünk, azokat az embereket, akiknek ezek a jogai, ahogy minden embert egységesen, ott is megilleti, ahol élnek, ott is, ahol háborús támadásnak vannak kitéve, olyankor is megilleti őket, amikor úton vannak menedék felé. Mindig megilleti őket az emberi jog, nem csak akkor, amikor tőlünk több ezer kilométerre beszélünk róluk.

Az Együtt a legutóbbi alkalommal a szavazatával támogatta ezt a kétharmados többséget igénylő beavatkozást, és ezt jelen pillanatban ennek az ügynek a kapcsán is meg fogjuk fontolni. Azt gondoljuk - megint csak visszatérve pár korábban előttem szólóra -, hogy fölösleges azon vitatkozni vagy azt

taglalni, hogy Magyarország pozíciója lehetővé tenné-e azt, hogy mi önállóan meg tudnánk védeni magunkat a világban. Nem tudjuk megvédeni magunkat a világban. Magyarország szövetségi rendszerre van, ha úgy tetszik, kényszerülve, és ez a szövetségi rendszer soha a történelmünkben olyan békés és biztonságos nem volt, mint ezekben a napokban, tehát nyilvánvalóan nekünk nagyon fontos, hogy ebben a szövetségi kötelékben, ami ebben az esetben mintegy 60 országot jelent, Magyarország a maga erejénél fogva részt vállaljon.

Az is nyilvánvaló, hogy a magyar misszió részvétele az iraki nemzetközi kontingensben eddig sikeresnek volt mondható, bár széles körben erről nagyon sok tájékoztatót nem kapott ez a Ház, azokon kívül, akiknek adott esetben módjuk volt oda ellátogatni. Tehát azt gondolom, itt van feladata a kormánynak, főleg akkor, amikor az ellenzék valamiféle hozzájárulását várja ahhoz, hogy ezt a javaslatot most majd támogassa.

Az Iszlám Állam sebezhetőségében is veszélyes, bizonyos értelemben veszélyesebb, mint ereje teljében, tehát az, hogy nemzetközi összefogás ebben az ügyben fennálljon, még akkor is indokolt, ha úgy tűnik, hogy lassan, de valamiféle eredményt tud felmutatni ez a nemzetközi koalíció.

A felszabadított területeken is még hosszú ideig nemzetközi segítségnyújtásra lesz szükség, és ezt nem lehet csupán pénzzel kiváltani, bár nyilván ez nagyon drága dolog, teljesen szétrombolt, tönkretett emberi életet, szétrombolt intézményeket, infrastruktúrát, tönkretett területeket helyrehozni évtizedes feladat, és ha mi ott vagyunk a jelen fázisában, a béketeremtés időszakában ebben a régióban, akkor ez hosszabb távú elkötelezettséget jelent Magyarországról és a nemzetközi közösségről, és nekünk ezt is tudnunk kell.

Ugyanakkor azért pár kérdés felvetődik. Ez a javaslat, ami ide be van nekünk nyújtva, azt kell mondjam, gyengécske, slendrián, egy kis nyamvadtka javaslat. Ahhoz képest, hogy ez egy milyen fontos kérdés, hogy itt az ellenzék támogatására szüksége van a kormánynak, hogy itt magyar katonák külföldre kiküldéséről van szó, ez a néhány oldalas dolog nem mondható méltónak ehhez a döntéshez. Úgyhogy én pár kérdést szeretnék föltenni, és azt gondolom, azoknak az ellenzéki képviselőknek, akikről adott esetben várható, hogy ezt a javaslatot támogatják, sokkal többet kell tudniuk erről a mostani misszióról, mint amit jelen pillanatban ebben a kis cse-nevész javaslatban önök élénk tettek.

Egyrészt szeretnénk egy pontos, részletes, alapos tájékoztatást kapni arról, hogy az eddigi misszió milyen tevékenységeket látott el, ezek harmóniában voltak-e azzal, amire felhatalmazta őket a kormány, vagy adott esetben más feladatokat is el kellett látniuk. Említették, hogy itt olyan feladatokat is elláthatnak, amik bizalmi kérdésnek tekinthetők, erről is szeretnénk egész pontosan, részletesen tájékoztatást kapni, azok is, akik a Honvédelmi bizottság zárt ülésén

nem vehetnek részt. Pontosan mit jelent a katonai segítségnyújtás, amiről már Harangozó Tamás is szót emelt? Harcoló csapatokat is kíván-e a kormány a jövőben Irakba küldeni? Egészen pontosan az új misszió feladatköre mire terjedne ki? Ezt pontosan tudnunk kell, különben miről döntünk? Mi az oka annak, hogy megnöveli a csapatkontingenst a kormány? Jelen pillanatban 150 katona kiküldésére van felhatalmazása a kormánynak a magyar parlamenttől, ehhez képest 142-en vannak kint, tehát a jelenlegi kontingenst sem tudja feltölteni a kormány. Én azt gondolom, hogy Kónya Péternek azok a megjegyzései, hogy itt a pár ezer magyar katona láncban, folyamatosan külföldön tartózkodik, nagyon megfontolandó. Nyilvánvaló, hogy a magyar katonaság egyébként sokféle tevékenységet külföldi misszióban el tud látni, de kérdés, hogy van-e elég felkészült katonája ehhez Magyarországnak, hogy mi ezt a kontingenst bővíteni tudjuk, és valóban nem arról van szó, hogy kizsigerelünk pár száz olyan embert és családot, akiken ezek szerint Magyarország nemzetközi elkötelezettségei múlnak. Ezt nagyon szeretném pontosan tudni.

(11.30)

Tehát hány olyan katona van Magyarországon, aki nemzetközi misszióban akármilyen feladatkörben részt tud venni, és az ő biztonságukat, mentális és fizikai harmóniájukat a Magyar Honvédség tudja-e biztosítani? Illetve miért akarjuk bővíteni 200 főre, a misszióknak a létszámát? Erről egyáltalán semmit nem mondtak nekünk.

Azt is szeretném tudni, hogy a kontingens növelésére vonatkozó szándék arányban van-e azzal, amit a szomszédos közép-európai országok nyújtanak ebben a nemzetközi misszióban, szeretnék pontos számokat arra vonatkozóan, hogy a visegrádi országok hány katonával vesznek részt, és mire készülnek a következő években. Önök szoros kapcsolatban vannak ezeknek az országoknak a minisztériumaival, tehát nyilvánvalóan van ezzel kapcsolatos pontos tudásuk.

Azért is nagyon fontos ezt tudni, mert jelen pillanatban a magyar kormány több fronton is összeütközésben van az amerikai adminisztrációval, és akkor, amikor önök ezt a javaslatot egyébként bő fél évvel az előző misszió határidejének lejárta előtt elének terjesztik, felmerül az a gyanú, hogy esetleg más konfliktusos, politikailag konfliktusos területeket akarnának lefedni az amerikai kormányzat irányába. Ha ez a szándék, akkor erről nyilatkozzanak, legyenek szívesek, egyébiránt meg úgy gondolom, hogy természetesen egy ilyen típusú erőfeszítése a kormánynak nyilvánvalóan nem járhat sikerrel, hiszen mint ahogy mi itt a magyar parlamentben is nem kötünk össze egymással bizonyos alapvetően különböző politikai kérdéseket, mondjuk, a civil szervezetek ügyét és a Magyar Honvédség bevetését külföldi missziókban, így ezt az amerikai kormányzat

sem teszi meg, tehát ilyen típusú fedőakció sikerére nyilvánvalóan nem lehet számítani. Én azért szeretném tudni, hogy önöknek ezzel a kapacitásbővítéssel, a feladatok bővítésével kapcsolatosan pontosan milyen politikai szándékaik vannak.

Amíg ezekre a felsorolt kérdésekre nem kaptunk választ, addig nehezen képzelhető el, hogy egyébként azt az elvi támogatást, amire tőlünk a kormány számíthatna ebben az ügyben, azt a kormány most meg fogja kapni.

Köszönöm szépen. *(Taps a függetlenek soraiban. - Kunhalmi Ágnes tapsol.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. Most kétperces felszólalásokra van lehetőség. Ennek keretében Mirkóczki Ádám képviselő úrnak adom meg a szót.

MIRKÓCZKI ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Csak nagyon röviden Szelényi Zsuzsa képviselőtársam szavaira szeretnék reagálni, aki szerintem vagy nem figyelt pontosan, vagy félreértette azokat a szavakat, amiket mi mondtunk. Amikor akár Sallai képviselőtársam, akár én az Amerikai Egyesült Államok elsődleges szerepét és felelősségét feszegettük az Iszlám Állam kialakulásának tekintetében, akkor én elmondtam, hogy pontosan mire alapozom ezt az állítást.

Én azt mondtam, hogy ezt maga az Amerikai Egyesült Államok ismerte el, nem hivatalos formában természetesen, egészen konkrétan Wesley Clark, a NATO európai főparancsnoka nyilatkozta a CNN-nek, hogy igen, az Amerikai Egyesült Államok, Washington és egy-két szövetségese hozta létre az Iszlám Államot, egészen konkrétan azért, hogy a libanoni Hezbollahot szétveresse vele. Ez az a felelőtlen politika, amikor a CIA kiképez, más terroristákból létrehoz más terrorista szervezeteket, teljesen mindegy, hogy milyen céllal, csak aztán elveszíti a kontrollt, és kimegy a szellem a palackból. És most az Amerikai Egyesült Államok azt kéri, hogy ebben most olyan országok és olyan partnerek vegyenek részt, akiknek végképp semmi közük ehhez, és akik előtt végig titkolva volt ez a manőver.

Mindenki számára teljesen világos, és senki nem vitatkozik önnel abban, ön úgy fogalmazott, hogy Magyarországnak elemi érdeke a közel-keleti béke, én ezt tárgítanám, nemcsak Magyarországnak elemi érdeke, hanem szerintem a világ minden népének és nemzetének, amely békére vágyik, elemi érdeke, hogy a Közel-Keleten rend legyen, itt a kérdés az, hogy mi szolgálja a rendet, az, hogy mi újabb katonákat küldünk, vagy az, hogy elkezdünk felelős diplomáciát folytatni, és adott esetben igen, vitába szállunk a szövetségeseinkkel, és azt mondjuk, hogy eddig, és ne tovább, és ilyen ámokfutásban mi nem veszünk részt. Erről beszélt szerintem Sallai képviselőtársam is, és erről beszéltünk mi is. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most Kósa Lajos képviselő úrnak adom meg a szót.

KÓSA LAJOS (Fidesz): Köszönöm szépen. Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az a felfogás, amit Sallai Benedek képviselőtársunk kifejtett előttünk, az elfogadhatatlan, ugyanis természetesen látjuk, hogy a világban ezer meg egy konfliktus van, azt is látjuk, hogy a világ számos területén fenyegetik az embereket erőszakkal, üldöztetéssel. Ugyanakkor, ha egy konkrét kérdésről van szó, akkor azon az alapon, hogy egyszerre nem hozunk egy olyan előterjesztést a parlament elé, amely a világ összes konfliktusos területén felvázolja a lehetséges magyar részvételt, hanem egy konkrét kerületre kerül most sor, ezen az alapon ezt nem lehet elutasítani, mert ez azt jelenti, hogy minden létező válságkezelés elfogadhatatlan, hogyha nem egyszerre a világ összes problémájának a megoldására keresi a választ. Ez nonszensz! Lehet, hogy ez egy LMP típusú felfogásban követhető példa, de ennek egyébként számtalan ellenpéldáját látjuk magában az LMP-ben is, amikor értelemszerűen fókuszál valami problémára, és nem a világ összes problémáját akarja egyszerre megoldani, hanem egy konkrét kérdést.

Másrészt szeretném elmondani, hogy a Fidesz az emberi jogok felfogásában és érvényesítésében teljes mértékben konzekvens, csak mi különbséget tudunk tenni aközött, hogy valaki valóban menekült, az életét félti, üldöztetés elől jön egyébként Európába, vagy egyszerűen csak úgy nyilatkozik, hogy jobb életre vágyik. Mert nem teljesen ugyanaz a két ember státusza, és bár megillet mindenkit természetesen az emberi méltósághoz való jog vagy a szabadsághoz való jog, de egyébként a nemzetközi viszonylatban mégiscsak szabályozzuk azt, hogy az nem illeti meg általában az embereket, hogy tetszőleges mértékben és mennyiségben belépjenek számukra idegen országok számító országok területére, ott lakjanak, tartózkodjanak. Ez teljes mértékben ellentétes a nemzetközi joggal és felfogással. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most visszatérünk a normál időkerethez, és Demeter Márta képviselő asszonynak adom meg a szót.

DEMETER MÁRTA (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Abban egészen biztosan egyetértünk, hogy a missziók rendkívül fontosak több okból is: egyrészt nyilvánvalóan a magyar katonák hozzájárulnak a béke megteremtéséhez, válságok kezeléséhez és a béke fenntartásához, nyilvánvalóan ez magyar nemzeti érdek is, ebben a globalizált világban számos olyan helyzet van, amikor sajnos katonai eszközökhöz kell nyúlni. Illetve a másik pozitívum a misszió kapcsán pedig az, hogy hihetetlenül fejleszti azt a tudást, amit a kint szolgáló katonáink ugyanúgy a Magyar Honvédség rendszerében is tudnak kamatoztatni, és a Magyar Honvédség úgymond teljes állománya tudja

alkalmazni ezeket az ismereteket, ráadásul tényleg nagyban fejleszti az interoperabilitást, és ténylegesen egy szoros együttműködés tud kialakulni más nemzetek katonai állományával.

Ez az tehát, ami szerintem mindenképpen pozitívum, ez az oka annak, hogy azokat a missziókról vagy hosszabbításokról való döntéseket, amelyek a Ház előtt szerepeltek 2014 óta, jómagam is mindet megszavaztam - egyet kivéve, és az pedig ez a jelenleg Irakban futó koalíciós misszió. Mert ahogy egyébként az államtitkár úr azt kérte tőlünk, hogy felelősségérzettől vezérelve hozzunk döntést, ugyanúgy én meg azt kérném, hogy felelősségérzettől vezérelve terjesszenek be ilyen előterjesztést - ez vonatkozik egyébként a korábbi szavazásra is ugyanezzel a misszióval kapcsolatban -, és ugyanilyen felelősségérzettől vezérelve fejlesszék Magyarország fegyveres erejét és a rendvédelmi szerveket is.

Az szintén nem kérdés, hogy a terrorizmus ellen természetesen küzdeni kell, nyilvánvalóan ennek is számos módja van, és ilyenformán egyébként a katonai szerepvállalás is természetesen az egyik, de nem egyetlen formája, tehát itt visszautalnék arra, hogy tényleg a hazai biztonsági rendszernek és lehetőségeknek a fejlesztése mindenféleképpen szükséges. Mint ahogy egyébként azt sem vitatja senki, hogy az Iszlám Állam nevű terrorszervezet ellen igenis keményen fel kell lépni, és küzdeni kell ellenük. Nagyon fontos a segítségnyújtás, ám nem csupán a katonai, hanem ahogy előttem képviselőtársaim említették, mind a humanitárius, mind a fejlesztési, gazdasági segítségnyújtás is rendkívül fontos.

Összességében én tehát azt gondolom, hogy nem az lenne a kérdés, hogy Magyarország vállaljon-e valamilyen katonai szerepet ennek a helyzetnek a megoldásában és a biztonság megteremtésében és garantálásában, itt az a kérdés, hogy ezt hogyan teszi.

(11.40)

Már az előző javaslat elfogadásakor, 2015-ben, amikor önök azt a javaslatot elfogadták, már akkor is felmerült az, hogy a 150 fős keret sokkal nagyobb szerepvállalás arányaiban, mint a koalíció bármely más tagjának. Tehát ha megnézzük, hogy mind az Egyesült Államoknak, mind a többi részt vevő országnak a hadereje létszámához képest mekkora a szerepvállalása ebben a misszióban, akkor azt láthatjuk, hogy Magyarország többszörösen túlvállalta ezt a dolgot már a 150 fővel is. Azt én is kiemelném, hogy ez egy koalíciós misszió, tehát nem tartozik sem az EU, sem a NATO, sem az ENSZ hatálya alá ilyenformán.

Ami különösen érdekes volt az elmúlt alkalommal is, és most is ezt éreztem abból, amit Kósa Lajos frakcióvezető úr mondott, hogy az Egyesült Államok kérte ezt. Ez a múltkor is elhangzott. Erről bebizonyosodott, hogy nem igaz, tételesen. Az, amivel ezt önök igyekeztek igazolni - anélkül, hogy erről bármilyen részletet mondanék, de azt gondolom, hogy

szakmai és politikai körökben is köztudomású lehet -, hogy egy többedik lépcsőfokról szóló megkeresés lehet. Tehát nyilvánvaló, hogy a magyar kormány felajánlkozott erre a dologra az elmúlt alkalommal is, és egészen biztos vagyok benne, hogy jelen alkalommal is ez történhetett.

Arra a furcsaságra én is felhívnom a figyelmet, hogy míg legutóbb egy kitiltási botrányt követően hozott villámgyorsan döntést az Országgyűlés erről a misszióról a kormány előterjesztése alapján, így most szintén jó pár olyan esemény történt, ami megint csak aggodalomra adhat okot a kormánynak, hogy milyen lesz a megítélése az Egyesült Államok részéről. Így sokkal inkább látszik az, hogy egyfajta kompenzációról lehet szó, mint magának a szerepvállalásnak vagy e keret emelésének és a feladatok bővítésének a felelős átgondolásáról. Azt a kérdést én is fenntartanám, hogy itt a katonai segítségnyújtás pontosan mit jelent. Kérdésem még, hogy egyáltalán mi indokolta az 50 fővel történő emelést. Ezek alapján, amik a javaslatban szerepelnek, úgy látom, hogy semmi nem indokolja.

Továbbra is tartanám azt a kérdést, hogy ki kérte ezt az emelést egészen pontosan. Azt gondolom, tudjuk rá a választ, de azért várnám, hogy megválaszolják; illetve, hogy pontosan mi a feladat, és lehet-e arra számítani, hogy a határozati javaslatban felsoroltakon felül megint csak kiderül, hogy egyébként bővebb feladatokról van szó, hiszen ez egyértelműen kiderült, a sajtóban is megjelent. Tehát azt gondolom, mondhatjuk itt, és többen utaltak rá, hogy az előzetes tájékoztatáshoz képest igenis szélesebb feladatokat látnak el Irakban a magyar katonák.

Ennél a pontnál engedjék meg, hogy én is megkösönjem a kint szolgáló katonák munkáját és elhivatottságát, csakúgy nekik, mint ahogy a családjuknak is, illetve minden katonánknak, honvédségi dolgozóknak, akik a világ számos pontján teljesítenek hasonló feladatokat, és természetesen az itthoni állományuknak is, hiszen ők ugyanebben az időben pedig itthon látnak el szolgálatot.

Visszatérve a javaslatához: nagyon furcsállom, hogy bár 2017. év végéig szólt az előző felhatalmazás, mi indokolja ezt a rendkívüli sietséget most a kormány részéről? Miért olyan fontos most 50 fővel növelni ezt a szerepvállalást? Itt elhangzott, és ezzel abszolút egyetértek, hogy május végén lesz egy NATO-csúcs, úgyhogy ez is akár szolgálhat motivációval a kormány részére, hogy oda már egy ilyen növelt szerepvállalással és egy ilyen ékes dologgal érkezhessen, de azt gondolom, ettől függetlenül még lehetnek abban kérdések, hogy mégis miért nem ösztönül kerül egyébként ennek a javaslatnak a tárgyalására sor; egyáltalán a misszió fenntartásáról, nemhogy még az emelésről, amit - még egyszer hangsúlyozom - indokolatlannak tartok minden szempontból.

Ténylegesen lássák azt, hogy az elmúlt alkalommal is, és ez a mostanira is igaz, a legnagyobb probléma és szerintem nagyon sokan azért nem támogatjuk az ilyen előterjesztéseket vagy ezt konkrétan,

illetve az előzőt, mert a legnagyobb probléma az, hogy egyszerűen nem fedi föl a kormány a valós szándékait, nem kapunk megfelelő választ a kérdésekre. Nyílt ülés keretében, nyílt bizottsági ülések keretében történt 2015-ben ennek a javaslatnak a tárgyalása. Gyanítom, hogy ez most is így lesz. Semmilyen érdemi szakmai kérdésre nem kaptunk választ, és nem jutottunk közelebb ahhoz, hogy ténylegesen milyen feladatot fognak ellátni a katonák. Úgyhogy azt gondolom, az minimum elvárható lenne, hogy ez most változzon, és ezt másképp oldják meg, és igenis, a bizottságok előtt adjanak megfelelő tájékoztatást. Ettől függetlenül nekem nincsenek illúzióim a kérdésben, hogy ez meg fog-e valósulni.

Felhívnam arra is a figyelmet, hogy a korábbi missziókat tekintve - és bár én nem voltam itt a parlamentben, önök közül nagyon sokan igen, és bizonyára emlékeznek rá - nagyon szoros egyeztetések voltak az ellenzék és a kormány között arról, hogy mik azok a feladatok, amelyek vállalhatóak; mik azok, amik nem; hogyan érkezett a felkérés; ne adj' isten, amikor felkérés volt, akkor a felkérő féllel is közös megbeszélések formájában minden részletet lehetett tisztázni. Nem tudom egyébként, hogy miért volt szükség ennek a gyakorlatnak a megszakítására.

Ami nagyban növelné a biztonságot, az továbbá az lenne, ha a kormány olyan döntéseket hozna és olyan politikát folytatna, ami bizalomépítő és nem pedig bizalomromboló. Sajnos azt kell mondjuk, hogy mind az Európai Unióban, mind a NATO-ban Magyarország felé a bizalom erősen megcsappant, és valljuk be, hogy egyébként ennek van alapja is, és némiképp jogosnak mondható, de semmiképp sem fenntartható állapot, tehát pont az ellenkezőjéért kellene küzdeni. Az, hogy a katonák, a magyar katonák szerepvállalása támogasson külpolitikai célokat, alapvetően elfogadható lenne. Volt már ilyen a történelemben számos alkalommal. Mondjuk, most ez nehéz lenne, mert a kormány külpolitikai céljait azért nagyon nehéz kibogozni, de az biztos, hogy semmiképpen sem a kormány baklövéseinek a kompenzálására valók ezek a szerepvállalások vagy ezeknek a szerepvállalásoknak az erősítése és további növelése.

Mindenféleképpen számolni kell egy megnövekedett kockázattal a szerepvállalás kapcsán. Én ebben is egy felelőtlen hozzáállást láttam az elmúlt alkalommal is, és most sem látok mást, eddig legalábbis. Hiszen nemcsak arról kell beszéljünk, hogy ott milyen körülmények között teljesítenek szolgálatot a katonák, nemcsak arról kell beszéljünk, hogy ott megkapják a megfelelő felszerelést ehhez, hanem az itthoni állapotokról is. Az sem járja, hogy míg egyébként a misszióhoz nagyon helyesen, én úgy tudom, talán megkapták a szükséges felszereléseket, addig itthon egyébként minden lerohad. Az eszközök elfognak, leamortizálódnak, nincsenek meg a megfelelő feltételek az itthoni szolgálathoz. A megnövekedett kockázat miatt pedig elengedhetetlenül fontos mind a rendvédelmi szervek, mind pedig a Magyar Honvédség fejlesztése, felkészítése.

Szintén kérdésem államtitkár úrhoz, hogy milyen kockázatelemzések készültek - a múltkor sem tudtak semmilyen kockázatelemzést bemutatni -, és hogy milyen intézkedéseket tesznek azért, hogy a megnövekedett kockázatot ezek az illetékes szervek ki tudják küszöbölni. Hiszen egyelőre sajnos azt kell mondjam, azon túl, hogy nagyon le vannak amortizálódva, tehát a honvédségen túl egyébként a rendőrség is, és a nemzetbiztonsági szolgálatok sincsenek túl jó állapotban, ezen túl látjuk, hogy számos jogszabállyal maga a kormány nyit utat, egyébként akár szervezett bűnözői csoportoknak, hogy mind a schengeni övezetbe, mind Magyarországra bejöhessenek. Tehát egyrészt vannak kiskapuk, amiket azonnal be kellene zárni, hisz akár a terroristák is kihasználhatják ezeket a jogi kiskapukat és konstrukciókat, amiket pontosan a kormány csinált.

Ezenfelül természetesen a rendőrséget csakúgy, mint a honvédséget és a nemzetbiztonsági szolgálatokat mind a megfelelő forrásokkal kellene ellátni, hogy a megnövekedett kockázatra fel tudjanak készülni és tudják garantálni, mind pedig a megfelelő eszközöket megadni, a működéshez szükséges feltételeket garantálni. Tehát ez lenne a minimum. Ezeket, őszintén szólva, nem látom. Az elmúlt alkalommal sem láttuk ezt, és azt gondolom, hogy a magyar emberek biztonságának a garantálása ugyanolyan fontos, mint hogy kint, ott Irakban hogyan, miképpen tudják ellátni a katonák a szolgálatukat.

(11.50)

Tehát azt gondolom, hogy ez a javaslat, ami előttünk fekszik, nem támogatható; túlzás az, amit művelnek ebben a dologban. Nagyon furcsa az időzítés és az a fajta eljárás, ahogy ez működött. Az elmúlt alkalommal és amit a mostaniból eddig láttunk, abból azt gondolom, nem ad megfelelő információkat ahhoz, hogy igenis biztonsággal lehessen támogatni egy ilyen javaslatot, és azt lehessen mondani, hogy a kormány ténylegesen megteszi azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek egy ilyen misszió kibővítéséhez és fenntartásához, pontosan a magyar emberek biztonságának a garantálása érdekében. Úgyhogy a magam részéről én nem fogom tudni támogatni a javaslatot. Köszönöm. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni a vitához. *(Nincs ilyen jelzés.)* Nem látok jelentkezőt, így az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Vargha Tamás államtitkár úrnak, az előterjesztőnek.

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Először is, köszönöm szépen a támogató felszólalásokat, akár kormánypárti, akár ellenzéki, akár független padsorokból érkeztek. És azt is köszönöm, hogy képviselőtársaim most is fon-

tosnak tartották, hogy megköszönjék a magyar honvédek áldozatos szolgálatát itt, Magyarországon és a misszióban egyaránt.

Sok kérdés hangzott el, és sok szó esett a felelőségről, köztük a képviselők felelősségéről, amire a felszólalásom végén én is utaltam. Engedjék meg, hogy elsősorban nem is honvédelmi államtitkárként, hanem inkább képviselőként megosszak önökkel néhány gondolatot, amikkel talán mindannyiuknak segíthetünk, hogy meghozzuk a jó és a felelős döntést.

Azt gondolom, a döntés meghozatalához semmiképpen nem szükséges az a tény, hogy mi történt, mi nem történt, mi hogyan történt, mi hogyan nem történt két évvel ezelőtt, amikor az előző döntést meghozta a tisztelt Ház. A mostani, előttünk fekvő döntéshez, azt gondolom, erre nincsen szükségünk. Mint ahogy arra sincs szükség, hogy bizonyos, a világban zajló folyamatokhoz mi, kinek a felelőssége vezetett, kinek a felelőssége az arab tavasz. Kinek a felelőssége vagy nem a felelőssége, hogy ma Irakban és Szíriában fegyveres konfliktus zajlik. Azt gondolom, hogy amikor ezt a döntést meghozzuk, amelyik előttünk fekszik, elsősorban nem erről kell vitatkoznunk. *(A Jobbik padsorai felé.)* Hadd javítsam ki illő tisztelettel a képviselő urat, ez nem egy NATO-misszió, tehát a NATO felhatalmazására itt nincsen szükség. *(Mirkóczki Ádám közbeszól.)* Egészen pontosan: Irak kérésére az ENSZ BT hozott egy határozatot, a 2249/2015. számú határozatot, amely alapján az Egyesült Államok vezette koalíció harcol az Iszlám Állam ellen Irak területén, és mintegy 60 ország tagja ennek a koalíciónak. Ezért fekszik ez a határozati javaslat a tisztelt Ház előtt. Ha ez NATO, ENSZ vagy Európai Unió vezette misszió lenne, akkor erre nem lenne szükség.

Azt gondolom, álságos Sallai képviselő úr azon érvelése és okfejtése - sajnálatos módon nincs már itt -, hogy várjuk *(Halász János közbeszól.)* meg a NATO-csúcsot, és akkor talán a NATO ott hoz majd egy döntést, és ez egy NATO-misszió lesz, csak nekem, Sallai R. Benedek képviselőnek ne kelljen vállalnom a felelősséget, vállalja valaki más. Majd a NATO ezt eldönti, és akkor egyébként rendben van 200, 150, bármennyi magyar katona részvétele ugyanebben a misszióban, hiszen akkor nem kell a Ház elé jönni. Ha ez egy NATO-misszió lenne, akkor elég lenne a kormány felhatalmazása. Én azt gondolom, hogy ez gyávaság. Azt értjük, hogy a képviselő úrnak elment a kedve a képviselőségtől, de ameddig felesküdt a Magyar Országgyűlésnek, addig felelősen kell gondolkoznia, és felelősen kellene döntenie is.

És hogy miért most, kérdezi a képviselő asszony. Azért most, mert a december 31-én lejáró misszió a döntés szerint vagy bővül, vagy pedig, ha a döntés az, hogy nem, akkor megszűnik. Ezt nem lehet az utolsó pillanatban eldönteni és az utolsó pillanatban elkezdni annak a tervezését, hogy 50 fővel növekszik a misszió létszáma, avagy elhagyjuk ezt a missziót. Tehát ez nem egy magánakció. Több mint 60 ország

tagja ennek a koalíciónak, és egyébként humanitárius segítséget is nyújt Magyarország, nem egy országban, több országban. Afrikában is három misszióban, három európai uniós misszióban veszünk részt a Közép-afrikai Köztársaságban, Maliban és Szomáliában is.

Azt gondolom, az az akadémikus vita sem vezet el a jó döntéshez, hogy mi a békefenntartás és a békekeremtés közötti különbség. Azt gondolom, hogy nem mögöttes szándékokat kell keresni, hanem ha az előterjesztést elolvassuk, akkor az előterjesztésből világosan látszik, hogy mire kérünk felhatalmazást *(Dr. Harangozó Tamás: Ez nem igaz!)*, mit akar a katonai segítségnyújtás és a tanácsadás; kiképzést és tanácsadást, ez ilyen egyszerű. Nem mögöttes szándékokat kell keresni, azt kell elolvasni, ami az előterjesztésben szerepel.

Sok olyan kérdés is elhangzott, ami elhangozhatott volna az ötpárti egyeztetésen, amely most valóban ötpárti volt, és minden párt részt vett rajta. Én sajnálom, hogy ezen az ötpárti egyeztetésen a frakciók képviselői ezeket a kérdéseket nem tették fel, de azt hiszem, hogy a döntésig van még elegendő idő ahhoz, hogy azokat a kérdéseket megválaszolhassuk, amelyek képviselőtársaimban és a frakciókban felmerülnek.

Tehát azt gondolom, hogy ezekre a gondolatokra nincsen szükségünk ahhoz, hogy a jó döntést meghozzuk. *(Kunhalmi Ágnes: Kérdezni veszélyes!)* Amire viszont szükségünk van a jó döntés meghozatalához, az annak a végiggondolása, hogy mi Magyarország érdeke. Magyarország érdeke az, hogy frontvonalban lévén a migráció, a bevándorlás tekintetében, ott, azokban az országokban, ahonnan a bevándorlók elindulnak, béke legyen. Béke legyen, hogy az ott élők ott élhessenek és ott maradhassanak, és azok, akik eljöttek, visszamehessenek a szülőföldjükre, hiszen azt gondolom, hogy mindenki elsősorban a szülőföldjén szeretne élni. Tehát Magyarország érdeke az, hogy ott béke legyen, és abból nekünk is ki kell vennünk a részünket, hogy ezt megteremthessük.

Ezért ezek a feladatok, és ezért a kérés, hogy 200 fő újabb két évig teljesíthessen szolgálatot, hiszen azt nem gondoljuk komolyan, hogy majd valaki más teremt ott békét, mi pedig ezt távolról nézzük. A mi érdekünk az, hogy a béke ott megteremtődjön, és ezért tennünk is kell. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, tisztelt államtitkár úr. A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról, a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásiig. A kormány-előterjesztés T/15377. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Tájékoz-

tatom önöket, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Hoppál Péter úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének, aki a pulpitról mondja el az expozéját. Öné a szó.

DR. HOPPÁL PÉTER, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény, amely a két kapcsolódó törvény módosításával létrejött tervezet oroszlánrészét képezi, a legnagyobb és legkiterjedtebb kulturális intézményrendszer szabályozását szolgálja hazánkban.

(12.00)

Fontos tehát, hogy ez a törvény a folyamatos korszerűsödést kövesse, tükrözze a kulturális politika változó elvárásait és az ezekre épülő szakmai prioritásokat. Ezzel a szándékkal többéves szakmai előkészítés után új szemlélet irányába szeretnénk az úgynevezett kulturális törvényt fordítani a jelen módosítással.

A hatályos szabályozás nem tartalmazza megfelelő hangsúllyal azt a mindannyiunk számára meghatározó és irányadó megállapítást, miszerint a kulturális javakhoz való hozzáférés és a közösségekben megélt művelődés az életminőséget érdemben pozitív irányban befolyásoló tényező. Annak érdekében, hogy ez a lehetőség mindenki számára elérhetővé váljon, megéljük és átéljük a kultúra emberformáló erejét, világos, közérthető és feladatsabó meghatározásra van szükség a törvényben, olyan szabályozásra, amely nyilvánvalóvá teszi az intézményrendszer társadalmi szerepvállalásának kötelezettségét. Ezt az igényt teljesíti a kulturális alapellátás fogalmának bevezetése, amely mindhárom szakterületre vonatkozóan - a múzeumi, a könyvtári és a közművelődési területre érve - definiálja a feladatokat. Az átfogó célok megvalósítása csak a megfelelő eszközrendszer megteremtésével képzelhető el. Ez megköveteli a jogszabály jelenlegi módosítását.

Mivel az elmúlt időszakban a múzeumokra és könyvtári szakterületekre vonatkozó szabályozás korszerűsítése nagyrészt megtörtént, ezért a módosítás fókuszában a közművelődési feladatellátás megújítása áll. A közművelődésre vonatkozó hatályos törvényi szabályozás elavulttá vált, nem követte a társadalmi igények változásait. Mivel ma Magyarország minden településén a könyvtári ellátáshoz hasonlóan biztosítani kell a közművelődési tevékenység lehetőségét, a megújuló szabályozás minden magyar állampolgár életminőségét érdemben befolyásolhatja.

A kulturális törvény legfontosabb koncepcionális módosítási javaslata, hogy megfogalmazza a kulturális alapellátás kiterjesztésére vonatkozó törekvés

törvényi rögzítését. Ez a preambulumban és valamennyi szakterület fejezetében megjelenik. A tisztelt Országgyűlés a Kulturális bizottság előtt az éves miniszteri és államtitkári meghallgatások alkalmával már tájékozódhatott a kulturális alapellátás szakmai programjáról.

A közművelődésre vonatkozó hatályos törvényi szabályozás tehát nagyon fontos, hogy mivel időközben az idő átlépett rajta, mondhatjuk, hogy elavult lett, nem követte a társadalmi igények jelentős változásait. Ma Magyarország településein tehát minden állampolgárnak szeretnénk a kiterjesztéssel lehetőséget nyújtani az életminőség javítására a kulturális eszközök által.

A kulturális alapellátás kiterjesztésére vonatkozó törekvésünkben a következő, a preambulumon kívüli lehetőségeket nyitjuk meg a törvényben.

Hangsúlyozza a módosítás, hogy a közgyűjtemények és a közművelődési intézmények kiemelt célja és egyúttal közfeladata, hogy hozzájáruljanak az életminőség javításához, a társadalmi jólét biztosításához. Ennek az elvnek a szolgáltatásaikban is hangsúlyosan meg kell jelennie, amit a kulturális alapellátás kiterjesztésével tudunk megvalósítani.

Továbbá a fontos elméleti alapvetésen túlmenően több ponton pontosítja a törvény a muzeális és a könyvtári területre vonatkozó szabályozást. A közművelődési alapszolgáltatásokat a kor igényeihez igazodva határozza meg, és differenciált intézményrendszert vezet be ezen a szakterületen. Az elmúlt évtizedek társadalmi változásai, az intézményrendszer átalakulásának tendenciái, valamint a kulturális alapellátás kiterjesztésének szükséglete együttesen indokolják a közösségi művelődés jogi környezetének megújítását.

Végül, a szabályozás kitér a hagyományörzéssel és a néphagyomány gondozásával kapcsolatos állami feladatok meghatározására is. Ezzel pótolja azt a szabályozási hiányt, amely a néphagyománnyal és hagyományörzéssel összefüggő állami feladatok vonatkozásában eddig fennállt, és ez a népművészettel kapcsolatos területen a szakmai szervezetek tevékenysége során eddig problémákat is okozott.

A benyújtott módosító javaslat elfogadásával a törvényi szintű szabályozásban az alábbi rendelkezések kapnak helyet. Sorra veszem most tehát, hogy a rendeleti szint felett álló törvényi szabályozásban a különböző területeken milyen módosítások lépnek életbe.

Elsőként a kulturális alapellátás kiterjesztéséről részletesebben. A törvény hatálya alá tartozó intézmények alapfeladatai közé új elemként kerül tehát be a kulturális alapellátás kiterjesztése. A módosított jogszabály kiemeli, hogy a kulturális örökség szellemi birtokba vételét, a könyvtári ellátást, a kulturális hagyományörzést, valamint a művelődést biztosító intézmények rendszert alkotnak a kulturális javakhoz való hozzáférés biztosításában. Ez a páratlanul gazdag intézményrendszer egy olyan erőforrás, amely arra törekszik, hogy minden magyar ember

hozzáférjen a társadalom emelkedéséhez szükséges értékekhez, ezáltal erősödjön a magyar identitás, kibontakozzanak a kultúra jóléti, társadalomfejlesztő és gazdasági teljesítményfokozó hatásai.

A kulturális alapellátás kiterjesztésének bevezetése a meglévő közfeladatok hatékonyabb ellátását célozza a kulturális törvény hatálya alá tartozó intézmények, szervezetek körében. A kulturális alapellátás kiterjesztésének jogszabályban meghatározott prioritási rendjét és a szempontrendszer mentén történő megvalósítás tárgyevi támogatási összegét a mindenkor központi költségvetési törvény határozza meg. Megjegyzem, az előterjesztésnek közvetlenül megjelenő költségvetési hatása nincs.

A második nagy terület a muzeális intézményeket érintő módosítások. Pontosításra kerülnek a megyei hatókörű városi múzeumok által ellátott állami feladatok. A megyei hatókörű városi múzeum a kulturális javak állomány- vagy biztonságvédelmét súlyosan veszélyeztető vagy károsító helyzet esetén köteles a helyszíni bejárást soron kívül lefolytatni. Ezentúl az alapító okiratra és költségvetésre vonatkozó miniszteri véleményezési jogkör az adminisztratív terhek csökkentése érdekében megszűnik, ezzel is megkönnyítve az önkormányzatok intézményirányítási jogainak gyakorlását. Ezt határozottan az előkészítési fázisban kérte tőlünk a Megyei Jogú Városok Szövetsége.

A nemzetiségi kultúra jelentőségének hangsúlyozása érdekében a módosítás előírja, hogy a nemzetiségi bázisintézmény kiállításában és múzeumpedagógiai programjaiban a nemzetiségi kultúrát hangsúlyosan mutatja be.

A minőségelvű működés érdekében, részben a szakmai szervezetek észrevételeire figyelemmel, részben az Állami Számvevőszék vizsgálatainak megállapításaira figyelemmel kibővülnek a szakmai munkát megalapozó dokumentumok a stratégiai tervvel, állományvédelmi tervvel, valamint a gyűjteménygyarapítási és revíziós tervvel. Ezekkel egészülnek ki tehát a dokumentumok.

A Miniszterelnökség kérése volt a tárgyalások során a kulturális törvény 38/C. §-ának módosítása. E módosítás lényege, hogy a kultúráért felelős miniszter csak a jogszabály alapján védett kulturális javak vagyonkezelőjét jelölheti ki, a hatósági eljárás során védetté nyilvánított kulturális javak kikerülnek e szabályozási körből. A módosítás megteremti az összhangot az örökségvédelmi szabályozással, amely szerint a védetté nyilvánított kulturális javakkal kapcsolatos intézkedések a kulturális javak hatóságának, azaz a Miniszterelnökséget vezető miniszternek a feladatai közé tartoznak.

A harmadik terület a könyvtári tárgyú módosítások köre. Kiegészülnek az Országos Széchényi Könyvtár szervezetében működő könyvtári intézet feladatai a jövőben a könyvtári minőségirányítási tevékenység koordinálásával, képzések szervezésével, valamint a minősített könyvtári cím és a könyv-

tári minőségi díj adományozásának szakmai előkészítésével.

A megyei könyvtár elnevezése megyei hatókörű városi könyvtárra módosul. Ez megteremti a koherenciát a megyei hatókörű városi múzeumok elnevezésével a törvényben, másrészt hangsúlyozza, hogy e könyvtártípus feladatköre a városi könyvtári feladatokot és a megyei hatókörű feladatokat egyaránt tartalmazza.

(12.10)

A könyvtári szakmai szervezetek egy része a társadalmi egyeztetés során jelezte, hogy az elnevezés módosítása megváltoztatja a feladatellátás prioritásait. Az előterjesztő álláspontja szerint az elnevezés módosítása a jelenlegi feladatokat nem változtatja, a megye egészére kiterjedő feladatok tehát érdemben nem módosulnak.

Pontosításra kerülnek a megyei hatókörű városi könyvtárak állami feladatai. A könyvtári szolgáltatások megvalósításával kapcsolatos információs szakmai műhelynapok száma évente egy alkalomról évente kettő alkalomra nő. Az alapító okiratra, szervezeti és működési szabályzatra, valamint a költségvetésre vonatkozó miniszteri véleményezési jogkör az adminisztratív terhek csökkentése érdekében megszűnik, ezzel is megkönnyítve az önkormányzatok intézményirányítási jogainak helyesebb és hatékonyabb gyakorlását. A fegyveres és rendvédelmi testületek könyvtárai jelentős szerepet játszanak a nyilvános könyvtári alapfeladatok ellátásában, ugyanakkor a nyilvános könyvtárak egyik alapfeltételét, a megközelíthetőséget és használhatóságot - elsősorban biztonsági okok miatt - csak parancsnoki engedélytől függően tudják biztosítani. A javaslat a nyilvános könyvtári besorolás érdekében a fegyveres és rendvédelmi testületek könyvtárai esetében lehetővé teszi, hogy a hozzáférést távhasználat útján biztosítsák.

A kulturális törvény jelenleg sem zárja ki, hogy a nyilvános könyvtár ellátásával kapcsolatos kötelező feladatot az állam vagy az önkormányzat nonprofit gazdasági társaságon keresztül lássa el. E szervezeti formára a nyilvános könyvtárak jegyzékét áttekintve jelenleg is több példát látunk. Az átlátható jogi helyzet kialakítása érdekében a területi múzeumokhoz hasonlóan a javaslat e lehetőséget egyértelműen rögzíti.

A negyedik tárgykör a közművelődési tárgyú módosítások köre. A kulturális törvény több eleme kiállta az eltelt csaknem két évtized próbáját, néhány vonatkozásban pedig ma is előremutatónak tekinthető. Ezért a szabályozás alapelve, hogy megtartsa a magyarországi közösségi művelődést európai szinten egyedülállóvá tévő szakmai alapelveket, de a szakterület szabályozásában hangsúlyosan megjelenjenek a változó társadalmi, gazdasági környezetre hatékony reflektálást lehetővé tevő normák, megvalósítva ezál-

tal az ágazati szakpolitika társadalompolitikai célkitűzéseit.

A módosítás meghatározza a hagyományörzéssel és a néphagyomány gondozásával kapcsolatos állami feladatokat. Meghatározzuk a törvényben a népművészeti és népi iparművészeti alkotások minősítésével, a minősítő címek adományozásával kapcsolatos hatósági nyilvántartásban vezetett adatok körét, az azok kezelésére vonatkozó szabályozást. Szabályozzuk a közművelődési alapszolgáltatások körét, továbbá a közművelődési alapszolgáltatásokat biztosító intézmény- és szervezetrendszer.

Az előterjesztés meghatározza még a különböző feladatellátási formákat - intézménytípusok - és az azokhoz kapcsolódó szakmai minimumkövetelményeket, meghatározza még a közművelődési, közösségi szintér működtetésével kapcsolatos szabályokat, valamint a közösségi szintér formáit. A módosítás fontos eleme, hogy a közösségi szintert fenntartó önkormányzat vagy működtető egyéb szervezet a feladat ellátása során középfokú közművelődési végzettséggel rendelkező szakembert köteles a jövőben alkalmazni.

A javaslat pontosítja a közművelődési megállapodásra vonatkozó szabályokat, és meghatározza, hogy a közművelődési megállapodást kötő szervezet a kulturális törvény szerint a települési önkormányzatnak delegált feladatok közül mely feladatokat köteles ellátni.

Módosul a köznevelési tanácsok elnevezése is. Az új megnevezés: közművelődési kerekasztal lesz.

A javaslat felhatalmazást ad a kormánynak, hogy rendeletben jelölje ki a hagyományörzéssel kapcsolatos állami feladatokat ellátó szervezetet, meghatározza a feladat ellátásának részletes szabályait, továbbá szabályozza a népművészeti és népi iparművészeti alkotásokra vonatkozó rendelkezéseket.

Az előterjesztés szerint felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy rendeletben szabályozza a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és közösségi szinterek szakmai, személyi és infrastrukturális követelményeit, valamint a kulturális alapellátás kiterjesztésének prioritási rendjét és szempontrendszerét.

Tisztelt Ház! A kulturális törvényhez kapcsolódó két törvényjavaslat vonatkozásában engedjenek meg egy-egy reflexiót. A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló '93. évi LXXVIII. törvény módosításában mindössze egy szövegpontosításra kerül sor. Azt hiszem, hogy ennek a további részletezése nem szükséges.

A harmadik érintett törvény a közokiratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény módosítása. E törvény módosításában szeretnénk a XXI. század követelményeihez igazítani a szöveget. Itt az elektronikus ügyintézés részletszabályait pontosítjuk, a megsemmisítések, a levéltári dokumentumok megsemmisítésének jegyzőkönyvi lehetőségeibe bevonjuk a hite-

les elektronikus példány lehetőségét. A megsemmisítési eljárás feltételeként a hiteles elektronikus másolatot definiáljuk, illetve az elektronikus tárolásra vonatkozó szabályokat is rögzítjük. Így a papíralapú dokumentummegőrzés mellé a mai időknek megfelelően a hiteles elektronikus másolat levéltári kezelését is a törvény hatálya alá helyezzük.

Tisztelt Országgyűlés! Bízom benne, hogy a kulturális törvény és a kapcsolódó törvények módosításának rövid összefoglalása meggyőzte önöket arról, hogy valóban előremutató, a kulturális intézményrendszer korszerű, minőségi működését elősegítő változtatásokra teszünk javaslatokat. Kérem tisztelettel önöket, hogy támogassák a törvényjavaslat elfogadását. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Halász Jánosnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

HALÁSZ JÁNOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az előttünk lévő javaslat egy életszerű és aránytartó javaslat. Régóta beszélünk már arról - főleg a közösségi művelődési szakmában -, hogy szükség lenne a törvény módosítására, egy nagyobb lélegzetű módosítást lenne érdemes megtennünk, és most itt van előttünk ez a javaslat.

Azért mondom, hogy életszerű, mert követi azokat az elmúlt években történt változásokat a törvény, és jól követi, amelyekre törvényi szinten is választ kell adnunk. Azért mondom, hogy aránytartó, mert természetesen más területeket, a közösségi művelődésen kívüli más területeket is érint, ahogy nagyon jól bemutatta ezt államtitkár úr, és ott is volt néhány lépés, van néhány olyan lépés, amelyre szükség van.

Ezekkel kapcsolatosan szeretném elmondani néhány elemről a frakciónk véleményét, és azt, hogy milyen alapon, milyen hozzáállással támogatjuk, milyen gondolatokkal támogatjuk ezeket a módosításokat.

Először is az egyik alapelem a kulturális alapellátás kiterjesztése. Tudjuk, hogy az államtitkárság munkájának fókuszában az utóbbi időben ott van a kulturális alapellátás erősítése. Üdvözljük és nagyon helyesnek tartjuk, hogy most új elemként a törvénybe is bekerül ez a fogalom, és nemcsak a döntően közösségi művelődési területen, hanem mind egyik területen, amelyet érinteni tud. Hozzá kell tennem, itt nemcsak egy egyszerű törvényi követérről van szó, vagy nemcsak arról van szó, hogy hangsúlyozzuk, hogy miért fontos ez, hanem nyugodtan megnézhetjük az előző évek költségvetési törvényeit vagy majd a most beterjesztettet, mert a költségvetés is mindig követte ezt a fajta szemléletet.

Az elmúlt években a kulturális normatíva hangsúlyainak áthelyezésével és emelésével tudtuk és tudta a kormány segíteni a kulturális alapellátás kiterjesztését. Ezt üdvözljük, és a jövőben is, most

már így törvényi szintre is emelve, nyilván folytatni kell.

(12.20)

A módosítás a muzeális intézmények területén kisebb lélegzetű. Nyilván ez azért is van, mert a korábbi években, az elmúlt öt-hat évben itt voltak a legnagyobb törvényi változások, és olyan átalakulás történt, olyan fejlesztések történtek a magyar múzeumi világban, amelyek igazolták azt, hogy szükség volt erre, igazolja a látogatószám, igazolja az, ahogy a többi intézménnyel, oktatási intézményekkel ma már együttműködnek, ahogy fejlődik ez az ágazat szakmai értelemben is. De vannak valóban olyan elemek, amelyeket érdemes most módosítanunk. Alapvetően a struktúra pontosan az marad, ami volt, de azok az adminisztratív változások, amiket a Megyei Jogú Városok Szövetsége is kért, nagyon fontos, amikor az alapító okiratra vonatkozó vagy a költségvetésre vonatkozó miniszteri véleményezés adminisztrációs terhére levesszük a fenntartók, az önkormányzatok válláról.

Ugyanakkor az nagyon fontos, hogy a vezetőválasztás kapcsán megmarad az a fajta együttműködés a tárca és a fenntartó között, ami nagyon fontos. Nem szabad elfelejtenünk azt - és ez igaz a könyvtáraknál, a városi könyvtáraknál, a megyei hatókörű városi könyvtáraknál, de erről majd később beszélek, és itt a múzeumoknál is -, hogy a múzeumok támogatásához az állam jelentős mértékben hozzájárul. Vannak olyan helyzetek, városok, ahol az állam nagyobb támogatást ad, mint a fenntartó önkormányzat. Ez azért egy fontos dolog, ezt látnunk kell, és így kell kialakítani a partnerséget az önkormányzatokkal. Az, hogy most ez az adminisztratív csökkenés van, helyes. Csak azért hozom szóba a vezető kiválasztást, hogy az egy másik káposzta, egy másik történet.

Fontos szakmai lépés az is, hogy a szakmai munkát megalapozó dokumentumok most már kibővülnek a gyűjteménygyarapítási vagy az állományvédelmi tervvel. Ezek olyan szakmai előírások lesznek, amelyek, azt hiszem, az egységes országos működést is segítik. Ezt is üdvözljük és támogatjuk.

A könyvtári területen egy kicsit jelentősebb talán a törvény módosítás, vagy nagyobb lélegzetű, vagy több elem került bele a törvény módosításba, de ez is a szükségszerűségekből ered véleményem szerint, és mindegyik elemet támogatjuk. Nagyon fontos az, hogy a könyvtári intézet feladatai koherensebbek lesznek, az Országos Széchényi Könyvtár berkein belül működik ez az intézmény, és a minősített könyvtár és a könyvtári minőségi díj egy nagyon fontos szakmai díj ezen a területen. S annak az alapos előkészítése, hogy itt folyik majd, szerintem egy nagyon helyes lépés, nyilván a fenntartó kormányzat, illetve a kormányzat felelős szerve, az államtitkárság odafigyelésével, de hát ez a fenntartói viszonyban természetes is. A könyvtárak területén a nonprofit szervezeti forma bevezetése vagy beemelése a tör-

vénybe tulajdonképpen az életszerűség, amire utaltam, követi azt a gyakorlatot, ami jelen van a könyvtár világában. Magyarországon több mint 2 ezer közkönyvtár működik, a nyilvános könyvtári jegyzéken láthatunk, ahogy hallhattuk is, nonprofit szervezeteket is, de a törvényben ez eddig nem volt benne. Tehát ez is egy helyes, fontos lépés, mert éppen azon a településen, ahol ilyen formában látják el a könyvtári feladatokat, ott ez különösen fontos jelzéssel bír.

Az igazán fontos változás véleményem szerint a könyvtári területen a megyei hatókörű városi könyvtár elnevezés meghonosítása. Eddig megyei könyvtár volt az elnevezése a könyvtáraknak, de hát nem a megyék a fenntartói a könyvtáraknak. Nagyon helyes, hogy az elnevezést is változtatjuk, de ez nem elég. Nem elég csak az elnevezést változtatni, a szemléletet is változtatni és formálni kell. Tudom, hogy vannak, akik azt gondolják, hogy ennek az elnevezésnek a módosítása megváltoztatja majd a feladatellátás prioritásait. Hát, a frakciónk éppen ezt szeretné. Szeretnénk, ha nagyon világos megyei ellátórendszer működne, nagyon nagy értéke a könyvtári világnak, és szeretnénk, hogy azok az intézmények, amelyek ezt teszik városi könyvtárként egyébként, ezek a megyei jogú városok által fenntartott könyvtárak megyei feladatellátó rendszerrel.

Nagyon fontos, hogy ez így legyen, és ne egy, még a korábbi rendszerben, még valamikor az ötvenes-hatvanas években létrehozott csak megyei szemléletű és a városra, a városokra, sokszor így az adott települések helyi közösségeire sem figyelő szemlélettel közelítsünk a dologhoz. A könyvtárak ugyanazok maradnak, a kollégák ugyanazok a felkészült, hozzáértő kollégák, de azok a folyamatok, amelyek a kulturális alapellátást is nagyban segítik, a kulturális alapellátás egyik pillére a könyvtári megyei munka, amit a városi könyvtáraink, most már a megyei hatókörű városi könyvtáraink látnak el; tehát üdvözljük a névváltoztatást, és a szemléletváltást is nagyon fontosnak tartjuk. Ezzel a hozzáállással tudjuk támogatni a törvény módosítást. Nagyon jó látni, hogy pontosan ezzel a szemlélettel terjesztette be a kormány is ezt a javaslatot.

Az igazán nagy lélegzetű változás a közösségi művelődés területén érhető tetten itt a törvényben. Nem kis lépés ez, merthogy eddig az úgynevezett kulturális törvényben a közművelődés területén működő intézmények nem voltak ilyen pontosan definiálva. Most a törvény módosítással nagyon alapos szervezeti leírás történik. Tulajdonképpen itt most a közművelődési alapszolgáltatásokat biztosító intézményhálózatot írjuk körül, amikor több intézménytípust is fölserolunk, definiálunk.

Itt szeretném föl hívni a figyelmet arra, hogy ez persze magában hordozza azt a lehetőséget, hogy felmerül e kapcsán az a kérdés, hogy de rugalmas lesz-e így a rendszer vagy sem. Mi van, hogy ha néhány év alatt, mert ez a terület is változik, olyan új intézménytípusok alakulnak, jönnek létre, amelyek a törvényben még nem szerepelnek? Fontos lesz erre

figyelnünk a következő években, és nyilvánvalóan követni ezeket a változásokat, ha a szakmában ezek a változások történnek, márpedig tudjuk, hogy ez egy ilyen szakma. De én úgy látom, hogy kellően átgondolt ez a szerkezeti-szervezeti leírás, ez a definíció-rendszer, amit a törvény ad a lehetséges létező intézménytípusokra. Éppen ezért ebben a formájában támogatjuk, de könnyen lehet, hogy néhány elemében pontosítani fogja a frakciónk, és reméljük, hogy a kormánynál is majd a javaslatunk elfogadásra lelnek.

A közművelődési tanácsok és a közművelődési kerekasztal elnevezése kapcsán is fölmerül egy kérdés. Üdvözöljük, hogy közművelődési kerekasztalnak fogják hívni ezután a közművelődési tanácsokat, de látjuk, hogy egy nagyon apró módosítás mellett a törvény csak egy elnevezést változtat, pedig itt is a szemléletváltozás a fontos, utalok vissza az iménti könyvtári gondolatmenetre. Jelenleg a törvény, látom, nem nyitja meg igazán a közművelődési tanácsokkal kapcsolatos ügyeket. Nem baj ez most, de úgy látom, hogy az elmúlt években ott, ahol ez jól működött, sokkal inkább valóban kerekasztalként működött, mint tanácsként, és sokkal jobb lenne, ha ez a szemlélet honosodna meg. Tehát ezt az utat kell követnünk.

Ezekkel a megjegyzésekkel és ezekkel a szakmai megfontolásokkal támogatja frakciónk a javaslatot, és a következő napra ki fog derülni, hogy még milyen módosító indítványokkal élünk, de ezek annyira minimálisak, hiszen az egész törvény szemlélete, azt hiszem, hogy valóban életszerű, szükség volt rá, és remélem, hogy a parlament is meg fogja majd szavazni. Nagyon szépen köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Kunhalmi Ágnesnek, az MSZP képviselőcsoportja vezér-szónokának.

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Egy törvényjavaslatot kétféleképpen lehet elrontani: ha silány a szöveg és nem éri el a kívánt célját, és úgy, ha a szándék is rossz. Az előttünk fekvő javaslat sajnos mindkét problémát ötvözi. Eleve probléma van a szándékkal, de a silány megfogalmazás sajnos még tovább rontja ezt a helyzetet.

A Fidesz az elmúlt hét évben úgy viselkedett, sajnos a kultúra területén is, mint egy kiscsibőc. Én politikatudományból is diplomáztam, ezért engem mindig nagyon meglep az, ha egy magát jobboldalnak valló kormány, egy jobboldali ideológiát követő kormány azt kezdi vallani, hogy az állam mindenható, a központi irányítás mindennél hatékonyabb és mindig jobb.

Megesik persze ez olyan pártokkal is, amelyeknek nincs saját stabil értékrendje. 2010 óta a Fidesz úgy alkot jogot, hogy két szempont érvényesüljön: a

minél nagyobb haszon és a minél erősebb központi irányítás. Úgy akarják felépíteni az országot, ahogy egyébként Orbán Viktor tette ezt a saját pártjával is, van egy nagy piramis, aminek tetején a fáraó ül. Az oktatásban és a kultúrában is ez katasztrófához vezetett sajnos. Ma a magyar iskolák rosszabbul teljesítenek, mint a rendszerváltás óta bármikor, néhány elkötelezett tanárnak és a diákok magas túrérszűkítő-bének köszönhető, hogy az egész rendszer nem omlik össze.

(12.30)

A kultúrában évek óta csak az kap pénzt és igazi támogatást, aki fideszes. Ez a kormány nincs tekintettel arra, hogy ki alkot minőséget, ki dolgozik magas színvonalon, csak a lakások, csak a párt, csak az ideológiailag elkötelezettek élvezik a kormány támogatását. Az előttünk fekvő törvényjavaslat sajnos nem lóg ki ebből a sorból. Ugye, nálunk a '80-as évek óta azok irányítják a művelődési házakat és egyéb kulturális intézményeket, akik működtetik. Ez a javaslat a Kádár-rendszer államilag irányított és fizetett kultúrpolitikáját hozza sajnos vissza.

Ezt csinálja és akarja egyébként, mindig meglepődök rajta, a magát antikommunistának valló Fidesz. Tényleg úgy van ez, ahogy Orbán Viktor úr fogalmazta meg pár évvel ezelőtt, hogy ő nem a diktatúra ellen küzdött korábban, tehát csak az volt a baja a korábbi rendszerrel, hogy nem ő csinálta a diktatúrát. Hát, most csinálja! Én nem éltem akkor, de azt tudom, hogy ez az állami kultúráirányítás az '50-es '60-as, '70-es évek gyakorlatát idézi. Irányítson mindent a központ, szabályozzon minden a miniszter, majd a párt urai megmondják, mit kell éppen csinálni.

Ez a törvényjavaslat is ennek egy lépése. Magyarország erre nincs szüksége, és véleményünk szerint a XX. század második felében sem erre volt szüksége. Ez most is egy rossz irány. Arra, mondjuk, valóban szükség lenne, hogy a kultúrára a jelenleginél sokkal több pénzt áldozzon a magyar állam, hogy például a főmuzeológusoknak ne kelljen teremőrködniük, hogy a művelődési házakban is ki tudják fizetni a rezsiköltségeket, és ne csak ingyenes programokat tudjanak szervezni, hogy ne csak Budapesten legyen, ahol a még részben szabad intézményrendszerben egyébként magas színvonalú kultúra megvalósul, hanem vidéken is. És ne csak akkor legyen pénz, ha valamelyik fideszes rokonnak ez éppen megéri, vagy valamelyik fideszes politikustársunknak külön céljai vannak ezzel.

Ehhez képest már csak apróság, hogy a törvényjavaslat a korábbinál szűkebben és rosszabbul határozza meg, mit tekint a közművelődés feladatainak, hogy a törvényjavaslatból nem derül ki egyértelműen, mit ért a megfogalmazója kulturális gazdaságfejlesztés alatt pontosan, és sajnos most államtitkár úrtól sem kaptuk meg ezt a választ, és fölöslegesen választja szét a művelődés és a kulturális központ

intézménytípusát is. Ha Magyarországnak olyan kormánya lenne, amelyik a szabad és független, tehát a független kulturális életet tűzi ki céljául, akkor nem születnének ehhez hasonló javaslatok.

Szerintünk nincs szükség további központosításra, nincs szükség több miniszteri jogkörre a kultúrában. *(Dr. Hoppál Péter: Pont ezt szünteti meg a javaslat.)* Az MSZP képviselőcsoportja így, ebben a formában ezt a javaslatot nem tudja támogatni. Elnök úr, köszönöm a szót. *(Szórványos taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Hoffmann Rózsának, a KDNP képviselőcsoportja vezér-szónokának.

DR. HOFFMANN RÓZSA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Elnézést kérek a pár másodperces késlekedésért. Örömmre szolgál, hogy a Kereszténydemokrata Néppárt vezérszónokaként kulturális tárgyú törvényekről fejtegetem ki a magam és a KDNP álláspontját.

Nagyon fontos mozzanatnak tartom azt, hogy viszonylag jó helyen, napközben kulturális törvényekről tárgyal a tisztelt Ház. Nem mindig volt ez jellemző, és közéletünkben is egy meglehetősen elferdült, torzult gondolkodásra vall az, hogy a kultúra dolgait mindig a gazdaság, a politika és a sport, ami egyébként szintén a kultúra része, végére sorolják. Így kialakul az emberekben egy olyan torz képzet, hogy ami kultúra, múzeum, irodalom, könyvtár, közművelődés és így tovább, amelynek java részét ez a törvénymódosítás is érinti, valami másodlagos, mi több, valami kártékony fogyasztója a közjónak. Ez a törvény ezt a gondolkodást nemcsak azáltal, hogy az Országgyűlés csütörtökön délben tűzte napirendre, hanem a mondanivalójával is igyekszik felülírni.

A törvény szándékában semmi olyat nem látok, ami ne volna támogatható. Nem is tudom tetten érni azokat a gondolatokat, amiket az előttem szóló kifejtett, hiszen ez egy korszerű kerettörvény. A részletek szabályozását miniszteri végrehajtási rendeletekre bízta, és nincsenek benne olyan részletek, amelyek például a miniszteri hatalom növekedéséről és központosításáról szólnának. Éppen ellenkezőleg, utalok itt arra a törvényhelyre, amely több esetben is megszünteti a miniszter előzetes véleményezési jogkörét, ezáltal csökkenti az adminisztrációt és csökkenti a bürokráciát.

Hogy majd a miniszteri végrehajtási rendeletek milyenek lesznek, abban is példaértékű, mert egy-két tekintetben rámutat már, hogy hogyan akar szabályozni, de ezt majd meglátjuk. Én ettől egyáltalán nem tartok. Azt viszont meg kell állapítsam, hogy a mostani kulturális kormányzat pozíciójának elfoglalása óta nagyon következetes abban, hogy kulturális alapellátásról beszél, ki akarja terjeszteni a kulturális alapellátást minden magyar állampolgárra. Bevezette ezt a fogalmat, erről többször tájékoztatta a Kulturális bizottságot is, amely ezt egyértelműen fogadta.

Ez a szándék tetten érhető ebben a törvényben és a további jogalkotásban majd aprópénzre lesz váltható. Ez rendkívül fontos, mert a kultúra, mint mondtam, nem egy fogyasztó, hanem értéktermelő ágazat, és igaza van a nagyon körültekintő, alapos, részletes expozét mondott államtitkár úrnak, amikor azt állítja, magam is ezt állítom, hogy a kultúra javának fogyasztása és a kultúra termelésében való részvétel növeli minden ember életminőségét. Azáltal, hogy a kultúrát fogyasztjuk, alkotjuk, gyarapítjuk, a gazdasághoz is hozzájárulunk, és életminőségünk javul. Ezt a fajta szemléletet, ami a sor végére teszi általában a klasszikus értelemben vett kultúrát, bizony ideje felülmúlni. Én ezt a szándékot egyértelműen tetten értem a törvényszövegben, a magyarító szövegekben és államtitkár úr minden részletre nagyon alaposan kiterjedő expozéjában.

Ezért el is tekintek attól, hogy a törvény minden egyes részletéről itt szót ejtsek, nem is ez a tisztem. Inkább arra helyezem a hangsúlyt, hogy egyértelmű legyen, hogy a Kereszténydemokrata Néppárt miért tudja teljes mellszélességgel támogatni ezt a törvényt. Először is amiatt, amire már utaltam, hogy kulturális alapellátásról, közösségi szolgáltatásról beszél, ami minden magyar állampolgár számára az életminőség javulását eredményezheti. Ilyen kulturális alapellátás nélkül sivárabb lenne az életünk, és sivár életű, a kultúra javaiban nem részesülő emberek bizony a gazdaságban is, a munkahelyükön is sokkal gyengébben teljesítenének. Ez az összefüggés teljesen világos.

A törvény utal arra, hogy a költségeket majd a költségvetési törvény fogja meghatározni, és semmi egyebet nem mond. Ezért tehát az előttem szóló szocialista képviselő szavait nem értem, hogy tudja összefüggésbe hozni ezzel a törvénnyel a költségek csökkentését. Majd amikor a költségvetésről tárgyalunk, a mi dolgunk az, hogy ügyeljünk arra, hogy a sor végén kullogó fogyasztóként szerepeljen a kultúra, hanem ezek a szempontok ott valóban megjelenjenek.

(12.40)

Arra, hogy azok a rendeletek, amelyek majd a kultúra személyi, infrastrukturális és szakmai követelményeit fogják szabályozni, valóban ezt a célt szolgálják, ez a törvény megadja a lehetőséget.

A második gondolat, ami miatt nagyon jó szívvel támogatjuk ezt a törvényt, a népművészetek, a néphagyomány, a hagyományőrzés és az örökségvédelem hangsúlyozása. Az elmúlt évtizedekben, ahogy visszaemlékszem, amikor kultúráról volt szó, elsősorban az úgynevezett elitkultúrára gondolt mindenkinek, a művészetekre, az operára, az irodalomra és így tovább, a népművészetek egy kicsit mindig mostoha-gyermekek voltak. Elég arra utalni, hogy például a népzenei szak indulása a zeneképzésünkben sem egy sima történet, miközben a kultúránknak nemcsak hogy szerves része a népművészet, hanem

enélkül nem is beszélhetnénk magyar kultúráról. Itt helyes, ha az állam feladatait meghatározza a jogszabály a népművészetrel, hagyományörzéssel kapcsolatban, és nagyon helyes, hogy a minőségre helyezi a hangsúlyt.

Nemcsak a népművészet tekintetében, ahol az alkotások minősítésében megint csak a minőség az alapvető szempont, hanem más területen is megjelenik a minőség-központúság - itt utalok a „Minősített könyvtár” cím és a „Könyvtári minőségi díj” bevezetésére, ami nagyon kívánatos, és csak javasolni tudom a kulturális kormányzatnak, hogy a kulturális életünk minden területén, egyre több területén gondoskodjék arról, segítse, hogy minőségi díjak, nemcsak állami, hanem területi, önkormányzati és egyéb díjak ösztönözzék a minőségi kultúrának a fejlődését.

A harmadik pont, amit nagyon melegen támogatunk, szerves összefüggésben az előbbiekkal, hogy a magyar kultúra szerves részének tekinti a nemzetiségi kultúrát, és erre büszkéek lehetünk a nagyvilágban és Európa-szerte, ahol pontosan tudják, hogy Magyarország a nemzetiségekkel való kapcsolattartás, a nemzetiségi önkormányzatok intézményének bevezetése, a nemzetiségi oktatási és kulturális intézmények működésének segítése szempontjából bizony példamutató. Bár minden európai országról el lehetne ezt mondani! Nem lehet. Magyarországot nagyon sok helyen pozitív mintának tekintik, és egy kicsit irigykedve is néznek erre, jóllehet bizonyára itt vannak a nemzetiségi szószólóink, ők is érzékelik, hogy ez a folyamat sem nélkülöz bizonyos zökkenőket olykor-olykor, de ez a törvény, amelyet itt most tárgyalunk, egyértelműen bizonyítja a magyar államnak, a magyar politikai élet vezetőinek azt a szándékát, hogy itt a nemzetiségi kultúrát a magyar kultúra szerves részeként, de külön nevesítve említse meg. Ezért a nemzetiségi bázisintézmények is, amelyeket a törvény kilátásba helyez, ezt a fajta minőségi szemléletet eredményezik. Mint mondtam, nem kívánom a törvénynek a többi részletkérdését értelmezni.

A Kereszténydemokrata Néppárt számára a szándék nyilvánvaló, a szándék jó, a szándék követhető, a törvény pedig megfelel annak az elvárásnak, hogy - keretszabályozással megnyitva újabb szabályozások lehetőségét - valóban a kultúrát arra a rangra emelje, ahol a gondolkodásunkban, a mindennapi életünkben mindig is volt és van. Tehát a Kereszténydemokrata Néppárt támogatja ezt a törvényjavaslatot. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. Most megadom a szót Dúró Dóranak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DÚRÓ DÓRA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A felszólalásomat én is egy kicsit távolabbról fogom indítani, ha megengedik, de aztán nyilván konkrét észrevételeket is fogok tenni a törvénytervezettel kapcsolatban.

A távolabból indítást nem úgy értem, hogy én is a Kádár-korszakba mennék vissza, bár meg kell jegyezni, hogy vélek felfedezni olyan elemeket a jelenlegi kulturális kormányzatnak a működésében is, egyébként nem az államtitkár úrhoz tartozó területeken, hanem más, kultúrával foglalkozó területeken, amelyek kísértetiesen hasonlítanak az akkori időkre, de ez a törvényjavaslat szerintem a legkevesbé sem tartozik ezek közé. Inkább szakmailag indítanám távolabbról, nevezetesen, a kultúrának mint egésznek a sajátosságairól szeretnék elsősorban beszélni, és elsődleges sajátosságaként szeretném megjelölni a sokszínűséget.

Ahogy ez a törvényjavaslat is nagyon szerteágazó területeket érint tényleg a népfőiskolától kezdve a múzeumokon át, a könyvtárakról nem is beszélve, a hagyományörzés, népi művészet területét is, láthatjuk azt, hogy a kulturális élet, hála istennek, Magyarországon olyan széles körű, mind személyi, mind infrastrukturális értelemben széles körű társadalmakat ölel fel, amelyek bizony eltérő bánásmódot is igényelnek.

Ha a személyi, infrastrukturális és szakmai, intézményi sajátosságokat sorba vesszük, akkor az államtitkár úr bevezetőjében az a mondat, hogy ennek egyébként költségvetési hatása nincs, szomorúsággal töltött el, meg kell hogy mondjam, hiszen örültem volna, ha akár ezzel a törvényjavaslattal, akár más javaslatokkal sikerül a kulturális ágazatnak több költségvetési forrást is megszereznie. Ha csak a személyi feltételekről beszélünk, és egyébként szakmailag úgy ítéljük meg, hogy helytállóak azok a személyi feltételek, amelyeket megjelöl és nevesít ez a törvényjavaslat, akár az államtitkár úr által említettek, de a többi is, azonban a bérek kérdése az egész kulturális ágazatban finoman szólva is fejlesztés előtt álló terület.

Tudom, hogy némi kiegészítés elindult, de még mindig rendkívül alacsony a kulturális ágazatban dolgozóknak a bére, felsőfokú végzettséggel is akár 110-120 ezer forintot tudnak hazavinni nettó fizetesként az ágazatban dolgozók. Ez elfogadhatatlan, és ennél sokkal nagyobb megbecsülést kellene hogy élvezzen a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről is a kulturális terület. Tehát kérem az államtitkár urat ismételtelen, bár ön már bizonyára nagyon unja, hogy állandóan előjövök ezzel a témával, de tegyenek meg mindent azért, hogy ennél nagyobb mértékű béremelésre is lehetőség legyen a kulturális ágazatban.

A sokszínűség megjelenik a személyi feltételek tekintetében is, éppen ezért is került le a napirendről a kulturális életpályának a korábban tervezett bevezetése, de a sokszínűséggel átkapcsolódnék ahhoz a kérdéshez, ami a szakmai és intézményi sajátosságokat jellemzi, és itt akkor a könyvtárelnevezéssel kapcsolatos vitában én magam is részt vennék.

Látom azt az ön hozzászólásából is és Halász képviselő úr hozzászólásából is, hogy elsősorban az elnevezés tekintetében a fenntartónak a szemszögéből közelítik meg a kérdést: ha egy város a fenntartó,

akkor városi könyvtárnak nevezik, amely megyei hatókörű. Ha elfogadjuk azt, hogy egy sokszínűség jellemzi a kultúrát, akkor ezzel a logikával ellentétes az, hogy azért, mert a múzeumoknak ez az elnevezése, a könyvtáraknak is egy egységes elnevezése legyen a múzeumokéhoz képest, hiszen ha különböző a jellege a szolgáltatásnak és az intézménynek szakmailag, márpedig szerintem különböző, akkor ez az érv nem állja meg a helyét, hogy egységesítsük az elnevezést. Az önök másik érve, hogy a fenntartó egyértelműen jelenjen meg az elnevezésben is, már egy erőteljesebb és megfontolandóbb érv lehet, csak hogy - ahogyan önök is említették - a szakmai szervezeteknek a szakmai álláspontjával ellentétes. Ha a szakmai szervezetek azt mondják, hogy az az elnevezés, hogy megyei könyvtár, a szakmai hierarchiában vagy felépítésben elhelyezésüket mutató elnevezés, akkor ez elképzelhető, sőt meggyőződésem szerint erőteljesebben figyelembe veendő szempont, mint az, hogy a fenntartó jelenjen meg. Másrészt a könyvtárak esetében és a digitalizáció korában hatókörrel beszélni egy kicsit furcsa, hiszen a könyvtárak gyakorlatilag ezen az ellátórendszeren keresztül az ország bármely területéről érkező igényeknek eleget kell hogy tegyenek, és eleget is tesznek.

A szemléletváltozással kapcsolatban pedig, amit szintén Halász képviselő úr említett, a jelenlegi rendszeren keresztül is - ezt szintén eljuttatták önöknek a szakmai szervezetek - több mint 2500 településnek nyújtanak szolgáltatást.

(12.50)

Tehát a kulturális alapellátás igénye, amely jogos igény és támogatandó igény, az ezen a rendszeren keresztül is fejleszhető és elérhető lenne, sőt bizonyos értelemben meg is valósul. Nyilván a további településekre is érdemes, és támogatandó, ha ezt kiterjesztik, de ehhez álláspontunk szerint nem kell az elnevezést megváltoztatni vagy a prioritásokat megváltoztatni.

Szintén költségvetési vonzata kellene hogy legyen az infrastrukturális feltételek biztosításának. Minden ülészak során bizottsági elnökként a bizottság feladatkörébe tartozó intézményeket szoktam látogatni, kulturális intézményeket is látogattam, levéltárakat, múzeumokat, könyvtárakat is, többet is, és mindenhol vannak megalapozott, akár a szakmai feladatok ellátását segítő vagy azoknak a biztonságos ellátását lehetővé tevő infrastrukturális fejlesztési igények mind a múzeumok részéről, mind a könyvtárak részéről, mind a levéltárak részéről. És itt fontos a bizottságot hangsúlyozni, hiszen sok esetben olyan kincseket őriznek, olyan kulturális kincseket, ami a közös emlékezetünk része, ezért is kiemelten fontos az, hogy ezeket a körülményeket megfelelő módon biztosítsuk. Tehát ezért kérem államtitkár urat arra is, hogy az infrastrukturális fejlesztésekkel kapcsolatban is hívja fel a Nemzetgazdasági Minisztérium figyelmét ennek a fontosságára.

S akkor még egy utolsó gondolat, amely számunkra kérdéseket vet fel, ez szintén a hagyományörzéssel kapcsolatos és a néphagyomány gondozásával kapcsolatos állami feladatok bekerülése a törvénybe. Maga az, hogy ez nevesítve megjelenik törvényi szinten, helyes és támogatandó. Óriási lehetőségeket látunk mind az identitás szempontjából, mind a turizmus szempontjából abban, hogy ezek a konkrétan nevesített feladatok megjelenjenek a törvényben, azonban az, hogy a miniszter rendeletben határozza meg azt, hogy ezeknek az állami feladatoknak pontosan kik lesznek és milyen szervek a felelősei, és ők hogyan tudják ellátni ezeket a feladatokat, ezt nem tartjuk elég garanciának. Tehát ha létrehozunk törvényi szinten, átfogóan néhány feladatot a-j) pontig felsorolva, akkor ezeknek az állami feladatoknak az ellátásáért felelős szerveket a mi meglátásunk szerint szintén törvényben kellene szabályozni, törvényben kellene megnevezni, hogy melyek lesznek azok.

Összességében azt tudom elmondani, hogy a törvényjavaslat alapvető szakmai irányával egyetértünk, a kulturális alapellátás kiterjesztésének fontosságát a Jobbik is elismeri, és ezek azok az indokok, amelyekre módosító javaslatokat fogunk benyújtani. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. Most megadom a szót Ikotity Istvánnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

IKOTITY ISTVÁN, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Kihagynám én is azt a lehetőséget, hogy a Fidesz kultúrpolitikájáról szóljak hosszabban és azt ostromozzam, bár lenne mit, de valóban, ahogyan az előttem elhangzott vezérszónoki felszólalásban is elhangzott, leginkább nem az ön által képviselt területen, nem az ön területén vannak a legnagyobb kultúrpolitikai problémák, bár nyilván majd a felszólalásom egyes részeiben kitérek olyanokra, amit igenis fontos itt megemlíteni. Sokkal inkább szeretnék beszélni arról a jelenlegi salátatörvényjellegű törvénymódosításról, amely itt van előttünk.

Ezzel kapcsolatban az a meglátásunk, hogy alapvetően pozitív célokat fogalmaz meg, hiszen arról szól, hogyan juttassuk el a kultúrát minél több emberhez Magyarországon, és ezt a célkitűzést a Lehet Más a Politika támogatja. Cseri Miklós, korábbi kultúráért felelős helyettes államtitkár kinevezése után, 2014 nyarán arról beszélt: „Munkánk két sarkalatos stratégiai pontja a kulturális alapellátás, a kulturális értékekhez való hozzáférés és a kulturális értékteremtésben való részvétel biztosítása minden településen minden ember számára, valamint a kulturális közösségek támogatása, a közösségfejlesztés, ami egyaránt szolgálja a leszakadó társadalmi csoportok esélyteremtését és a középosztály megerősödését, felelős polgárrá válásukat.”

Már akkor elmondtuk, hogy a Lehet Más a Politika teljes mértékben egyetért azzal a célkitűzéssel, hogy a kulturális értékekhez való hozzáférést, illetve a kulturális értékteremtésben való részvételt mindenki számára biztosítani kell. Azért is tartjuk nagyon fontosnak ezt a témát, mert Magyarország lemaradása rendkívüli mértékű ezen a területen, több millió ember nem jut hozzá az alapvető kulturális javakhoz sem, az országot egy széles kulturális szakadék választja ketté. Ugyanakkor már három éve is felhívtuk arra a figyelmet, hogy a szépen csengő kijelentések mögött nem látni a konkrét tartalmakat, eszközöket, forrásokat. Tulajdonképpen ez a probléma a mostani törvényjavaslattal, törvénymódosítással is.

A jogszabály egyik legfontosabb része, hogy végre-valahára beszél a kulturális alapszolgáltatásokról. Már számos konferenciát tartottak a témában, de eddig sehol nem derült még ki, hogy pontosan mit is értenek kulturális alapszolgáltatásokon, amelyet egyébként minden települési önkormányzatnak nyújtania kellene a helyi lakosság számára. Ugyanakkor az, hogy a törvény beszél erről a fogalomról, az nem jelenti azt, hogy kiderülne most, hogy pontosan mit is jelent ez, pontosan mit is értenek alatta; ezt egy nagy hiányosságának tartjuk.

A kulturális törvény 76. §-a szerint a közművelődési alapszolgáltatások közé fog tartozni a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása, vagy éppen a tehetséggondozás és a kulturális alapú gazdaságfejlesztés. A módosítás hét pontot sorol fel és részletez valamilyen mértékben; csupa jól hangzó célkitűzésről van szó. Én magam, amikor elolvastam, azt gondoltam, hogy nagyon hasonlatos ahhoz, amit mi programként hirdettünk, és üdvözljük, hogy ez a vízió itt is megjelenik. Azonban, amit hiányolunk, ez az átültetés a gyakorlatba, mert itt nagy szakadékot látunk a szavak és a megvalósítás módjánál vagy irányánál.

Na, itt van a kutya elásva, hiszen a jól hangzó célkitűzések ellenére részletek továbbra sem derülnek ki. Közösségi és társadalmi részvétel elősegítése? Nagyon jó, de hogyan? Tehetséggondozás és -fejlesztés? Ez is nagyon szép célkitűzés, de hogyan akarják megvalósítani? Kik, hogyan, milyen pénzből, kiknek, milyen körülmények között fogják ezeket a feladatokat ellátni? Milyen segítséget kapnak ehhez a települések, különösen a hátrányos helyzetű kistélepülések?

Az LMP által megkérdezett szakértők véleménye szerint is nagyon örvendetes, hogy bővül a települések kulturális ellátórendszerének kötelező feladatellátása, vagy hogy a közgyűjteményektől az állam további fontos fejlesztéseket vár, azonban az egyre több elvárt feladatot sokszor nincs hol elvégezni, nincs min elvégezni, és nincs, aki elvégezze. Az még most sem látszik, hogy az elvárt optimális feladatellátáshoz végre meghatározzák-e a minimális infrastruktúrális és személyi kereteket. Nem látszik, hogy ehhez milyen

központi normatívát kapnak a települések, és ide helyezném a hangsúlyt: nem látszik, hogy a normatíva kérdése milyen módon lesz megvalósítva. Hol a pénz, hol a forrás, tisztelt kormánypartok?

Én magam is megdöbbsentem államtitkár úr felvezetőjét hallva, amikor annak ellenére, hogy több ellenzéki képviselő volt a teremben, úgy említette azt, hogy nem lesz költségvetési vonatkozása ennek, mint hogyha ezért valamiféle hátba veregetésnek kellene járnia. Államtitkár úr, épp az ellenkezője az, amit mi szeretnénk látni öntől, hogy igenis ennek lesz költségvetési vonatkozása, lesz ennek olyan következménye, ami a kultúrát illetően költségnövekedést fog jelenteni, és mi ezt várnánk öntől és ennek örülnénk.

(13.00)

A közgyűjteményekre vonatkozó változásokkal kapcsolatban pedig kiemelhetjük, hogy fontos további előrelépés lenne a gyűjtemények nagysága és az elvégzett tudományos, közművelődési munkák arányában az intézmények infrastruktúrális feltételeinek és az alkalmazotti létszámminimumoknak a meghatározása, ez ugyancsak egy nagyon fontos dolog lenne, a létszámminimumok meghatározása. A helyzet az, hogy a tulajdonos állam vagy az önkormányzat nem gondoskodik a saját tulajdonáról, így az épületekben működő közművelődési intézmények és gyűjtemények energiájának nagy része az állagmegőrzésre megy el, arra megy el, hogy pályázatokat írjanak, és megvalósítsák saját épületeik felújítását, állagmegőrzését.

Tisztelt Ház! Nagyon fontos lenne a kulturális szféra fejlesztése. Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy ma több millió ember nem jut hozzá az alapvető kulturális javakhoz sem, a kulturális értékteremtésben való részvétel terén pedig még nagyobb az elmaradásunk. A továbblépés fejlesztésének első lépése lehetne a jelenlegi kulturális intézményrendszer rendbetétele, az alapfeladat ellátásának körülményeit kellene kialakítani, biztosítani. Idetartozik a tárgyi feltételek kialakítása, a megfelelő végzettségű szakemberek alkalmazása, hangsúlyozzuk, hogy a megbecsült, jól megfizetett szakemberek azok, akikről most beszélünk. Államtitkár úr, az a helyzet, hogy nagyon sok közművelődési intézményben hangzik el a panasz arról, hogy bizony az ott dolgozók folyamatosan kacérkodnak azzal, hogy a közoktatás irányába mozduljanak el, hiszen nem azt mondom, hogy a tanárok hú, de jól keresnek, mert hogyha a nemzeti átlagkeresethez, az átlagkeresetekhez viszonyítunk, akkor nem keresnek jól, de bizony a kulturális területen dolgozók nagyon rosszul keresnek, és ezért képzettségüknek megfelelően sokszor igyekeznek a közoktatás felé orientálódni, a tanári életpályába bekerülni. Ez egyébként, megjegyzem, ugyanígy igaz a felsőoktatásban dolgozóakra is, akik nagyon gyakran hagyják ott a felsőoktatást, és lépnek át a közoktatás területére, mert ott jobb anyagi körülmények

közé kerülnek. Ez, még egyszer mondom, nem dicséret a közoktatási javadalmazások felé, hanem ezeknek a területeknek a még nagyobb mértékű elmaradására utal. Mindezek után lehetne a kulturális alapellátást bővíteni, feladatait pontosan meghatározni, miután forrásait biztosították, és jól kiszámítható az itt dolgozók életpályája.

A törvény céljai, elvei rendben vannak, a megvalósítás azonban továbbra is hiányos marad, úgy látjuk, ez így félmegoldás, nem elég alapos munka, azt gondoljuk. Üdvözöljük mi is azt, hogy a néphagyományok megjelenítésre kerülnek, üdvözöljük, hogy a nemzeti kultúra megjelenik végre.

Még egy dologra szeretném felhívni az államtitkár úr figyelmét, és óvni attól. Elhangzott a tanács átalakítása kerekasztallá. A köznevelési területen láthatunk ilyet, és ijesztő, nem kell sokat beszélni arról, hogy mit is jelent a kerekasztal, amivé alakult a tanács a köznevelés területén, az sajnos nem a kerek, tehát az egyenlő félként kezelt partnerekkel való tárgyalásáról híresült el, hanem pont az ellenkezőjéről, pont arról, hogy az ezeken való részvételt már csak azért is megtagadják az érintettek a köznevelés területén, mert látják, hogy aránytalan, és igazából díszletnek akarják használni. Én óva inteném attól, nem is az elnevezéstől, hanem attól, hogy ez a fogalom további kiüresítésen menjen át, annak viszont természetesen örülnénk, hogyha ez valódi kerekasztallá válna.

Összefoglalva: az irányokat jónak tartjuk, a megvalósítás irányába nem látjuk a megfelelő erőt, a költségvetési források hozzátételét hiányoljuk. Kíváncsian várjuk, elhangzott, és feszülten figyeltem, Halász úr mint a Fidesz vezérszónoka a módosítóikról szól, amelyeket hamarosan beküldenek; érdeklődve várjuk ezeket, és utána fogjuk kialakítani a végleges álláspontunkat.

Köszönöm a figyelmet és a szót. *(Dr. Józsa István tapsol.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat meg, így megadom a szót Szabó Szabolcs képviselő úrnak.

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök úr. A törvénymódosítás, ami most előttünk fekszik, elég sok vitát váltott ki a szakmában, a legnagyobb ellenérzést a közművelődési rendszer azon átszabása, tervezett átszabása váltotta ki, miszerint a 15 ezer fő alatti településeken kötelező jelleggel, a 15 ezer fő feletti településeken pedig opcionálisan írták volna elő az integrált kulturális intézmények létrehozását, magyarul, a településeken az összes közművelődési intézményt összevonták volna a művelődési házaktól gyakorlatilag a könyvtárakig, ami bizony a szakmai munka jelentős romlását idézhette volna elő a szakemberek szerint, hiszen az intézmények elvesztették volna szakmai önállóságukat,

az ott folyó munka így a költségcsökkentés áldozata lett volna.

(Az elnöki széket Jakab István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Végül szerencsére ez a javaslat kikerült ebből a törvénymódosítóból, és az maradt csak benne, hogy a 15 ezer főnél kisebb településeken opcionálisan jöhetnek létre ezek az integrált kulturális intézmények. Amennyiben tehát ez nem kötelező jelleggel jön létre, hanem csak lehetőségként, akkor voltaképpen támogatható ebben a formában, és remélni tudjuk, hogy sem az önkormányzatok, sem a kormány nem fogja feláldozni ezeket az intézményeket a költségcsökkentés oltárán. Ha másért nem, ezért mindenfélképpen érdemes volt hosszasan és alaposan egyeztetniük a szakmai szervezetekkel, megfogadták a véleményüket.

De nézzünk meg néhány olyan dolgot, amit nem fogadtak meg, és még mindig benne van ebben a törvénycsomagban! Ami a könyvtárakat illeti, egyrészt az előterjesztés deklarált szándéka szerint alapkövetelményként meghatározza a nyilvános könyvtárak részvételét a kulturális alapellátás kiterjesztésében, amiről itt az előterjesztő államtitkár úr hosszasan beszélt. A könyvtárak e feladata fontos és üdvözlendő, ugyanakkor ennek konkrét tartalma és az esetleges feladatok és az anyagi és személyi feltételeinek biztosítása csak részben tűnik biztosítva a tervezetben.

Az OSZK Könyvtári Intézetének új feladatokat adna az előterjesztés, többször elhangzott itt már különböző hozzászólóktól, a könyvtári minőségirányítási tevékenység koordinálásáról, képzések szervezéséről, minősített könyvtári cím, illetve könyvtári minőségi díj adományozásának szakmai előkészítéséről van szó, ám itt is hiányzik a források biztosítására vonatkozó rész.

A javaslat a megyei könyvtár elnevezését megyei hatókörű városi könyvtárra módosítja, hangsúlyozva, hogy ezen könyvtártípusok feladatköre a városi könyvtári feladatok mellett megyei hatókörű feladatokat is tartalmaz. Több képviselőtársam utalt már erre, hogy nem teljesen tiszta ez a dolog, voltaképpen ilyen hierarchikus problémákat vethet fel többek között például a kistérségi könyvtárak rendszerével és gyakorlatával kapcsolatban is.

Ami a közművelődési területet illeti, a törvénymódosítási normaszöveg törölni kívánja a jelenleg érvényben lévő 76. § (2) bekezdését, amely kilenc, elég jól megfogalmazott pontban jelölte meg eddig a közművelődés legfontosabb feladatait. E pontok megfogalmazása annak idején magas szintű szakmai műhelyekben történt. Az ezen bekezdések helyébe lépő új szöveg lényegesen szűkebb és szakszerűtlenebb a megítélésünk szerint. Ez a bizonyos új szöveg, amelyben a kulturális alapellátások köre is meg van határozva, nem tudni ugyanakkor, hogy mit ért a tervezet megfogalmazója a kulturális alapú gazda-

ságfejlesztés alatt, és ezért voltaképpen nem derül ki, hogy mit értenek ez alatt, ezért ezt célszerű lenne vagy elhagyni, magát ezt a „kulturális alapú gazdaságfejlesztés” fogalmat, vagy definiálni kellene, hogy mit értenek alatta.

Változna a 77. § (2) bekezdése, amely így szólna a módosítás után: „A közművelődési intézmény, illetve a közösségi szintér fenntartója, működtetője az állam, települési önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, önkormányzati társulás, valamint közművelődési megállapodás keretében egyház, egyéb szervezet vagy magánszemély lehet.”, magyarul: egyházak és magánszemélyek is lehetnek a jövőben közművelődési intézmények működtetői.

(13.10)

Ez különösen érdekes, ha egy településen, mondjuk, egyedüli intézmény kerül az egyház kezelésébe, akkor vajon hogyan lehet biztosítani a világnézeti semlegességet. Ez a közoktatási intézmények terén egy gyakran előkerülő probléma. Csak hogy egy élő példát mondjak, egy barátom éppen jelezte a napokban, hogy a kislányát nem vették fel a város egyetlen zeneiskolájába, mert a felvételi során megkérdezték az egyházi fenntartású zeneiskolában, hogy meg van-e keresztelve a gyerek, és mikor közölte, hogy nem, akkor közölték vele, hogy akkor viszont nem veszik föl. Így abban a harmincezres városban ő kiesik a zeneiskolai képzésből. Ezt azért célszerű lenne pontosabban szabályozni, hogy ne adódjanak ilyen problémák például a közművelődési intézmények terén.

A törvénymódosítás újraszabályozná a közművelődési intézmények típusait is, amelyek a jogszabályban meghatározott szakmai, személyi és infrastrukturális feltételek megléte esetén létrejöhetnek. Ilyen lehet a művelődési ház, művelődési központ, kulturális központ, többfunkciós közművelődési intézmény - magyarul ámk -, népfőiskola, népi kézműves alkotóház, gyerek-, illetve ifjúsági ház, valamint szabadidőközpont. Ez a fajta meghatározás, felsorolási rendszer több szempontból idejétmúlt. A módosítás itt főlegesen választaná szét a művelődési és kulturális központ intézménytípust. Törvényi rangra emelné az egyébként már rég szétbontott ámk-kat, tehát a többfunkciós közművelődési intézményeket mint fogalmat, továbbá önálló és egyenrangú intézménytípusnak nyilvánítaná a népfőiskolát és a népi kézműves alkotóházat, amelyek közül az előbbi egy oktatási intézmény, míg az utóbbi egy művészeti intézmény, így semmiképpen sem alkalmasak arra, hogy akár a jelenleg hatályban lévő, akár a módosult szövegben foglaltakat teljesítsék, mármint a 76. § (2) bekezdéséről beszélek.

2017-ben ezenkívül már időszerűtlennek tűnik a gyermek- illetve ifjúsági ház, valamint a szabadidőközpont kategória. Ma már nincs értelme a gyermek- és ifjúsági ház külön tételezésének, hiszen többségük az elmúlt 25 évben megszűnt; a szabadidőközpont

pedig mindenhol rekreációs, elsődlegesen sport- és szórakoztató, nem pedig közművelődési intézménytípus.

Első olvasatra szakszerűtlennek tűnik a 78/C. §, amely a többfunkciós intézményben még médiaszolgáltatást, sajtótermék-kiadást, valamint turisztikai információszolgáltatást is kíván működtetni. Első hallásra ezeknek nem sok közük van a közművelődéshez, amit a törvénymódosítás szabályozni kíván.

A módosítás a közművelődési tanács helyett létrehozza a közművelődési kerekasztal intézményét, amelyről képviselőtársaim már hosszasan beszéltek. A kérdés csak az, hogy kikből is fog állni ez a közművelődési kerekasztal, ha voltaképpen a közművelődési tanácsokat eddig sem nagyon sikerült felállítani. Ez az, amiről ha jól értettem, Halász János beszélt, hogy most kialakítják, és aztán majd később részletesen szabályozzák, és kidolgozzák annak a rendszerét, hogy tényleg fel tudják állítani a közművelődési kerekasztalokat. Tehát jelen pillanatban inkább ez egy átnevezés némi technikai reszelgetéssel, és aztán majd később ki lesz dolgozva ennek a háttere, hogy akkor mi is ez pontosan, és kikből fog állni, meg hogyan fog felállni. Lehet, hogy érdemesebb lett volna most ezt megfontolni, hogy ha már átrendezik, akkor mi is ez pontosan, és hogy lehet létrehozni azt a helyzetet, hogy több jöjjön létre, mint a korábbi tanácsból.

Látható tehát, hogy maradt még ebben a törvénymódosításban bőven olyan elem, amit nem sikerült rendesen kidolgozni és megfogalmazni. Annak meg persze örül az ember, hogy a szakmai szervezetek jó néhány tanácsát láthatóan megfogadták a törvény előkészítése során.

Fogunk természetesen beadni módosítókat. A mai napon ez, ha jól tudom, meg is történt, és azokra a területekre vonatkozik, amikre az előbb is már utaltam, majd ezt fontolják meg. Illetve egy plusz egy felvetésként elővenném a Nemzeti Művelődési Intézet ügyét, ami fölmerül ebben a törvénymódosításban is. Azt gondolom, hogy az egy kardinális probléma. Szerintünk a Nemzeti Művelődési Intézetnek a kormányzati közintézményi státuszát vissza kellene állítani. Mi ezt nem nagyon tudjuk máshogy értelmezni, mint amit az MNB alapítványai kapcsán elmondtunk, hogy voltaképpen egy magánalapítványhoz teszünk át közpénzeket.

Mi azt kérnénk, hogy ha már törvénymódosítás van, akkor ezt állítsuk vissza, és akkor, ha azokat a módosításokat még megfontolják, amiket benyújtottunk, meg esetleg átgondolják, hogy a Nemzeti Művelődési Intézetet mégis vissza kellene állítani kormányzati közintézményi státuszba, akkor akár még támogatni is tudnánk az előterjesztést. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Köszöntöm képviselőtársaim.

Tisztelt Országgyűlés! Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló

felszólalása következik. Megadom a szót Fuzik János szlovák nemzetiségi szószóló úrnak, a bizottság elnökének, aki anyanyelvén ismerteti felszólalásának első mondatát, majd lefordítja azt. Öné a szó, szószóló úr.

FUZIK JÁNOS nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Váženy pán predseda! Vážené národné zhromaždenie! Pozdravujem Vás vo svojom slovenskom materinskom jazyku a prajem úspešné rokovanie!

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Szlovák anyanyelvemen köszöntöttem önöket, és eredményes tanácskozást kívántam. Eredményes tanácskozást a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat vitájához. Egy olyan törvényjavaslatéhoz, amelyet az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága már a kormány tavaszi törvényalkotási programja alapján lehetséges nemzetiségi napirendi pontként jelölt meg. Sokat nem tévedhettünk és nem is tévedtünk, hiszen már az eredeti törvény preambuluma - amely most némileg módosulhat, de számunkra semmiképpen sem alapvetően - tehát a hatályos és az új preambulum is kimondja, hogy a társadalom közös érdeke a nemzeti, nemzetiségi kulturális hagyományok megőrzése, méltó ápolása.

Ennek szellemében a közművelődésnek egy olyan területét szeretném érinteni, amellyel összefüggő állami feladatokat - a törvényjavaslat általános indoklása szerint - jogszabály korábban nem határozott meg. Ez már látatlanul is az általunk tárgyalt törvényjavaslat javára írható. Hogy melyik ez a terület? Nos, a hagyományörzés és a néphagyomány gondozása.

Az ezekkel kapcsolatos állami feladatokat 10 tartalmas pontban részletezi a törvényjavaslat a néphagyományok és az iparművészeti hagyaték felkutatásán, feldolgozásán és hozzáférhetővé, sőt élhetővé tételén át egészen a minősítési rendszerekig és szakmai szolgáltatásokig. Bár a törvényjavaslatnak ez az új fejezete kiemelten a magyar néphagyományokról szól, helymeghatározása a magyar nyelvterületen túl a Kárpát-medencét is többször megjelöli. Így aztán mi, nemzetiségi szószólók a javaslatban szereplő magyar és Kárpát-medencei népművészet, népi iparművészet és néphagyomány kategóriájába - a törvény preambuluma szellemében - a hazai nemzetiségek és zárójelben hozzáteszem: a Kárpát-medencei népek kultúráját is beleértjük.

A törvényjavaslat az érintett szakmai érdekképviseleti szervezetekkel egyeztetésre került - jelzi borítólapján a benyújtott dokumentum. Mi, szószólók tudjuk, hogy nemcsak velük, hanem a hazai nemzetiségek érdekképviseleti szervezeteivel, az országos nemzetiségi önkormányzatokkal is, amelyek természetesen szintén rendelkeznek megfelelő szakmai háttérrel, hiszen - ahogyan azt a hatályos törvény és módosító javaslata is tartalmazza - a nemzetiségi

önkormányzatok is fenntartói különböző közművelődési intézményeknek.

A törvényjavaslat kidolgozói azonban nemcsak egyeztettek az országos nemzetiségi önkormányzatokkal, hanem több javaslatukat figyelembe is vették; a muzeális területen például a nemzetiségi bázisintézmények feladatellátása esetében.

(13.20)

Jelenleg ilyen intézmények Baján, Mohácson, Tatán és Szentgotthárdon működnek, ahol a horvát, szerb, német és szlovén nemzetiségi kulturális értékeket őrzik és mutatják be.

Az ilyen múzeumokat a javaslat szerint a jövőben a miniszter már nem bázisintézménynek minősíti, hanem ilyen címet adományoz nekik. Értelmezésem szerint valami megjeleníthető hozzáadott értéket, elismerést juttat. Reményeim szerint pedig arányosan növekvő költségvetési támogatást a joggal megnövekedett elvárásokhoz. A törvényjavaslat ugyanis új bekezdésként tartalmazza, hogy „a nemzetiségi bázisintézmény címmel rendelkező muzeális intézmény közművelődési programjaiban és állandó kiállításában a nemzetiségi kultúrát hangsúlyosan mutatja be”. Ezt természetesen üdvözljük, hiszen nemcsak nemzetiségi, hanem közös kultúránkról is szó van, ezt is szolgálja.

A törvényjavaslat ugyancsak új rendelkezésében hatalmazza fel a kormányt arra, hogy a törvény végrehajtásaként rendeletben szabályozza a „nemzetiségi bázisintézmény” cím adományozásának részletes szabályait. Talán itt is lehetőség nyílhat az eddig elmaradt költségvetési kompenzációra.

Ezzel kapcsolatban felidéznék egy fontos gondolatot az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek beszámolójából a 2016. évi tevékenységükről, amely hamarosan a tisztelt Ház elé kerül. A nemzetiségi jogok védelmét ellátó biztoshelyettes ebben egy korábbi alkotmánybírói határozatra is utal, amely szerint az alapvető jogok tekintetében - ilyenek a nemzetiségi jogok is - az állam kötelessége nem csupán tartózkodni azok megsértésétől, hanem gondoskodni az érvényesülésükhöz szükséges feltételekről.

A közművelődés területén az országos nemzetiségi önkormányzatok az Alaptörvényre és a nemzetiségek jogairól szóló törvényre, utóbbinak különösen „A nemzetiségek kulturális öngazdátása” című fejezetére utalva arra hívták fel a figyelmet, hogy a nemzetiségek jogait következetesen végig kell vezetni a törvényjavaslaton. A nemzetiségi önkormányzatok intézményfenntartói feladatellátása esetében ez túlnyomórészt meg is valósult. Ahol meggyőződésünk szerint nem, ott minden bizonnyal bizottsági módosító javaslattal fogunk élni.

Meg kell fontolnunk továbbá, hogy a települési önkormányzatok közművelődési feladatainak ellátásában milyen szerepet játszhatnak a helyi nemzetiségi önkormányzatok. Ugyancsak mérlegelendő számunkra, hogy a törvényjavaslat indoklása szerint

csökkenő számú és formálissá vált közművelődési tanácsokat felváltó, megreformált működésű és hatáskörű közművelődési kerekasztalokkal hogyan működhetnek együtt a helyi nemzetiségi önkormányzatok, különösen olyan településeken, ahol nincsenek bejegyzett nemzetiségi egyesületek, amelyek alapító vagy csatlakozó tagjai lehetnének a közművelődési kerekasztalnak.

A hatályos törvény és a módosító törvényjavaslat három nagy kulturális területe közül a nyilvános könyvtári ellátásról szóló szakaszt hagytam felszólalásom végére. Ez ugyanis komoly aggodalmakat és indulatokat váltott ki a nemzetiségi és szakmai körökben egyaránt. Pedig látszólag nem nagy dolgról van szó. A törvényjavaslat általános indoklása is csak kisebb volumenű módosításokat említ a muzeális és könyvtári területre vonatkozóan.

A részletesebb kifejtés már többet sejtet - idézem; mások is idézték már -: „A könyvtári területet érintő jelentősebb módosítás, hogy a javaslat - a feladatkör kettősségét kifejezve - a megyei könyvtár elnevezését megyei hatókörű városi könyvtárra módosítja, amivel egyrészt megteremti a koherenciát a megyei hatókörű városi múzeumok elnevezésével, másrészt hangsúlyozza, hogy ezen könyvtártípus feladatköre a városi könyvtári feladatokat és a megyei hatókörű feladatokat is tartalmazza.”

Az egyik megyei könyvtár igazgatója ezzel kapcsolatban azt jelezte, hogy a „megyei könyvtár” elnevezés intézménytípust jelöl, a megye egészére vonatkozó, törvényben megfogalmazott feladatellátást. A megyei hatókörű városi könyvtár más minőség. Nem elfogadható indoklás, hogy a múzeumi területtel való koherencia miatt célszerű a „megyei hatókörű városi könyvtár” elnevezés, mert nagyon különböző a múzeumi és a könyvtári megyei feladatellátás tartalma.

A megyei könyvtárosok és más szakemberek hangsúlyozzák, hogy a múzeumoktól eltérően a könyvtárak szerves rendszert alkotnak. Ebben a rendszerben a megyei könyvtárak jelenleg 2568 kistélepülésnek, a vidék nagy részének nyújtanak teljes körű könyvtári szolgáltatást. Természetesen a megyei jogú városoknak is, ahol működnek.

A múzeumi szférával teljesen szükségtelen a koherencia, hiszen ott 2013 óta éppen ellentétes folyamat zajlott le: a megyei múzeumokból kiváltak és önállóan működnek a helyi múzeumok, míg a megyei könyvtári szervezetek bővültek és erősödtek. Aggasztónak tartják, hogy az elnevezés változását - amellyel a települések nemigen tudnak majd mit kezdeni - negatív szervezeti változás és a könyvtári rendszer széthullása követi majd.

Szakmai körökben meglepődve tapasztalták azt is, hogy a számukra véleményezésre megküldött tervezetben még nem szerepelt a törvényjavaslat 15. §-a, amely szerint „A nyilvános könyvtár fenntartását és működtetését a települési önkormányzat a helyi önkormányzat százszázalékos tulajdonában álló nonprofit gazdasági társaság útján is elláthatja.” Eddig csupán művelődési házak működtek gazdasági

társaságok fenntartásában, a könyvtárak csak kulturális alapszolgáltatást ellátó költségvetési szervként, amit továbbra is fenn kellene tartani, mondják a szakemberek. Annál is inkább, mivel a most megnyíló lehetőség szerinti két korábbi könyvtári kísérlet állítólag látványos kudarcot vallott.

*(Földi Lászlót a jegyzői székben
dr. Szűcs Lajos váltja fel.)*

Az országos nemzetiségi önkormányzatok arra mutattak rá, hogy a törvényjavaslat figyelmen kívül hagyja a nemzetiségek jogairól szóló sarkalatos törvény 41. §-ának (1) bekezdését, amely kimondja: „A nemzetiség anyanyelvű könyvtári ellátását az Országos Idegennyelvű Könyvtár koordinálja, a szolgáltatásokat az Országos Idegennyelvű Könyvtár a megyei könyvtárak és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár nyilvános könyvtári rendszerén keresztül biztosítja.”

Az országos nemzetiségi önkormányzatok hangsúlyozzák, hogy a megyei könyvtárak tevékenysége meghatározó a vidéken élő nemzetiségi lakosság könyvtári ellátásában, ezért azok változatlan formában való biztonságos működése meghatározó jelentőségű. A könyvtári rendszer gerince a megyei könyvtári hálózat, amelynek megyei hatókörrel rendelkező városi könyvtárra való átminősítése nem azonosítható a megyei könyvtárak jelenlegi szerepével.

Megelégedéssel nyugtázzák viszont az országos nemzetiségi önkormányzatok, hogy a könyvtáraknak adományozható minősített címet és minősített díjat javaslatukra a módosítás 23. §-a a közművelődés területére is kiterjeszti.

Összegzőként elmondható, hogy a tárgyalt törvényjavaslat valóban fontos változásokat hozhat a magyarországi nemzetiségek kulturális életébe. Reméljük, hogy a jobbító szándékú észrevételek beépítésével ezek a változások kedvezőek lesznek. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, szószóló úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki felszólalni az adott napirend keretében. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Mivel további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár urat mint előterjesztőt, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Ön a szó, államtitkár úr.

(13.30)

DR. HOPPÁL PÉTER, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Jelentős reagálásokat kaptunk a törvénymódosítás vonatkozásában. Köszönöm szépen mindnyájuknak, hogy hozzáfűzéseikkel erősítették a törvény vitáját. Engedjék meg, hogy néhány pontban a felszólalások sorrendjében reagáljak az elhangzottakra!

Halász János képviselő úrnak köszönöm, úgy is, mint elődömnek, korábbi kulturális államtitkárnak, hogy a közművelődési területen kívül is laudálja, amely szerint a többi szakterület vonatkozásában is fontos szempontként, új elemként jelentkezik a törvényben a kulturális alapellátás feladatköre, ennek a kiterjesztése. Igen, a törvény szemlélete valóban ezen a ponton érhető tetten a legjelentősebben, hogy változik, tehát hogy egyfajta frissülő irányt vesz, és valóban természetesen így van, hogy az elmúlt évek kulturális politikájához igazodik a törvényi szabályozás. És természetes az is, az az elvárás, az az igény a legnagyobb kormányzó frakció részéről, amely szerint a szakmai pontosításokhoz tartalmi és szemléleti változásokat is vár a Fidesz frakciója.

Mi is úgy gondoljuk, hogy a most létrejövő keretek utólag majd, tehát a következő időszakban lehetővé fogják tenni azt, hogy a keretek között a szemléleti változásokra is sor kerülhessen, mert hogy az intézményrendszer egészét látva országosan nagyon örvendetes tendenciákat tapasztalunk. Azt látjuk, hogy azok az intézmények, amelyek az elmúlt három évben valóban komolyan vették, hogy egy új kulturális politikában mindannyiuknak felelőssége az, hogy az állam által támogatott kulturális intézményeknek valami többletet kell nyújtani az emberek számára, nem szabad megelégedniük azzal, hogy a saját sztenđer, régóta bevált ellátói körüket lássák el minőségi kultúrával... - ennél többet várunk.

Tehát mivel a társadalom atomizálódásával, illetve a digitális forradalommal, úgy tűnik, mintha a közösségek gyengülése irányába hatnának az európai társadalmi folyamatok, ezzel szemben egy konzervatív polgári kormányzásnak eszközöket kell mozgósítania, és az ezzel szemben mozgósítható eszköz éppen a kulturális javak kiterjesztése. Éppen abban hiszünk, abban bízunk, hogy a kulturális alapú közösség-szervezésben olyan társadalmi gyógyulási folyamatok indulhatnak meg, amelyek a negatív nemzetközi tendenciákkal szemben megerősítik Magyarországot és megerősítik a magyar társadalmat. Úgy-hogy igen, egyetértőleg jelzem képviselő úr számára, hogy azt várjuk a szakmai pontosítási javaslatoktól, hogy később ez valóban egy átfogó szemléleti változáshoz is vezet, nemcsak az intézményrendszer egészében, hanem a helyi társadalmak, a mikroközösségek vonatkozásában is.

Engedjék meg, hogy Kunhalmi Ágnes képviselő asszony felvetéseire is röviden reagáljak. Nyilván a politikai házi feladat felmondására nem szorítkoznék, hogy ezt méltassam. Nyilván megtette a kötelességet, ezt végighallgattuk, de erre nem kívánok reagálni. Szándékként fogalmazta meg, hogy a kultúrára több állami forrás jusson, és a későbbi felszólalók körében is ez az igény jelentkezik, e tekintetben szeretnék megnyugtató számokkal szolgálni önöknek, elsősorban az ellenzéki képviselőtársaimnak, mivel mindannyiuk felszólalásában ez az igény megfogalmazódott, hogy a mostani törvényi keretekben a kulturális alapellátás kiterjesztésével egyidejűleg

önök igenis szeretnék motiválni a kormányzatot arra, hogy többletforrásokkal is támasszuk alá ezt az igényt.

Tisztelettel jelentem így az Országgyűlés plénumának, hogy ez megtörtént. Néhány számmal, számadattal szeretném ezt demonstrálni is önök felé. 2010-ben a jelenlegi közösségi művelődési és művészeti főosztályunk szervezeti hatáskörébe tartozó állami költségvetési támogatás, illetve fejezeti kezelésű előirányzatok összessége 14 milliárd forintot tett ki. Tehát a közművelődési feladatot is magába foglaló főosztály feladatkörében éves költés mennyiségét tekintve 14 milliárd forint állt rendelkezésre 2010-ben. 2014-re ez a 14 milliárd forint a négyéves kormányzás eredményeképpen 14 milliárdról 24 milliárd forintra fel tudott emelkedni, és a következő években pedig látványosabb előrehaladás történt. 2015-ben a 24 milliárdról már 46 milliárdra, duplázódott, kétszereződött tehát a közművelődésre is számható állami forrás összege, és 2016-ban ez még tovább tudott emelkedni, a kétszereződés után is, méghozzá 53 milliárd forintra.

Tehát azt a megfogalmazást, amit Kunhalmi képviselő asszony dedikált, hogy a kultúrára sokkal több pénzt kell szánni, igen, örömmel jelentem, hogy ezt elvégeztük, az önök kormányzásával szemben (*Kunhalmi Ágnes közbeszól.*), a 14 milliárdos költéssel szemben már 53 milliárd forint áll rendelkezésre közművelődési feladatokra a tavalyi esztendő lezárt költségvetését tekintve. Bízom abban, képviselő asszony, hogy az idei évben ez a tendencia nem fog visszafordulni, mert hogy a számok makacs dolgok, és a növekedés egyértelmű. Megháromszoroztuk, megnégyesítettük a közművelődésre és művészeti területre fordítható költségvetési forrásokat.

Ugyanakkor a kultúra egészét tekintve is önök - teljesen jogosan egyébként - kérdéseket fogalmaztak meg, ellenzéki képviselőtársaim, abban a kontextusban, hogy a kultúra általános finanszírozása is, nemcsak az alapellátást, ami alapvetően egy közművelődési funkció, nemcsak az alapellátást, hanem a kultúra egészét tekintve milyen finanszírozási számok állnak rendelkezésre. Itt is tudok mondani néhány számot. 2012-ben - a nemcsak az Emberi Erőforrások Minisztériumában jelentkező, tehát nemcsak a mi államtitkárságunk forrásállományát értem ide, hanem idevettük más minisztériumok fejezeti címeiben szereplő kulturális költségeket is, például a Belügyminisztérium normatív finanszírozásait is, 2012-ben - még 171 milliárd volt a több tárcában tetten érhető kulturális költés, 171 milliárd, öt évvel ezelőtt, ez a tavalyi évre 299 milliárdra emelkedett, tehát majdnem megkétszereződött.

Azt gondolom, hogy ezekkel a számokkal jól tudom demonstrálni, hogy az ellenzéki képviselők azon elvárása, amely egyik mondatomhoz kapcsolódott, és itt szeretném visszajelezni önöknek, hogy amikor azt a megjegyzést tettem az expozé szövegében, hogy megjegyzem, hogy közvetlen költségvetési kihatása ennek a törvénymódosításnak, ami alapellátásra

vonatkozik, nincs, akkor a közvetlen kihatáson volt, a „közvetlen” kifejezésen volt a hangsúlyom, mert egyébként globálisan és általánosan rengeteg többletforrást sikerült, hála istennek, a nemzetgazdaság jó működése miatt a kultúrára fordítanunk - tehát a közvetlen hatás. Tehát a törvény következtében nem kell egy közvetlen fejezetcímet létrehozni, amiben új forrásokat kell nevesíteni. Nagy öröm szerintem mindannyiunk számára, ellenzéki és kormánypárti képviselők számára egyaránt, hogy a kultúrára fordított állami források kétszereződnek, és van olyan terület, ahol háromszorozódtak a szocialista kormányzás óta eltelt hét évben. Ez szerintem óriási fegyvertény, Magyarország erősödését mutatja. *(Kunhalmi Ágnes: Az biztos!)*

A normatív finanszírozás tekintetében, mert hogy ez is megjelent kérdésként több képviselő részéről, a normatív finanszírozás mint elvárás nekünk is egy fontos eszközként szerepel valóban a minőségi kultúra terjesztésében. És igen, Szabó Szabolcs képviselő úr említette, azt hiszem, és Ikotity képviselőtársunknak is megjelent a mondandójában, hogy fontos lenne, talán úgy fogalmazott, hogy az alacsonyabb lehetőségekkel rendelkező önkormányzatok területén is jobb lenne, ha több forrás állna rendelkezésre. Itt is tettünk azért egy lépést. Ez egy nagyon jelentős gesztus szerintem, még ha nem tűnik olyan nagy forrásnövekedésnek, akkor is. Bevezettük azt a normatív finanszírozási szabályt 2015-ben, hogy az 1140 forintos kulturális normatíva, ami könyvtári szolgáltatásra és közművelődésre költhető a településeken, ez az 1140 forintos normatíva egy minimumösszeggel szerepeljen a települési finanszírozásban, magyarul, 1 millió 200 ezer forint minimumösszeget kapjon minden település.

Ez azt jelenti, azt hiszem, Ikotity képviselő úrnál jelentkezett ez az igény, tisztelt képviselő úr, hogy mondjuk, egy 300 fős településnek 320-330 ezer forintos éves kulturális normatíváját megnégyesítettük, merthogy 1 millió 200 ezer forintot kap minden település minimumszinten. Nagyon bizakodó vagyok, hogy a 2018. évi költségvetési törvény tervezetének most kezdődő vitájában tetten érhetjük, hogy ez az 1 millió 200 ezer forintos minimumösszeg tovább növekedhet. Ez a szándékunk, és a Belügyminisztérium ezt a vitában reményeink szerint képviselni is fogja majd.

(13.40)

Még megnyugtatóm Kunhalmi képviselő asszonyt, hogy az ő szándékával megegyezik a törvény, tehát a „nincs szükség további miniszteri jogkörökre a kultúrában” kötelező mondat - amit a kabinet leírt a papírjába - felolvasására: pontosan ebbe az irányba halad a törvény, képviselő asszony. Pontosan arról számoltam be, hogy a miniszter jóváhagyási jogköreit csökkenti ez a törvény. Ez azt jelenti, hogy a fenntartók, az önkormányzatok szeretnének helyben bizonyos döntési jogköröket gyakorolni. Szerintem jó

irányba megyünk, egy decentralizációs folyamat jelei jelentkeznek ezzel a gesztussal, úgyhogy az ön elvárásaival azonosul a törvénytervezet. Örültem volna, ha ezt inkább dicséri, mint hogy számonkéri.

Hoffmann Rózsa képviselő asszonynak nagyon köszönöm, hogy a deregulációt a törvény szemléletében tetten érte és üdvözölte. Egy korszerű kerettörvény létrejöttét említette a képviselő asszony. Valóban erről van szó, és ez a kormányzat, a kulturális kormányzat szándéka, hogy egy kerettörvényi gondolkodásban szabályozzuk azt, ami a hatékony működés legfontosabb feltételrendszere. S valóban, a miniszteri rendeleti hatáskörben szeretnénk majd a részletszabályokat pontosítani. Volt egy mondata, amely szerint a kulturális alapellátás nagyon fontos feladata az állami intézményrendszernek, és hogy nem fogyasztó, hanem értékteremtő ágazat a kultúra. Én azt hiszem, hogy ezt a szemléletet ma már a legkurrensebb - hogy mondjam? -, nem ortodox közgazdasági szakértők is osztják. Tehát a közgazdaságtan legmagasabb nemzetközi művelői nagy konferenciákon arról számolnak be - általunk is szervezett konferenciákon, itt, a Felsőházi teremben is minden év januárjában a magyar kultúra napjának hetében, ahogy ezt hallottuk, országos konferenciákat szervezünk -, egy-egy ilyen konferencia alkalmával közgazdászprofesszor szájából hangzik el az a gondolat, hogy a kultúra nem olyan ágazat, ami a költségvetés kiadási sorában kellene hogy szerepeljen, hanem az, amelyik a termelői ágazatok között kell hogy szerepeljen, mert minden befektetett forint tulajdonképpen hosszú távú befektetés, és fejleszti a társadalmat, tehát erőforráshoz juttatja a társadalmat. Valóban ennek a szemléletnek a jegyében és ennek a tükrében került be a szélesebb körű művelődés eszközrendszerének ellátásába a magas művészet mellé végre a népművészet és a hagyományápolás fontossága, amit a feladatául ad a törvény a kulturális intézményeknek.

Dúró Dóra képviselő asszonynak, egyben az Országgyűlés Kulturális bizottsága elnökének köszönöm, hogy szóvá tette a kulturális alapellátás fontosságát és hasznosságát, hiszen valóban, ahogy utaltam is rá a bevezetőmben, a bizottsági keretben ennek eredményeiről már sikerült néhány alkalommal beszámolnunk.

Az a felvetése, hogy az alapellátás mögé több finanszírozás kellene, és hogy tisztességesebb bérhelyzet kéne, hogy az e munkát elvégző kulturális munkatársak osztályrésze legyen; ebben is vannak előrelépéseink. Tisztelettel emlékeztetem önöket arra, hogy valóban, 2008 óta a kulturális munkakörben foglalkoztatott állami és önkormányzati közalkalmazottak bére nem változott. 2008 óta! Ez elég hosszú idő. Jó, mondhatjuk azt, hogy az elmúlt 3-4 évben gyakorlatilag nem volt infláció a gazdaságpolitika következtében, ezért nem romlott olyan mértékben a fizetés, de mégiscsak fontosnak tartottuk, hogy a szakmai szervezetekkel és a reprezentatív szakszervezetekkel történt megegyezés és tárgyalás követke-

tében biztosítsunk egy előmeneteli rendszert, ha nem is életpályát, képviselő asszony; ön ezt kiemelte.

Valóban úgy látják a szakmai aktorok másfél évnyi előkészítő munka után, hogy nem nagyon lehetséges egy egységes kulturális életpályát létrehozni, mert a muzeológusnak és a színművésznek meg a zenekari művésznek és a levéltárosnak egész más preferenciái vannak, és másfajta életpálya van; a táncosokról ne is beszéljünk, hogy ők hogy elhasználódnak egy-két évtized után. Tehát egységes életpályát a táncosra és a muzeológusra nem lehet létrehozni, ez a szakemberek álláspontja, ezért erről letettünk. De hogy legyen egy általános illetménynövekedés a kulturális ágazatban, ezt a programot idén január 1-jével el tudtuk indítani. Megmozdult nyolc év után a kulturális bér, még ha 15 százalékos mértékben is, de mégiscsak egy általános, 20 ezer főre kiterjedő kulturális illetménypótlék bevezetésével ez a program elindult. Én nagyon bízom abban, hogy a jövő évi költségvetési törvény tervezete majd lehetőséget nyújt arra, hogy a programot folytassuk, és örülök, ha ebben tovább ösztönzik a különböző tárcákat, hogy a program az idei évben ne álljon meg, hanem folytatódjon.

A könyvtárak hatóköre kifejezés a digitalizáció korszakában, amit képviselő asszony, elnök asszony tetten ért, jelesül tehát, hogy a könyvtári ellátás több mint 2500 településen érvényesül, ahogy nemzetiségi szószóló úr is említette. Igen, valóban, ez egy fontos eredmény, és valóban az elmúlt évtized nagy szakmai innovációjának a következménye, ami mögé jelentős kormányzati forrásokat tett a polgári kormányzat, hogy már szinte minden magyarországi lakhelyű magyar állampolgárt el tudunk érni a könyvtári szolgáltatással. Ez nemcsak a fiókkönyvtárakkal, hanem a mozgókönyvtári szolgáltatásokkal is tesszük az aprófalvas megyékben.

Ugyanakkor a digitalizáció időszakában a megyei hatókör elnevezésének a fogalmi kérdése szerintem nem anakronisztikus, merthogy a könyvtáraknak nemcsak effektíve a kölcsönzési feladatban van szerepük a kulturálódási folyamatban, hanem egyfajta közösségi tér működtetésében. Éppen ezért tettük meg azt, hogy az elmúlt négy esztendőben 400 fiókkönyvtárat újítottunk fel különböző állami és uniós forrásokból, és örülünk annak, hogy most már kulturális közösségi térként tudunk a könyvtárakra figyelni Magyarországon, ahol nemcsak a könyvkölcsönzés, hanem kulturális programok, közösségi programok lehetőségei is előtérbe kerültek az elmúlt években.

Az infrastruktúra-fejlesztést is kérdésként fogalmazta meg elnök asszony. Erre is azt tudom válaszolni, hogy talán nem túlzás azt mondani - és most már nemcsak mi állítjuk, hanem komoly publicisztikákban találkoztam ezzel a kifejezéssel -, hogy százéves visszatekintést szemlélve is a jelenlegi korunk, a mostani kormányzati döntések időszaka egy fantasztikus kulturális konjunktúra korszakát mutatja az infrastruktúra-fejlesztés tekintetében. Elég, ha csak arra utalok, hogy a nagyon leromlott állapotban lévő,

emblemikus kulturális épületeink sorban megújulnak, a Pesti Vigadó, a Budai Vigadó, a Várkert Bazár, a Zeneakadémia, az Állami Operaház épülete, az Iparművészeti Múzeum, és létrejönnek teljesen új kubatúrák, tehát a Néprajzi Múzeumnak új épületet fogunk adni, a Nemzeti Galériának új épületet fogunk adni, a Közlekedési Múzeum teljesen megújul. Tehát azt láthatjuk, hogy egy történelmi léptékű kulturális infrastruktúra-fejlesztés van, aminek egyébként a költségvetési háttere csak a budapesti, a fővárosi fejlesztések tekintetében 400-420 milliárdos költségvetési igénnyel szolgál.

S rossz hír a szocialista képviselőtársaimnak, de a magyar gazdaság ezt bizony ki is termeli, tehát ma már nem úgy működünk, hogy hitelből finanszírozzuk a segélyeket, tisztelt képviselőtársaim, mint amikor az önök kormányzási időszakát éltük. Ma már úgy működik az állami költés, hogy a magyar gazdaság kitermeli azt a költségvetési fedezetet, amiből ezt a történelmi léptékű kulturális infrastruktúra-fejlesztési programot tudjuk bonyolítani. Örülök, ha önök is megtanulnak olvasni a sorok között.

Ikotity képviselőtársam a források tekintetében néhány kérdést feltett, ezeket részben - mivel több ellenzéki képviselőtársunk kérdésében is szerepelt - megválaszoltam. Öröndetesnek tartom azt a mondatát, amely szerint a jelen tervezet hasonlatos az LMP programjához. Ennél többet kívánhat-e egy kormánypárti előterjesztő, mint hogy a legnagyobb kormányzó frakció által támogatott előterjesztést a parlament legkisebb ellenzéki frakciója is magáénak érzi, támogatja és a programjához hasonlóan tekintti? Ez a széles körű társadalmi konszenzus jeleit mutatja számomra.

A kulturális alapellátás tekintetében, hogy van-e ennek külön költségvetési támogatása; ezt még nem mondtam eddig. Tisztelt képviselő úr, köszönöm, hogy megkérdezte, mert akkor elmondhatom, hogy igen, hoztunk létre egy külön fejezeti sort a kulturális alapellátásra már a tavalyi esztendőben, ilyen módon tehát van egy tavaly 100 millió, idén már duplájára emelkedett, 200 millió forintos, direkt alapellátási programokat segítő, kulturális intézmények, civil szervezetek, önkormányzatok által pályázható összeg, ami kifejezetten új keretként jelentkezik, ami segíti a program végrehajtását.

(13-50)

A tanács-kerekasztal kérdéskörében, hogy ne üresedjen ki ez a fogalom, ezt kérte a képviselő úr tőlem. A közművelődési tanácsok feladata és funkciója üresedett ki az elmúlt évtizedben. Inkább azt láthattuk, hogy szépen lassan elsorvadtak ezek a közművelődési tanácsok, és okafogyottá vált a működésük, az önkormányzatok már nem hozták létre vagy nem működtették őket. A törvényi változástól pontosan azt várjuk, hogy a tanácsok helyébe lépő kerekasztalok a jövőben inkább megmozdulnak, inkább erőre kapnak és inkább hívó fogalomként

hatnak az önkormányzatokra, hogy ilyen kerekasztalokat igenis érdemes működtetni, létrehozni, és ott a közművelődéssel kapcsolatos feladatokat vagy az ezzel foglalkozó szervezeteket egységben kezelni, és kinek-kinek a feladatmegosztását paralel, az egymást kiegészítő komplementer programjait egyeztetni. Mi abban bízunk, hogy a kerekasztal, az új kifejezés egy lendületet fog adni. Ezen kívül, tisztelt képviselő úr, ezt nem mondtam az expozémban, de mégiscsak a tanács és a kerekasztal névváltozásában azért egy rendszerváltási gesztust is tetten érhetünk; a tanácsok 1990 környékén megszűntek Magyarországon, ilyen módon a kerekasztalok egy frissebb, dinamikusabb szervezeti kultúrát sugároznak. *(Szabó Szabolcs: És a Költségvetési Tanács?)*

Szabó Szabolcs képviselő úr kérdésére - aki most éppen a bekiabálás fontos műfaját hasznosítja, ez fontos -, hogy kikerült a törvénytervezetből az integrált intézményekre vonatkozó, 15 ezer fő alatti települések számára eddig is nyitott funkció, azt válaszulom, képviselő úr, hogy az egy tervezet volt. Amikor egy 1.0-s tervezetet valakik kiszivárogtatnak, hogy, hogy nem, kikerül az ellenzéki médiába, és szembejön velem a hétfégi médiafigyelőben, akkor én csak kacarászni tudok. Nem olyan anyagot kell kiszivárogtatni, amelyik még mozgásban van szerintem - már akik kiszivárogtatták, nyilván nem önkörről van szó -, hanem olyan anyagot, amelyik már készen van. A kormány előtt még nem volt döntéshozatalnál, amikor az A- és B-verziók, az eldöntendő alternatívák még benne szerepeltek abban a nulladik tervezetben, és abban valóban voltak ilyen felvetések, hasonlóképpen, mint az előadó-művészeti törvény tekintetében. De örülök, ha ön fontosnak látja azt, hogy a szakmai szervezetekkel történt egyeztetés során valóban formálódott az álláspont, és sokszor az A-B verziók közül a szakmai szervezetek által javasolt verziót hagyta jóvá a kormány. S miután a kormány jóváhagyta a különböző alternatívákból kiválasztott végleges verziót, azt követően egyeztetünk, és a végleges formát ismertettük az érintett szervezetekkel.

Hogy a tervezet szétbontaná az ámk-kat, az általános művelődési központokat, ez gesztusként és szándékként nem szerepel így a törvényben. A fenntartóknak ma is lehetőségük van erre; mint ahogy lehetőségük van az ön által fölvetett integrált intézmény létrehozására is - ezt nem tiltja meg a 15 ezer fő feletti lélekszámú települések számára sem a törvény -, ugyanígy lehetőség van arra is, hogy általános művelődési központokban valóban koncentráltan működtessenek közművelődési tevékenységeket és feladatokat. Ennek sem az ellenkezőjét, sem a támogatását, sem az elvetését nem preferálja a törvény, de lehetőséget nyújt mindegyik opcióra. Ha mint nemzeti minimumban megállapodhatunk mindkét kérdésben, akkor annak máris örülök, képviselő úr.

Fuzik János képviselőtársunknak a nemzetiségi szószólók nevében történt felszólalását külön köszönöm, merthogy magam is igyekszem nagy figyelmet

szentelni az ő bizottságuknak. Minden évben beszámolok a magyarországi nemzetiségeket érintő kulturális lehetőségekről, azok bővüléséről, illetve a források rendelkezésére állásáról. Azt hiszem, hogy valóban, a néphagyományok és a népi kultúra ápolásának lehetőségei épp a nemzetiségi intézmények, s nemcsak a bázisintézmények, de általában véve a nemzetiségi fenntartású intézmények körében nagyon nagy hangsúlyt fognak kapni. Úgyhogy azt hiszem, hogy itt a törvényi rangra emelkedett feladatellátásban kifejezetten hangsúlyos és pozitív diszkriminációs gesztus szerepel a nemzetiségi intézmények irányában. Én ezt örömmel veszem tudomásul, úgy is, mint pécsi parlamenti képviselő, hiszen Baranya megyében a hazai nemzetiségek köréből köztudottan nagyon sok fejt ki aktív tevékenységet. Magában Pécs városában a 13 bejegyzett nemzetiségi önkormányzatból 11 hozta létre a saját szervezetét a mostani ciklusban.

A nemzetiségi érdekvédelmi egyeztetésekre utalt képviselő úr, szószóló úr, és azt mondta, hogy valóban, ebben a körben is megfuttattuk az előterjesztést. Fontosnak tartjuk, még egyszer hangsúlyozom, hogy ez a szemlélet is, ahogy az alkotmányos kötelezettségben ez szerepel egyébként, kiterjedjen a kulturális alapellátás tevékenységi körére. Nagyon bízom abban, hogy az alapellátási programokban a nemzetiségi fenntartású, illetve a nemzetiségi bázisintézményként funkcionáló intézmények is szerepet vállalnak a jövőben. És hogy várják, hogy csatlakozhassanak a kerekasztalokhoz: innen is csak ösztönözni tudom a nemzetiségi önkormányzatokat mint helyi kulturális szereplőket is, hogy valóban ösztönözzék a helyi önkormányzatokat, hogy az újonnan létrejövő kerekasztalok valóban tartalommal telítődjenek meg, és azokban a kulturális párbeszéd a nemzetiségek részéről is erősödjön.

Amit a könyvtárak szakmai szervezetének álláspontjaként szószóló úr közvetített irányomban, ezekről pár szóban én is említést tettem az expozéban. Azt gondolom, hogy a szakmai álláspontok polarizáltak. Vannak olyan szakmai szervezetek, amelyek ódzkodnak a megyei hatókörű városi intézmény kifejezési körtől, de még egyszer hangsúlyozom, ahogy Halász János képviselőtársunk is jelezte, itt egy feladatellátási definíció nyomán és mentén kezdtünk el gondolkodni, illetve a koherenciát hoztuk létre a múzeumi és könyvtári területtel. Én a feladatellátásban látom a lényegét. A fenntartói körből kikerült a megye, a megyei önkormányzat. Évekkel ezelőtt éppen a szubszidiaritás elve alapján a kormány, a mi kormányunk meghozta azt a döntést, hogy még az ingatlanokat is állami tulajdonból átadta a megyei jogú városoknak, százmilliárdos nagyságrendben növelte az önkormányzatok ingatlankezelését azzal, hogy állami tulajdonból önkormányzati tulajdonba adta át törvénnyel a vonatkozó kulturális intézmények épületeit, és ezzel együtt a fenntartást a megyéktől egy évig a megyei intézményfenntartó központokba helyezte át a kormányzat, majd, mint

tudjuk, a megyei jogú városok önkormányzati hatáskörébe utalta a fenntartást. Tehát már nincs megye intézményfenntartóként, ezért ilyen módon a „megyei könyvtár” kifejezés is okafogyottá vált.

S engedjenek meg még egy óvatos kis politikai mosolygést: a minisztériumban közszájon forog, hogy a megyei könyvtár kifejezést Sztálin születésnapján léptették életbe az ötvenes években. Hát, akkor itt is megtörtént a rendszerváltás, ha tetszik, tisztelt szószóló úr, Sztálin születésnapját a megyei könyvtárak elnevezésében végre már nem ünnepezzük, hanem megyei hatókörű városi intézményként tudjuk őket pozicionálni.

Összegezve, tisztelt képviselőtársaim, azért örülök, hogy a vezérszónokok jelentős része felkészült kérdéseket fűzött a törvénytervezetünkhöz, mert a kérdéseikhez illeszkedően tudtam reagálni elsősorban a források bővüléséről és tudtam reagálni az intézményrendszer feladatellátása átalakításának szükségességéről. Köszönöm szépen, hogy általánosságban támogatóan nyilvánultak meg a törvénytervezetlettel, és bízom abban, hogy az előttünk álló részletes vita alkalmával és a módosítások számavétele alkalmával még finomodik a törvény tervezete, és tisztelettel kérem önöktől a törvény támogatását. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/15367. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

(14.00)

Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Hoppál Péter úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, parancsoljon!

DR. HOPPÁL PÉTER, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény, vagyis az előadó-művészeti törvény az előadó-művészeti szervezetek vonatkozásában sajátos szabályozásokat fogalmaz meg, amelynek vezetõválasztásra vonatkozó rendelkezései 2011 óta, hat éve gyakorlatilag változatlanok.

Az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai alapján, az érintett önkormányzati és állami fenntartók, va-

lamint a szakmai társadalmi szervezetek részéről rengeteg szabályozási-értelmezési kérdés és pontosítási igény merült fel, így szükségessé vált a vezetõválasztásra vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata. Az előkészítési szakaszban az Emberi Erőforrások Minisztériuma több alkalommal konzultált az érintett szakmai és önkormányzati szereplőkkel, a beérkező felvetéseket számos szempontból megvizsgáltuk.

A javaslat véglegesítése során olyan szabályozás kialakítására törekedtünk, amely mind az előadó-művészeti szakma, mind az érintett állami és önkormányzati intézményfenntartók számára elfogadható, ugyanakkor pontos és egyértelmű, így kiküszöbölő az előadó-művészeti törvény hatálybalépése óta felmerülő, a szabályozás különböző értelmezéséből adódó esetleges vitás kérdések lehetőségét.

Az állami és önkormányzati fenntartású előadó-művészeti szervezet első számú vezetőjének kinevezése kiemelkedően fontos döntés. Hatása túlmutat önmagán, azon az intézkedésen, amit ebben a körben hozunk, hiszen középtávrá meghatározza a szervezet művészei arculatát, működésének legfőbb jellemzőit, az ország művészeti palettáján a székhely és a régió kulturális életében betöltött szerepét. Ennek megfelelően a 2008 óta érvényben lévő szabályozás, tekintet nélkül az előadó-művészeti szervezet szervezeti formájára, egységes szabályrendszert rendel az állami és önkormányzati fenntartású előadó-művészeti szervezetekre.

Erre azért van szükség, mert a közfeladat az eltérő formában működő szervezetek esetében is azonosnak kell lenniük. Mindezek mellett a benyújtott módosító javaslat az egységes és a hatályos rendelkezésekhez képest átláthatóbb szabályozás megteremtésére irányul. A javaslat alapján a jogszabályban szabályozott vezetõválasztási eljárást, a korábbi gyakorlattal megegyezően, az előadó-művészeti törvény szerint nyilvántartásba vett állami és önkormányzati fenntartású, azaz állami vagy önkormányzati irányítási, felügyeleti vagy tulajdonosjoggyakorlóval rendelkező, költségvetési szervként működő vagy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény hatálya alá tartozó előadó-művészeti szervezetnél kell alkalmazni. Egyéb előadó-művészeti szervezetek esetében továbbra is a polgári törvénykönyvről szóló 2016. évi V. törvény vonatkozó rendelkezései az irányadók.

Ezzel párhuzamosan az előkészítő fázisban, a kormány általános törekvéseihez igazodva, megtörtént a vezetõválasztásra vonatkozó szabályozás áttekintése az alacsonyabb jogforrási szinten történő rendelkezések meghatározása érdekében. Tehát jelen módosítás az előadó-művészeti törvény részleges deregulációjával és alacsonyabb jogszabályi szintű felhatalmazó rendelkezések megalkotásával kétszintű szabályozást vezet be.

A lefolytatott vizsgálat eredményeképpen a nyilvántartásba vett állami vagy önkormányzati fenntartású előadó-művészeti szervezet vezetőjére vonatko-

zó, az általános foglalkoztatási szabályoktól eltérő, sajátos rendelkezések törvényi, míg a részletszabályok a munkakör betöltésének feltételeire vonatkozó és a pályáztatás során alkalmazandó, elsősorban eljárási szabályokat meghatározó rendelkezések pedig kormányrendeleti szinten kapnak helyet a törvény-módosítás hatálybalépésével egyidejűleg.

A részletszabályok kormányrendeleti szintre kerülésével a felmerülő szabályozási szükségletre gyorsabban és hatékonyabban reagál majd a jogalkotó, mint arra a törvényben rögzített részletszabályok esetében lehetősége nyílna. Az alsóbb szintű szabályozás létrejöttéhez szükséges felhatalmazó rendelkezés a törvény-módosítás hatálybalépésekor, azaz azzal egyidejűleg lép életbe. A benyújtott módosító javaslat elfogadása esetén törvényi szinten az alábbi rendelkezések kapnak majd helyet.

1. A foglalkoztatás jellegének meghatározása. Költségvetési szervként működő vagy a munka törvénykönyve hatálya alá tartozó, állami vagy önkormányzati fenntartású, nyilvántartásba vett előadó-művészeti szervezetnél a munkáltató vezetőjével az előadó-művészeti törvényben foglalt eltérésekkel az Mt. vezető állású munkavállalókra vonatkozó rendelkezései alkalmazásával munkaviszonyt kell létesíteni. Ebben a vonatkozásban a szabályozás új elemeket nem tartalmaz, ez a gyakorlat 2008 óta változatlan.

2. A vezető megválasztása módjának meghatározása. Ez szinten nem új szabályozási elem, a javaslat szerint a vezetői munkakör, a jelenlegi gyakorlattal megegyezően, továbbra is pályázat útján tölthető be. A vezetői munkakör betöltése feltételeinek, valamint az azok alóli mentesítés esetleges lehetőségének, a vezetőválasztásra irányuló pályázat tartalmi és eljárási szabályainak meghatározására a jövőben azonban rendeleti szinten kerül sor.

3. A munkakör betöltése során alkalmazandó különös szabályok. A javaslat szerint törvényi szabályozási szinten maradnak mindazok a rendelkezések, amelyek a munka törvénykönyve általános szabályaitól eltérő rendelkezéseket fogalmaznak meg, bizonyos összeférhetlenségi és a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos rendelkezések, továbbá a munkaviszony időtartamával, valamint a javadalmazással kapcsolatos rendelkezések. A módosító javaslat ezek vonatkozásában sem változtat a jelenlegi szabályozáson.

Módosulna azonban az előadó-művészeti szervezetek minősítésére vonatkozó szabályozási elem. Az előadó-művészeti törvény szerinti vezetőválasztás az előadó-művészeti szervezetek támogatása szempontjából meghatározó kiemelt és nemzeti minősítés egyik alapfeltétele. A jelenlegi szabályozás szerint, ha e feltétel egy teljes évadon keresztül nem teljesül, tehát nem a törvény szerinti eljárásban választják ki a vezetőt, a minősítést meg kell szüntetni. A nehéz, fáradtságos munka és szakmai programok árán kivívott, állami procedúrákkal végigjárt minősítést, hogy valamely intézmény kiemelt státuszt kap, ezzel magasabb finanszírozást, vagy a legmagasabb nemzeti

státuszt kap, még magasabb finanszírozással, egy év után elveszti a mai szabályozás szerint.

A törvény-módosítás be kívánja vezetni a vezetőválasztás feltétele esetén az évadnak megfelelő időtartamú, 12 hónap türelmi idő, vagyis a minisztérium intézkedési kötelezettsége indokolt esetben 24 hónapra történő növekedését, ami a fenntartó kérelme és indoklása alapján a miniszter által lesz adható. A javaslat természetesen tartalmazza a kormányrendeleti szabályozás megalkotásához szükséges felhatalmazó rendelkezéseket is.

Az imént részletezetteken túl a törvényjavaslat, nem a vezetőválasztáshoz kapcsolódva, koherenciás és pontosító rendelkezéseket is tartalmaz; például a korábban rögzített felhatalmazó rendelkezések pontosítását, a költségvetési támogatásról beszámolóra kötelezettek körének megállapítását, az előadó-művészeti szervezetek adatváltozás-bejelentési kötelezettségének rögzítését és még másokat.

A módosító törvényjavaslatban foglaltakkal együtt, azzal párhuzamosan megtörtént a kormányrendeleti szintű szabályozás kialakítása is, amelyet szintén széles körű egyeztetést követően fogadott el a kormány. Tisztában vagyok azzal, hogy a részleges dereguláció következtében a benyújtott törvény-módosítási javaslat önmagában nehezen értelmezhető, így képviselőtársaim tájékoztatása érdekében expozémban szükségesnek tartom, hogy a kormányrendeleti szintre kerülő elemeket is ismertessem.

(14.10)

Az elfogadott kormányrendelet az egyeztetés során több lényeges elemében módosult, a kormányzat felelősen és érzékenyen reagált a felmerülő kifogásokra, amelyeket általában az élet írt, így talán kijelenthetem, hogy a kormányrendelet egyaránt bírja a szakmai és a fenntartói oldal egyetértését is. Példaként említhetem, hogy a közigazgatási egyeztetésre a kormányrendeleti szintű szabályozás a Magyar Művészeti Akadémia javaslata alapján A- és B-változatban került kiküldésre. A két tervezet általános rendelkezései azonosak voltak. Az A-változat az eddigi pályázati rendszerrel azonos, nyílt pályázati konstrukciót szabályozott, míg a tervezet B-változata a nyílt pályázati eljárás mellett megteremthette volna a meghívásos pályázati eljárás meghirdetésének lehetőségét.

A közigazgatási és a társadalmi egyeztetés során a véleményezésbe bevont tárcák és szervezetek többsége az A-változat szerinti nyílt eljárást támogatta, így az elfogadott kormányrendelet meghívásos pályázati lehetőséget nem tartalmaz. Itt is kapcsolódom az előbbi törvény kapcsán elmondott hozzáfűzésemhez, egy korábban kiszivárgott munkaanyagban tehát, ami alternatívaként szerepel, az még nem tekinthető a kormány végleges álláspontjának, a kormány a végleges álláspontját a szakmai szervezetek és a különböző konzultációk keretében alakítja ki.

Az elfogadott kormányrendelet fő elemei a következők: a rendelet a pályázatokat véleményező, értékelő szakmai bizottság összetételét, feladatait, véleményük ismertetési kötelezettségét a jelenleg hatályos szabályozáshoz képest pontosabban határozza meg; a kilenc tagú testületet a fenntartó kéri fel, jogköre a beérkező pályázatok véleményezésére és támogatottságának megállapítására terjed ki. A testület összetétele minden érintett oldal kiegyensúlyozott és elégséges részvételét biztosítja, a szakma képviselőitől négy főt az érintett előadó-művészeti bizottság - illetve amennyiben az előadó-művészeti szervezet több tagozattal rendelkezik, vagy működése során több előadó-művészeti ágat is meghatározóan reprezentál, egyeztetett javaslat alapján az érintett előadó-művészeti bizottságok állapítják meg ezt a kontingenst -, két főt a munkáltatói oldal képviselőitől és a fenntartó delegál, két főt pedig a munkavállalói oldal képviselőitől. Végül a kultúráért felelős miniszter további egy főt delegálására jogosult a kilencfős bizottságba.

A kormányrendelet tisztázza a szakmai bizottság felkérési, delegálási folyamatának részletszabályozásait is, amelyre a jelenleg hatályos törvény nem tér ki. A szakmai bizottság véleményező szerepe, amely a kulturális ágazati szakmai szempontok érvényesüléséhez elengedhetetlen, kiegészíti a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben meghatározott önkormányzati döntések előkészítésére meghatározott eljárást.

A véleményezés során az értékelés a pályázók személyes meghallgatását követően pályázatanként történik. Egy pályázat támogatásához a jelenlévők többségének támogató szavazata szükséges. A bizottság véleményét a megalapozott döntéshozatal érdekében a bírálati szakasz minden fórumán ismertetni kell. A vezetőválasztásra vonatkozó döntés meghozatala továbbra is a fenntartó feladata és felelőssége, amelynek során a szakmai bizottság véleményét mérlegelni köteles. Még egyszer tehát: a szakmai bizottság véleményt fogalmaz meg, amit utána az intézményfenntartó mérlegel.

Ugyanakkor a szakmai vélemény jelentőségének, a bizottsági munka szerepének erősítése érdekében bevezettük új elemként a bizottsági véleménytől eltérő fenntartói döntés, azaz a szakmai bizottság által nem támogatott pályázók kinevezése esetére a szükséges indoklási kötelezettséget. Ezt a szabályozást is az élet írta, láttunk számos ilyen helyzetet az elmúlt évtizedben, a szakmai bizottság egy irányadó véleményt megfogalmazott, és az irányadó véleményt a fenntartó megtehetette, ma is megteheti, nem vette figyelembe. De ha nem veszi figyelembe a szakmai bizottság munkáját és véleményét, akkor mostantól ezt nagyon jelentősen meg kell indokolnia. A kormányrendelet egyértelműen rögzíti a pályázati eljárás során alkalmazandó határidőket. A beadási határidő 30 munkanap, a szakmai bizottság

összehívására ezt követően 30 nap, majd ezen üléstől számítva további 30 nap. Önkormányzati fenntartó esetében a következő képviselő-testületi közgyűlési ülés áll rendelkezésre a döntés meghozatalára.

A hatályos szabályozás jelenleg nem rendelkezik a vezetői mandátum nem normál lejárati szerinti megszűnése, rendkívüli felmondás, idő előtti közös megegyezés, elhalálozás és a többi esetén szükséges intézkedés határidejéről, amelynek meghatározása 60 napban történt. Ebben az esetben a korábbi vezető helyettese vagy a munkáltatói jogkör gyakorlója által meghatározott személy meghatározott időre, de legfeljebb az új vezető kinevezéséig bízható meg a vezetői feladatok ellátásával. A fenti intézkedés analógiájára az eredménytelen pályázati eljárást követő intézkedési határidő is 60 napra módosul a korábbi 30 helyett. A szakmai oldal javaslatára bevezetjük a nyertes pályázat nyilvánosságának biztosítását. A pályázó sikeres pályázata a pályázat benyújtásakor megtett előzetes nyilatkozat alapján, az eljárás lezárultát követően nyilvánosságra kell hogy kerüljön. A sikeres pályázat megismerhetőségéről, nyilvánosságának biztosításáról az előadó-művészeti szervezetek működésével összefüggő közigazgatási hatósági és szolgáltatási feladatokra kormányrendeletben kijelölt szerv gondoskodik.

A kormányrendeletben a hatályos szabályozáshoz képest módosulnak a vezetői munkakör betöltéséhez szükséges követelmények, valamint az azok alóli mentesítés lehetősége. A jelenlegi szabályozás alapján az előadó-művészeti szervezet vezetőjének szakirányú művészi területen szerzett jogász vagy közgazdász felsőfokú végzettséggel és ötéves, előadó-művészeti szervezetben szerzett szakmai tapasztalattal rendelkező személy választható meg. A kormányrendelet új elemként a szakmai gyakorlat kritériumát árnyalja, figyelemmel az előadó-művészi terület összetettségére és a lokális sajátosságokra, a felmerült fenntartói igényekre a szakirányú felsőfokú végzettség mellett teljesítendő követelményként ötéves, előadó-művészeti szervezetben szerzett szakmai vagy hároméves előadó-művészeti vezetői tapasztalatot ír elő. Tehát a fenntartói igényekhez igazodva a törvény - ez jelent meg a médiában is - könnyítéseket engedélyez.

A szakmai gyakorlat alól felmentés továbbra sem adható, azonban a hatályos szabályozással megegyezően a szakirányú felsőfokú végzettség kritériuma alól az ágazati miniszter, a kinevezési jogkör gyakorlójának javaslatára a felsőfokú végzettséggel és előadó-művészeti szervezetben vezetői gyakorlatot szerzett pályázók részére továbbra is mentesítést adhat.

A szakirányú felsőfokú végzettség kritériuma alól az állami művészeti díjban - Kossuth-díj, kiváló művész és érdemes művész díjban - részesített, valamint a művészet, tudomány területen és színház-művészet, táncművészet, zeneművészet, mozdulatművészet tudományágakban szerzett tudományos fokozat, PhD vagy DLA... - a pályázó automatikusan

mentesül. Ezen rendeleti részletszabályozások ismertetésével, azt hiszem, hogy a törvénymódosítás kiegészítése érthetőbbé vált. Tisztelt Képviselőtársaim! Bízom benne, hogy az általam ismertetettek közül mindenki számára egyértelművé válik, hogy az előadó-művészeti szféra számára kiemelt jelentőséggel bíró törvényjavaslat és a már elfogadott kormányrendelet sikerrel teremti majd meg az egységes és a hatályos rendelkezésekhez képest átláthatóbb jövőbeni szabályozást.

Kérem önöket, hogy támogassák a törvényjavaslat elfogadását, esetleges jobbító szándékú módosító indítványait pedig köszönettel vesszük.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Halász János képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

(14.20)

HALÁSZ JÁNOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Igen, egy kis léptékű, az előadó-művészeti törvényt módosító javaslat van előttünk, ismertette államtitkár úr a részleteket. Én egy nagyobb léptékű módosítást is el tudnék képzelni, szerintem több ponton szükség lenne rá. De ezek a pontok, amiket most ez a módosítás tartalmaz, átláthatóbbá teszik ezt a rendszert, és ez az új, kétszintű szabályozás pedig rugalmasabbá is teszi, éppen ezért támogatjuk.

Az az apróság, ami a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos, az előadó-művészeti szervezetek nyilvántartásba vételével, ezt nagyon fontosnak tartjuk, ez a nyilvántartásba vétel az egyik alappillérré, alapleme az előadó-művészeti szervezeti létnek, és azazal, hogy az elmulasztott nyilvántartásba vétellel kapcsolatosan törvényi szinten szabályozzuk ezt a kérdést, ez nagyon helyes, egy tisztázó lépés tulajdonképpen.

Az intézményvezetői kinevezésekkel kapcsolatosan nagyon örültem, hogy államtitkár úr nagyon világosan elmondta a helyzetet. Ezt hangsúlyoznunk kell, azért, mert ismerte az ellenzéki hozzáállásokat, nem mindig azt mondják el, ami a törvényben van. Tehát nézzük meg először azt, hogy mi nincs benne.

Először is, a vezetőválasztás módja egyáltalán nem változik, az úgy marad, ahogy eddig volt, a vezetőválasztás módja tehát ezután is nyilvános pályázatokon fog eldőlni, és ez megnyugtathat mindenkit.

Ami változik még, az a szervezetek minősítésével kapcsolatos szabályozás, de az is egy kis léptékű dolog. Ugye, a „kiemelt” és a „nemzeti” minősítés szerepel, létezik az előadó-művészeti szervezetek világában, és az ilyen minősítéssel rendelkező szervezeteknek a törvényben előírt módon és menetrend szerint kell a vezetőiket megválasztani; ha ez nem így van, akkor éri őket olyan szankció, hogy elveszik

tőlük a címet. Ez nagyon helyes, ez egy garanciális elem. Ennek egy ilyen időbeli pontosítása, ami itt történik, ez is egy kis léptékű változás.

Az államtitkári expozéban pedig, amit hallottunk arról, hogy a kormányrendelet majd mit tartalmaz, az nagyon fontos dolog volt véleményem szerint, és nagyon köszönöm államtitkár úrnak. Ugye, kétszintű szabályozásról beszélünk, az átláthatóbb, a rugalmasabb helyzetről, és a második szintet is, nemcsak a törvényt, hanem a kormányrendeleti szintet is ismertette államtitkár úr részletesen, nagyon részletesen, és mindez mutatja azt, hogy nem változik a rendszerben lényegében semmi.

Ezt a változást, ami most történik, természetesen támogatjuk, és nyitottak vagyunk arra, hogy a későbbiekben, évek múlva, ha szükséges, akkor legyenek újabb változások, de most ennek semmilyen jele nincs, és nem is mutatja semmi azt, hogy erre szükség lenne.

Köszönöm szépen a figyelmüket. A frakciónk támogatja a módosítást.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Kunhalmi Ágnes képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár Úr! Halász úr ahányszor elmondta, hogy nem változik semmi, az már a feltűnés, hogy igenis változik valami a kinevezések kapcsán. De lássuk magát a törvényt!

Megszoktuk azt már, hogy amióta Orbán Viktor 2010 óta újra kormányoz, a lexek előjöttek, és a személyre szabott törvények országa lettünk. Van lex Matolcsy, hogy Matolcsy György sokat kereshessen; van lex Mocsai, hogy az egykori kiváló kézilabdakapitány rektor lehessen; van lex Vajna, hogy a sikeres hollywoodi producer még sikeresebben lophassa szét magát a játékgépeken. Most itt a lex Szombat-hely, még egy személyre szabott törvény, még egy szög a normális, mindenkire vonatkozó, kiszámítható törvények alapján működő ország koporsójában. Legalább hat tucat ilyen törvény született az elmúlt években, ami a jogállam, a demokrácia semmibevétele, kiválóan példázza, hogy a Fidesz saját embereit és gazdasági holdudvarát szeretné boldogítani, miközben a magyar emberekre hivatkoznak. A Fidesznél törvényeket lehet vásárolni hűséggel, hízelgéssel, behódolással, de elsősorban pénzzel.

Az előttünk fekvő törvénynek nincsenek elfogadható elemei, ha valami jó mégis elmondható róla, akkor az az, hogy kivételesen nem a lopásról szól. De kiválóan példázza, mit gondol a Fidesz az előadó-művészetről, illetve a színházakról a XXI. századi Magyarországon. Az alternatív színházakat már sikerült a tönk szélére sodorni, most a megmaradt szakmaiságot lehet csak tovább rombolni, amit ez a javaslat meg is tenne.

Nem igazán értjük, hogy mi szükség van a színházigazgatóknál elvárt vezetői tapasztalat öt évről három évre való csökkentésére, hacsak az nem, hogy a kaposvári színházat Rátóti Zoltán lemondása óta irányító Fülöp Péter a továbbiakban is betölthesse ezt a funkciót, és a szombathelyi Weöres Sándor Színház is politikai irányítás alá kerülhessen. Egy újabb lex haverok vagy lex lakájok van születőben talán? Ha nem, akkor talán érdemes lenne megindokolni, hogy miért kormányrendelet szintjén szabályozzák innentől kezdve a színházigazgatók kinevezését.

Senkit nem lepne meg Magyarországon, ha a fideszes kultúrfelfogás újabb lépése lenne, hogy a kinevezéseket a kormány magához rendeli. Ha ezt a javaslatot elfogadja az Országgyűlés, egyszerűbb dolga lesz a Fidesz-kormányynak, hogy a szakma megkerülésével nevezzen ki hűséges, de talán hozzá nem értő személyeket a színházak élére. Így lehet jutalmazni azt, aki az elmúlt években a társulat és a szakma bizalmát ugyan nem érdemelte ki, de Orbán Viktorét, Lázár Jánosét vagy Balog Zoltánét igen. Csak nem önök járnak színházba, hanem a nézők, akik nem kurzuselőadásokat akarnak látni, hanem magas színvonalú művészetet, jó színházakat. Jó színházakat pedig nem a politika tud csinálni, soha nem a politika csinál jó szakmai színházakat, hanem megfelelő képességű színházigazgatók, jó dramaturgok, színészek és rendezők, nem politikai kinevezettek.

Tisztelt Országgyűlés! A művészet mindig akkor jó, ha szabad. A fideszes térfoglalás az elmúlt években remekül bemutatta, hogy képes működő dolgokat tönkretenni, és rengeteg pénzből olcsó, silány minőségű propagandát gyártani vagy az arra adott pénzt is ellopni. A Magyar Művészeti Akadémia például kiváló példa erre, ahol úgy tűnik el a közpénz, mintha az Andrássy út egy nagy fekete lyuk lenne. Kicsi, sötét, de legalább a miénk. Az MSZP szerint az Országgyűlésnek azon kellene dolgoznia, hogy a művészet minél szabadabb legyen Magyarországon és minél kevésbé függő a politikától, és nem azon, hogy a politika dróton rángassa a színházak vezetését. Ezért ezt a javaslatot az MSZP nem tudja támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hoffmann Rózsa képviselő asszonynak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. HOFFMANN RÓZSA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés, illetve annak töredéke! Nagyon rövid lesznek, tekintve, hogy egy nagyon rövid törvényt tárgyalunk, amelynek mindössze négy-öt érdemi paragrafus van, az egyebek pedig technikaiak, és ahogy az expozét elmondó államtitkár szavaiból is hallottuk, meg a törvényt olvasva is látjuk, egy dologra koncentrálnak: az előadó-művészeti szervezetek vezetői kinevezésének körülményeit szabályozza.

Azt magánemberként, laikusként is mindenki érzékeli és tudja, egy-egy intézmény arculatát nagymértékben meghatározza az, hogy milyen képzettségű, milyen mentalitású vezetője van. Az oktatás területéről kutatási eredményeket is ismerünk, amelyek tudományos hitelességgel igazolják, hogy például egy-egy iskola, tanintézmény eredményességét egy-két éven belül több mint 50 százalékban meghatározza, hogy ki a vezetője. Nem tudok ilyen kutatásról az előadó-művészeti szervezetek életében, lehetséges, hogy van, lehetséges, hogy nincs, de vélem, hogy ott sem másodlagos, hanem nagyon fontos, hogy ki, milyen felkészültségű és milyen körülmények között megválasztott vezetője van. Jóllehet például egy színház életét a közvélekedés talán sokkal inkább a sztárművészek után ítéli meg, de akik egy kicsit is beletápnak egy-egy ilyen bonyolult szervezetnek a működésébe, azok tudják, hogy egy vezetőn mi minden múlik.

És bizony a vezetéstudománynak is egy alapvető kérdése, amire elég egyértelmű választ tud ma már adni, hogy feltétlenül az-e a legjobb vezető, mondjuk, egy színház élén, aki a leghíresebb és a legkiválóbb színész, avagy lehet olyan is jó vezető, aki történetesen nem színész, valamit konyít hozzá, de kiváló menedzser, jogász, és így tovább. A XX. század második felére a vezetéstudomány egyértelmű választ adott, hogy a vezetés önálló tudomány, ezért is igényli azt, hogy egy-egy fontos szervezet élére olyan vezető kerüljön, aki mind a vezetésben járatos, gyakorlott, tapasztalt, erre képzett, emberi tulajdonságai alapján, kompetenciái alapján erre képes, de, tegyük hozzá - főleg a humán szférában ez nagyon igaz -, kell hogy értsen ahhoz a területhez is, mégpedig belülről ismerje.

(14.30)

Meglátásom szerint ez a törvénymódosítás, amely lényegében nem sokat változtat az eddigi eljáráson, ezeket a szempontokat kielégíti, kielégíti azáltal is, hogy két szinten szabályozza a vezetővé válásnak a menetét, egyrészt törvényi szinten, másrészt pedig kormányrendeleti szinten, mégpedig a pályázat kiírásának, benyújtásának, értékelésének rendjét, a szakmai bizottság összetételét és eljárásrendjét kormányrendeletben határozza meg.

Csak köszönet és elismerés illeti Hoppál Péter államtitkár urat, hogy ha jóllehet egy kicsit talán a türelmünket igénybe vevően, hosszadalmasan is, de mégiscsak ismertette a kormányrendeletnek a tartalmát - nem szokványos eljárás ez itt -, és akiben esetleg valamilyen kérdés felmerülhetett, hogy jó, és akkor hogyan lesz, és mit fog tartalmazni a rendelet, annak ez az igénye most kielégülhetett. Úgyhogy én nagyon szépen köszönöm.

A Kereszténydemokrata Néppárt részéről ezt a törvénymódosítást, amelyet a kormányzat szükségesnek talált, támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Dúró Dóra képviselő asszonynak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő asszony!

DÚRÓ DÓRA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Valóban, azért azt tegyük tisztába, hogy nem véletlenül a szombathelyi esetet követően került az Országgyűlés elé ez a lex Jordánnak is nevezhető törvényjavaslat, amellyel kapcsolatban azért több problémás kérdés is van. Egyrészt van egy konkrét helyzet, amire választ szeretne adni, de ahogyan Halász képviselő úr mondta egyébként a vezető kiválasztással kapcsolatban, érdemi változás nem fog történni. Tehát nagyon sok tanulsággal szolgálhat a politika számára is, a fenntartó számára is, a szakma számára is az, ami Szombathelyen a színházigazgató-pályázatátás kapcsán történt, és ez az egész eset, ahogyan ott lebénult gyakorlatilag a város és a fenntartó abban a helyzetben, amelyben a politika és a szakma véleménye gyakorlatilag szembekeült egymással.

Kialakult egy olyan helyzet, amelynek senki nem örült, hogy az kialakult, de mégsem történik az, hogy érdemben, akár radikális változásokat eszközölve elmozduljunk ettől a szabályozástól, ami most történik. Illetve mi, országgyűlési képviselők nem lehetünk egyébként biztosak, hogy nem történik ilyen, mert az, hogy az államtitkár úr rendes, és itt felolvassa nekünk a kormányrendeletet, az nem egy jogállami garanciaként értékelhető cselekedet, egy jogállamban azért ennél nagyobb garanciákra lenne szükség, és az, hogy egyzetésre kerül a kormányrendelet a betérjesztést megelőzően, illetve hogy itt az államtitkár úr ismerteti azt is, hogy melyik verzió nyerte el a kormánytöbbségnek a támogatását, ez azért egy országgyűlési képviselő számára, pláne ellenzékben a garanciáknak a csökkenését jelenti.

Olyan szabályozások kerülnek át kormányrendeleti szintre, amelyek eddig törvényben voltak. Ezt valóban tekinthetnénk deregulációnak, csak hogy a jelen esetben olyan érdemi kiválasztási szempontrendszerek is alacsonyabb szintű jogszabályba kerülnek, amiben mi a garanciák csökkenését látjuk.

Az, hogy ha a szakértői bizottságnak a véleményétől eltér a fenntartó, az államtitkár úr itt egy ilyen óriási elmozdulásként aposztrofálta, hogy ezután indoklással kell ellátnia ezt a döntését a fenntartónak, az nem tekinthető szintén olyan óriási elmozdulásnak, ami miatt ez megrengetné a színházigazgatók kiválasztásának eddigi metódusát. A lényegi jogköörök, az, hogy a szakértők véleményeznek és a fenntartó dönt, ez egyébként egy sok szempontból indokolható eljárás, ez gyakorlatilag továbbra sem változik, tehát nem kell figyelembe venni a szakmai bizottságnak a véleményét, és az indokolási kötelezettség, ha jogilag nem is volt biztosított, azért a sajtó elé ki kellett állnia az adott önkormányzatnak, és el kellett mondania, hogy miért nem támogatja Jordán

Tamást, vagy miért nem támogat más pályázatokat. Ez tehát gyakorlatilag most már egy ilyen, eddig is meglévő helyzetet fog rendeleti szinten szabályozni.

Kár, hogy Kunhalmi Ágnes képviselő asszony kiment, mert abban azért van a véleményünk között eltérés, hogy azért a politika is tud néha jó színházat csinálni, ezt mindannyian tapasztaljuk itt, az Országgyűlés üléseit tekintve is (*Derültség a Jobbik soraiban.*), és egyébként az MSZP nagyon sokban hozzájárul ahhoz, hogy a politikában megjelenjen a színház - most ezt nem szakmai értelemben mondtam természetesen. (*Derültség.*)

Én sem szeretnék hosszú lenni ezzel a javaslattal kapcsolatban. Elsősorban a jogi indokok azok, amelyeket ismertettem, hogy a garanciák csökkenését látjuk ebben, ezért jelen formájában nem támogatjuk. Köszönöm szépen a figyelmet. (*Taps a Jobbik soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Ikotity István képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

IKOTITY ISTVÁN, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Egy ideális világban az előadó-művészeti szervezetek vezetőinek, például színházak vezetőinek a kiválasztásánál kizárják a politikai érdekeket, egy ideális világban kizárólag a szakmai, művészeti szempontokat veszik figyelembe. Egy ideális világban a döntésekbe nem szólnak bele felülről, nem szólnak bele központilag, a kormány részéről nincsen semmilyen nyomás. A hatalom is tudja, hogy ez nem is lenne érdeke, nem akar beavatkozni a helyi ügyekbe, fontosnak tartja és tiszteli a helyi közösségeket, a közösségeknek az autonómiáját, szubsidiaritását, nem folytat kultúrharcot, nem akar senkit kinevezni sehova, nem akar senkit szívesen látni sehol, amely intézmény nem az ő fenntartásába tartozik; döntsenek erről a fenntartók, döntsenek az önkormányzatok szakmai szempontok alapján.

Egy ilyen ideális világban szakmai bizottságok alakulnak, ahová tekintélyes szakembereket, színészeket, színházigazgatókat hívnak meg, de a helyi kulturális élet szereplői és az adott intézmény színészei, munkatársai is meghívást kapnak, a szakmai bizottság ajánlása alapján pedig a fenntartó mindenféle külső, kormányzati nyomás nélkül meghozza a szakmai döntését az igazgatói kinevezésről. Egy ideális világban az igazgató kinevezésével kapcsolatban szigorú szakmai feltételeknek és előírásoknak kell megfelelni végzettség, szakmai vezetői tapasztalatok és az életút tekintetében. Egy ideális világban, azt gondoljuk, ennek valahogy így kéne történnie.

Egy kevésbé ideális világban szintén előírnak bizonyos feltételeket, például azt, ami jelenleg az előadó-művészeti törvény 40. §-ában olvasható, idézem ezt: „A vezető munkakörének ellátásával szakirányú felsőfokú végzettséggel és legalább öt éves szakmai

gyakorlattal rendelkező személy bízható meg. E paragrafus tekintetében szakirányú felsőfokú végzettségnek minősül a felsőfokú oktatási intézményben szerzett, az intézmény alaptevékenységének megfelelő diplomával vagy oklevéllel, vagy jogász- vagy közgazdászoklevéllel tanúsított végzettség.” - eddig az idézet az előadó-művészeti törvény 40. §-ából.

Ebben a kevésbé ideális világban azonban már komoly politikai nyomás nehezedik a szakmai bizottságok munkájára, és a fenntartók döntését is befolyásolni szeretnék. Ebben a világban már rég elkezdődött a kultúrharc, az aktuális hatalom saját jelöltjeit szeretné kinevezni vezető helyekre. Ebben a kevésbé ideális világban jobbos és balos színházakra osztják az intézményeket, és a cél a nem a saját oldalhoz tartozó vezetők ellehetetlenítése, kizárása.

(14.40)

Ez a folyamat nem ment el a végletekig, hiszen a jelentős társadalmi, lakossági, szakmai felháborodás hatására a hatalom megijedt és visszatáncol, engedményeket tesz, ad egy kis időt, kinevez még egy évre, kimutatja ugyan a foga fehérjét, de még nem tarol le mindent tiszta erőből. Erejét fitogtatja, szépen sorjában halad, kigyomlálja a neki nem tetsző elemeket a rendszerből, de nem megy neki mindennek egyszerre; na nem azért, mert nem akarna, nem azért, mert türelmes, hanem mert van még társadalmi ellenállás, amivel szemben meghátrálásra kényszerül. Még nem vette le teljes mértékben a demokratikus és szakmai elkötelezettségének az álarcát, kilóg a lóláb, de ha teljesen egyértelmű lesz a szép szavak és a csúnya tettek közti ellentét, akkor zavarba jön, egyre kevésbé, de zavarba jön.

Van egy harmadik világ, ezt mindenki saját ízlése szerint minősítse. Ebben a világban azt írják a törvényben, idézem: „A vezető munkaköre betöltésének feltételeit és a feltételek alól adható felmentés szabályait a kormányrendeletben határozza meg.” - például úgy, ahogy a most tárgyalt törvénymódosításban szerepel, hiszen onnét idéztem. Ebben a világban már nem adnak a látszatra. A szakmai feltételek előírása és a kontroll? Ugyan már! Minek az? Eddig sem érdekelték túlzottan ezek a szempontok önöket, de most végre kiélheti magát a hatalom, nem kell annyira titkolóznia vagy megjátszania magát, azt adhatja, ami a lényege, nyíltabban, őszintébben.

Ebben a világban a szakmai érvelés, a meggyőzés helyett le lehet írni egy olyat a törvény indoklásában, idézem: „Az elmúlt évek gyakorlatának tapasztalata alapján az érintett önkormányzati és állami fenntartók, valamint a szakmai, társadalmi szervezetek részéről számos szabályozási-értelmezési kérdés és pontosítási igény merült fel, és szükségessé vált a vezetőválasztásra vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata.” - idáig az idézet. Még azért talán van valamilyen látszat, próbálják védeni magukat, bár az is lehet, hogy a teljes hatalom birtokában ez provokáció, amikor leírnak egy olyan bürokratikus versen-

gést is, idézem: „A részletszabályok kormányrendeleti szintre kerülésével a mindennapi kihívások szabályozási szükségletére gyorsabban és hatékonyabban reagál majd a jogalkotó.” Azt gondolom, azt gondolja a Lehet Más a Politika, hogy ennél már tényleg csak egyfajta megfogalmazás az, ami konkrétabb, ha így hangozna a törvényi paragrafus, hogy: a Fidesz-KDNP dönti el, hogy ma Magyarországon kiből lehet színházigazgató, ellenvéleménynek, apellátának nincsen helye.

Tisztelt Ház! Az államtitkár úr ugyan ismertette ezt a kormányrendeletet, és némileg megnyugtatóak voltak azok, amiket elmondott, de államtitkár úr és tisztelt Ház, ha ezt alacsonyabb szintre mozdítják, kormányrendeleti szintre viszik ennek a szabályozását, akkor innét, az Országgyűlés hatásköréből kikerül ez, és bármikor ezt a kormányrendeletet viszonylag könnyen, sőt nagyon könnyen tudják módosítani, egészen másilyenre átírni. Azt gondolom, egy felelős országgyűlési képviselő, és a tisztelt kormánypárti képviselőtársaimnak jelzem ezt, arra való hivatkozással, hogy majd gyorsabban tud reagálni a kormányzat, felelősen ezt nem tudja megszavazni. Ez egy rendszernek, egy demokratikus rendszernek a leépítése, leépítése mindazoknak az értékeknek, amelyeket a kormány is a saját programjában és elvileg saját értékei között hirdet, amelyeknél az autonómia, a szubszidiaritás tiszteletben tartásáról beszél.

Ez legkevésbé sem az, ez direkt beavatkozás. A külső vagy az ellenzéki reakciók kapcsán akár a sajtóban megjelenteknél talán tompább ez a kormányrendelet, kevésbé ijesztő, mint amit sokan vártak, de mégiscsak teljes mértékben elfogadhatatlan, hogy ez kikerül az Országgyűlés hatásköréből. A legkevésbé sem tudjuk támogatni ezt a javaslatot. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most az elsőként jelentkezett független képviselőnek adom meg a szót. Felszólalásra következik Szabó Szabolcs képviselő úr, független képviselő, 15 perces időkeretben. Őné a szó.

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Valóban, itt szóba került gyakorlatilag mindenki által, hogy azért az egyik legkényesebb kérdés a magyar kulturális életben, azt gondolom, a színházigazgatók választása, és nem az elmúlt hét évben, hanem nagyon-nagyon sok évre visszamenőleg. Egyébként, ha most józan fejjel az ember ezt átgondolja, akkor azt lehet rá mondani, hogy igazából tökéletes, jó megoldás erre nincs, és valószínűleg nem is lesz soha, mert ha valaki, mármint egy fenntartó nagyon szeretne kinevezni egy olyan embert igazgatónak, akit ő oda akar rakni, akkor azt oda fogja tenni. Innentől kezdve igazából egyetlen feladata marad mindenkinek: valahogy a fenntartó felelősségi körét próbálja meg egy kicsit jól meghatá-

rozni, meg hogy közben váljon mindenki számára egyértelművé: hogyha olyan embert választanak meg színházigazgatónak, aki az adott színházba járó választóknak nem tetszik, akkor majd a következő választáson elzavarják. Körülbelül ez a lényeg, mert politikai felelősséget kell nyilván vállalni aztán a végén mindenkinek.

Eppen ebben az időszakban, amikor a Jordán Tamás-ügy még nem kapott ilyen nagyon nagy visszhangot országosan, csak Szombathelyen volt ennek nagyobb hírértéke még, akkor lent voltam Szombathelyen, vagy egy fél napot ott beszélgettem az igazgató úrral, meg sétáltunk a városban, és megdöbbentő volt az, hogy kettőt nem tudott lépni, és jöttek hozzá folyamatosan az emberek, mondták neki, hogy most halljuk, hogy mi történik itt veled, meg nem akarják a város vezetői, hogy színházigazgató legyél továbbra, nahát, ezekre mi soha többet nem fogunk szavazni. Ez a lényeg végső soron, azt gondolom: ha rossz döntést hoz egy önkormányzat, akkor azért fogja vállalni a felelősséget azáltal, hogy el fogják zavarni a francba. Főleg egy olyan méretű településen, mint Szombathely, teljesen egyértelmű, hogy ennek még ilyen direkt hatása is lehet.

Innentől kezdve az a kérdés merül fel tényleg, hogy mit érdemes meg hogyan érdemes szabályozni törvényben. Azt gondolom, nagyjából az a keretrendszer, ami ezzel a módosítással még további pontosításra szorul, voltaképpen erre alkalmas. Mert mi történik? Van pályázat, beadják a jelentkezők a programjukat, egy bizottság azt véleményezi, valamelyikre azt mondja, hogy szerinte az támogatható, valamelyikre azt mondja, hogy nem támogatható, attól függően, hogy a bizottság erre mit mond. Nyilván a legideálisabb az lenne, hogy akire azt mondja, hogy nem támogatható, azt vonultassuk vissza a pályázattól, mert azt mondta rá a bizottság, hogy nem alkalmas, amelyekre meg azt mondja, hogy alkalmas, azok közül a fenntartó, mondjuk, egy települési önkormányzat képviselő-testülete, válassza ki azt, amelyiket ő szeretne az általa fenntartott intézmény élén látni, és mint említettem az előbb, aztán a választók meg majd a következő önkormányzati választáson eldöntik, hogy ők ezzel egyetértettek vagy sem, mert olyan színházat csinál-e az az igazgató, ami nekik tetszik avagy sem.

Azt gondolom, hogy ennél különösebben, részletesebben a szabályozásba kár is belemenni, mert mondom, úgyse lehet olyan szabályt kidolgozni, ami mindenki számára tökéletesen megfelelő lesz, és úgyse lehet azt kialakítani, hogy olyan rendszer legyen, hogy ne lehessen odaültetni valakit akár politikai megfontolások alapján is, és főleg azért, mert egy nagyon világos szabály benne van ebben az anyagban is: „A vezető munkakör betöltésének feltételeit és a feltételek alól adható felmentés szabályait a kormányrendeletben határozza meg.” Meghatározza, hogy kit mi alól ment fel, és akkor így el van boronálva a dolog, mert csak azt kell elérni, hogy megfelelő szabályok szülessenek a rendeletben, aztán meg aki ezt a

felmentést adja, annál már csak lobbizni kell, és akkor el van intézve a dolog. De mondom, ez nem csak az elmúlt hét évre vonatkozik, ez korábban is egy nagyon kényes és kritikus kérdés volt.

Amit itt összességében akarok mondani, nem tudom, az mennyire volt egyértelmű. A probléma az, hogy van egy nagy fokú bizalmatlanság igazából a politikával szemben, amikor színházigazgató-választásról beszélünk. A mostani kormánnyal is, az előzővel meg az azt megelőzővel meg mindegyikkel szemben volt egy ilyenfajta bizalmatlanság, most legfeljebb ez egy kicsit kulminálódott Jordán Tamás ügye miatt.

(14.50)

Eppen ezért nyilván, amikor kiszivárgott az a bizonyos tervezet, akkor mindenki felhorkant. Most azért azt zárójelben megjegyezném, hogy azért ne csináljunk már úgy, mintha akkor ehhez semmi köze nem lenne, mert valaki azt leírta, és leírta, hogy van A- meg B-verzió, és nyilván nem gondolta azt a B-ről, hogy az teljesen hülyeség, de odaírom mellé, hogy az A mellett mégiscsak legyen valami. Nyilván komolyan gondolták, hogy önöknek az is jó meg az is jó, aztán döntsünk róla majd, hogy mi történik. Csak valószínűleg mivel kiszivárgott, ezért rájöttek, hogy ez már egy kicsit durva lenne, mármint hogy nyílt pályázat nélkül egy meghívásos pályázaton lehessen valakit kinevezni, mert az már teljesen egyértelmű lett volna, hogy onnantól kezdve ráböknek valakire, hogy téged meghívlak, legyél szíves pályázzni, és akkor te leszel, akit aztán egyébként mindenféle feltétel alól mentesítek, hiszen kormányrendelettel majd ezt jól meghatározom.

Nyilván ezért visszakoztak ebből, és jött ki voltaképpen, ha magát a törvényjavaslatot nézzük, akkor taxatív egy olyan szöveg, amire azt lehet mondani, hogy önmagában, mondom, ez rendben van, meg azt is tudjuk, hogy ezeket a fajta pontosításokat, technikai részletezéseket különböző szervezetek elég régóta duruzsolják és mondják, hogy ezt úgy kéne csinálni, egy picit ott még kéne szigorítani, tehát önmagában ez rendben van, csak az a probléma mögötte, hogy van egy ilyen nagy fokú bizalmatlanság, ismerve az előzményeket. Meg az aztán különösen emeli ennek a bizonytalanságnak a fokát, hogy persze, itt most az államtitkár úr felolvassa a kormányrendeletnek a szövegét, holnap reggel felkelnek, és hoznak egy határozatot vagy rendeletet, ami pont az ellenkezője - és akkor mi történik? Mert akkor mi itt örültünk volna, hogy hú, de jó, majd aztán másnap elfogadják, és 24 órával később a Közlönyben olvasuk, hogy éppen akkor most hogy változott meg. Tehát ebben olyan különösebben a jelenlegi légkörben, azt gondolom, felesleges áltatni magunkat, hogy majd akkor mi önmagában azért támogatjuk, mert egyébként bizonyos pontokban a törvénymódosításban a kormány olyan lehetőségeket ad magának, ami

révén bármikor az alapvető szabályokat átírhatja, mondjuk, a színházigazgató-választásnál.

Nem olyan régen volt nálunk egy konferencia, az Együtt pártalapítványa rendezte, ott beszéltünk többek között erről a témáról is. Mi ott is világossá tettük, hogy az Együtt nem akar különösebben beleszólni abba és nem akarja nagyon túlszabályozni, hogy az ilyen intézményvezetők választása miként történjen. Egyszerűen azt gondoljuk, hogy az legyen átlátható, transzparens, a minimális szabályokat tartsa be mindenki, legyen az például egy színházigazgató-választásnál az a bizottság, amelyik azt mondja, hogy alkalmas vagy nem alkalmas az a program arra, hogy ez alapján lehessen vezetni egy intézményt. Ha azt mondja, hogy alkalmas, akkor a fenntartó válasszon, és lesz szíves a politikai felelősséget ezért magára venni, és onnantól kezdve viszont senki ne panaszkodjon akkor, amikor, mondjuk, egy önkormányzatot az általa fenntartott intézmény élére választott igazgató miatt vagy éppen a kormány például a Nemzeti Színház igazgatójának a kiválasztása miatt támadja és mondja azt, hogy a saját elvei szerint döntött és rosszul választott - ilyen ez a popszakma.

Sajnos, mondom, ezt jobban, azt gondolom, nem lehet megoldani, legfeljebb némi önmérsékletet kell néha gyakorolni, és akkor talán lehetne egy normális országban élni és normális módon választani színházigazgatókat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószólók felszólalása következik. Megadom a szót Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószólónak, aki anyanyelvén ismerteti a felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azt. Öné a szó, szószóló úr.

ALEXOV LYUBOMIR nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Poštovani Predsedniče! Poštovana Skupštino! U vezi predloga zakona T/15367 o modifikaciji Zakona XCIX iz 2008. o specialnim pravilima i finansiranju u oblasti umetničkih organizacija, a u kontekstu odredbi koje se odnose na prava narodnosti, želim da uzmem reč.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény módosításáról szóló T/15367. számú törvényjavaslat nemzetiségeket érintő aspektusaival kapcsolatban kívánok felszólalni.

Az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény megalkotását a jogszabály preambuluma szerint az a szándék vezette, hogy az állam az igényes magyarországi előadó-művészetek - színház-, tánc- és zeneművészet - művelését és fejlesztését, sokszínűségének és értékeinek gyarapítását, az előadásoknak, koncerteknek a közönség széles rétegeihez való eljutását, a gyermek- és ifjúsági korosztály

előadó-művészetre fogékony nézővé nevelésének előmozdítását, a hazai előadó-művészet nemzetközi jelenlétét elősegítse, a határon túli magyar kultúra ápolását, a hazai nemzetiségek művészeti életét támogassa; az ehhez szükséges előadó-művészeti intézményrendszer fejlődjön, ennek érdekében a közpénzek hatékony felhasználását elősegítő támogatási rendszer jöjjön létre, segítve ezzel a kulturális jogok érvényesülését.

A hazai nemzetiségek e szándék megvalósításához nemzetiségi létükből adódó sajátos színház-, tánc- és zeneművészetükkel, művészetük sokszínűségével, ennek széles körű bemutatásával tudnak hozzájárulni. Ezáltal nemcsak a nemzetiséghez tartozó közösség, hanem a magyar társadalom kulturális életét is fejlesztik, a társadalom szellemi állapotát, továbbá a társadalmi önismeretet és az egymás felé fennálló elfogadást, szolidaritást ápolják.

Az, ami az egész társadalom szempontjából a kulturális élet színésítését szolgáló lehetőség, az a nemzetiségek számára az Alaptörvény és a nemzetiségek jogairól szóló törvény által biztosított jog a nemzetiségi közösség fennmaradásának biztosítására.

Az Alaptörvény XXIX. cikkének (1) bekezdése biztosítja a magyarországi nemzetiségek számára a saját kultúrájuk, a saját kultúránk ápolásához való jogot. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 17. §-a a nemzetiségek elidegeníthetetlen közösségi jogaként határozza meg önazonosságunk megőrzését, ápolását, erősítését és átörökítését, továbbá nyelvünk megőrzését és fejlesztését, tárgyi és szellemi kultúránk ápolását és gyarapítását.

Maga az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény is egyik céljaként, mégpedig a határon túli magyar alkotó- és előadó-művészeti szervezetek értékeremtő tevékenységének segítségével egy sorban megjelenő célként határozza meg a hazai nemzetiségek nyelvén születő alkotások létrejöttének bemutatását, elősegítését. A hazai nemzetiségek e jogszabályi keretek között különféle módokon igyekeznek az előadó-művészeti tevékenységet megvalósítani, amelynek rövid ismertetésére az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. XCIX. törvény módosítása kapcsán ragadnám meg az alkalmat.

Szinte valamennyi hazai nemzetiség folytat előadó-művészeti tevékenységet, nemzetiségi színházak költségvetési szervként vagy nonprofit gazdasági társaságok fenntartásával, illetve civil szervezet általi működtetésével. Közülük többen csak magyar nyelven játszanak, ilyenek például a Cinka Panna Cigány Színház, a Karaván Színház vagy az Urartu Örmény Nemzetiségi Színház, de a többség saját nyelvükön játszó színházzal rendelkezik.

(15.00)

Nem hosszú a sor, felsorolom őket: a Pécsi Horvát Színház, a Magyarországi Német Színház, Ma-

gyarországi Szerb Színház, Magyarországi Román Színház, Neaniki Szkini Görög Színház, Cervinus Teátrum, Szarvas, Vertigo Szlovák Színház, Vidám Barátok szlovén színjátszók, Első Magyarországi Ukrán Színház, Malko Teatro bolgár nemzetiségi színház, Teatr LIS(z) lengyel nemzetiségi színház.

A felsorolt nemzetiségi színházak közül kevesen vannak olyanok, amelyek saját színházi infrastruktúrát, színpadtechnikát, adminisztratív helyiséget, raktárt, öltözőt, díszlet- és jelmezgyártó műhelyeket, nézőforgalmi tereket üzemeltető nemzetiségi színházak. Ezek a színházak főállású színházi szakembereket alkalmaznak, akik évtizedek óta egzisztenciálisan is kötődnek a magyarországi nemzetiségi színházművészethez.

*(Az elnöki széklet Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Saját színházi terekkel rendelkező, az egész országban anyanyelvi előadásokkal tájoló, színházi apparátussal rendelkező nemzetiségi színház Magyarországon csak négy van. Ezek a következők: a Magyarországi Szerb Színház, a Pécsi Horvát Színház, a Magyarországi Német Színház és a szarvasi Cervinus Teátrum.

A szerb nemzetiséghez tartozóként külön is kiemelem, hogy a fővárosban kizárólag a szerb nemzetiségnek van saját játszóhelye, ahol a Jelen/lét nemzetiségi színházi fesztivál is többször zajlott, és azonkívül a nemzetiségi színházak gyakori találkozóhelye is. Ahhoz, hogy szinte valamennyi hazai nemzetiség fontosnak érzi, hogy valamilyen formában saját nemzetiségi színháza legyen, a felsorolás és a rövid ismertető alapján sem férhet kétség. Fontos lenne számunkra a továbbiakban a nemzetiségi színházak utánpótlásáról való gondoskodás, egy nemzetiségi színházi fesztivál újjáélesztése és évenkénti megrendezése, a nemzetiségi színházművészeknek állami szakmai díjak odaítélése és egy budapesti nemzetiségi befogadó színház létesítése. Ahhoz azonban, hogy minden nemzetiség büszkélkedhessen saját, kiegyensúlyozottan és szakmai szempontból is magas színvonalon működő nemzetiségi színházzal, elsősorban a finanszírozás területén lenne szükség további előrelépésre.

A nemzetiségi színházak biztonságos működését nagyban segítené, ha még a meglévő pályázati elemet, amik az elmúlt években különben megduplázódtak, felváltaná a költségvetési finanszírozás, amely előre kiszámítható módon, időbeli eltolódások nélkül biztosítaná a színházak működési feltételeit.

Hiánypótló és egyben szükséges is lenne Budapesten egy nemzetiségi befogadó színház létrehozása. A Nemzetiségi Színházi Szövetség, a Magyar Teátrumi Társaság és más színházi szervezetek is jelezték már a szaktárcánál egy fővárosi nemzetiségi állandó játszóhely létesítésének igényét, ahol a vidéki nemzetiségi színházak, illetve a budapesti infrastruk-

túrával nem rendelkező színházak anyanyelvükön is bemutatkozhatnának. E kezdeményezés eddig sajnos még nem vezetett eredményre.

Továbbra is kérjük az utánpótlás nevelésének biztosítását, nemzetiségi felsőfokú színházi képzés megszervezését. Újvidéken, Marosvásárhelyen, Pozsonyban egyetemi szinten folyik magyar színművészek és rendezők képzése. Ehhez hasonló szeretnének a magyarországi nemzetiségek is, hogy legalább háromévente indulhasson nemzetiségi osztályban színészképzés, ahol legalább egy-két szlovák, német, cigány, horvát, szerb származású hallgató gyarapítaná a nemzetiségi színházak színészállományát.

A nemzetiségi színházak megismerhetőségét szolgálná, ha a nemzetiségi színházak is meghívást kapnának különböző színházi fesztiválokra. Az Arcusfest nemzetiségi színházi fesztivál ugyancsak egy évtizede nem került megrendezésre, és sajnos 2017-ben sincs költségvetési keret, sem megfelelő helyszín a nemzetiségi seregszemle megtartásához.

Az anyanyelvi színjátszás minden nemzetiség számára kiemelten fontos, hiszen hozzájárul a nemzetiségi kultúra terjesztéséhez, anyanyelvünk ápolásához, de összességében a társadalom kulturális életének színesítéséhez, az egymás felé történő nyitottság elősegítéséhez. Emiatt érezzük úgy, hogy az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény módosítása kapcsán szót kellett emelnünk a nemzetiségi színházak sajátos problémáiról is.

Sok szempontból történt előrelépés a kormánzatnak köszönhetően is, de sajnos azt kell látnunk, hogy a jogszabály-módosítás a nemzetiségi színházak sajátos problémáival, amit többször és több fórumon jeleztünk, még nem hozta meg a várt eredményt.

Az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény módosításáról szóló T/15367. számú törvényjavaslat szinte kizárólag csak az előadó-művészeti szervezetek vezetőinek megválasztását kívánja újraszabályozni. Államtitkár úr ismertetéséig nem értettük a szabályozás kormányrendeleti szintre történő telepítésének szükségességét vagy indokait sem, ezért én is köszönöm a tájékoztatást is.

A nemzetiséghez tartozók számára érdemi változást azonban az jelentene, ha az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény módosítása kapcsán megoldást keresnénk a nemzetiségi színházak biztonságos, professzionálisabb működéséhez, hogy a törvényben előírt és elvárt eszköz- és feltételrendszer a mi színházaink is teljesíteni tudják.

Köszönöm, hogy meghallgattak. Hvala na pažnji! *(Szórványos taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen a felszólalást. Tisztelt Országgyűlés! Mivel kétperces felszólalásra nem jelentkezett senki, további képviselői felszólalás következik. Megadom a szót Teleki László képviselő úrnak, Magyar Szocialista Párt.

TELEKI LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Örülök, hogy a nemzetiségi szószóló után tudok szólni, én is a nemzetiségi oldalról szeretném megvilágítani azt, hogy ez a törvényjavaslat, amit láthatunk, a módosítás egy részében a magam részéről elfogadható, mert vannak olyan irányelvek, amelyekkel egyet lehet érteni. Viszont, ahogy Halász János képviselőtársam is mondta, egy ellenzéki képviselőnek kötelessége arra is felhívni a figyelmét a kormánynak, hogy mi nincs benne abban a módosításban, amit elvárnánk, hogy benne legyen.

Államtitkár úr a felvezető gondolataiban említette azt, hogy a szakmai egyesületekkel, szervezetekkel egyeztetett. Én most így hirtelen két országos művészeti egyesületet is felhívtam. Egyik se kapott semmilyen tájékoztatást arról, hogy milyen módosítás van. Bizonyára ők nem tartoztak bele abba a körbe, amely közé be kellett volna hogy kerüljenek az egyeztetést érintően.

Tehát ezért azt kérném államtitkár úrtól, a kormánytól, hogy egy szélesebb egyeztetést hajtson végre akkor, amikor egy ilyen törvénymódosítás van. Ezt azért mondom elsősorban, mert mint mondtam, a vezető kiválasztásával, én azt gondolom, nem kívánok foglalkozni, és semmilyen érvet felsorakoztatni ellene. Viszont szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy például a roma előadóművészek sorában az egy fontos dolog, hogy a szervezeteket minősítik, és az egy teljesen jó, elfogadható irány. Erre mondtam, hogy van, ami elfogadható. Viszont megszüntették azt a lehetőséget, államtitkár úr, hogy az előadóművészek egyénileg is megmérettessék magukat, minősítést szerezzenek. Ez egy nagyon-nagyon nagy probléma, mert ez idáig lehetőség volt arra, hogy művészenként különböző kategóriába besorolják őket, most pedig nincs. A roma előadóművészeknél viszont nagyon fontos lenne továbbra is, hogy ezt a rendszert fenntartsák, mert ha nem tartozik egyetlen művészeti egyesületbe, szervezetbe, akkor is ő tudna azzal a kategóriával elhelyezkedni, mint ahogy egyébként tudott is elhelyezkedni.

Ezért tehát fontosnak tartjuk nemcsak a művészeti egyesületek, szervezetek besorolását, illetve minősítését előírni, hanem valószínűleg ebben a törvényben kellett volna azt is megfogalmazni, hogy mi a helyzet azzal, ami eddig volt, hogy az egyéneknek, tehát maguknak az előadóművészeknek is a kategóriáját, a fokozatukat is akkor el lehetett volna érni. Tehát ezt mindenképpen az egyesület elnöke is kérte, hogy ezt említsem meg, mert nagyon fontos, hogy ez már nincs lehetőségként ott.

(15.10)

Azonkívül pedig nagyon fontosnak tartjuk például a lehetőséget a roma színházak, illetve olyan intézmények részére, amelyek megfogalmazzák az integráció lehetőségét. Államtitkár úr, ön is tudja, hogy a kultúrán keresztül lehet a legjobban hidat

építeni a többség és a kisebbség között vagy a kisebbség és a többség között. Erre nagyon kevés lehetőséget kapunk főleg Budapesten, de egyébként vidéki nagyvárosokban is, hogy az intézményeink elég jól ki legyenek alakítva vagy egyáltalán ki legyenek alakítva. Több éve, több évtizede most már harcol a magyarországi roma társadalom azért, hogy Budapesten legyen egy központi művészeti helye a cigányságnak. Most már megfogalmazódott - tudom, a válaszában el fog hangzani, hogy megfogalmazódott -, illetve már pénzt is tettek hozzá, csak nem látjuk két év alatt, hogy mi történt azzal a lehetőséggel, amit önök felvillantottak, hogy valóban lesz-e Budapesten egy olyan központi hely, ahol a kultúra fellegváraként is lehet emlegetni ezt a dolgot.

Ez azért fontos, még egyszer mondom, mert az integráció egy nagyon fontos szelete a roma társadalomnak, és ahhoz, hogy elfogadottabb legyen a magyarországi cigányság, ezek nélkül a fellegvárak nélkül nem fogunk tovább előrehaladni. Innentől kezdve, azt gondolom, nagyon fontos lenne arra is odafigyelni egy ilyen törvénymódosítás kapcsán, hogy ne csak egy szűk szeletén, mint ahogy a felvezetőben említette, próbáljanak meg módosítást eszközölni, hanem szélesebb spektrumban próbálják meg ezt megtenni, mert akkor érinthették volna azt a kérdést is, hogy az egyéneknek, tehát maguknak a művészi előadóknak a minősítése hogyan fog megtörténni, vagy éppen a további részben pedig hogyan lehet különböző olyan kulturális intézményeket létrehozni, amely nemcsak a cigányság esetében, hanem a másik tizenkét kisebbség, nemzetiség esetében is irányadó lehetne.

Ezért nagyon fontosnak tartanám, államtitkár úr, hogy ezek a kérdések, ha nem is ebben... - módosítást nem kívánok benyújtani, mert beszéltük képviselőtársammal, hogy esetleg módosítót nyújtunk be, de azt gondolom, talán elég lesz államtitkár úrnak az a felszólalás, amit most megteszek, hogy foglalkozzanak ezzel a kérdéssel annak érdekében, hogy az előadóművészek tudjanak kellő pályára kerülni.

Egyébként nem a törvénytervezethez, de két mondatot hadd mondjak! Örültem annak, hogy kiírtak egy olyan pályázatot, hogy a különböző vendéglátóegységek a roma előadóművészeket tudják foglalkoztatni. Államtitkár úr, ezzel egyetlen baj van, és biztos, az ellenzéki szerepkör szólal meg belőlem, mégpedig az, hogy csak Budapestre íródott ki ez a pályázat. Államtitkár úr, nagyon sok olyan hely van, főleg idegenforgalmi helyekre gondolok, mint Hévíz, Zalakaros vagy éppen Hajdúszoboszló, egyéb más lehetőséget is lehetne sorolni - miért zárták ki a vidéket abból, hogy lehetőséget kapjon arra, hogy ebbe a pályázatba be tudjon integrálódni? Mert ha komolyan gondolták volna azt, hogy az előadóművészeket segítik, akkor bizonyára a vidéki főbb helyekre is kiírták volna. Vagy egyáltalán meg sem kellett volna húzni semmilyen zsinórmércét, hanem azt mondani, hogy igen, ez a pályázat megvan, ennek a pályázati

összegét egy kicsit megemeljük vagy éppen nagyon megemeljük, és onnantól kezdve lehetőséget kap bárki az országban, bármelyik vendéglátóegység, hogy roma előadóművészeket, együtteseket szóraztatásra alkalmazzanak. Azt gondolom, ez mindenképp hiányos, ha csak Budapestben gondolkodnak, akkor elveszik a vidéktől a levegőt.

Tisztelt Államtitkár Úr! Remélem, hogy ki fog térni a végén a mondandóra és válaszokat ad nem nekem, hanem a roma lakosságnak, illetve azoknak a művészeti egyesületeknek, együtteseknek, akik a kérdést rajtam keresztül tették fel. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelzés.)* Megállapítom, hogy további felszólalásra senki nem jelentkezett.

Az általános vitát lezárom, és megadom a szót az előterjesztőnek, Hoppál Péter államtitkár úrnak, aki láthatóan válaszolni kíván a vitában elhangzottakra.

DR. HOPPÁL PÉTER, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm, hogy a második nagy törvényünk egyébként mértéktartó módosításának vitájában is ilyen intenzíven részt vettek a képviselők. Miközben azt tapasztalom, hogy a hozzászólók nagy része a beszéde után távozott a teremből, mégis reagálni szeretnék röviden az elhangzottakra.

Az elsőként felvetődött kérdéskörben, Kunhalmi Ágnes képviselő asszony esetében sajnálatom fejezem ki, hogy ő megint csak a politikai házi feladatot teljesítette, és felolvasta a neki megírt, ide nem tartozó lózungokat. Csak egy pillanatra reagálnék rá, azt hiszem, hogy a jelenlegi kormányzás, amikor lex Matolcsyról kerül szó, nem vádolható azzal, hogy kiemelt fizetéseket nyújt, hiszen a mi kormányzásunk csökkentette az állami szférában alkalmazható fizetéseket. Tehát 2010 előtt... - tessék megnézni azért Simor András jegybankelnök fizetését, és sirjannak, kedves jelenlegi ellenzéki képviselőtársaim. Tehát a mi kormányunknak idevetni ilyen kérdéseket, az legalábbis tájékozatlanság.

Amit pedig „az alternatív színházakat a tönk szélére juttatja” Kunhalmi-idézet kapcsán szeretnék mondani, az már még kellemetlenebb. Kezdek aggódni az MSZP-frakció iránt, képviselőtársaim. Kezdek aggódni, hogy a szakmai felkészületlenség ilyen fokára zuhantak. Mi lesz az MSZP-vel? Hova lesznek 2018 után, ha még egy törvény vitájában sem képesek felkészülni, hogy mi van az előterjesztésben? Ez alól üdítő kivételnek tekintem Teleki László képviselő urat, aki egy téma körül mégiscsak olyan felszólalást tett, hogy felkészültségéről adott tanúbizonyosságot. Kunhalmi Ágnes teljes felkészületlenségéről árulkodott, amikor az alternatív színházak tönk szélére juttatásáról szól, hiszen ez a módosítás, a kinevezési feltételrendszer pontosan a minősítéssel ren-

delkező előadó-művészeti szervezetek körében releváns kérdés. A minősítéssel nem rendelkező, az általa alternatív szervezetekként feltüntetett szervezeteknél ez a kérdés egyáltalán nem releváns, tehát nem tartozik a tárgyhöz, hogy úgy mondjam. Ráadásaként említem, hogy mivel a hozzászólók köre a nagyra becsült nemzetiségi szószólót kivéve leginkább a színházi szervezetekre szorítkozott, itt jegyzem meg, hogy azért itt a zeneművészeti, táncművészeti és a színházművészeti szervezetek teljes spektrumáról szól a törvény. Tehát minden ilyen típusú intézményre vonatkoznak a jogszabályi módosítások.

Hogy a kormányrendelet, az egyidejűleg hatályba lépő kormányrendelet szabályozási környezetének ismertetése nem általános, ezt többen felvetették és köszönik. Én így tekintettem természetesnek, hogy egy teljes szabályozási környezetet itt a Ház előtt ismerthessek. Arra a mondatra már, hogy Dúró Dóra illetékes bizottsági elnök a jegyzőkönyvbe ilyen mondatot mondott, hogy az államtitkár úr rendes, már nem is kívánok hozzáfűzést tenni. *(Derűltség.)* Nagyon kedves az ellenzékétől, hogy ilyen mondatokkal becsüli meg a munkatársaim és az általam elvégzett munkát, merthogy a kormányrendeletet ismertem; azt hiszem, hogy ez feladatom volt.

Ikotity István képviselő úr érdekes módon „egy ideális világban nem szólnak bele semmibe” mondatával kezdte a felszólalását, majd utána egy másik világról beszélt, végül egy harmadik világról. Értem, hogy az utópisztikus társadalmak működési rendjét tanulmányozza jelenleg a képviselő úr, de hogy ez hogyan tartozik a mi témánkhoz, nem nagyon tudtam ezt a gyors, többszöri asszociációs ugrást követni, valószínűleg a fáradtság és a 14 órás minisztériumi munka az oka ennek. Nem tudom, hogy az utópisztikus társadalmak mibenléte az előadó-művészeti törvénnyel hogyan korrelál. Azonban, hogy keretekre szükség van, és a törvényi szabályozás keretei szükségesek a működésben, ebben, azt hiszem, hogy mindnyájan egyetértünk.

Szabó Szabolcs képviselő úr nagyon korrekt felszólalásában, elnézést, hogy minősítem, de azt a kritériumot hallottuk, hogy nincs jó és mindenkinek tetsző szabályozás. Azt hiszem, hogy a patkó mindkét oldalán ülő képviselők nagyjából ezzel egyetértenek. Tehát olyan, ami mindenkinek tetszeni fog, olyan valószínűleg nem lesz ebben a tárgykörben, és köszönöm az eleganciáját, hogy ezt az elmúlt évtizedek egészére említette, tehát hogy nemcsak a mostani időszakban van ez így.

Ugyanakkor az a kérdés, ami alternatívaként fölmerült egy előző verzióban, hogy legyen meghívásos pályázati lehetőség is, jelenjen meg a törvényben a jelenleg hatályos és a módosítás tárgyát nem képező kibővítés keretében, ebben a kérdésben azért ez nem újdonság.

Legalább L. Simon László képviselőtársunkra kell utalnom, aki nagyjából 2013 vagy '12 óta blogokban és számos értelmiségi vitában hangoztatta azt az álláspontját, amit egyébként ön is érintett, hogy ha

egy fenntartó ki akar nevezni egy igazgatót az intézménye élére, akkor előbb-utóbb megteszi, vagy valahogy csak kitapossa az odavezető ösvényt. Tehát minek alakoskodni, legyen egy olyan lehetősége a fenntartónak, hogy ne kelljen végigmennie ezen a hosszú és bonyodalmas struktúrán, ami egy bizottság összehívását jelenti, ami annak az értékelését jelenti, a bizottság állásfoglalásának az elfogadását vagy nem elfogadását jelenti. Tehát itt egy bújócskát említenek kormánypárti és ellenzéki képviselők egyaránt, hogy nyílhatna egy olyan kapu, amelyiken keresztül bemehet az az önkormányzat, amelyik stabil véleménnyel rendelkezik, és vállalja a véleményét. Majd a választók elmondják az ő véleményalkotásáról a véleményüket a következő választáson, ahogy ön fogalmazott. Szerintem ez egy korrekt álláspont, mégis jelenleg a kormányzat ennek az álláspontnak a törvényi szintre emelését nem támogatja. Tehát még mindig megtartanánk ezeket a kereteket - jók vagy rosszak -, hogy nyílt pályázaton keresztül lehessen az előadó-művészeti szervezetek igazgatói székébe beleülni.

(15.20)

Az Alexov Lyubomir szószóló úr által említett kérdések tekintetében: nyilvánvalóan az az alkotmányos rendelkezés, amelynek keretében a nemzetiségi jogok között fontos szerepet szánunk a tárgyi és szellemi kulturális örökség gondozásának, ápolásának, és ezt elsősorban a nemzetiségi önkormányzatokon keresztül tudjuk teljesíteni, ezekben természetesen egyetértünk. Hogy igényeiket megfogalmazták a mostani felszólalás alkalmával, amivel magam is bizottsági keretekben már több alkalommal találkoztam, ezeket releváns elvárásokként tartjuk számon természetesen. Ugyanakkor köszönöm önnek is az eleganciáját, hogy szóvá tette, hogy a nemzetiségi intézmények körében a kultúrához való hozzáférés eszközrendszere a pályázati keret megduplázásával bővült. Én azt gondolom, hogy ez egy nagyon fontos első lépés. És ha továbbakra is sor tud kerülni, méltányolandó a nemzetiségi fővárosi befogadó színház mint játszóhely. Ha ennek a feltételei körvonalazódnak, és több megfelelő kormányzati szereplővel sikerül a tárgyalásokat lefolytatni, akkor jelezhetem, hogy a kultúráért felelős államtitkárság ezt a feladatot örömmel fogja vállalni, ennek az esetleges újabb feladatnak a működtetését.

S akkor végül Teleki képviselő úr felvetése, ami egy kicsikét részben kapcsolódott a nemzetiségi tárgykörhöz. Ő a roma színház és a roma művészeti intézmények lehetőségeinek a bővítését kéri és szorgalmazza. Ebben már valóban történtek kormányzati intézkedések. Én a színházon kívülre sorolok néhány nagyon jelentős és magas szakmai színvonalon működő, minősítéssel nem rendelkező művészeti szervezetet, akik nagyon magas színvonalú munkát végeznek. Az ő támogatásuk stabil, sőt az elmúlt két évben minimális mértékben emelkedni is

tudott ez az 1,4 milliárdos pályázati forrás, amely ilyen szervezeteknek van kiírva.

Továbbá nagyon nagy örömmel mondhatom azt, hogy a tönk szélére jutott és a megszűnés közelébe jutott Snétberger tehetségkutató vagy tehetséggondozó iskola stabilizálása és új pályára állítása is egyértelműen a mi kormányzatunk gesztusainak köszönhető. Azt hiszem, hogy fantasztikus értékmentés történik abban a műhelyben. S ugyanígy számítunk arra, hogy a Ciffrá Központ lehetősége tényleg megteremti azt az átfogó és magas szintű pozicionálást a magyarországi cigány kultúrának, amit ön joggal vár el és kér. Azt hiszem, hogy mivel ebben megszületett a kormányhatározat és milliárdos nagyságrendű előterjesztésről van szó, nemzeti forrásból, nem uniós forrásból, valóban, ami késik, nem múlik, bízzunk abban, hogy ez eljön. Örülök, hogy ez - hogy mondjam? - a mostani kormányzás időszakában valósulhat meg.

A cigányzenekarok vendéglátó egységekben történő működtetésének lehetősége. Amikor megyek ilyen rendezvényekre, és találkozom muzsikussal, akkor mindig mondják, hogy probléma a foglalkoztatás. De ez megint csak évtizedes probléma. Van egy feketegazdaság ebben a tárgykörben, mert nem akarnak annyit fizetni, ami adóval terheli a vendéglátóipari egységet, adjál zsebbe, de ez nem jó a művésznek sem, nem jó a munkáltatónak sem, senkinek sem jó. Ez tényleg megint csak tíz-húszéves probléma. Most egy mintaprogrammal a budapesti szervezetek, vendéglátó egységek számára elindult egy pályázat. Én ezt első lépésnek tekintem. Önnek teljesen igaz van, a turisztikai ágazat ki fogja majd követelni. Biztos vagyok benne, hogy a Fejlesztési Minisztériumban működő turizmusügynökség által indított programhoz a budapesti és a fővároson kívüli turisztikai desztinációs célpontok, elsősorban a Balaton környéke, de más fontos nemzetközi desztinációk is idővel csatlakoznak. Én örülök annak, hogy egy kicsikét noszogat bennünket azzal, hogy a vidéket is erősítsük. Jó helyen kéri tőlem a képviselő úr, mert jól tudja, hogy pécsi képviselőként én nyilván a kulturális decentralizáció elhivatott szolgálója vagyok a kormányzatban, és ezért nagyon sokszor nemcsak szót emeltem, hanem sok intézkedést is foganatosítottunk az elmúlt években. Úgyhogy azt, hogy elveszszük a levegőt a vidéktől, ezt így nem tudom értelmezni. Én úgy látom, hogy a vidéktől a szocialista kormányzás idején vették el a levegőt, most pedig levegőhöz jut a vidéki kulturális lehetőségek mind-egyike.

Köszönöm szépen még egyszer a vitában a véleményüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hoppál Péter államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Most pedig, tisztelt Országgyűlés, soron következik **„Az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New-Yorkban, 1961. március**

30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény módosításának kihirdetéséről” szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/15368. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Ónodi-Szűcs Zoltán államtitkár úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Öné a szó, államtitkár úr.

DR. ÓNODI-SZŰCS ZOLTÁN GUSZTÁV, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Én nem szeretnék visszaélni ezzel a 30 perccel, különösen akkor nem, ha elnök úr elvette a kenyeremet, mert tulajdonképpen minden lényeges információt elmondott az előterjesztésről.

Egyszerűen arról van szó, hogy egy nemzetközi szerződés egyik melléklete lett kiegészítve 2016-ban. Egy új hatóanyag került be az I. és a IV. mellékletbe, ami azt jelenti, hogy ez a hatóanyag, az acetilfentanil bekerült egy olyan körbe, amely a legszigorúbban ellenőrzött hatóanyagokat tartalmazza. Ennek kapcsán a mi dolgunk csak annyi a jelen esetben, mint minden szerződés esetén, hogy a parlamentnek kell döntenie arról, hogy a jogrendbe ülteti-e a szerződés új elemét.

Arra szeretném önöket kérni, hogy támogassák az előterjesztést. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Vezérszónoki felszólalásra két frakció jelentkezett. Elsőként megadom a szót Szabolcs Attila képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

SZABOLCS ATTILA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! A T/15368. számú, „Az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New-Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény módosításának kihirdetéséről szóló” törvényjavaslatot tárgyaljuk.

Az 1961-es egységes kábítószer-egyezmény létrehozásának legfőbb célja az volt, hogy az 1912-53 között bevezetett hat nemzetközi kábítószer-egyezmény előírásait egységes rendszerbe foglalja. Ezenkívül az egyezmény előírásai garanciát jelentettek arra, hogy a gyógyszeriparban legálisan előállított gyógyszerek ne kerüljenek illegális forgalomba.

(15.30)

Az 1961-es egyezmény fontos célkitűzése volt, hogy a kannabisz és a kannabiszgyanta termelését, valamint az illegális ópiumtermelést megakadályozza, továbbá korlátozza az illegális kokaingyártáshoz szükséges kokalevel termesztését.

Az acetilfentanil nevű kábítószer Magyarországon nem tartozott a szigorúan ellenőrzött szerek közé. Az egyezmény értelmében Magyarország hozzájárul ahhoz, hogy ez a szer nemzetközileg is a legszigorúbban ellenőrzött kategóriába kerüljön. Az acetilfentanil egy opionid fájdalomcsillapító gyógyszer, tanulmányok szerint 15-ször erősebb a morfinnál. Soha nem engedélyezték orvosi használatra, csak tervezői gyógyszerként értékesítették.

A fentanilanalógok mellékhatásai közé tartozik a viszketés, émelygés és a potenciálisan súlyos légzőszervi depresszió, ami életveszélyes lehet. Ezek a vegyületek több száz embert öltek meg világszerte, mivel megkezdődött az újbóli használatuk, valamint új származékok is megjelentek. Túladagolása a heroin túladagolásával tehető egyenlővé. Európában, főleg Németországban, Lengyelországban, Svédországban és az Egyesült Királyságban 2013 és '15 között 32 halálos kimenetele volt a fogyasztásnak. Oroszországban 2012-ben 12 áldozata volt, az Amerikai Egyesült Államokban pedig 100 fölött van az áldozatok száma a 2013 és '15 közötti időszakban.

A kábítószerek gyártása, kereskedelme, elosztása állami engedélyhez kötött olyan tevékenység, amely igen szoros és folyamatos állami felügyelettel párosult. Ezen információk birtokában támogatjuk a legszigorúbb ellenőrzés alá vételét. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megadom a szót Farkas Gergely képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

FARKAS GERGELY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! A Jobbik is támogatja értelemszerűen ezt a javaslatot. Nagy meglepetést nem fogok okozni ezzel a hozzászólással. Értelemszerűen mi is fontosnak tartjuk, hogy egy ilyen anyag, ez az acetilfentanil nevezetű anyag arra a listára kerüljön, amelyre szigorúbb szabályozások vonatkoznak.

Ugyanakkor én szeretném ezt a mai napirendet arra is kihasználni, hogy egy nagyon rövid ideig azért a kábítószerhelyzet általános problémáiról is beszéljünk. Már csak azért is, mert úgy érzem, hogy ez a terület, ez a téma, amennyire fontos lenne, hogy a kormány kiemelten kezelje és foglalkozzon vele, annyira mostohagyermek a kormányzatnak, és annyira nem foglalkoznak vele. Pedig nagyon nagy problémák vannak, nemcsak a kormányzat részéről általánosságban a droppolitikát illetően, hanem a fiatalok részéről és általánosságban a világban a kábítószerek terjesztésével, leginkább a dizájn drogok helyzetével.

Tudjuk nagyon jól, hogy ma már egy fiatal körülbelül olyan módon tud bármilyen dizájn drog megrendelni az internetről, mint ahogy pizzát rendelnek manapság. Néhány kattintás, az internetről meg lehet rendelni, és akár néhány óra múlva már házhoz viszik. Ezzel csak azt szerettem volna érzékel-

tetni, hogy mennyire súlyos problémáról van szó, mennyire könnyen elérhető ma ez a fiatalok számára. Ehhez képest a parlamentben is, nem is tudom, mikor, hány évvel ezelőtt beszélgettünk legutoljára a droghelyzetről, egyáltalán a drogstratégia állapotáról, annak végrehajtásáról és az egyéb, ehhez kapcsolódó kérdéskörökről. Ugye, 2013-ban elfogadott a Ház egy drogstratégiát, amit mi is támogattunk. Ugyanakkor azt már súlyos kritikával kell illetnünk, hogy a drogstratégiából levezetett szakpolitikai program 2015. december végén, tehát több mint két évvel később került napvilágra. Ekkor is egy négyoldalas dokumentumban foglaltak össze különböző, nagyon fontos célokat, amelyekhez azonban a forrásokat, az anyagi megfelelést, hogy mégis miből lesznek ezek finanszírozva, már nem rendelkezett hozzá a kormány. Tehát itt súlyos késlekedésnek voltunk szemtanúi.

Azóta is a szakma álláspontja szerint egyértelműen az átfogó stratégiai szemléletmód, ez az irányítás hiányzik a kormány részéről. Ez minden területen megfigyelhető, mindenhová kihat. Ezzel párhuzamosan pedig a költségvetési források mértéke is olyan probléma, ami ezt a területet meghatározza. A költségvetési források tekintetében talán elég azt megemlítenem, hogy 2004-ben még 1,8 milliárd forintot fordítottak prevencióra, 2010-ben már kevesebb mint 1 milliárdot, 2011-ben 300 millió forintot, '14-ben kevesebb mint 400 millió forintot, és '16-ban most sikerült egy 700 millió forintos szintet elérni. Tehát jól láthatjuk azt, hogy 12 év alatt 1,8 milliárdról 700 millió forintra csökkent a kábítószer-probléma megelőzésére és kezelésére fordítandó összeg, ami hatalmas visszaesés; annak ellenére, hogy, ahogy felszólalásom elején is említettem, egyre növekvő probléma a kábítószerkérdés ma Magyarországon.

Ezzel párhuzamosan, ami pozitívum, kormánytól függetlenül, de örülünk neki, hogy az EFOP-pályázatok legalább rendelkezésre állnak, és olyan forrásokat nyitottak meg, amiket ilyen célra lehet fordítani. De mivel említettem, hogy itt a stratégiai szemléletmód hiányzik, ezek is a legtöbb esetben, a szakmai szervezet visszajelzései alapján ad hoc módon vannak elkölthetve, és nincs benne az a céltudatosság, az a preferencia-sorrend, ami meghatározná, hogy mégis mik azok a legfontosabb területek, amikre ezeket a pályázati pénzeket el kellene költeni, és mik azok, amik kevésbé fontosak. Tehát ezeknek a forrásoknak az elkölthetése kapcsán is komoly fejtelenség tapasztalható.

Illetve, ugye, európai uniós pályázatokról van szó, ennek kapcsán azt is hozzá kell tenni, hogy ezek a pénzek például Budapest és Közép-Magyarország régiókra nem költhetőek el, ahol a probléma ugyanúgy megvan; sőt egyes, ebben a régióban található térségeken belül még akár kiemeltebben is megvan, mint az ország más részein. Ennek ellenére ezek a pályázati pénzek itt nem költhetőek el, és nem is nagyon látjuk a kormányban a törekvést arra, hogy ez a régió például kompenzálva lenne ilyen téren.

Összességében tehát ezen a területen, a szakmai szervezetek kritikáit is tolmácsolva, a stratégiai tervezés és a pályázati pénzek átgondolt elosztását látjuk a legnagyobb problémának. Illetve azt, hogy például a drogstratégia jelenlegi helyzetéről, annak megvalósulásáról, hogy milyen irányba haladunk, milyen eredményeket sikerült elérni, mik azok a területek, ahol még javításra lenne szükség, mik azok a területek, ahol egyáltalán nem sikerült előrelépni, ezekről nincs lehetőség nyilvánosan, akár a parlament keretei között, akár szakmai szervezetekkel beszélgetni. Ezt, úgy gondolom, fontos lenne pótolni, és minél több szakmai szervezetet bevonni ebbe a kérdéskörbe, hiszen olyan tudással rendelkeznek, ami hasznos lehet a kormányzati döntéshozatalok esetén is.

Ami még probléma és régi probléma, az ellátórendszer hiánya, a gyermek- és ifjúsági addiktológiai ellátás, illetve az ezzel kapcsolatos intézmények hiánya. Illetve most, amikor talán erre is sikerül pénzt fordítani, régi hiányosságot pótolva, az a probléma merül fel, hogy ezek az intézmények csak akkor tudnának hatékonyan működni, ha szintén egy olyanfajta kormányzati iránymutatással, illetve szakmai iránymutatással látnák el őket, ami segíti az egységes fellépést és tényleg azt, hogy ezek az intézmények megfelelő módon tudják fogadni a fiatalkorú függő betegeket. De ez a fajta...

ELNÖK: Nagy-nagy türelemmel hallgatjuk, de engem a házszabály arra kényszerít, hogy emlékeztessenem, hogy itt van egy törvénymódosítás, és ezzel kapcsolatban kellene megfogalmazni az álláspontját. Ez már erősen túlterjeszkedik ezen. Úgyhogy arra kérem nagy tisztelettel, hogy próbálja lezárni ezt felszólalást.

FARKAS GERGELY (Jobbik): Már a végén vagyok.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

FARKAS GERGELY (Jobbik): Már a végén vagyok, házelnök úr. Gondoltam, hogy összességében, ha ez a napirendi pont, mondjuk, 10 percet elvesz, akkor talán ha 14 perc lesz az én hosszabb felszólalásom, ez belefér, de tiszteletben tartom kérését. Egyébként is felszólalásom végéhez közeledve lekelekitem a mondanivalómat.

(15.40)

De még egyszer szeretném felhívni a figyelmet az ellátórendszer fontosságára és azoknak a szakmai iránymutatás mellett való működésének fontosságára a kormányzat figyelmét. Ez is egy olyan terület, amely a fiatalok szempontjából nagyon-nagyon fontos. Mi úgy látjuk, hogy nem kellő figyelemmel fordul ide a kormányzat. Komoly teendők, komoly problémák, tennivalók vannak még ezen a területen.

Arra kérem államtitkár urat és az ön mögött lévő apparátust, illetve a kormányzat egészét, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet erre a területre. Önmagában ez a listára vétel egy indok volt, amit szerettem is volna kihasználni, hogy ezekre a problémákra felhívjam a figyelmet, mert úgy gondolom, a probléma súlyosságához mérten nagyobb figyelmet illene fordítani önöknek is erre a területre. Köszönöm szépen a türelmet. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát lezárom.

Kérdezem az előterjesztőt, hogy kíván-e megszólalni. *(Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán Gusztáv: Csak zárás-képpen.)* Öné a szó, államtitkár úr.

DR. ÓNODI-SZŰCS ZOLTÁN GUSZTÁV, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm a szót. Értem az aggodást, és köszönöm is. Nyilván furcsa, hogy egy törvény kapcsán erről kell beszélnünk, azonban csak két pontban szeretnék reflektálni az elhangzottakhoz.

Az egyik: azt gondolom, jól érzékelté képviselő úr, hogy az elmúlt időszakban a prevenció alkalmazása egy más struktúrában valósult meg, ezek a bizonyos EFI-k, amikre ön gondolt, amire lehetett EFOP-os pénzből pályázni. Ezek kezdtek el működni, nyilván vidéken elsősorban, aminek lehetősége volt a tekintetben lépnie, hogy az illető lakosság számára mi a legfontosabb prevenció tevékenység. Ennek megfelelően azt gondolom, hogy mi a preferencia, az ott dőlt el, amikor pályáztak, a pályázatok elbírálásánál. Az elbíráló tudott arról dönteni, hogy mire van preferencia, és mi az, ami kevésbé fontos. Azt gondolom, ez így teljesen rendben van.

Azt gondolom, az is teljesen világos mindenki számára, hogy az elmúlt időszakban olyan mértékű pénzbeáramlás történt az egészségügyben, amelyből nem került kivonásra sem az addiktológia, sem pedig a pszichiátria tárgyköre. Ebben is nyilván előrelépést tudott felmutatni ez a kormány.

Azt gondolom, az is nagyon fontos, hogy azt tisztázzuk, hogy az egészségpolitika nem akar csinálni egészségügyet abból a szempontból, vagy nem akar beleszólni a szakma dolgába, a szakmai kollégium ajánlásait szeretnénk csak mi is végrehajtani. Én nem emlékszem olyan ügyre, amikor az államtitkárság meg akarta volna erőszkolni bármelyik szakmai kollégium bármelyik szakmai döntését, és én szeretném magam ehhez továbbra is tartani.

Egyébként pedig köszönöm az aggodását, és arra szeretném kérni, hogy támogassák az előterjesztésünket. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Most pedig, tisztelt Országgyűlés, soron következik a **gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek a gyermekvédelem rendszerének megerősítése érdekében történő, valamint egyéb törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/15378. sorszámom a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Czibere Károly államtitkár úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előadójának, 30 perces időkeretben. Öné a szó, államtitkár úr.

CZIBERE KÁROLY, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások terén az előző években megkezdett átalakítási folyamat, az ellátórendszer átláthatóvá, hatékonyabbá, eredményesebbé és igazságosabbá tétele érdekében megtett intézkedések sorozata most ezzel a javaslattal fog folytatódni a célzottabb szolgáltatás és a minőségibb szolgáltatásnyújtás érdekében, a szociális ágazat korszerűsítése, minőségfejlesztése érdekében.

E célból kerül most módosításra ebben a törvényjavaslatban egyrészt a gyermekvédelmi törvény, másrészt a szociális törvény, és ezekkel a törvényekkel együtt számszerűen hat törvényt érint ez a javaslat. Az előbb említett két törvényen túl a családtámogatási törvény, a nemzeti köznevelési törvény, a büntető törvénykönyv, illetve az Erzsébet-programról szóló törvény is érintve van ebben a csomagban. Kérem, engedjék meg a javaslat lényegi pontjainak a kifejtését, ismertetését.

Az első nagyobb eleme ennek a javaslatnak a szociális törvény módosítása. A szociális szolgáltatások terén a törvényjavaslat az állami finanszírozásra való jogosultság szabályozását egyszerűsíti, amely az adminisztratív terhek csökkentését, valamint indokolt esetekben a támogatáshoz való hozzájutás megkönnyítését szolgálja.

A kapacitásszabályozás új rendszere 2012-ben került bevezetésre annak érdekében, hogy a szolgáltatási rendszerben meglévő férőhelyek, kapacitások valós szükségletekre reagáló, a kapacitások hatékonyabb elosztásán alapuló igazságos szolgáltatási rendszerként működjenek, és ezzel a jelentős területi különbségek mérséklődjenek és a hozzáférési esélyek javuljanak, mindenki ténylegesen megkaphassa a szükséges segítséget, aki jogosult, illetve rászorult.

A kapacitásszabályozás bevezetése óta az önkormányzati fenntartók által létrehozott új szolgáltatások, illetve bővítéssel létrehozott új kapacitások befogadáskötelesek voltak a finanszírozási rendszerben, az önkormányzati kötelező feladatellátás keretébe tartozó szolgáltatások eddig is a rendelkezésre álló kapacitásoktól függetlenül minden esetben befogadást nyertek a kötelező feladatoknál, de az ön-

ként vállalt önkormányzati feladatok esetében az emberi erőforrások minisztere és a nemzetgazdasági miniszter közös döntése alapján lehetett befogadást nyerni. Azonban az eddigi gyakorlat azt mutatta, hogy ez utóbbi önkormányzati befogadási, kapacitásbefogadási kérelmek esetében is többségében ezek a kérelmek pozitív elbírálásra kerültek, befogadásra kerültek.

Annak érdekében, hogy az önkormányzati fenntartók a befogadásra vonatkozó eljárás időigénye nélkül is jogosultak legyenek, hiszen nagyon sok esetben ők az ellátási felelősök, ellátásra kötelezettek, fontos, hogy ne kelljen kivárniuk ezt az időt, jogosultak legyenek az állami támogatásra, tudják bővíteni a kapacitásokat, ha arra igény van, a törvényjavaslat az önkormányzati fenntartókat mentesíti a befogadási kötelelem alól, ha az adott szolgáltatásra az állami támogatást a költségvetési törvény IX. fejezetéből kapják.

A másik csoportja a befogadásoknak, a szabályozási enyhítésnek az egyházi intézményekre vonatkozik, hiszen a kormány elkötelezett abban, hogy az állami szerepvállalás mellett az egyházak partnersége, az egyházak aktív közreműködése ezen a területen, kifejezetten például a szakellátás területén, a bentlakásos intézmények területén erősödjön. A kormány már döntött arról korábban, hogy az egyes állami fenntartásban lévő szociális intézmények egyházak részére történő átadásával kapcsolatban legyenek a többletforrások biztosítva, tehát indokolatlan még egy eljáráshoz kötni ezeknek az intézményeknek a finanszírozási rendszerbe való befogadását, ezért mondja azt a javaslat, hogy ez is egy enyhítés a korábbi szigorú kapacitásbefogadási eljárás alól, tehát erre tekintettel a javaslat ezt az esetkört kiveszi a befogadási kötelezettség alól.

Van az enyhítésnek egy harmadik köre az önkormányzati és egyházi fenntartókon túl, ezek pedig olyan esetek, amelyek a korábbi gyakorlat alapján úgy látszott, hogy egyszerűsítik, csökkentik a bürokráciát. Ilyenek, amikor a javaslat meghatározza az egyedi méltányossági kérelmek ügyintézési határidejét az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szabályai szerint; a fenntartóváltás mellett lehetőséget biztosít az egyes kapacitások átvételére is, ha költségvetési többletkiadással nem jár; harmadrészt a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátás esetén lehetővé teszi, hogy ha az átcsoportosítás ellátási terület változtatásával nem jár, a befogadásra sor kerülhessen kapacitásokra tekintet nélkül.

(15.50)

Végül egyértelműsíti a javaslat, hogy az emelt szintű férőhelyek - ez főleg az idősellátást érinti - átlagos szintű férőhelyekké történő átminősítése esetén a befogadásra csak egyedi miniszteri jogkörben kerülhet sor. Ez tehát a kapacitásbefogadási rész.

A következő rész a hajléktalanokat érintő ügyek. A hajléktalanokat érintő terveknek és intézkedések-

nek fontos eleme, sőt legfontosabb célja az, hogy senki ne kényszerüljön arra, hogy közterületen kelljen éjszakáznia. E cél elérése érdekében a kormány komplex intézkedéseket tett az elmúlt időszakban, hatékonyabbá téve a szolgáltatásokat, és az intézkedések érintették a jogi szabályozást, a finanszírozást és a fejlesztési programokat is. Így kerültek például pontosításra a veszélyeztetett helyzetben lévő emberek ellátásával kapcsolatos teendők, illetve az együttműködésre kötelezett szervezetek köre. Így került meghatározásra és beindításra a hajléktalanellátásban a külső férőhelyek megteremtésének a lehetősége, hogy azoknak a hajléktalan személyeknek is biztosítható legyen önmagában a lakhatás a hajléktalanok átmeneti szállásán, akiknek nincs szükségük intenzív szociális segítségre, de önerejük-ből egy piaci típusú lakhatást nem képesek még elérni, fenntartani.

Hazai és uniós forrásból a hajléktalan személyek részére integrációs, reintegrációs, reszocializációs programok indultak, továbbá a közelmúltban elindult az „Elsőként lakhatás” program is, legalábbis meghirdettük, amellyel az utcán élő személyek, kihagyva az intézményi lépcsőket, közvetlenül tudnak önálló, autonóm lakhatási feltételek közé költözni, ahol egy szakemberekből álló team segíti a rehabilitációjukat. Ez a törvényjavaslat egy további lépést tesz most meg, ez a „vörös kód” intézményének a bevezetése. Ez egy új intézkedés, de illeszkedik az eddigi intézkedéssorozathoz, hiszen még célzottabbá válik a közterületen élő hajléktalan személyek krízis-ellátása.

A vörös kód egy speciális figyelmeztetés, amelynek az a célja, hogy kritikus időjárási helyzetben fölhívja a figyelmet, a szociális ellátórendszer tagjainak a figyelmét, hogy a segítő tevékenység legfőbb feladata az élet védelme. A vörös kód ideje alatt az életvédelem érdekében az intézmények a bejegyzett szolgáltatásuk típusától, férőhelyszámától és az ellátási területtől függetlenül, az utcai szociális munkásokkal és utcai szociális szolgálatokkal, valamint a regionális diszpécserközpontokkal együttműködve fogadni kötelesek a hajléktalan személyt. A szociális intézményeknek a legkritikusabb időszakban fel kell készülniük a vörös kód kiadása esetén az utcán élő ember fogadására, de meghatározott protokoll szerint. Az adott bentlakásos intézmény egyrészt jelzi a területileg illetékes regionális diszpécserközpontnak, hogy egyszerre hány ilyen embert tud fogadni, befogadni egy különösen kemény éjszakán - mint volt januárban, mondjuk, idén -, és egyben kijelöli az intézményi kapcsolattartót is.

Az utcán élők vörös kód kiadása idején történő fedél alá juttatása elsősorban a hajléktalanellátó intézmények feladata. Tehát nem borul a sorrend, van egy sorrendiség, az intézményi szolgáltatási típusok tekintetében mindig először a hajléktalanellátó rendszer és a hajléktalanokat segítő, támogató szolgáltatási rendszer feladata ez, tehát elsősorban itt kell hogy megvalósuljon. Más típusú bentlakásos

intézmény igénybevétele csak abban az esetben történhet meg, ha a hajléktalanellátásban az a típusú szükséglet, az a típusú rászorultság nem kezelhető, nem oldható meg a hajléktalanellátáson belül. A bentlakásos intézménybe történő befogadás csak és kizárólag a regionális diszpécserszolgáltatáson keresztül történhet, hiszen a keresletet és a kínálatot napi szinten ő egyezteteti, ő látja a kapacitásokat és ő látja a szükségletet is, és csak rajta keresztül lehet ezzel a lehetőséggel élni.

A vörös kód ideje alatt a szociális intézményeknek a hajléktalan személy élete, testi épsége megóvásához szükséges mértékben kell lehetőséget biztosítani a befogadásra. Egy későbbi időpontban fogja a miniszter az ágazati portálon - amely a szakma tájékoztató nyilvánosságát, szakmafejlesztési háttérét biztosítja -, a miniszter fogja kiadni azt a konkrét, részletes eljárásrendet és protokollt, hogy hogyan kell ezt végrehajtani, de már a következő krízisidőszakban ez a terveink szerint élni fog.

A következő eleme a törvényjavaslatnak, további hangsúlyos eleme, hogy a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző vezetők, intézményvezetők, vezetői megbízással rendelkező személyek képzésének a rendszere átalakul 2018 januárjától, és a vezetők folyamatos szakmai megújulását, tudatos, hatékony irányítóként, vezetőként való ténykedését, kompetenciatudatosságának fejlesztését biztosító képzési rendszer kerül kialakításra. Ez a vezetőképzés új rendszere. Arra készíti fel ez a rendszer az ágazati vezetőket, hogy képesek legyenek saját vezetői szerepüket és az általuk irányított intézmények, szolgáltatások munkáját rendszerszemléletben értelmezni, és a szakmai feladatok irányításához a hatályos jogszabályi környezetben elmélyült, korszerű ismereteket szerezzenek. Az új képzési rendszerben természetesen a vezetői megbízás feltétele az alap vezetőképzés, hiszen kétszintű lesz a vezetőképzés, az alap vezetőképzésen vagy a mester vezetőképzésen, illetve a később meghatározott időközönként megújító képzésen való részvétel. Az új rendszer kialakításával egyidejűleg a szociális alap- és szakvizsgarendszer megszűnik.

A törvényjavaslat a rehabilitációs ellátások igénybevételeének megkönnyítése, a vizsgálatok egységesítése és a bürokrácia csökkentése érdekében megszünteti a rehabilitációs ellátást megelőző rehabilitációs alkalmassági vizsgálatot, helyette a fogyatékos személyek rehabilitációs ellátása esetében alapvizsgálatot kell végezni annak megállapítására, hogy a bentlakásos ellátás alanya lehet-e a vizsgált személy, és megfelelő-e számára az ellátás; a többi célcsoport ellátása esetében pedig egyáltalán nem kerül sor vizsgálatra a bekerülés feltételeként. A rehabilitációs alkalmassági vizsgálat helyett alapvizsgálat végzése azt a szakmai törekvést erősíti, hogy a rehabilitációs intézmények és a támogatott lakhatást biztosító szolgáltatók szorosabban működjenek együtt, figyelemmel a nagy intézmények kiváltási

programjára. Ezért is fontos, hogy a két ellátási forma bekerülési szabályai egymással összhangban legyenek.

Még egy fontos rész van a szociális törvény módosításában: a pénzbeli és természetbeli szociális ellátásokat érintően a törvényjavaslat módosítja a jövedelem fogalmát annak érdekében, hogy az ügyfél jövedelmi helyzetét érdemben nem befolyásoló bevételeket ne kelljen jövedelemként figyelembe venni.

A nagyobbik része a csomagnak a gyermekvédelmi törvény módosítása. A kormány elkötelezett abban, hogy a krízisbe került családokat segítse. Ebből a szempontból az átmeneti otthonok az egyik legfontosabb eszközt jelentik, mert otthont teremtenek az otthontalanságban és esélyt kínálnak az esélytelenségben és a kilátástalanságban. Fontos, hogy a CSÁO-kban, tehát a családok átmeneti otthonaiban vagy anyaotthonokban - többféle elnevezés is van - ne ragadjanak be a családok. Ez egy régi elképzelés és cél, hogy ne ragadjanak be évekre családok, és ne az intézmények között vándoroljanak a családok, hanem próbáljuk meg minden eszközzel ösztönözni a szolgáltatókat a reszocializációra, a kilépésre az intézményi világból.

A családok átmeneti otthonaiban 2018. január 1-jétől külső férőhelyek létrehozására nyílik lehetőség, ami ezt a reszocializációs irányt erősíti és lehetővé teszi az ellátásban lévők sikeresebb kivezetése, reintegrálása tekintetében. A külső férőhely kedvezményes lakhatást és az intézményi ellátáshoz képest kisebb intenzitású szociális munkát biztosít.

A törvényjavaslat a külső férőhellyel kapcsolatos további szabályokat is megfogalmaz, amelyek értelmében a külső férőhelyek száma nem lehet több, mint a családok átmeneti otthona férőhelyszámának 50 százaléka, továbbá a külső férőhelyek létrehozásának ösztönzése érdekében e férőhelyek mentesülnek a befogadási kötelezettség alól. Tehát itt lehetőség lesz kapacitást bővíteni, hiszen erre nagy szükség van.

(16.00)

A jelenlegi szabályok alapján a gyermekvédelmi törvényben meghatározott férőhelyszámú, 12-40 fő közötti intézmények és azok átmeneti otthonai és ezekhez kapcsolódóan telephelyekként 12 fő alatti házakban, lakásokban kialakított kis intézmények működnek. Nyilvántartásaink szerint országos szinten 46 ilyen „kis” intézmény működik, amely 12 férőhelyesnél kisebb. A külső férőhelyek kialakítására tekintettel ezeknek a kis intézményeknek a helyét meg kell találni ebben az új rendszerben. A már működő intézmények esetében egy átmeneti időt biztosít a javaslat arra, hogy a fenntartók megtervezzék a későbbi, jövőbeni működési feltételeket. A 12-nél kevesebb férőhellyel működő intézmények vagy családok átmeneti otthonának részeként működhetnek tovább, tehát vagy az intézmények részeként működnek tovább, vagy átalakíthatóak külső férőhellyé. A fenntartó döntése szerint 2017. november 15-ét kö-

vetően ilyen férőhelyek már csak külső férőhelyként jöhetnek létre.

A módosítás alapján felépülő rendszer elősegíti a szakmai létszámokkal, erőforrásokkal való hatékonyabb gazdálkodást is. Azért, hogy segítsük ezt a folyamatot, egy 3,8 milliárd forint keretösszegű sztenderd pályázatot hirdettünk meg itt az elmúlt hetekben, amely az átmeneti és rehabilitációs intézmények korszerűsítésére van kiírva, és ez tartalmazza a külső férőhelyek létesítését is.

A benyújtott törvényjavaslattal tovább folytatódik a gyermekek Alaptörvényben garantált védelemhez való jogának erősítése, amelyben a korábbiakban, az elmúlt években erős, fontos, jelentős intézkedések történtek. Egyrészt '19-re, 2019-re befejeződik a magyar gyermekvédelem rendszerében a gyermekotthonok megújítása és kiváltási folyamata, erre további 4,2 milliárd forintot fordít a kormány. A kormány szeretne szakítani a szocializmus idejéből örökölt gyermekvédelmi szemlélettel, miszerint a családjaikból kiemelt, gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek számára az a megoldás, hogyha valahol a társadalomtól és a helyi közösségtől távol, egy elkülönült, elkülönített társadalmat hozunk számukra létre, és ott kell nekik elszigetelten élniük.

Az elmúlt időszak nagy sajtóvisszhangot keltő gyermekvédelmi, gyermekbántalmazásos eseteinek egyik fontos tanulsága, hogy az ilyen ügyek kivizsgálása, kezelése érdekében egységes protokoll és egységes eljárásrend kell. Ezekben az ügyekben minden esetben sor került fenntartói vizsgálatokra, intézményi belső vizsgálatokra, soron kívüli hatósági ellenőrzésre, és mindezek mellett előfordult, hogy az intézményi belső vizsgálat gyorsasága, szakszerűsége szükségtelemé tette további vizsgálatok elrendelését, de más esetekben többszöri, akár különböző szinteken vagy ugyanazon a szinten ismételt vagy kiegészítő vizsgálatot kellett lefolytatni. A törvényjavaslat ezért azt tartalmazza, hogy a gyermekbántalmazással szembeni védelemhez való jog abszolút jog, és az érvényesítése érdekében a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben, javítóintézetben felmerült esetek kivizsgálásának, kezelésének miniszter által jóváhagyott, kiadott egységes módszertan és protokoll alapján kell történnie a jövőben.

Az ellátott gyermekek érdekében álló módosítás az is, hogy a gyermekvédelmi gyámnak és a gyermekjogi képviselőnek bármikor lehetősége legyen a gyermek gondozási helyén is négy szemközt, bizalmi légkörben kapcsolatba lépni a gyermekkel, és vele beszélni, amit a gyermekotthon vezetője és a nevelőszülő köteles biztosítani. A gyermekbántalmazásos esetek kivizsgálását a feltárt esetekben gyakran a gyermekvédelmi gyámok kezdeményezték, csökkentve ezzel a látenciát, a lefolytatott vizsgálatok azonban megállapították, hogy vannak korlátozó intézményi gyakorlatok. A módosítással egyértelművé szeretnénk tenni, hogy a gyermek gondozási helyének, akár nevelőszülő, akár gyermekotthon, akár gyermekotthon-

vezető, kötelessége biztosítani, hogy a gyermekjogi képviselő és a gyám, érdekvédelmi gyám az általuk meghatározott időpontban találkozhatson a gyermekkel, és négy szemközt beszélhessen vele.

A gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézetben vezetőként dolgozó szakemberek és nevelőszülők alkalmassága is, felkészültsége is, de alkalmassága is garanciális jelentőséggel bír a rájuk bízott gyermekek ellátása szempontjából, ezért ez a javaslat felhatalmazza a nevelőszülői hálózat működtetőjét arra, hogy további információhoz jusson a nevelőszülő kiválasztásakor, valamint felhatalmazást ad a gyermekvédelmi szakellátási intézmények, javítóintézetek vezetői kinevezésekor, megbízásakor az érintett szakemberek alkalmasságának alaposabb vizsgálatára. Mindezen információk birtokában megalapozottabban lehet dönteni a vezetői kinevezésekről, megbízásokról, valamint annak megismétléséről, ami szintén az ellátott gyerek érdekeit szolgálja, ismételt vezetői kinevezésnél is lehet ezzel élni.

Egy másik fontos tanulsága például a bicskei esetnek, hogy nagyon gyorsan kell áldozatvédelmi segítséggel, szolgáltatással fellépni, és megóvni a gyerekeket a további károsodástól, ezért a törvényjavaslat a tegyeszek, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok feladatai közé helyezi, megnevezi a korábban nem nevesített feladatot, az áldozatvédelmi feladatot, amely a leghatékonyabb, ha egy mobil team, áldozatvédelmi team jön létre felkért, elismert szakemberekkel, pszichológusokkal. A gyermekeket ért trauma feldolgozásán túl indokolt biztosítani a többi érintett gyermek és a gyermekek közvetlen ellátásával foglalkozó szakemberek támogatását a kríziskezelés keretében. Ez különösen indokolt, ha egyidejűleg több gyermek válik áldozattá, továbbá abban az esetben is, ha egy gyermek áldozattá válása több gyermekre vonatkozóan jelentős hatással bír.

A törvényjavaslat értelmében a felsőoktatási tanulmányokat folytató, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt a felsőfokú tanulmányait nagyobb biztonsággal fejezheti be legkésőbb 30 éves koráig az ellátás meghosszabbításával, amiről az érintett fiatal felnőtt kérelmére a fenntartó dönt.

Ez tehát a szociális és a gyermekvédelmi törvény módosítása. A következőkben a további törvények módosításáról röviden fogok csak beszélni.

Egyrészt a köznevelési törvény módosítása a jelzőrendszer megerősítéséhez kapcsolódik. 2016-ban kialakításra került a többszintű gyermekjóléti jelzőrendszer, összhangban az átalakított családsegítési és gyermekjóléti szolgáltatással, továbbá megtörtént a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer megerősítése, a jogszabályi háttere, a protokollok, a módszertani ajánlások és ezek kiadása. A gyermeki jogok érvényre juttatása érdekében a gyermekvédelmi törvény már hatálybalépésétől rendelkezik a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszerről, amelynek az egyik legfontosabb eleme, szereplője a tanár, a pedagógus, a köznevelési intézmény. A gyermekvédelmi törvény egyértelmű kötelezettséget fogalmaz

meg a gyermekvédelmi rendszer valamennyi tagjára, és rögzíti, hogy amennyiben a jelzőrendszeri tagok tevékenységük során a gyermek veszélyeztetettségére, elhanyagolására, bántalmazására utaló információ birtokába jutnak, azt mérlegelés nélkül kötelesek jelezni a szolgáltató, a gyermekjóléti szolgáltató felé. Továbbá a gyermek életét, testi épségét súlyosan veszélyeztető helyzetben haladéktalanul hatósági intézkedést kell kezdeményezniük. Úgy gondoltuk, és az összes szakmai észrevétel és javaslat arra vonatkozott, hogy akkor eredményesebb a jelzőrendszer, ha mind a pedagógusokkal, mind az orvosokkal, tehát a két erőteljesen érintett szakmacsoporttal kapcsolatban nemcsak a gyermekvédelmi törvényben, hanem a saját ágazati jogszabályainkban is megjelenik az erre való kötelezettség. Erről szól ez a javaslat.

A Btk. módosítása pedig a gyermekbarát igazságszolgáltatás kialakításának egy újabb lépcsőfokát jelenti, ennek érdekében kötelezően mérlegelés tárgyává teszi a gyermekek sérelmére elkövetett, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény, valamint a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjének olyan foglalkozástól történő eltiltását, amelynek a keretében 18. életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végezné, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi, befolyási viszonyban állna.

*(Hiszékeny Dezsőt a jegyzői székben
Gúr Nándor váltja fel.)*

(16.10)

Az Alkotmánybíróság 13/2002. határozatában kifejezésre juttatta, hogy a büntetőjogi szankciórendszer alakításában a büntetés mértékének megállapítása tekintetében a jogalkotó mérlegelési joga mellett a bírói mérlegelés lehetőségének alkotmányos értéket is hordozó, ezért védelmezendő szerepe van. Az egyéniesített büntetés kiszabás és ezen keresztül az alkotmányosan is igazolható preventív büntetési célok érvényre juttatása ugyanis ténylegesen csak ezen keresztül valósulhat meg. A kiszolgáltatott gyermekekkel szemben elkövetett szexuális bűncselekményekkel szemben ezután is zéró toleranciát tanúsítunk.

És van még két törvénymódosítás. Az egyik a családok támogatásáról szóló törvény módosítása, amelyben a személyi hatály egészül ki. Azt gondolom, ez egy nagyon fontos módosítás, nemzetstratégiai jelentőségű módosítás, az anyasági támogatás tekintetében a külföldön született magyar állampolgárságú gyermekekkel. A másik módosítás pedig az Erzsébet-programról szóló törvény módosítása, amely rögzíti, hogy az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekéért Alapítvány állami támogatásának mértékét és feltételeit az állam és az alapítvány közötti megállapodás határozza meg, amelyet ötvenként meg kell újítani.

Köszönöm szépen a figyelmet. Kérem szépen a javaslat elfogadását. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Czibere Károly államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Selmeczi Gabriella képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. SELMECZI GABRIELLA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is szeretnénk üdvözölni azt a törvénymódosítási javaslatcsomagot, amely most fekszik a parlament plénuma előtt. Államtitkár úr nagyon alaposan és részletesen beszámolt arról, hogy ez a javaslat a szociális intézményrendszer, a szociális ellátórendszer területén és a gyermekvédelem területén milyen előrelépéseket tartalmaz.

Államtitkár úr megfogalmazta a célokat, ezekkel egyetértünk. A szociális intézményrendszer területén természetesen egyetértünk azzal a céllal, hogy minél hatékonyabb, minél gyorsabb, minél átláthatóbb legyen a szociális intézményrendszer működése. És természetesen egyetértünk abban is, hogy a gyermekvédelem területén sem szabad soha hátradoxni. Most is sikerült továbblépni a gyermekvédelmi intézményrendszer, ezen belül a jelzőrendszer erősítésében, a hatékonyság növelésében.

Ezek nem közhelyek, hiszen ezen intézményrendszerek mögött mindig ott állnak azok az egyének, akik vagy kiskorúak és ezért kiszolgáltatottak, vagy pedig szociálisan rászorultak, kiszolgáltatottak, és ezen intézményrendszerek rendkívül fontos feladatokat látnak el, hiszen egy-egy ember sorsa dől el azon, hogy egyfelől ott milyen munkát látnak el, másfelől pedig az, hogy mi, törvényhozók és a törvények, jogszabályok végrehajtói mennyire figyelnek oda, mennyire próbálnak évről évre, hónapról hónapra javítani, erősíteni ezeken az intézményrendszereken.

Tehát, tisztelt államtitkár úr, mi üdvözöljük ezeket a módosításokat, amelyekről most nagyon részletes és alapos beszámolót hallhattunk itt, a parlament plénuma előtt. Engedje meg, hogy én ne ebben a sorrendben haladjak, hanem lefelől azzal kezdem, a törvényjavaslatnak azzal a részével kezdem, ami a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szól.

Egyetértünk azzal a céllal és egyetértünk a módosítással, amely arról szól, hogy a családok átmeneti otthona által működtetett külső férőhelyek kialakításával összefüggő módosításokról szól. Itt ez egy rendkívül fontos feladata a parlamentnek és az intézményrendszernek, hogy azokat a családokat, akik átmeneti otthonban élnek, minél előbb, minél sikeresebben ezeket az embereket ki tudjuk - szakszóval mondjuk - vezetni a kialakított külső férőhelyekre. Államtitkár úr említette, hogy 2018. január 1-jétől

biztosítható lesz azoknak a családoknak az ellátása, amelyek önálló lakhatásra, támogatásra képesek.

Azt is hallottuk, hogy a külső férőhely kedvezményes lakhatás, és az intézményi ellátáshoz képest kisebb intenzitású szociális munkát biztosít a családok számára. Ez egy nagyon fontos előrelépés lesz. A jelenlegi gyermekvédelmi törvényben, a jelenlegi szabályok szerint a meghatározott férőhelyszámú - 12 és 40 fő közötti - családok átmeneti otthonai és ezekhez kapcsolódóan telephelyekként 12 fő alatti házakban, lakásokban kialakított kis intézmények működnek. (Sic!) És a szolgáltatói nyilvántartás adatai szerint jelenleg - ezt megtudhattuk - 46 darab 12 férőhelyesnél kisebb intézmény működik országos szinten. Ezek a 12-nél kevesebb férőhellyel működő intézmények vagy a családok átmeneti otthonának részeként működhetnek tovább, vagy külső férőhelyé alakíthatók a fenntartó döntése szerint.

Engedjék meg, hogy a második pontban beszéljek arról és támogatásunkról biztosítsuk a kormányt és az államtitkárságot arról, hogy erősítik az egységes szervezeti, fenntartói és ágazati irányítói módszertan megalkotását és ennek a kötelező alkalmazásának bevezetését a gyermekvédelmi szakellátási intézményekben. Itt már egy nagyon fontos lépés megtörtént, hiszen Horváth László képviselőtársammal a tavalyi év végén egy önálló törvénymódosításban nagyon sok ellenzéki képviselőtársam támogatásával már kötelezővé tettük, hogy a jelzőrendszer tagjai számára kötelező legyen egy módszertan alkalmazása; mindenki tudja pontosan, egyértelműen, hogy mi a feladata, és ebben már előrevetítettük azt, hogy a miniszter úrnak ki kell írnia a minisztérium honlapjára, illetve tájékoztatni kell a jelzőrendszer tagjait arról, hogy mi is lesz egészen pontosan kötelezően ez a feladat.

Most ez egy következő lépés, amely ebben a törvénymódosításban szerepel, erről államtitkár úr részletesen beszélt, hogy nagyon fontos és komoly tanulsága az elmúlt időszak gyermekbántalmazások eseteinek az, hogy az ilyen ügyek kivizsgálása és kezelése érdekében kell ez a bizonyos egységes intézményi fenntartói és ágazati irányítási módszertan, tehát meg kell alkotni, kötelezően elő van írva ennek az alkalmazása, és nyilván ehhez fogja mindenki tartani magát, hiszen a törvény erejénél fogva ez az előírás él. Mi is azt várjuk, hogy ennek az lesz a következménye, hogy a kiskorúak ellen, illetve a gyermekek sérelmére elkövetett vagy csak felmerült gyermekbántalmazások feltárása és kezelése sokkal jobb lesz, sokkal hatékonyabb lesz, és azt várjuk, hogy csökken majd ezeknek az eseteknek a száma.

Az is nagyon fontos, szerepel a törvényben, hogy az ágazatirányítási és/vagy a gyermekvédelmi szakellátás szereplői tájékoztatást nyújtanak a közvéleménynek a gyermekbántalmazási eset megtörténtéről, a protokoll szerint elrendelt vizsgálatokról, a vizsgálatok állásáról, eredményéről és következményeiről. Egy ilyen irányú kommunikációval mind a gyermekvédelmi szakemberek, mind pedig az ellátott

gyermekek vagy a fiatal felnőttek felé ez jelzés lesz, hogy a gyermekvédelmi intézményekben és a javítóintézetekben a gyermekek és a növendékek bántalmazása teljes körű feltárássra kerül és szankcionálásra is kerül.

Nagyon fontos, hogy erről tudjon mindenki, a társadalom is, illetve az érintettek is, illetve akik ebben a szektorban dolgoznak. Reméljük, hogy ezzel is előre tudunk lépni abban, amit mondtunk, hogy talán csökken ezeknek az eseteknek a száma, hamarabb feltárják őket, szakszerűbben feltárják ezeket az eseteket, így jóval összehangoltabbá válik majd a gyermekbántalmazási esetekkel kapcsolatos intézkedések sora, illetve az ezzel kapcsolatos kommunikáció.

(16.20)

És merjük remélni, hogy kiküszöbölhetővé válik, hogy a gyermekbántalmazások eseteknek ilyen bulvárszerű negatív sajtómegjelenései legyenek, és amikor olyan eset kerül be a sajtóba, amely egy nem igazolt gyanú feldobása, akkor itt kiküszöböljük azt, hogy rendszerszintű legyen a rossz következtetés. Ugye, volt olyan eset is, amikor valakit megvádoltak teljesen alaptalanul, de már a szenzáció ott volt, fel volt dobva. Itt szintén emberéleteket, szakmát, karriert lehet ezzel tönkretenni, csak éppen a másik oldalról. Ezt is szeretnénk elkerülni.

A harmadik pontban a gyermekvédelmi gyám és a gyermekjogi képviselő gondozott gyermekkel való négy szemközti zavartalan kapcsolattartásának biztosításáról hadd ejtsek pár egyetértő szót, mondatot. Egyetértünk a módosításban foglaltakkal. Természetesen mindenki tudja, hogy amikor ott van egy ilyen meghallgatáson a gyermek, akkor az őt gondozó alapvetően befolyásolhatja a kiskorút, a gyermeket abban, hogy mit mondjon. Tehát támogatjuk azt, hogy négy szemközti kapcsolatba lehessen lépnie a gyermekkel a gyermekvédelmi gyámnak és a gyermekjogi képviselőnek bármikor, amikor úgy dönt a gyermekvédelmi gyám, hogy erre szüksége van. Egyetértünk abban, hogy a törvény írja elő, hogy ezt a négy szemközti beszélgetést, találkozást a törvény biztosítsa.

Államtitkár úr beszélt arról, hogy ez a módosítás érinti a büntető törvénykönyvet is. Itt az exozében hallhattuk, hogy ez egy lépés a gyermekbarát igazságszolgáltatás kialakításának egy újabb lépcsőfoka felé, és ennek érdekében ez a javaslat kötelezően mérlegelés tárgyává teszi a gyermekek sérelmére elkövetett nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény, valamint a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjének olyan foglalkozástól történő eltiltását, amely keretében 18. életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végezné, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban állna.

Tisztelt Képviselőtársaim! Itt mi ehhez képest egy szigorítást javasolnánk. Személy szerint is sze-

retném önöket megkérni, hogy fontolják meg azt, hogy ha a bíróság, a bíró hoz egy elítélő határozatot, és valakit bűnösnek talál kiskorú sérelmére elkövetett szexuális tárgyú bűncselekmény elkövetésében, akkor mellékbüntetésként ki kelljen, tehát mondja ki mellékbüntetésként határozatban a bíró azt is, hogy eltiltja a foglalkozástól. Tehát ha valaki bűnösök találatik abban, hogy kiskorú sérelmére szexuális tárgyú bűncselekményt elkövet, akkor mellékbüntetésként tiltsa el foglalkozásától, tehát ne mehessen vissza olyan munkakörbe, ahol gyermekekkel foglalkozni.

Természetesen a büntetőeljárás törvény alapján van arra lehetőség, hogy tízévenként felülvizsgálják ezt a mellékbüntetést, tehát az elítélt élhet azzal a lehetőséggel, hogy felülvizsgálatát kérje ennek a mellékbüntetésnek, tehát megvan a lehetősége arra, hogy a mellékbüntetést megváltoztassa a bíróságon. Tízévenként lenne ilyen lehetőség a mi módosításunk szerint. Kérem az államtitkárságot, hogy fontolja meg, és képviselőtársaimat is kérem arra, hogy fontolják meg ezt. Hiszen legyünk őszinték, most itt politikusként mondjuk ezt, ne szakemberként és ne jogászként, nagy valószínűséggel, ha valaki elkövet egy ilyen bűncselekményt, akkor újra el fogja ezt a bűncselekményt követni, ha kiskorúak, gyermekek közelébe kerül. Ez lenne az egyik módosító javaslatunk, amit szeretnénk ehhez benyújtani, és szeretnénk szigorítani a gyermekek védelmének érdekében a törvénytervezeten, illetve a törvényen.

A másik módosító indítvány, amit szeretnénk benyújtani, az a szociális intézmények vezetőinek kinevezésével kapcsolatos. Egyetértünk azzal, hogy még mielőtt kinevezi az illetékes hatóság, miniszterium a szociális intézmény vezetőjét, kérje be az előző munkáltatótól a véleményt, és fel van sorolva a törvénytervezetben, hogy még ki mindenkitől kellene véleményt bekérni, még mielőtt kinevezik az illető személyt a szociális intézmény élére. Tehát arról van szó, hogy a szociális intézmény élére kinevezett személy esetében sok mindenkitől be kell kérni véleményt, például az előző munkáltatótól. Mi felvetnénk azt a javaslatot, hogy az újra történő kinevezésnél a helyi önkormányzat véleményét is kérje ki a kinevezést megadó, még mielőtt kinevezik az intézmény élére ezt a személyt.

Első esetben nem kellene, hiszen lehet, hogy az ország másik végéből jön oda valaki és pályázik a szociális intézmény vezetői posztjára, tehát lehet, hogy még az adott önkormányzatnál nem ismerik az illetőt, de valószínű, hogy az újrapiályázásnál, az újrakinevezésnél már érdemes lenne kikérni az önkormányzat véleményét, hogy mégis az elmúlt években hogy dolgoztak, mi a tapasztalat, milyen véleményt formálnak erről.

15 percet kaptam, nagyon szépen köszönöm. A törvényjavaslat nagyon sok pontot érint. A törvényjavaslattal tehát egyetértünk és üdvözljük, köszönjük szépen, hogy bejött a parlament elé. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Selmeczi Gabriella képviselő asszony. Megadom a szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Sokadjára vagyunk itt a parlamentben a gyermekvédelmi törvény módosítása kapcsán. A legutóbb egy elég parázs vita alakult ki, amikor a gyöngyösi és az agárdi gyermekbántalmazás ügyében módosítottuk a gyermekvédelmi törvényt. Itt szeretném felhívni a figyelmet - mert államtitkár úr is többször hivatkozott rá - arra a gyalázatra, hogy közben enyhítették a büntetést másodfokon ezzel az üggyel kapcsolatban.

Vitatkozhatunk itt a parlamentben, meg módosíthatjuk havonta a gyermekvédelmi törvényt, ha nem vesszük tudomásul, hogy nem működik jól a jelzőrendszer. Előtte képviselő asszony és államtitkár úr is nagyon sokat beszélt a jelzőrendszeréről, a gyermekek védelméről, a gyermekeket ért szexuális erőszakról, visszaélésekről. Felhívnam a figyelmet, erre való az isztambuli egyezmény ratifikálása. Jó lenne, ha végre ebben az ügyben is lépnénk valamit. A jelzőrendszer megerősítése... - lehet egységes módszertan kialakításáról beszélni.

Államtitkár Úr! Attól, hogy módszertant vezetünk be, még nem fognak az ügyek megszűnni, nem fognak a bántalmazások megszűnni. Mi fog változni, ha módszertant vezetünk be, és közben meg továbbra is zajlanak ezek az ügyek, és a bíróság meg másodfokon csökkenteni fogja az ítéletet? Úgy hangzik az indoklás: „Az indoklásban megjegyezték, a törvényesség a maximális büntetést szabta ki, a másodfokon azonban figyelemmel volt a vádlottak korlátozottságára.” Az orvosi vélemény szerint ugyanis a szülők az egészséges étkezés megszállottjai voltak, és emiatt tudatuk beszűkült, ezért enyhítették a büntetést. Nem érdekel, hogy beszűkült a tudatuk vagy sem, az a gyermek meghalt, az ellátórendszer szeme láttára halt meg az a gyermek.

A következő pont, a képviselő asszony is beszélt arról, hogy a jövőben a gyermekjogi képviselő jogosult az általa kezdeményezett időpontban a gyermekekkel személyesen a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató vezetőjének, illetve munkatársának - ideértve a nevelőszülőt is - jelenléte nélkül találkozni, ezt lehetővé teszik a gyermekvédelmi gyám esetén is. Államtitkár úr hivatkozott pont a bicskei gyermekotthonban történetekre, hogy nőtt a feltárt esetek száma, és szükséges ennek az intézkedésnek a bevezetése.

(16.30)

Én csak így fogalmazok meg kérdéseket. Mennyire fogja a gyerekeket megviselni? Mennyire ismerik, most mi a tapasztalat, a gyermekvédelmi gyámokat a gyermekek? Mert mindig azt látjuk az esetek-

ben, hogy ezek a gyerekek nagyon bezárkóztak. Plusz idegen ember bevonása mennyire segíti, vagy mennyire lehet sikeres ez?

A nevelőszülői hálózat vezetőjének és a gyermekotthon vezetőjének kinevezése, megbízása, valamint ismételt kinevezése előtt a kinevezési megbízási jogkör gyakorlójának feladata lesz meggyőződni az érintett személy vezetői alkalmasságáról. Hát, a pályázat erről szól, eddig is erről szólt. Nem, államtitkár úr? Megkérdezhetik az előző munkáltatót, hogy milyen magatartást tanúsított a gyermekekkel szemben. Mi van, ha nem volt előző munkáltatója, mert ez az első pályázata? Olyan dolgokról beszélünk, amiket a valós élet meghazudtol.

Úgy folytatódik a törvény, hogy ugyanezt a mechanizmust bevezetik a nevelőszülőknél is. Kit kérdeznek meg a nevelőszülőknél? A szomszédot? Kitől fognak tájékozódni, hogy ő alkalmas? Eddig nem kellett volna, államtitkár úr, nagyobb vizsgálatot lefolytatni? Nem tudom, államtitkár úr tudja-e, hogy vidéken megélhetésből nevelőszülő nagyon sok ember, és rabszolgasorban is vannak gyerekek. Sorolhatnék településeket akár a saját körzetemből. Megélhetésből hozzák ki a gyerekeket, és olyan körülmények között! A kutyámat nem bízom rá sok nevelőszülőre, bocsánat, nem hogy gyereket neveljen. Meg kellene előzni! De kitől fognak információkat begyűjteni, államtitkár úr?

A családok átmeneti otthonát illetően itt egy nagyon szűk határidőt szabnak, hogy ez a 46 intézmény átalakuljon, november 15., ha jól emlékszem, hogy betagozódjanak az előírt keretekbe. Meg tudják-e tenni ezek az intézmények november 15-ig? Fel tudnak-e erre készülni?

Államtitkár úr hivatkozik a törvényre, hogy a 12 férőhelynél kisebb intézményekről beszélünk a 46 intézménynél. Miért baj az, ha 12 férőhelynél kisebb? Nem az a jobb, hogy minél kisebb? Csak kérdéseket teszek fel, államtitkár úr. Nem az-e a jobb, hogy minél több felnőtt kevesebb gyerekkel, hogy minél több figyelmet tudjanak fordítani? Én azt gondolom, hogy nem ez a 46 intézmény kellene hogy szemet szúrjon a kormánynak.

A területi gyermekvédelmi szakszolgálat új tevékenysége a kríziskezelő szolgáltatás bevezetése több gyermek áldozattá válása vagy a gyermek áldozattá válásának több gyermekre vonatkozó jelentős hatása esetén, a gyermekeket ért trauma feldolgozása és az ellátást biztosító szakemberek tevékenységének támogatása érdekében. Én szeretném, ha egy kicsit államtitkár úr visszatérne, hogy mik ezek a krízishelyzetek.

Megint visszatérek az isztambuli egyezményre. Nagyon sok mindent meg tudnánk oldani az isztambuli egyezmény ratifikálásával is, a költségvetés biztosításával.

Nem azt fogja-e jelenteni, hogy pluszterheket fognak az ellátórendszerre rátolni, forrást nem fognak hozzá biztosítani? Amúgy is ebben a gyermekjóléti rendszerben, a védőnői hálózatban, a gyermekorvosi

hálózatban vagy a pedagógusoknál, nagyon jól látjuk, egyre nagyobb szakemberhiány van. Lesz pluszember rá, államtitkár úr, vagy csak arról szól a történet, hogy újabb terheket akarunk rárakni ezekre az emberekre, az amúgy is hiányos szakembergárdára?

A büntető törvénykönyv módosítása. Képviselő asszony egy nagyon fontos mondatot kihagyott ebből a törvényből, de fel fogom olvasni, mert ezt meg kell hallgatni: „A hatályos Btk. a foglalkoztatástól eltiltás büntetés kiszabását csak lehetőségként szabályozza, az a bíróság mérlegelésétől függően alkalmazható. Ugyanakkor ezekkel az elkövetőkkel szemben, akik gyermekek sérelmére követtek el nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekményt vagy kiskorú veszélyeztetése bűncselekményt, a gyermekek fokozott védelme érdekében főszabályként indokolt előírni az olyan foglalkoztatástól eltiltás alkalmazását, amelynek keretében 18. életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzik, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban állnának.” És jön a legérdekesebb mondat: „A bírói mérlegelés lehetőségének fenntartása érdekében e főszabály alól különösen méltánylást érdemlő esetben kivételt enged a törvényjavaslat.” Milyen kivételt, államtitkár úr? Miről beszélünk? Kivéve a gyevi bírót? A bicskei gyermekotthon vezetője, akit augusztus 20-án Balog Zoltán miniszter kiténtetett?

Államtitkár úr, ha szigorítani akarjuk, akkor ne tegyünk már bele egy olyan félmondatot, hogy kivéve. Mit lehet ezen mérlegelni, hogy ha valaki gyermekkel szexuálisan vagy bármilyen módon visszaél, főleg egy intézményben?!

És most fel lehetne hozni a gödi esetet, ami most robbant ki tegnap, hogy fogyatékos emberek... - és szeretném, ha erről is beszélne államtitkár úr, mert olvastam ma a nyilatkozatot, hogy az EMMI vizsgálatot indított el. Hogyan fordulhat elő? 40 ezer fogyatékos emberről beszélünk, és itt is, ahogy a jelentés írja, hároméves kisgyermekről is beszélünk, akik az intézményben vannak. Hogyan fordulhat elő az, hogy ilyen körülmények vannak ma Magyarországon bentlakásos intézetekben? Ki a felelős, államtitkár úr? Hogyan fordulhat elő, hogy egy külföldi szervezet tudja csak feltárni ezt a visszaélést? Vagy egyáltalán, államtitkár úr, van visszaélés? Jó lenne, ha azt tudná mondani, államtitkár úr, hogy nem.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény módosítása. Az aktívkorúak támogatását érintő módosítás szerint az ellátásra való jogosultság megszűnik, ha a szüneteltetés egy évig folyamatosan fennáll, tehát az ügyfél egy évig nem részesül ellátásban, mert folyamatosan közfoglalkoztatásban, képzésben vesz részt. Az indokolás szerint egyéves szüneteltetést követően feltehető, hogy az ügyfél már nem kívánja az ellátást igénybe venni.

Államtitkár úr, ez nem így van. Nem az ügyfél nem kívánja igénybe venni az ellátást, hanem a törvényt az ügyfél betartja, és újra kell utána az eljárást indítani. Ne tegyük már ki ezeket az embereket ennek!

Mondjuk, nyolc hónapig közmunkán van, majd a törvény szerint, hogy az ellátásoktól mehessen el, elmegy egy képzésre, azt nem ő akarja, hogy kiessen az ellátásból. Ne nyomorítsuk még jobban ezt a réteget!

A hajléktalanellátás, államtitkár úr, a vörös kód. Hát, én azt mondanám, hogy jobb lenne, ha narancs-sárga kódot írnánk ebbe a törvénybe. Államtitkár úr, akkor szeretném itt megkérdezni, hogy hogyan állunk azzal az európai uniós programmal, ami kimondottan ezt a helyzetet javítaná. 34 milliárd forintra beszélünk; hajléktalanellátásról, gyermekek ellátásáról, súlyosan veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyerekekről és idős emberekről. Kettő éve nem tudta a kormány beindítani ezt a programot. Nem kellene itt sumákolni a törvénnyel, hogy majd melyik.

Államtitkár úr mondott egy mondatot, hogy szorosabba akarják fűzni még az egyházi fenntartású intézményekkel a kapcsolatot. Hajrá, államtitkár úr! De hogyan fogják megoldani a hajléktalanellátást, hogyha diszpécsereknek kell majd telefonálgatni, és míg telefonálgatnak az illetők a diszpécsereknek, addig lehet, hogy a hajléktalan meghal?

Még egy kérdést szeretnék feltenni: és mi van azokkal az emberekkel, akik a saját lakásukban hülnek ki? Erre mit talál ki a kormány? Azért látjuk az adatokból, hogy nem volt sikeres a kormánynak az elmúlt években az erre szánt tevékenysége, mert soha nem látott adatokat látunk. Ráadásul hamisak az adatok, mert azok az adatok nincsenek benne, amikor mondjuk, kihülés kapcsán tüdőgyulladást kap valaki, úgy kerül be a kórházba. Az már nem kihülésnek számít, hanem a következményét úgy regisztrálják, hogy ő a tüdőgyulladásban hunyt el, és az nem a kihülés fogalmába tartozik.

A szakápolási központok kialakítása. Tavaly voltunk itt egy vitán. Egy év eltelt, államtitkár úr, amikor arról beszélünk, hogy a kórházakban lényegében az elfekvőket meg fogják szüntetni, és szociális ellátórendszerhez fogják átrakni. Mi történt az egy év alatt, államtitkár úr? Megint itt van a módosítás. Akkor azt látjuk, hogy szinte semmi, hanem megint csak a törvényt módosítjuk, mint amikor a gyermekvédelmi törvényről beszélek.

A családok támogatásáról szóló törvény. Azt hittem, államtitkár úr egy kicsit bővebben fogja ezt kifejteni. Elnézést kérek, ha nem fogok a végére jutni, akkor majd nyomok még egy 15 perces hozzászólást. Stratégiai lépés lesz, az anyasági támogatás tekintetében kiterjeszti a törvény hatályát a külföldön született magyar állampolgárságú gyermekekre. Tudom, hogy meg fogom kapni, lehet, hogy én a plakáton voltam 2004-ben a kettős állampolgárság ellen. Tudja, államtitkár úr, az elmúlt évek bizonyították, hogy ezek az emberek önöknek csak szavazatra kellenek.

(16.40)

Mondhatnám azt, hogy a 68 ezer forintos anyasági támogatás rendben van, adjuk oda, most már ők

is állampolgárok. Csak szeretném megkérdezni az államtitkár úrtól: ugyanazok a feltételek vonatkoznak majd a külföldön lévő magyar édesanyákra is, mint a hazaiakra? Vagy önük is kivételt teszünk, mint a szavazásnál, hogy ők levélben szavazhatnak, de akik külföldön dolgoznak magyarok, nem? Mivel ahhoz, hogy az anyasági támogatást megkaphassák, kritériumoknak kell megfelelni egy Magyarországon élő édesanyának. Elő van írva, hogy hányszor kell nőgyógyásznál megjelennie és hányszor védőnőnél. Ezt el fogják-e várni a most bevezetésre kiterjesztettek körénél is? És szeretném megkérdezni: hogyan fogják ezt leellenőrizni, államtitkár úr? Mert azért valljuk be őszintén, halljuk a hírekből, hogy nagyon sokan kaptak úgy - körülbelül most 800 ezernél járunk - állampolgárságot, akiknek semmi köze nincs a magyarsághoz. Hogyan fogják ezt leellenőrizni, hogy megtörténtek-e, vagy egyáltalán ugyanezek a jogszabályok vonatkoznak majd ehhez a támogatáshoz a más országban élőkre is?

A nemzeti köznevelésről szóló törvénynek a módosításánál képviselőtársam is elmondta, hogy ugyanaz vonatkozik a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival történő megbeszélésekre is, itt a jelzőrendszer az oktatási intézményekben dolgozóakra, a pedagógusokra is vonatkozik, akkor felhívnam a figyelmét államtitkár úr, hogy megint beszélünk az isztambuli egyezményről, nagyon sok mindent megoldana az isztambuli egyezmény. Ezzel elismerik, hogy nem működik a jelzőrendszer, az ifjúságvédelmi szakemberek alkalmazását önök szüntették meg néhány évvel ezelőtt az iskolákban. Úgy szólt a törvény akkor, hogy lehetősége van az önkormányzatoknak, hogy ha forrásuk van rá, hogy alkalmazzák ezeket az embereket, és az ideitől tudom, hogy megint újra biztosítanak rá forrást. Államtitkár úr, nem lett volna szabad megszüntetni ezeket a szakembereknek az alkalmazását. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A KDNP részéről nem jelentkeztek. Köszönöm.

Megadom a szót Vágó Sebestyén képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

VÁGÓ SEBESTYÉN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Bár vannak a törvényben olyan dolgok, amik méltányolandóak, de úgy gondolom, hogy nekem mint ellenzéki politikusnak most az a feladat, hogy az aggályaimat és a kérdéseimet feltegyem az aggályos és kérdéses részekkel kapcsolatban. Megpróbálok a törvény sorrendjében haladni, ezért néha lehet, hogy tárgyban egymást fogják váltogatni a különböző tárgyú hozzászólások.

Az első a vörös kód kérdése, ami már felmerült. Hogyan fogják ezt érvényesíteni? Mert hát látszik a törvényből is, meg amit államtitkár úr is mondott, hogy a krízisközpontokon keresztül, a diszpécser-

szolgáltatón keresztül fog működni az egésznek a szervezése, a levezénylése. Tehát nem az lesz, hogy egy bentlakásos intézménybe a hajléktalan személy, aki úgy érzi, hogy mindjárt megfagy, bemehet, és ott kötelesek számára ellátást biztosítani. Mondjuk, még ez a jobb eset, csak a kérdésem az, hogy ez hogyan fog működni. Ugyanis nagyon jól tudjuk, hogy az utcai szociális munka lefedettsége a lakosság szám szerinti kritériumok miatt is nem országos lefedettségű. Azokon a helyeken, ahol általában utcai szociális munka működik, tehát akár a diszpécser szolgálat, akár a krízisközpont számára egyértelművé válhat az, hogy a vörös kódban életveszélyes állapotban lévő emberek vannak, tehát azokon a helyeken, ahol az utcai szolgálat működik, ott általában olyan férőhelyszámmal működnek a hajléktalanellátó intézmények is, hogy egy vörös kód okozta helyzet, meteorológiai helyzet sem okozhat olyan problémát, hogy ne tudják befogadni akár a megnövelt krízisférőhelyszámmal a bajban lévő és a kihülés veszélyében lévő hajléktalan személyeket.

Azokon a helyeken okozhat ez problémát, amelyek kisebb települések, kisebb városok, ahol a férőhelyszámok nem olyanok, hogy be tudják fogadni őket ezek az intézmények. Viszont ott képe sem kerülnek az emberek, mert ott nincs utcai szolgálat, nincs meg a kapocs a krízisközpont, a diszpécser szolgálat és a hajléktalan személyek között. Ezekben a térségekben ez okozhat problémát, ennek a kiküszöbölésére lehet, hogy valami technikai dolgot érdemes lenne kitalálni.

A másik, következő téma, amiről beszélni szeretnék, az a vezető kinevezése vagy a státuszának a meghosszabbítása. Én dolgoztam a közszférában, én dolgoztam szociális intézményekben, mint államtitkár úr is nagyon jól tudja, ott ment egy mondas. Ez a mondas pedig úgy szolt - kicsit tréfás mondas -, hogy a jó kolléga nemcsak ígéretet, hanem be is tart. Hogyha ezt a mondaszt figyelembe vesszük, akkor borítékolható, hogy sokszor a rosszindulat és a „dögöljön meg a szomszéd tehene is” felkiáltás, vagy valamiért ez az ember egyszer csúnyán nézett rám, akkor én a jelentésben a vezetői kinevezése előtt olyan, gyermekekkel való kapcsolatát érintve akár - ami elég szubjektív dolog és eléggé nem racionális dolog - olyan dolgokat írhatok, ami akár megakadályozhatja azt is, hogy ezt a személyt kinevezzék vezetőnek. Nem beszélve a vezető személyének a presztízsről és a státuszáról. Én úgy gondolom, hogy nem kellene egy ilyen élethelyzetbe hoznunk egy kinevezés előtt álló vezetőt vagy egy meghosszabbítás előtt álló vezetőt, hogy emberek akár szubjektív véleménye alapján is ők hátrányos helyzetbe kerüljenek.

Ez a javaslatunk, amit egyébként módosító indítvány formájában be is nyújtottunk, kapcsolódik ahhoz is, amit mi már a régóta vágyott szociális életpályamoddell kapcsolatban is elmondtunk, hogy ha ez egyszer az életben bevezetésre kerül, akkor nemcsak egyszerű végzettségi, beosztási és eltelt évek

szorzói alapján kell ezt kialakítani, hanem igenis bele kell vezetni a minőségbiztosítás rendszerét. És ha a minőségbiztosítás rendszere végre normálisan a szociális ellátórendszerben is bevezetésre kerülne, akkor ezeket a problémákat kiküszöbölhetnénk. Akkor nem egy szubjektív vélemény alapján hozunk nagyon komoly döntéseket, hogy valakit kinevezzünk-e egy intézmény élére vagy ne nevezzünk ki egy intézmény élére, hanem egy évente megismételt minőségbiztosítási vizsgálat eredménye alapján tudjuk meghozni a megfelelő döntéseket. És erre természetesen az ágazatért felelős minisztérium felelőssége és feladata lenne a protokoll kidolgozása, a pontrendszer kidolgozása, és ha ez pontosan megtörténik, akkor fölöslegessé válnának az ilyen véleménykérések. A meglévő anyagok alapján, tulajdonképpen az elvégzett munka summázása alapján tudnánk a kinevezésben kompetens személyek megfelelő és adekvát és biztos döntést hozni, és ez alapján biztosabb és borítékolhatóbb az, hogy a megfelelő személy, akinek a vezetése alatt akár visszaélések nem történnek, kerül egy adott intézmény vezetői székébe.

Hasonló téma egyébként az alkalmasság kérdése a nevelőszülők helyzeténél is, a nevelőszülők foglalkoztatásánál is. Az, amit önök leírtak ebben a javaslatban, az nagyon jó, csak hogyha a jelenlegi állapotokat figyelembe vesszük, akkor azt mondjuk, hogy ez olyan, mint ha az Amazonas őserdejében élő törzs tagja kívánna egyik napról a másikra olyan életmódot folytatni, mint a New York belvárosában élő amerikai állampolgár. Ugyanis milyen állapotok vannak ma Magyarországon? Ma Magyarországon olyan állapotok vannak, hogy rengeteg szolgáltató látja el a nevelőszülői szolgálatnak a koordinálását, vezetését. Előfordul az is, és nem is kellett az ország egyik feléről a másik részére utaznia az illetőnek, hogy valakit alkalmatlanság miatt nem elbocsátottak, hanem megszüntették a státuszát, elvették tőle a nála nevelt gyermekeket, ez a nevelőszülő elment egy megyével arrébb, három szolgáltatóval arrébb, és felvették őt nevelőszülőnek, és gyermeket kapott már a következő hónapban. Amíg ma ilyen állapotok vannak, akkor ebből ebbe az állapotba, hogy majd meglesznek a jelentések, és objektív döntést tud hozni a szolgáltató, aki foglalkoztatja a nevelőszülőt, nagyon nehéz átlépni.

Úgy gondolom, hogy akár törvényi szinten is sokkal cizelláltabb és sokkal pontosabb kritériumi rendszert és alkalmassági rendszert kellene kidolgozni a nevelőszülőkkel kapcsolatban. És ne felejtjük el, hogy mekkora felelősség van azon, hogy intézeti nevelt gyermekeket kvázi odaadunk szülőknek, illetve embereknek, nevelőszülőknek, akik ha becsukják az ajtajukat, nem tudhatjuk, hogy mi történik a lakáson belül. És ha történik valami a lakáson belül, az csak utólag derül ki, és az nagyon sok ember felelőssége, és nagyon súlyos következményekkel járhat. Tehát még egyszer mondom, ezt az állapotot akkor lehet elérni, hogyha sokkal pontosabb és sokkal részletesebb kidolgozásra kerül az, hogy mi alapján al-

kalmas egy nevelőszülő az adott feladat ellátására, és mi alapján nem.

Ellenzéki képviselőtársam már rákérdezett erre, de én is szeretnék rákérdezni a gyermekvédelmi szakszolgálat kríziskezelési szolgáltatására, hogy ez jár-e pluszforrással a gyermekjóléti központok számára, milyen pluszforrással jár; esetleg milyen plusz humán erőforrással jár, milyen pluszszakember lesz az, akit felvesznek ennek a feladatnak az ellátására.

(16.50)

Mert ugyan nem történik mindennap az olaszországi buszbalesethez hasonló eset, hála Istennek nagyon ritkán fordul az ilyen elő, de nap mint nap előfordulnak olyan krízishelyzetek, akár oktatási intézményekben, akár gyermekintézményekben, akár a mindennapi életben, amik krízisként jelentkezhetnek, és amiknek a feloldására szintén egy szakemberre lenne szükség. Ez lehet nemcsak baleset, hanem akár egy természeti katasztrófa, akár bármilyen, a települést sújtó krízis, ami kihat a gyermekek lelkére meg a gondolkodására is. Tény, hogy szükség van erre a szolgáltatásra, s nemcsak a nagy tragédiák miatt, hanem az apró tragédiák miatt is, csak a kérdés az, hogy erre a megfelelő pénz és paripa meglesz-e.

A számomra egyik legfelháborítóbbal folytatom, ez pedig a kiskorúak sérelmére szexuális bűncselekményeket elkövetők, illetve a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény miatt elítéltek helyzete. Nagyon furcsán csinálták meg ezt a törvényt. Erről egy Mátyás király-mese jut eszembe, hogy adtam is meg nem is, vagy inkább azt mondanám, hogy az egyik kezemmel adtam, a másikkal elvettem. Ugyanis miről szól az a passzus, amit ez a módosítás módosít? Ott feltételes módban szerepel az, hogy eltilthatja, tehát lehetősége van eltüntetni a feladat gyakorlásától, viszont nincs benne az az utolsó mondat. Tehát csináltak egy olyan módosítást, amiben tulajdonképpen semmi pluszsúlyt nem adtak ennek az intézkedésnek, ugyanabban az állapotban maradt, mint volt, mert az, hogy megtiltja, feltételes módban van, ugyanazt jelenti, mintha kijelentő módban van, de ott van mellette az az utolsó mondat. Én értem, hogy bírói szabadság, három pillér, meg s a többi, tudom, hogy erről szól a dolog, csak nemzetközi precedens is van arra, hogy ezt meg lehet tenni, sőt a magyar jogszabályokban is van olyan, ami ilyen szinten „korlátozza” szerintem a bírói jogkört. Én úgy gondolom, hogy ezzel tulajdonképpen kikerülik ezt az egész módosítást.

Egy módosító indítványt be is nyújtottam, hogy ez a mondat kerüljön ki belőle. Én sem a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekményeknél, sem a kiskorúak veszélyeztetése bűncselekményénél, aminél már jogerős ítélet születik - tehát ez nem egy pofont adtam a gyerekeknek, vagy egy napig elfelejtettem neki odaadni az ebédjét, hanem ami bűncselekmény és már jogerős ítélet születik -, ezeknél az eseteknél én nem találtam olyat, és egy mini közvéle-

mény-kutatást is végeztem egyébként, legalább negyven embert megkérdeztem az elmúlt két napban, és senki nem tudott egyetlenegy olyan okot sem felsorolni, ami különös méltányolást igénylő az ilyen típusú bűncselekmények elkövetőinél arra, hogy őt aztán később akár egy 12 fős gyerekcsoport közé beengedjük, zárt ajtók mögé, mindennapi tevékenységet folytatni úgy, hogy az ő felügyelete alatt és az ő felelőssége alatt vannak ezek a gyermekek. Tehát ennek nincs értelme. Én nagyon kérem, hogy fogadják el a módosító indítványomat, és ez a különös méltányolás kerüljön ki belőle. Beszéljenek még egyszer a jogászaikkal, én is beszéltem jogászokkal is, nem sérti egyáltalán a bírói szabadságot az, ha ez a mondat nincs benne. Egyébként ebben a helyzetben meg nem érdekel azoknak az embereknek a joga, akik ilyen típusú bűncselekményt elkövettek. Úgy gondolom, az ő joguk ebben a kérdésben másodlagos.

Kitagolás és az intézmények felújítása. Lehet nagy számokat mondani, államtitkár úr, lehet nagy számokat mondani. Lehet, hogy egy átlagember számára az, hogy ön azt mondja, hogy 3,8 milliárd forint, vagyis 3800 millió forint egy iszonyatosan nagy mennyiségnek tűnik, nekem is egyébként, mint hétköznapi embernek, iszonyatosan nagy mennyiségnek tűnik, de ha belegondolunk abba, hogy ez aztán elosztva az intézményekre, az ellátottszámra, meg hogy milyen állapotban vannak az intézményeink, hogy beáznak a falak, nem jók a csövek, százéves vezetékek vannak a falban, ahhoz képest a felújításra, a korszerűsítésre és a kitagolásra 3,8 milliárd semmi. Pofátlanul semmi, főleg ha figyelembe vesszük, hogy szinte ennyivel emelkedik a vizes vb megrendezésének a költsége naponta, vagy hogy gomba mód szaporodnak a stadionok Magyarországon, meg az olyan felújítások, amelyeknek semmi értelme nincs. Tudom, hogy ez nem önnek mint szociális államtitkárnak a felelőssége, csak a kormányra próbáljon hatni, hogy talán próbáljuk a pénzerőforrásokat úgy elosztani, hogy erre a területre ne ez a nevetséges 3,8 milliárd forint jusson, hanem ennek a sokszorosa.

Tudom, hogy a jelenlegi módosítást ombudsmani jelentések is motiválták, illetve az ombudsman által feltárt helyzetek is motiválhatták. Ezeknél nagyon súlyosak azok, amik a bűncselekmény kategóriát érintik, ezekkel foglalkozik legfőképpen egyébként ez a javaslat. Csak az olyanokról nem beszél vagy arra nem talál megoldást, ami az ombudsmani vizsgálatokban az intézmények helyzetével kapcsolatos problémákat veti föl: a férőhelyszám, a zsúfoltság, a szakemberhiány, az intézmények állapota. Ezekre is kellene megoldást találni. És ez az, amire ez az a 3,8 milliárdos összeg nagyon-nagyon nem elég. És ez az, amihez egyébként kell még a szociáliséletpálya-modell is, mert amíg nincs szociáliséletpálya-modell, addig szakemberhiány lesz ezeken a munkahelyeken, mert senki nem fog elmenni egy mentálhigiénés vagy rehabilitációs otthonba vagy egy fogyatékosotthonba dolgozni úgy, hogy ha kimegy egy határral kijebb, mondjuk, ha azt nézzük, hogy valaki Tatán lakik,

ahol én is lakom, utazik 70-80 kilométert, és egy személy ellátásáért a három-négy-öttszörösét fogja megkapni, mint ha elmegy egy ilyen otthonba, és egyszerre tíz-húsz-harminc-negyven ellátottal kell foglalkoznia, attól függ, hogy milyen beosztásban és akármilyen szakban dolgozik.

És még egy felháborító dolog van a törvényben, én ezt már elmondtam az Erzsébet-programról szóló törvény módosításánál is, ahol egyértelműen tálcán kínáltak egy magyarországi alapítványnak két volt úttörőtábor. Most ebben a törvényben pedig azt látjuk, és egyébként az egyik szemem sír, a másik nevet, mert ebben a törvényben azt látjuk, hogy önök azt tudják, hogy a jövő évben el fogják bukni a választásokat, ugyanis ezért kell most ezt megtenni, hogy öt évre konzerváljuk azt a pénzfolyosót, amit baráti alapítványoknak, baráti embereknek, baráti szervezeteknek kívánunk folyósítani öt évre. Úgy gondolom, hogy ez nem szól másról. Ez arról szól, nagyon jól tudják, hogy önöknek vége, túl sokat lopnak, túl sokat hazudtak, túl sok kárt okoztak, '18-ban mi fogjuk önöket követni, viszont így a Kárpát-medencei Gyermekért Alapítványnak vagy akár a Szent Ágota Alapítványnak a továbbiakban is lehet a pénzeket juttatni ugyanúgy, még a kormányváltás után négy évvel is.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Szél Bernadett frakcióvezető asszonynak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. SZÉL BERNADETT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Ha röviden kellene összefoglalnom ennek a törvényjavaslatnak a lényegét, akkor azt mondanám, hogy egeret szültek a hegyek. Én tényleg arra vártam, és nagyon szomorú vagyok, azt kell hogy mondjam, hogy önök hét éve kormányozták ezt az országot, a gyermekotthonokban történt gyermekbántalmazási és szexuális visszaélési ügyek miatt önök megígérték, hogy egy olyan csomagot fognak letenni az asztalra a gyermekvédelmi törvény módosításával, ami megvédi a gyerekeket. Hát, ez nem az a csomag. Az a helyzet, hogy ezzel még adósak. Úgyhogy én ezt most egy köztes állapotnak tudom felfogni, toldozgatásnak-foldozgatásnak, de a helyzet az, hogy ezzel a feladatot nem tudják kipipálni.

Módszertant dolgoztak ki. Ez valami fantasztikus! Hét év kormányzás után csináltak egy módszertant, és kirakták a honlapra. Ez valami olyan hatalmas kormányzati teljesítmény, ami előtt szerintem az egész országnak le kell borulni.

A gyermekjogi képviselő jogosult négyszemközt beszélni a bántalmazott gyermekkel. Hát igen, azt gondolom, hogy ez rendben van. Meg kell győződni a vezetőnek az érintett személy vezetői alkalmasságáról. Hét év után ez tényleg komoly eredmény.

Kriziskezelő szolgáltatást kell nyújtani. Én tényleg azt gondolom, hogy önök úgy csinálnak, mintha most vették volna át a kormánybotot. Ott van az LMP korábbi javaslata, mi mondtuk azt, hogy aki gyermeket bántalmaz, de aki felnőttet bántalmaz, az se mehessen gyerekek közelébe. Önök most beleírták, hogy aki gyermeket bántalmaz, az ne mehessen gyerekek közelébe. Jó. Itt is elhangzottak az aggályok, hogy egyáltalán akkor lesznek itt kivételek, tehát lesz alkalm arra, hogy kivételezzon az illetővel az, aki vezeti az intézményt. Ezt nem tudjuk elfogadni. De mi szigorítanánk. És akkor most álljon föl mindenki a Fideszben, aki itt van az az öt ember, és mondja azt, hogy én vagyok a liberális, mondják, mondják, jöhet Soros-bérenc, bármi, ami eszükbe jut, de én azt sem engedném a gyerekek közelébe, aki felnőttet bántalmaz. Ez a nagy helyzet van! Szóval, legyenek kedvesek, egy kicsit vonuljanak vissza az irodáikba, és gondolják át, hogy mit tettek le az asztalra, mert ez nagyjából arra jó, hogy önök itt kiálljanak, meg a lakájmédiájukban elmondják, hogy csináltak valamit. Én úgy hívom ezt a munkát, amit önök végeznek, hogy mintha dolgoznának.

(17.00)

Ez látszattervekenység. Ez kevés, kevés és kevés! - és megkésett. Ettől a gyerekeket nem fogjuk nagyobb biztonságban tudni ezekben az intézményekben.

Államtitkár Úr! Beszéljünk egy másik kérdéstről is: hogy áll az isztambuli egyezmény ratifikálása? Mert nagyon elhallgattak ezzel kapcsolatban, és azt gondolom, jogunk van tudni azt nekünk itt ellenzékben és mindenkinek, aki érintett ebben a kérdésben, hogy mit dolgozik a kormányzat ezzel kapcsolatban. Ugye, tudjuk, hogy közigazgatási egyeztetésen volt az ügy. Hol tartanak? Ha dolgoznak, akkor mutassák meg, hogy mi zajlik az irodában, amelyben közpénzből foglalkoztatott szakemberek ülnek.

Azt gondolom, évek teltek el azzal, és most már tényleg, a választások előtt vagyunk egy évvel, hét éven keresztül próbáltuk önöknek elmagyarázni, hogy ott vannak a szakellátást nyújtó intézmények, ott vannak a gyermekotthonok, ott vannak a javító-intézetek, ezeket az intézményeket rendszerszintűen át kell világítani. Gyermekjogi szempontból kell ezeket az intézményeket monitorozni. Sokszor a média önök elébe ment. Gyakorlatilag olyan helyzetben vagyunk itt most Magyarországon, hogy ha a média nem írta volna meg azokat a bántalmazásokat, amik zajlanak, önök tovább alibiznének. Bár ezt sem tudom egy nagy innovációnak tekinteni, amit letettek az asztalra, de legalább valami történik.

(Az elnöki széket Sneider Tamás, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Súlyos problémák vannak e falakon belül. Ott van például a bicskei gyermekotthon, a mai vitában már

többször előkerült. Csak azt szeretném önnek mondani, hogy az az intézményfenntartó, akinek elvileg folyamatosan monitoroznia kellene az adott intézményt, az újságból értesült a visszaélésekről. Ez milyen helyzet? Miért nem ezekről beszélnek? Ezen mit fognak javítani? Hogy fog ez az egész rendszer hatékonyabban működni? Azt gondolom, ki kell mondani a dolgokat úgy, ahogy vannak, nevükön kell nevezni a dolgokat, a gyermekvédelmi ellátórendszer Magyarországon a Fidesz hétéves kormányzása után jelenleg képtelen ellátni a funkcióját. És az a szörnyű hírem van önöknek, hogy ez a T/15378. számú javaslat, amiről tárgyalunk, alapvetően ezen nem fog változtatni.

Végtelenül elkeseredett vagyok, mert önök voltak azok, akik azt mondták, hogy családbarát kormányzás, folyamatosan megy a porhintés azzal kapcsolatban, hogy önöknek milyen fontosak a családok, meg a gyermekek, meg a nők, meg a többi, ehhez képest egy ilyen tesznek le az asztalra. Olyan emberekről beszélünk, olyan gyermekekről, akiket súlyosan elhanyagoltak, bántalmaztak, nemi erőszak áldozatai. Ezek a gyermekek gyakorlatilag, amikor bekerülnek az úgymond gyermekvédelmi rendszerbe, azt látjuk, hogy egyik kiszolgáltatott helyzetből a másik kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek. Rengetegszer nemhogy nem kapnak segítséget az őket ért traumák feldolgozásához, hanem gyakorlatilag éppen azok élnek vissza a kiszolgáltatott helyzetükkel, akiket azért tartanánk, hogy ezeken a gyermekeken segítsenek.

Mi mondtuk, éveken át mondtuk, itt korábbi LMP-s javaslatok kapcsán beszéltem erről rengeteg, hogy ott kezdődik a probléma, és ez a nulladik lépés, hogy az ilyen intézetekben dolgozóknak ugyan meg kell felelni a büntetlen előéletre vonatkozó feltételeknek, tiszta az erkölcsi bizonyítvány, de a helyzet az, hogy simán előfordulhat, hogy ilyen esetek egyszerűen nem derülnek ki, rejtve maradnak. Nem történik meg a büntetőjogi felelősségre vonás. Meg lehet úgy járni egy ilyen alkalmazottnak több gyermekvédelmi intézményt, hogy fény derülne arra, hogyan bánik a gyermekekkel. Sokszor nyílt titok, hogy mi zajlik ezekben az intézményekben, és nem tesz senki semmilyen lépést. És akkor eltelt hét év, számos botrány, és most letették a dolog felét az asztalra tulajdonképpen, és ott van benne még egy aggasztó feltételes mód is, hogy ha valaki úgy gondolja, akkor felmentést adhat egy ilyen érintettnek azzal kapcsolatban, hogy ott dolgozzon.

Tényleg nem tudok arra mit mondani, hogy miért most találják föl a gyermekbántalmazási esetek kivizsgálására vonatkozó módszertant. Szóval, tényleg felfoghatatlan az nekem, hogy hét év kormányzás után jut önöknek ez eszébe. Itt volt egy csomó ellenzéki párt, ezt nem szeretném magunknak vindikálni, folyamatosan mondtuk, hogy mi a megoldás, semmit nem csináltak. És egyébként nemcsak a késedelemmel van probléma - ez az egyik. A felemás megoldás, a feltételes módok a másik.

A harmadik pedig az, hogy a feltételeket is biztosítani kell. Az egy dolog, hogy a szabályozást megcsi-

nálják. De én azon gondolkodtam el, a feltételeket hogyan fogják ahhoz biztosítani, hogy a dolgok működjenek. Ezért mondtam azt, hogy ez toldozgatás-foldozgatás, mert van egy régi magyar mondás, hogy a semmiből nem lehet valamit csinálni. Ha önök nem tesznek pénzt ebbe a rendszerbe, akkor ez a rendszer nem fog működni. Most költségvetési időszak van, úgyhogy a pénzről amúgy is többet beszélünk, mint amennyit szoktunk, úgyhogy szeretném megint kimondani, hogy azokról az emberekről beszélünk, akik nagyjából a nemzetgazdaság legrosszabb béréért és fizetéséért dolgoznak. Ezzel kapcsolatban a Fidesz-KDNP-nek egy megjegyezhető mondanása nincs, nem volt, nem várható el. Létszámhiányos a terület.

Azt is látni kell, hogy olyan alapvető kérdések merültek föl, hogy egyáltalán mi a garancia arra, hogy ha már megcsinálták a módszertant, kirakták a honlapra, hogy ez el fog jutni az érintett szakemberekhez. Fog-e a jelzőrendszer képzést kapni például arra, hogy egyáltalán hogyan kell felismerni, azonosítani vagy éppen megelőzni a bántalmazást? Hogyan fognak együttműködni a jelzőrendszeri tagok? Mert ahány ilyen esetet látok, az is visszatérő minta, hogy az együttműködés nem tud megvalósulni. Ettől hogyan fog jobban megvalósulni? Több szakember fog jutni majd egy esetre? Több figyelmet fog kapni? Akkor meg is kérdezem, több pénz fog-e odakerülni, mert itt, ha valamire kell költeni, azt gondolom, ez az. Hatékonyabb vagy gyorsabb, szakszerűbb lesz a hatóságok fellépése? Ezek számomra nyitott kérdések.

Amikor megkérdeztem öntől azt, hogy az isztambuli egyezmény ügye hogy áll, akkor azt azért is kérdeztem meg, mert abban az egyezményben az egyik legfontosabb pont az, hogy biztosítani kell a szükséges pénzt arra, hogy a rendszerek működjének. Szerintem ez az egyik legfőbb oka, hogy nem hajlandóak ratifikálni, mert innentől elkezdve ez a bizonyos gumiszabály, hogy amennyire a költségvetés lehetővé teszi, meg ez a tipikus politikusi blabla, amit szoktak önök csinálni, nem használható. Mert feketén fehéren ott lesz, hogy mi mennyibe kerül, és azt biztosítani kell. Nincs mérlegelési lehetősége Varga Mihálynak, amikor huzigálja a költségvetés sorait. Azt a pénzt oda kell adni. Úgyhogy legyen kedves, feleljen erre a kérdésre!

Az is egy szomorú aktualitása annak, hogy a gyermekjogokról beszélünk ma itt a parlamentben, és ehhez a törvényhez, azt gondolom, ez maximálisan kapcsolódik, mert ez is mutatja, hogy mennyire nulla az a tevékenység, amit önök ezzel kapcsolatban az elmúlt években letettek az asztalra.

De van egy szervezet, egy civil szervezet. Ezeket önök mostanában nem annyira szeretik, mert Vlagyimir Putyin sem szereti. Megpróbálták ellehetetleníteni azt, hogy ez a civil szervezet bejusson egy olyan intézménybe, ahol fogyatékossgal élő embertársaink vannak. Ezt hónapokon át csinálták különböző, mondvacsinált okokra hivatkozva. A civil szervezet megkért engem, segítsék nekik, hogy be-

jussanak, és elvégezzék azt a független monitorozó eljárást, amire egyébként nekik szakképesítésük van. Ez egy, az Európai Bizottság által kontrollált program, és szakemberekről beszélünk, nem arról van szó, hogy valaki bejön az utcáról, és azt mondja, hogy itt most monitorozni fog. A helyzet az, hogy önök ezeket az embereket nem engedték be hónapokon keresztül. Én magam is küzdöttem azért, hogy ezeket az embereket beengedjék az intézménybe.

Történtek különböző érdekes fejlemények ezzel kapcsolatban. Amiért hozzám fordultak, az az, hogy nekem van mandátumom, és egyelőre, amíg ezt el nem veszik tőlünk, az úgy működik, hogy bármilyen állami intézménybe ezzel be tudunk menni. Képviselőtársaim, használjuk is ezt a lehetőségünket, mert van mit nézni ebben az országban. A helyzet az, hogy megpróbáltam bejutni a gödi Topházba. Kaptam is egy időpontot az akkori igazgatótól, Formanek Tamás úrtól. Nagyon érdekes dolgok történtek, mert utána nem sokkal később fölhívott a szociális és gyermekvédelmi főigazgatóság, a fenntartó, és közölték velem, hogy jó lenne, ha későbbre tenném a látogatásom időpontját, mert jönne velem a helyettes államtitkár úr is.

Nagyjából egy postaváltással kiderült, hogy Formanek Tamás urat elbocsátották az állásából, azonnali hatállyal fölmentették. Na, én nem halasztottam el a látogatást. Odamentem az intézményhez, az egész civil monitorozó csapattal együtt. Éppen akkor találtak egy új megbízott igazgatót. Ott álltunk a kapuk előtt, ott közölték, hogy mivel mandátumom van, én bemehetek, de a civilek nem jöhetnek be velem, ők maradjanak távol. Amit nekem megmutattak, bár úgy működne a világ! Volt pogácsa, kávé, spontán parti a lenti ebédlőszobában, gitározó férfi, a Micimackót játszotta a gyermekeknek. Szóval, egy olyan képet mutattak, hogy ha így működne Magyarországon, akkor azt mondanám, hogy nincs mit kritizálni azzal kapcsolatban, ami itt zajlik.

Akkor a civilek hozzátették a történet másik felét. És ezt tartom mélyen fölháborítóknak, hogy most már mindenki érti azt, hogy a kormány pontosan tudta, hogy rejtegetnivalója van. Hiszen ha nem tudták volna, hogy mi megy abban az intézményben, akkor nem próbálták volna mindenáron megakadályozni azt, hogy ezek a független szakemberek oda bejussanak. Ugyanis ők megmutatták, hogy gyakorlatilag kínzás zajlik abban az intézményben. Női harisnyával kikötözött, leszedált ápoltról beszélek. Olyan emberekről beszélek, akik a padlón feküdtek egy kikötött övvel, és fel volt súrolva a testükkel az egész padló, ott próbáltak szabadulni ebből az állapotból.

Magyarország, 2017 - a Fidesz és a KDNP kormányoz. Ezek után, hogy ezt megélhettük, hogy ez a botrány megtörtént, bejövök a gyermekvédelmi törvény vitájára, és nem a miniszter ül itt. De nem is nyilatkozik kint a sajtóban, hogy ő vállalja a felelősséget és azonnal lemond; és nagyon sajnálja, hogy így járt el, és hogy többet nem a civileket akarják

majd kicsinálni, hanem inkább elvégzik a munkájukat, mert a magyar emberek fizetnek elég adót, hogy jusson a fogyatékos embereket ápoló intézményeknek. Ott van a pénz, miért nem adják nekik oda? Miért nem arra költik a pénzt, amire való?

(17.10)

Úgyhogy én azt gondolom, hogy megint átléptek egy olyan határvet, ami az önök bukását kell hogy előrevetítse. Van egy ilyen mondás, hogy annyit érnek a kormányzatok, ahogyan bánnak a legrászorultabb embertársaikkal, most látjuk, hogy a Fidesz hogy bánik azokkal az emberekkel, akik a legrászorultabbak.

Szeretném kérdezni, és válaszoljon erre, legyen kedves, államtitkár úr, hogy az EMMI miért tesz úgy, mintha ott se lett volna. Most azt mondták, hogy indítanak egy vizsgálatot, átnézik a helyzetet, hogy ott pontosan mi történt, felmentették az igazgatónőt - ugye, nem ennyi a történet vége? Az egész rendszert át kell világítani. Igen, én konkrétan a Topházba próbáltam bejutni, nagy nehezen sikerült, a civilek nem tudtak bejutni, mert konspiratív módon gyakorlatilag megakadályozták azt, hogy bejussanak, és mi van a többi intézményben? *(Bangóné Borbély Ildikó: Ugyanez.)*

És egyáltalán hadd kérdezzem meg öntől, hogy mit csinál az, akinek a feladata lenne a monitorozás. Minimum évente meg kellene csinálnia, de folyamatosan belső ellenőrzéseket kellene folytatnia a magyar törvények szerint az SZGYF-nek. Ezeket nem adták oda, tehát ezeknek az ellenőrzéseknek a dokumentációja, hogy mit találtak ezekben az intézményekben, ez nem nyilvános. Én most egyébként kikerem közérdekű adatkérésben. Bár, ha önöket egy pillanatig is érdekelné, hogy ezt az ügyet megpróbálják tisztázni, akkor már ott lenne az EMMI honlapján az összes feltárva, a teljes dokumentáció.

De hogy ez után az eset után nem jön ide be Balog miniszter, és nem mondja azt, hogy itt helyben vállalom a felelősséget, és lemondok, mert az én miniszterségem alatt egy ilyen megtörténhetett, én azt gondolom, hogy teljes joggal utálják a magyar emberek a politikusokat. Én tényleg azt gondolom, hogy ez a következménynélküliség, amikor megpróbálják az emberek ennyivel megúszni, hogy felállítják a vezetőt és elküldik, én azt gondolom, hogy ez sok mindent elmond arról a morális állapotról, amelyben a Fidesz-KDNP és az összes politikus tartózkodik, mert egyetlen Fidesz-KDNP-s politikust sem láttam, aki kiállt volna és azt mondta volna, hogy ez borzasztó, és mondjon le a miniszter. Megtehetnék! Ha valami nem pártpolitikai kérdés, akkor az, hogy a fogyatékosággal élő emberekkel mi a helyzet.

Itt volt az ön elődje, éveken át beszélgettem vele arról, hogy kellene Magyarországon a különböző egyezményeknek megfelelnünk, ilyen kirívó példa nem volt, hogy fogták magukat és egy képviselőnek mutattak egy tökéletes világot, utána bementek a

civilek, és meglátták a kikötözött embereket. Ilyen feltárást most sikerült csinálni.

De a helyzet az, hogy semmi nem történt évek óta. Mióta működik így a rendszer, államtitkár úr? Mióta vannak Magyarországon ilyen állapotban ezek az emberek? És egyáltalán hogy vették a bátorságot, hogy megpróbálják egy képviselő elől eltakarni az igazat? Egyáltalán, hogy működik az önök minisztériuma, ha egy ilyen előfordulhat?

Nem intézhetik el ezt annyival, hogy rendkívüli eljárást indítanak, rendbe kell tenni az ellenőrzéseknek a rendszerét. És én azt gondolom, hogy önök most egy olyan pillanatban vannak, amikor be kell számolniuk arról, hogy ki az az EMMI-ből, aki feláll e miatt az eset miatt, és egyben, miközben feláll, mondja el, hogy azt a 21 milliárd forintot hová teszik, amit egyébként kitagolásra félretettek. Szeretnénk tudni, hogy a pénz hova megy.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Köszöntöm önöket újból.

Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megkérdezem először Szabó Szabolcs képviselő urat, kíván-e hozzászólni függetlenként. *(Szabó Szabolcs nemet int.)* Jelzi, hogy nem.

Így most kétperces hozzászólásokra van lehetőség. Elsőként megadom a szót Selmeczi Gabriella képviselő asszonynak.

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt ellenzéki képviselőtársaimnak szeretném még egyszer egy kicsit részletesebben akkor elmondani, hogy az egyik módosító javaslat, amit most kidolgoztam, kidolgoztunk képviselőtársaimmal, az arról szól, hogy ha kiskorú sérelmére elkövetnek szexuális tárgyú bűncselekményt, vagyis a gyermek sérelmére elkövetett nemi élet szabadsága vagy nemi erkölcs elleni bűncselekmény tárgyában a bíró elítéli az elkövetőt, akkor mellékbüntetésként ne legyen mérlegelési jogköre, hanem kötelező legyen eltiltani a foglalkozástól - pont. Nincs meghatározva, hogy mennyi időre, hanem el kell tiltani. A büntetőeljárás törvény pedig - amit most nem módosítunk, azt a részét - egyébként lehetőséget ad arra, hogy tízévenként felülvizsgálati kérelemmel éljen az elítélt, tehát akit elítéltek ebben a bűncselekményben. Szerintem ez az önök aggodalmaira is választ ad, és ezen a ponton egyet tudunk érteni a mostani törvénymódosító csomag módosításában.

Ha még van egy kis időm, akkor arról egy pár szót még hadd szóljak, hogy mi itt törvényalkotók nemigen szólhatnak bele abba, hogy a bíróságon jogerősen milyen ítéletet hoz a bíró *(Bangóné Borbély Ildikó: Dehogynem!)*, és ilyen vádat megfogalmazni az itt ülő államtitkár úrral szemben szerintem nem korrekt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Most Gúr Nándor jegyző úrnak adom meg a szót két percben.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Én csak azt szeretném folytatni, amit már a képviselő hölgyek érintettek, a bentlakásos otthonokban mi zajlik, mi történik. Államtitkár úr, nem első a példa, amikor már így szembetalálkozunk ilyen típusú kérdések kapcsán, a múltkor is az államtitkárt küldte a miniszter, és elszaladt a felelősség elől, most is ezt teszi.

Akkor, amikor gyermekbántalmazás zajlik, akkor, amikor éheztetés zajlik adott intézmények keretei között a legkiszolgáltatottabb gyermekeket érintően, a fogyatékos gyermekeket érintően, ahol a nemzetközi civil szervezetek megállapításai, tanulmányai szerint a kikötözéstől elkezdve az éheztetésen a kínozásig sok minden zajlik ott, államtitkár úr, nem törvényjavaslatot kell benyújtani, nem, ott nem magyarázni kell a bizonyítványt, nem, ott el kell mondani, ott el kell vitorlázni, nem kell megvárni, hogy mint a szél a szemetet, úgy söpörje el önöket majd mindaz, ami következik.

Európai uniós források sokaságát tették az ismereteim szerint ebbe az intézménybe, ezzel nincs baj, azzal van baj, hogy ezek a források nem úgy hasznosulnak, ahogy hasznosulniuk kellene, nem úgy hasznosulnak és nem azok javára, akik ebben az intézményben szükségszerűen ott vannak. Vagy ha nem az intézmény keretei között vagy nem épp a fenntartók részéről, a működtetők részéről történik mindez, hanem - amint állítják egyesek - egymás bántalmazása zajlik, akkor miért nem teremtik meg annak a lehetőségét, hogy akár olyanfajta ellátásban részesülhessenek egyesek, akiket ki kell menteni ezekből a helyzetekből, hogy ennek a feltételrendszerre adott legyen?

Úgy látom, nem érdeklí önöket ez a történet, nem érdeklí, mert sem a szakember, sem pedig a feltételrendszer biztosítása érdekében nem gondoskodnak arról, hogy megfelelő feltételek legyenek. Ez nemhogy szegyenletes, ez gyalázatos, ami megtörténhet. Úgyhogy, államtitkár úr, jó szívvel venném, ha ön most itt beadná a lemondását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Most a következő kétperces felszólalásra Vágó Sebestyén képviselő úrnak adom meg a szót.

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Először Selmeczi Gabriellának szeretném mondani, hogy én értettem, hogy önök a Fidesz padosoraiból beadtak módosító indítványt ezzel kapcsolatban, csak ez a vita most nem a különböző képviselők módosító indítványairól szól, hanem az eredeti javaslatról. Mint elmondtam, én is beadtam egy ilyen módosító indítványt, remélem, ha már a kormánypárt is beadott, akkor valamelyik elfogadásra kerül, és ez a szegyenletes passzus kikerül.

Még egy dolgot szeretnék mondani, amit többen említettek a gyermekvédelmi jelzőrendszerrel kapcsolatban. Én azt gondolom - egyetértve egyébként Szél Bernadett képviselő asszonnyal -, hogy ez a módosítás nem fogja megoldani a helyzetet, mert bár nem az ő

területükkel foglalkozó törvényről van szó, a gyermekvédelmi törvényről van szó, de azért aki az oktatási intézményben dolgozik, azért gondolom, tanárként nagyjából ismeri a rá vonatkozó jogszabályokat, még ha az nem is az ő szakterületükkel foglalkozó jogszabályban szerepel, szerintem eddig is tudta azt, hogy neki jelzési kötelezettsége van. Lehet, hogy jobban fogja tudni, hogy jelzési kötelezettsége van most, hogy benne lesz a közoktatási törvényben is, de az még nem jelenti azt, hogy végre is fogja hajtani.

Még egyszer elmondom: amíg a megfelelő szankciórendszer nincs kialakítva azzal kapcsolatban, hogy mit érdemel az a bűnös, nem, akinek a záloga a kezében van, hanem aki a jelzést elmulasztja, addig nem várhatunk eredményeket. Még egyszer azt mondom, hogy ez a jelenlegi helyzet, hogy ha a gyámhivatal észlel ilyet, hogy valaki a jelzéssel nem élt, feljelentést tehet, nem nyújt megfelelő szankciót és nem nyújt megfelelő védelmet akár a gyermekek számára is. Még egyszer elmondom, talán külön, önálló Btk.-tétel kellene arról, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként valaki a jelzést elmulasztja, és akkor innentől fogja akár automatikusan, akár egy állampolgár bejelentésére is megindulhat az eljárás.

És igenis legyen szankciója annak, aki nem jelez, pedagógusként látta az esetet és nem jelzett, mert én azt gondolom, hogy az a pedagógus, aki ilyenkor nem jelzett, ilyenkor nem a jelzést elmulasztó, hanem társtettes a kiskorú veszélyeztetésében. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Most normál időkeretben megadom a szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak.

(17.20)

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Néhány dolgot a vezérszónokimban nem sikerült elmondanom.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény módosításáról beszélt az államtitkár úr, és itt kiemelte, hogy a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, vezetői megbízással rendelkező személyek képzésének rendszere átalakításra kerül 2018. január 1-jével, az új képzési rendszerben a vezetői megbízás feltétele az alap vezetőképzésen vagy mester vezetőképzésen, majd meghatározott időközönként megújító képzéseken való részvétel lesz. Az új rendszer kialakításával egyidejűleg a szociális alap- és szakvizsgarendszer megszüntetésre kerül. Ez így talán még teljesen rendben is lehetne, de utána van még egy mondat: a képző intézményt a miniszter jelöli ki. Ki lesz a képző intézmény? Szeretném megkérdezni, hogy Mészáros Lőrinc vett-e a héten valamilyen képző intézményt, hogy ő folytassa le a képzéseket, mert úgy látjuk, hogy az elmúlt hetekben kezd kitágulni ennek a rendkívüli embernek a képessége. Ne haragudjanak, kell ilyeneket is felten-

ni, mert látjuk, hogy már a Mátrai Erőművet is próbálja megszerezni ez az ember.

Jobbikos képviselőtársam szólt az Erzsébet-program módosításáról is; az is gyalázat, amit ezzel művelnek, és akkor itt is felhozhatjuk a Mészáros Lőrincet. Mi van még, amit nem szereztek meg? Mi az, amit a szociálisan rászorulóknak köpenyegé alá bújtatva még oda akarnak valakinek adni, államtitkár úr? Jól mondta jobbikos képviselőtársam: be akarják biztosítani maguknak ezeket a szervezeteket, mert '18-at meg fogják bukni? Államtitkár úr, önök mutatták azt meg, hogy törvényeket másik törvénnyel meg lehet semmisíteni. Nem fogják tudni bebiztosítani magukat, nem lehet, mert azt, amit műveltek ebben a hét évben, nem lehet tovább eltérni ennek a magyar népnek.

Tényleg állandóan elmondják, igaza van, Szél Bernadett mondta, örülök, hogy az államtitkár úr idejött, de évek óta nem látjuk Balog Zoltánt miniszterként, évek óta! Ma láttam, hogy bejelentette, az egész gyermekvédelmi törvénnyel meg az egész módosítással kapcsolatban egy tételt emelt ki, egyetlenegy tételt ma: azt, hogy a külföldön élő magyaroknak, akik gyermeket szülnek, a 68 ezer forintos támogatást oda fogják adni. Az egész törvényből ennyit kell kiemelni, államtitkár úr? És akkor miért nem tette mellé, hogy megint szavazatokat akarunk vásárolni? Amúgy mondhatnám, hogy nem ezen fog múlni a költségvetés tétele, hogy most adunk plusz 68 ezer forintot vagy sem.

Örülök, hogy itt van az egészségügyi államtitkár úr, mert nem csak a szociális ellátórendszerben vannak ezek a visszaélések. Itt el kell mondanom, hogy a karcagi kórházban egy éve nem tudjuk meg azt, hogy hova tűnt a püspökladányi lakosunk, aki le volt szedálva, és a tél kellős közepén, a tél kellős közepén 45 kilósan eltűnt a kórházból. Egy éve nem sikerül kideríteni, hogy mi történt. Ombudsmani vizsgálatot kértem, ennyit tudtam az ügy érdekében tenni! És akkor fel kell tenni a kérdést: miért stadionokat építünk? Miért? Miért a focira szánjuk, azt sem tudjuk már, hány száz milliárd forintnál járunk az elmúlt hét évben? Már senki nem tudja, mert a taopénzakkal együtt már lehet, hogy nem százakról beszélünk, hanem ezermilliárd forintokról? Akkor miért nem a szociális ellátórendszert erősítjük meg? Miért nem az egészségügyet erősítjük meg, az oktatást erősítjük meg? És akkor majd látjuk a jövő évi költségvetésben is, hogy persze egy icipicit majd adunk ide meg adunk oda, mert jönnek a választások, és valahogy ezt az elmúlt hét évet feledtetni kellene a lakossággal, de az alapproblémát megint nem szüntetjük meg, nem akarunk ezzel foglalkozni.

Jól mondta a képviselőtársam is, gyermekekről beszélünk, gyermekekről. Miért nem lehet már az isztambuli egyezményt ratifikálni? Miért nem lehet végre pontot tenni az ügy végére, és elkezdni a munkát, ha gyermekvédelemről beszélünk? Csak olyan eseteket hoztam fel, és megint csak a bicskei gyermekotthont. Lehet azt mondani, hogy majd ezzel

a bíróságokat nem tudjuk befolyásolni, Selmeczi képviselőtársam, de nem ezt láttuk az utóbbi években, képviselő asszony. Ha akarják, mindent tudnak, ha akarják, még a bíróságokat is tudják befolyásolni, Polt Péter gondoskodik róla. De képviselőtársaim, sokszor ezek az ügyek bírósági szakaszba se jutnak. Pont a bicskei ügy mutatta meg, bírósági szakaszba se jutott!

Még egyszer kihangsúlyozom: ezt az embert a miniszter kitüntette, a mai napig nem jött ide és kért bocsánatot. *(Kucsák László: De ez még az előző felszólalás volt!)* És? Képviselő úr, nyomjon gombot, és akkor mondja el a véleményét! *(Dr. Szél Bernadett: Ennél kicsit komolyabb a téma!)* Nem lehet elégszer elmondani, nem kért bocsánatot, rendben volt, hogy egy ilyen némbert, egy ilyen embert augusztus 20-án, egy állami ünnepen ki lehetett tüntetni. Akkor mit várunk el másoktól, ha a kormány ezt az üzenetet közvetíti?

És azzal, ahogy önök viselkednek nagyon sok esetben velünk, képviselő úr, milyen üzenetet mondanak? Láttá, hogy mi van az egyik szakgimnáziumi érettségi tételben? A képviselő úr elolvasta, oktatóval foglalkozik, hogy mi a család, ki a vezetője a családnak? A férj, a férfi, és majd csak utána lehet egy nő a vezetője, ha netalántán elváltak, és csak ott marad egymaga a gyereket nevelni. Szóval, olyan üzeneteket küldenek, hogy..., hogy... És akkor beszélünk gyermekvédelemről! Nincs a kormánynak gyermekvédelme, nincs családvédelme, nincs nőpolitikája, de az már régen nincsen, és semmi nincsen, államtitkár úr. Jól mondta a képviselőtársam, hét éve csak úgy tesznek, mintha dolgoznának. Végre el kellene kezdeni a munkát, képviselő úr, államtitkár úr, de szerintem ezt a kis időszakot kibírjuk valahogy, ha már ezt a hét évet kibírtuk, és remélem, majd a következő kormány dolgozni is fog az emberek érdekében. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az MSZP és az LMP padsoraiban.)*

ELNÖK: Most kétperces felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Gúr Nándor képviselő úrnak.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nem kértem volna szót, ha Kucsák képviselőtársamat nem igazgatta volna fel az, hogy a képviselő asszony újólga a gyermekvédelem és a gyermekbántalmazás ügyeivel foglalkozik. Tudja, ezek azok az ügyek, amelyek tekintetében önök a Parlament falai közé hoznak különféle törvénytervezeteket, miközben az önök által fenntartott intézmények keretei között pedig óriási problémák zajlanak. E tekintetben, államtitkár úr, ha még itt van, ha még nem mondott le, akkor jó lenne, ha beszámolna, mondjuk, arról is, hogy mit tesznek preventív módon, merthogy az elmúlt esztendőben történt események kapcsán is a prevenció sehol nem volt, ezt ön is tudja, sőt, még majdnem azt is mondhatom, hogy be is ismerte akkor, amikor szembesült a történetekkel.

Nem csak utána kell kullogni az eseményeknek. Ha már működtetnek, fenntartanak intézményeket, akkor gondoskodni is kell arról, hogy ott olyan szakmai munka zajlódjék és olyan tevékenység folytatódjék, ami az ottani, mindegy, hogy fogyatékos vagy éppen nem fogyatékos gyermekek érdekeit szolgálja. Azt kell hogy mondjam, óriási problémák vannak ezen intézmény falai között, látjuk most is a gödi példát, de nem fogom megismételni a történetet.

Államtitkár úr, nem gondolja, hogy intézményfenntartóként, minisztériumi felügyeleti szervként el kellene látni az alapvető feladatokat? Még egyszer mondom: hogy a prevenciót érvényesíteni kellene, a vezetői kiválasztást olyaténképpen kellene megtenni, hogy az szolgálja azoknak az érdekét, akik az intézmény falai között ellátást kapnak? És hogy arról is gondoskodni kellene, hogy a megfelelő személyzet, a megfelelő szakemberi garnitúra megfelelő fizetések mellett láthassa el a feladatát, hogy mindezeket a torzókat el tudjuk kerülni? Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP padsoraiban.)*

ELNÖK: Most Selmeczi Gabriella képviselő asszonynak adom meg a szót, két percben.

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Először is szeretnék reagálni Gúr Nándor képviselőtársam felszólalására. Az az állítás, amit ő az első mondatában megfogalmazott, nagyon erősen elrugaszkodik a valóságtól.

A kétperces felszólalásom második része pedig arról szólna, hogy higgyék el, tisztelt ellenzéki képviselőtársaink, hogy nagyon hasznos lenne itt igazi, logikus szakmapolitikai vitát folytatni, de úgy nagyon nehéz, ha egy felszólalásban önmaguknak is ellentmondanak.

(17.30)

Hadd mondjak egy példát! Egy felszólalás egyik részében kritizálják azt, hogy minek ez a módszertan, teljesen felesleges, érthetetlen, majd ugyanezen felszólalás másik részében pedig felteszik azt a kérdést, hogy de a gyermekvédelmi jelzőrendszer különböző tagjai a hivatalokban hogyan fognak egymás között kommunikálni. A válasz az, hogy egy nagyon jó és támogatandó dolog az, hogyha a módszertan nemcsak most, hanem a jövőben is folyamatosan erősödik, egyértelműsödik, mert majd ez a szakmai protokoll, az úgynevezett módszertan lesz arra egy segédeszköz, hogy kinek mi a dolga egyértelműen, és hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai egymás között hogyan fognak tudni majd eljáráni.

Egyébként pedagógus végzettségű képviselőtársammal pont erről beszélgettünk, hogy nehéz úgy egy jó és hasznos vitát lefolytatni, hogyha nincs az önök hozzászólása valahogy logikus keretekbe foglalva. A matematikában vagy a logikában van is egy olyan tétel, hogy A állítás igaz, B állítás igaz, a kettő között összefüggés nincs. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Szél Bernadett képviselő asszonynak adom meg a szót két percben.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Bár van némi végzettségem a számokkal kapcsolatban, de én most a matematikából visszaevéznek a gyermekvédelemhez. Államtitkár úr, én őszintén remélem, hogy nem csak a vita végén fog megszólalni (*Czibere Károly közbeszól.*), tehát szerintem, ha már Balog miniszter fogta a nyúlcipőt, és nem jelent meg az Országgyűlés előtt, és nem tisztázza magát például a gödi esettel kapcsolatban, én őszintén remélem, hogy az államtitkár úr a vitába is bekapcsolódik. Folyamatosan jönnek önhöz a kérdések, én azt szeretném kérni, hogy ön válaszoljon ezekre (*Czibere Károly: Fogok.*), az EMMI ugyanis nem tehet úgy, mintha ott sem lett volna. Bentlakásos intézmények az EMMI felügyelete alá tartoznak.

Én leveleztem önökkel még a bicskei gyermekotthonnal kapcsolatban, a következőket írták: „A fenntartói ellenőrzésen túl garanciális jelentőségű rendelkezése a gyermekvédelmi törvénynek, hogy a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások működési engedélyhez kötött tevékenységek. A gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézmények ellenőrzésére évente kerül sor, amelynek során azt vizsgálják, hogy az intézmény a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően, a gyermeki jogokat biztosítva működik-e.

A működést engedélyező szerv a rendes ellenőrzésen kívül, ha tudomására jut, hogy a személyi, tárgyi feltételek vagy a működés a gyermek fejlődését, életét, testi épségét, egészségét veszélyezteti, vagy más jogát sérti, helyszíni ellenőrzést köteles tartani.” Mikor tartottak Gödön helyszíni ellenőrzést?

ELNÖK: Köszönjük. Most normál időkeretben Bangóné Borbély Ildikónak adom meg a szót.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Csak azért nyomtam normált, mert két percre már nincs lehetőség. Selmeczi képviselőtársamnak mondanám, hogy tudom, már ezt többször megkaptuk egy-egy ilyen érdekes vitában, hogy mi nem értünk semmihez, meg nem szakmai felszólalásaink vannak. Nagyon jól tudjuk az elmúlt hét évből, hogy önök mindenhez értenek, főleg a családügyekhez a nőügyekkel, amivel a miniszterelnöke amúgy nem is szokott foglalkozni, és legfőképpen az ország kirablásával, azzal tökéletes módon tudtak foglalkozni az elmúlt hét évben. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük. Tisztelt Képviselőtársaim! Nem látok további felszólalási szándékot, úgyhogy az általános vitát lezárom.

És most megadom a szót Czibere Károly úrnak, gondolom, kíván reagálni az elhangzottakra. (*Czibere Károly: Kíván.*) Öné a szó, államtitkár úr.

CZIBERE KÁROLY, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Asszonyok, Urak! Szeretném megköszönni először is a visszajelzéseket. Én azt gondolom, hogy majdnem minden jelzésből, hozzászólásból ugyanaz az indulat és ugyanaz a szenvedély világlik ki, az, hogy ezen esetek - most elsősorban a gyermekvédelmi esetben a bántalmazás eseteket, visszaéléseket, abúzusokat mondom, említem - kapcsán zéró tolerancia van, és minden eszközt meg kell ragadni, hogy ezeket felderítsük és a látenciát visszaszorítsuk. Én szeretném megköszönni, hogy mindenki, szinte mindenki ebben az irányban tett javaslatot, észrevételt, módosítást, hogy ezt hogyan lehetne erősíteni.

Egy általános megközelítést részben Göd esetében, részben a gyermekvédelmi intézmények, Bicske és az ezekhez kapcsolódó esetekre hadd mondjak! Egyrészt azt gondolom, hogy úgy lehet igazán, Gúr Nándor képviselő úrnak is válaszolva a prevenció kapcsán feltett kérdésére, úgy lehet igazán eredményes prevenciót végezni, hogyha az intézménytől, a fenntartótól és az intézményvezetőtől független jogérvényesítési és jogvédelmi rendszereket építünk ki. Tehát a legfontosabb eszköze a prevenciónak és a gyermekek jogai érvényesítésének - de ez igaz a fogyatékosjogokra is, a fogyatékos emberek jogaira is -, hiszen intézményi környezetben fokozottan ki vannak téve ilyen típusú visszaéléseknek, tehát a kormánynak és a jogszabályalkotónak mindig azon kell dolgoznia, hogy a kliens köré hogy lehet többelemű, többszereplős ilyen típusú jogérvényesítési garanciát építeni. Én azt gondolom, hogy ez a legfontosabb.

Fontos az is, hogy a vezetőket felkészítsük, fontos az is, hogy a szakemberek megfelelő létszámban legyenek, felkészültek legyenek. Hogy mit teszünk ennek érdekében? Most indul el az a 12 milliárdos továbbképzési program - a múlt hónaptól kezdődött -, amely ingyenessé teszi az ágazatban, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban dolgozók számára a továbbképzést, ilyen lesz az új vezetőképzési rendszer is. Azt gondolom, hogy nyilvánvalóan ilyen a béremelés is, '16-ban, '17-ben és '18-ban jelentős mértékben emelkedik az átlagbér az ágazatban, ezek hozzájárulnak ahhoz, hogy felkészült, kellő számban felkészült munkatársaink legyenek. De a prevenció eszköze az az életkezdési program, amely például a gyermekvédelemből kikerülő ifjak, fiatal felnőtteknek az életkezdési esélyeit fogja javítani. Tehát azt gondolom, hogy számos ilyen elem van.

De hadd térjek vissza a jogérvényesítésre! A kormány koncepciója az, hogy fontos a fenntartói ellenőrzés, fontos a szolgáltatásoknak a saját körben való belső ellenőrzése, ezt a jogszabály, ahogy a képviselő asszony is idézte, előírja, és ez meg is történik, tehát ezeket én be is kértem most például a Topház esetében az SZGYF-től, de fontos az is, hogy megnézzük azt, hogy az intézménytől és az intézményvezetőtől független személyek mit mondanak. Négy ilyen

személy van, aki ma Magyarországon ezt érvényesíti. Az egyik maga a hatóság, a hatóságnak, ahogy ön említette is, rendszeresen ellenőriznie kell ezeket az intézményeket, ilyen a gyám, például a gyermekvédelmi gyám, ilyen a gyermekjogi és ellátottjogi képviselő -, akiknek a számát most fogjuk tovább emelni -, és ilyen az ombudsman, tehát elméletileg független szereplők a kliens körül, a kiszolgáltatót, szolgáltatást igénybe vevő körül ők vannak. Nem véletlen, hogy egyrészt a kormány az elmúlt években az ő szerepüket igyekezett megerősíteni, és nem véletlen, hogy a látencia csökkenése az elmúlt években leginkább nekik köszönhető. Ha figyelembe vesszük azt, hogy az elmúlt időszakban a gyermekvédelmi esetek kapcsán kik tették a legtöbb bejelentést, azt látjuk, hogy a gyermekvédelmi gyámok.

Tisztelt Ház! Ez a kormány vette el, vette át az intézményvezetőtől és a nevelőszülőktől a gyámságot a gyermekvédelmi gyámhoz, ez az a kormány. Ez az a kormány, amely minden egyes esetben soron kívüli vizsgálatot indított, én magam is az ilyen és hasonló esetekben, bekérve a valamennyi itt most felsorolt szereplő által készített jegyzőkönyvet, vizsgálati elemzést, és utána szakmai irányítói hatáskörben vizsgálatot rendeltünk el, két-három héten belül szállítva, elkészítve a végeredményt és tájékoztatva a közvéleményt.

Az is igaz, és én egyetértek, hogy a médiának fontos szerepe van, és nagyon sokszor, a legtöbb esetben a segítségünkre volt, de azért emlékezzünk az Alföldi utcára, ahol a média pontosan nem tudta érdemben és a valóságnak megfelelően feltárni a helyzetet. Ez ügyben a médiahatóság elnökéhez is fordultam, hogy a médiaszabályozásban, a médiaetikában próbáljunk meg olyan szabályozási helyzetet előidézni, ahol a szakmai munkára és a gyermekek életminőségére is kedvezőtlen hatással, mondjuk, egy ilyen eset, mint ami történt az Alföldi utcában, ahol kiderült, hogy semmilyen alapja nem volt, semmilyen rágalmazás... - egész pontosan rágalmazás történt.

A másik fontos dolog, amit szeretnék itt elmondani, a civil kontroll. A kormány a gyermekvédelemben és a fogyatékosügyben is nemcsak hogy - hogy mondjam - elviseli a civil kontrollt, hanem igényli a civil kontrollt.

(17.40)

Hadd mondjam el, hogy az Országos Fogyatékosügyi Tanács például tárgyalta és tárgyalja ezeket az eseteket. Tárgyalta a kiváltási stratégiát. Hadd mondjam el, hogy hét szakmai kollégium - alapvetően civilekből - szolgáltatási területként működik, amelyek javaslattevő és elemző testületei az ágazatnak. A kiváltási folyamatra külön civilekből álló kontrolláló testület alakult, az IFFOT, az Intézményi Férőhelykiváltást Felügyelő Testület. Tehát az, hogy a civileket ki akarjuk zárni, a civil szakembereket ebből a világból, egyszerűen nem

igaz. Mind a fogyatékosügyben, mind a gyermekvédelemben és a gyermekjóléti reformban a reformnak és a kiváltási stratégiának is az alapvető körvonalait a civil szakemberekkel, a gyakorlatból jövő tapasztalt szakemberekkel való folyamatos és élő, intenzív párbeszéd alapozta meg. A '16-os gyermekjóléti stratégiát is. A kiváltási stratégia, '11-es stratégia most januárban napvilágot látott módosítását is. Mert ezek a szakértők javasolták, hogy csökkentsük le a kiváltási stratégia hosszát, zárjuk be az intézményeket. Ez a gödi is be fog zárni. Mert ez is érintett a kiváltási stratégiában.

Ez a kormány döntötte el, hogy nem lakóotthonok meg kis intézmények felé megy, hanem támogatott lakhatásba ki fog vinni ennek a stratégiának a végére 20 ezer embert. Ebből 2023 végéig 10 ezret. Ez a kormány döntötte el, hogy a kiváltási stratégia nyomán a környezetükbe, a helyi közösségbe visszagyazza ezeket az embereket, akik évtizedekig nagy intézményekben kényszerültek élni a település határában. Ez a kormány döntötte el, hogy autonóm, önálló és teljes életet fog ezeknek az embereknek biztosítani. Ez a kormány rendelt hozzá először 6, most meg 77 milliárdot.

Kérdezte képviselő asszony, hogy hol a 21, az 22 milliárd, az a második köre a kitagolásnak. Az első körben 660 ember 6 milliárd forintból 6 intézményből költözött ki. Most indul a második a kör, a pályázata április elején zárult le, 39 intézményben 2500 ember fog kiköltözni a következő két évben 2018. december 31-éig. Tehát azt gondolom, hogy ezt a kormányt vádolni bármilyen halogatással vagy bármilyen eltitkolással vagy bármilyen takargatással... Tessék mondani a korábbi időszakból olyan eseteket, amikor így voltak feltérképezve pontról pontra, az összes dokumentum bekérve, és az összes tény az asztalra téve, és utána a közvélemény elé tárva, és utána a jogszabály-módosítási konzekvenciái idetárva önök elé, akár gyermekjóléti területet - Gyöngyös -, akár gyermekvédelmi - Bicske -, akár fogyatékos embereket érintett. Azt gondolom, hogy ezt a kormányt aztán végképp nem lehet azzal vádolni, hogy bármilyen súlyú esetben nem megy a végéig az ügynek és nem viszi tanulságig el. Ezért jött létre másfél évvel ezelőtt a kiemelt gyermekvédelmi ügyek munkacsoportja. Ott van a legfőbb bíróság, ott van a legfőbb rendőr, ott van a legfőbb ügyész. Minden egyes ügynek az összes következményét végig szeretnénk tárgyalni. Ez a csomag is azokból a tavaly november 18-ai ülésnapon megfogalmazott javaslatokból készült el. Tehát azt gondolom, hogy minden olyan kérdésben, amely a gyermekek jogait kell hogy érvényesítse, mi partnerek leszünk.

Hadd térjek át a másik kérdésre, ezt mindenki érintette. Munkapéldányként úgy hívjuk, hogy a feketelistai ügyek. Azt gondolom, ebben egyetértünk, hogy ha valaki gyermeket bántalmazott vagy visszaélést követett el, egyszer s mindenkorra a közszolgáltatásokból száműzni kell. Azt gondolom, hogy nincs közöttünk vita. A kérdés az, hogy ezt hogyan érjük el. Ez

a javaslat többfajta módot is tartalmaz erre vonatkozóan. Ilyen például, amit többen említettek, az, hogy vissza kell kérdezni, tájékozódni kell. Többen kérdezték a nevelőszülőt. A nevelőszülőknél sajnos nagyon sokszor van olyan helyzet, hogy egyik fenntartónál alkalmatlannak bizonyul, átmege a másik fenntartóhoz. Semmit nem tud róla az új fenntartó. Ezt szolgálja ez a javaslat, hogy ne lehessen ilyen. Igenis, ha valaki nem úgy bánt a gyermekkel, akkor ne lehessen nevelőszülő se második, se harmadik, se negyedik helyen. Azt gondoljuk, hogy ez ezt szolgálja.

A legkényesebb része nyilvánvalóan a bírói hatáskör és a bírói mérlegelési hatáskör kérdése. Én azt ígérem, és köszönöm szépen képviselő asszonynak és képviselő úrnak is, a kormány nevében azt tudom ígérni, hogy meg fogjuk vizsgálni. Bennünket ugyan-ez a cél vezet, hogy lehetőség szerint minden olyan eshetőséget egy életre kizárjunk, hogy a gyermekeink, hadd mondjam így, közelébe engedjünk olyanokat, olyan bestiális bűnözőket, bűncselekményt elkövetőket, akik a gyermekeinket megronthatják, illetve kockázatot jelentenek az ő testi, lelki, szellemi vagy erkölcsi fejlődésük számára. Minden ilyen javaslatot érdemben fogunk vizsgálni, és természetesen az Igazságügyi Minisztérium szakembereivel át fogunk tanulmányozni és mérlegre fogunk tenni.

Voltak további kérdések is, ezeken hadd menjek sorba. Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony említette a képző intézményt most a legutolsó kétpercesében. A mostani tervek szerint az elképzelés úgy hangzik, miután a közszolgáltatások vezetőinek, menedzsereinek képzésében az egyik legnagyobb tapasztalattal rendelkező intézmény a SOTE egészségügyi menedzserképző intézménye, ezért most az az elképzelésünk, és ott nagyon sok az átfedő tudás a szociális területtel, a mai elképzelés az, ez még alakulhat, de ma ez a terve az ágazatnak, hogy oda telepítenénk. Tehát ők azok, akiket kinéztünk, és biztató tárgyalások vannak; amíg nincs aláírva, addig nyilván nem tudom ezt véglegesen mondani.

A következő, hogy másodfokon enyhítették a döntést az agárdi ügyben. Jogállamban a bíróságnak ez lehetősége, minden körülményt mérlegel. Azt gondolom, hogy itt a jogalkotásban mód van, lehetőség van arra, hogy végigelemezzük ezeket az eseteket. Hadd kínáljam föl ismét, hiszen a különleges gyermekvédelmi ügyek munkacsoportja ezt is fogja tárgyalni, a bírósági döntést is, és ott a tapasztalatokat vonjuk le.

A következő kérdés, ahogy Szél Bernadett képviselő asszony mondta, hogy most kell kiadni a protokollt? Nem. Ez egy darab protokoll, de a gyermekjóléti ügyben tavaly kiadtunk öt protokollt, azt megelőzően az egészségügyi intézményekben dolgozó kollégák számára kiadtuk a bántalmazás felismerésére vonatkozó protokollt. A protokoll alapvetően a munkatársak számára egy szakmafejlesztési eszköz, hogy tudják alkalmazni a jogszabályokat. Ne csak jogszabály legyen, hanem azt tegyük alkalmazhatóvá a számukra, készítsük fel őket annak a jogszabálynak

az alkalmazására. Csak így fognak tudni ezzel a lehetőséggel élni.

Volt egy kérdés arra vonatkozóan, hogy megerősítjük-e a rendszert a munkatársak szintjén. Igen, a hatóságoknál, a kormányhivatalokban, a gyámhatóságoknál dolgozó szakemberek számát növelni fogjuk 2018-tól, illetve növelni fogjuk a gyermekjogi képviselők számát is. Mind a kettő elem a gyermekvédelmi érdekjogi garanciagyűrtnek a tagjairól szól. Tehát erősíteni szeretnénk számban is, fizetésben is, de számban is ezt a garanciát.

A következő kérdés volt, hogy a családok átmeneti otthonainál a november 15. nem túl rövid-e. Ők sokkal hamarabb, talán egy éve tudnak erről, hogy nekik erre föl kell készülni. Hiszen volt egy olyan elképzelés, hogy már tavaly bekerül a törvénybe, csak a felkészülési idő rövidsége miatt nem tettük be. Tehát ők nem összesen öt hónapot, hanem tizenhét hónapot tudtak és tudnak erre felkészülni.

A következő kérdés: a vörös kód kapcsán képviselő asszony kérdezte a 34 milliárdos RSZTOP-t - mi élelmiszer-csomag-programnak nevezzük -, hogy hol tart. Pontosan a hajléktalanügyben tart a legelőrébb. Mondom tovább, hiszen december 21-én a megfelelő része a programnak, ez egy 4 milliárdos alprogramja, ami a hajléktalanok számára négy éven keresztül biztosítja azt, hogy napi egy tál meleg ételhez jussanak, ez elindult, tehát az első része a programnak elindult december közepén, majd nem a teljes országban. Ez közbeszerzésfüggő. Volt olyan megye, ahol a közbeszerzés eredménytelen volt, és ott most kezdődött el, a folytatása pedig most júliusban fog. Amire ön kérdezett, szerintem az a gyermekeket érintő rész. (Bangóné Borbély Ildikó: Hajléktalanok.) Hajléktalanok? Az 2016. december 21-én elindult, és négy évig folyamatosan működik.

(17:50)

Tehát az teljesen rendben van, és a többi része is rendben van, hiszen folyamatosan jönnek a közbeszerzések. 2017 júniusában indul el a gyermekek számára az ételosztás egy nagy, egymilliárdos alprogramban, három megyében, és összességében országossá. Azt gondolom, hogy ez jól megtervezett, és a közbeszerzéseket is időben tudtuk indítani.

A szakápolási központra kérdezett rá képviselő asszony. Ez egy fontos, elvi döntése a kormánynak, hogy az egészségügy és a szociális ágazat között létrehozza ezt az új intézménytípust. Erről is beszélünk, itt kerül most be. Ez egy pilot, ez annak a pilotja, annak az új intézménynek a megteremtése, hogy a szociális ellátásban a szociális ellátás szabályozói alapján legyünk tekintettel azokra az idősekre, akik ma idősök otthonában vannak, de a gondozási-ápolási szükségletük messze nagyobb, mint az átlag. Egész egyszerűen, ha a szolgáltatásokat és a szolgáltatási csomagokat nem differenciáljuk az igénybe vevők rászorultsága szerint, elsősorban gondozási rászorultsága szerint, akkor nem válaszolunk az ő

igényeikre, márpedig az idősödés előrehaladtával és az életkor növekedésével valószínűsíthető, hogy egyre magasabb gondozási-ápolási intenzitású idősök érkeznek az intézményekbe, tehát fel kell készülni. Ez most a jogszabályi keretet adja meg, és el fog indulni az év során, a jövő év során az intézményekben ennek a megvalósítása, és rendszerszinten, országosan, azt gondolom, hogy 2018-19-től kerülhet majd erre sor.

Kérdezte képviselő asszony a saját lakásukban kihűlésnek kitettek kérdését. Pontosán ezért történt az, hogy felhívtuk a figyelmét az önkormányzatoknak, hogy a téli krízis nemcsak és elsősorban nem a hajléktalanoké, hanem sokkal inkább veszélyeztetettebbek azok, akik saját lakásukban vannak ennek kitéve. Ezért hívtuk fel az önkormányzatok figyelmét arra, hogy a szociális törvény nemcsak a jóléti, hanem a felnőttvédelmi jelzőrendszert is tartalmazza, tehát igenis a polgárőrnek, a rendőrnek is menni kell, nézni kell, ahol nem füstöl a kémény, jelezni kell. Nem egy és nem két eset volt idén télen, ahol a rendőrnek kellett rátörni az ajtót, de befutott a jelzés.

Azt kell mondanom, hogy az idén télen, és ezt meg kell köszönni az embereknek és a lakosságnak, a település lakóinak, a szolidaritás olyan jeleivel találkozhattunk - a kiakasztott kabátok, takarók és hadd ne soroljam, a karitatív szervezetek által juttatott adományok -, amik azt mutatják számunkra, hogy igenis megmozdulnak az emberek olyan helyzetben, amikor látják, hogy nagyon sokan szenvednek szükségét. Hadd mondjam el, hogy 2300 településen 180 ezer ember számára osztottak tűzifát például. Tehát azt gondolom, hogy az önkormányzatok felelősségét nem lehet megkerülni ebben az ügyben. A szociális törvény 7. §-a egyértelműen mondja, hogy ha a testi épséget veszélyeztető helyzet van, ott nem szabad mérlegelni az önkormányzat illetékességét, hatáskörét, semmit, hanem pénzbeli ellátással, természetbeni ellátással és szolgáltatással azonnal segíteni kell, és ezért van a szociális törvényben a segélyek között a rendkívüli települési támogatás, hogy ilyen esetben tessék segíteni. Erre 35 milliárd forintot biztosít a kormány az önkormányzati kasszában a települési támogatások soron.

A következő kérdés: Vágó Sebestyén képviselő úr kérdezte a vörös kód kapcsán, hogy kistéleplések, ellátási fehér folt, diszpécser-szolgálat. Azt gondoljuk, hogy a diszpécser-szolgálat regionális. A mostani tél tapasztalatai azt mutatták, hogy a diszpécserközpontba fut be a legtöbb jelzés, háromszor annyi jelzés futott be, mint korábban, mint bármikor máskor. Tehát azt gondoljuk, ha a diszpécserközponthoz van kötvé, és ez nem rugalmatlan, itt többen fölvetették, hogy esetleg rugalmatlan, hosszú az információ, amíg odaér. Nem! Volt rá eset, kettő eset történt januárban, amikor nem volt olyan típusú, szükségletű embernek, hajléktalan embernek ellátása hajléktalanszállón, mint amilyenre neki szüksége lett volna, és meg kellett kérni az idősothont. Azt

gondoljuk, hogy még matematikailag sem szabad esélyt kínálni arra, hogy ez előfordulhasson, ezt szolgálja a vörös kód. Minden esetben az élet védelme nagyobb imperatívusz számunkra, mint az, hogy akkor mondjuk, egy intézménynek mi is a profilja.

Mi a diszpécserközpontokat azért erősítjük, és azért javasoljuk, mert az látható, hogy náluk fut össze a legtöbb információ, azokról a vidékekről is, ahol nincs utcai szociális munka, és azt gondoljuk, hogy ezen a rendszeren keresztül oda fog érni a segítség. Intézmények olyan helyen is vannak, bentlakásos intézmény, ahol nincs utcai szociális munka, de a jelzés bejön. *(Vágó Sebestyén: De hogy kerül a hajléktalanotthonba?)* Hogy kerül a hajléktalanotthonba? Oda úgy kerül, ezt nem mondtam az elején, bocsánat, hogy fokozatosság van ebben az ügyben. Ez azt jelenti, hogy először a hajléktalanellátó intézménynek kell vele foglalkoznia, és addig nem engedheti el a kezét, addig nem engedheti el a hajléktalan embernek a kezét, amíg nem talál számára; tehát ilyen nincs, hogy légyeres tér, addig a hajléktalanellátó szolgálat munkatársa nem engedheti el a hajléktalan kezét, amíg nem vitte be az intézménybe. Tehát ez nem úgy van, hogy akkor vörös kód, és majd egyszer lesz neki, és akkor a diszpécserközpont fogja ezt kezelni, hogy vagy talál, vagy nem. Nem! A hajléktalanellátás munkatársai azok, akik találnak helyet. *(Vágó Sebestyén: De hogy kerül oda?)* Most mondtam el.

Következő kérdés a vezetőkinevezéseknél a szubjektivitás. Nem kötelező figyelembe venni, de ez megint csak a feketelistához vezet vissza. Tehát azt gondoljuk, abban kell segítséget nyújtani a vezetőknek a kinevezéseknél, hogy megfelelő mennyiségű információ legyen a kinevezni szándékoltt személy szakmai előéletéről. Tehát abban egyetértek, hogy ez szubjektív, és lehet, hogy betart a munkatárs, amit említett a képviselő úr, de ettől függetlenül azt gondolom, hogy minden információt meg kell adni, mert lehet, hogy egyszer csak felbukkan egy olyan információ, ami egyébként nem lett volna meg. Tehát azt gondolom, ezzel együtt vállalni kell ezt, hogy szubjektív értékelések is meg fognak jelenni.

Azt, hogy alkalmasságot vizsgálni például a nevelőszülőknél, ez ma is van, hiszen a nevelőszülők esetében egy nagyon komoly feltételrendszert rögzítenek a jogszabályok. *(Közbeszólás az MSZP részéről.)* Nem, ez tényleg így van, a lakáskörülmények, a pszichológiai tesztek, nagyon sokféle alkalmassági teszten kell keresztülmenni. Azt azért szeretném visszautasítani, amit képviselő asszony mondott, hogy vidéken a nevelőszülők megélhetésből vállalják ezt és nem a gyerek iránti szeretetből vagy nem a szolgálat iránti elkötelezettségéből. Ez egy olyan túlzó általánosítás, amivel semmiképpen nem tudok azonosulni és nem tudok egyetérteni.

Az áldozatvédelem telepítése, kérdezte képviselő asszony és képviselő úr is. Igen, ezt komolyan gondoljuk, de nem a gyermekjóléti központokhoz lesz telepítve az áldozatvédelmi team, krízisteam, hanem

a tegyeszekhez, és igen, lesz többletforrás, és lesz többletmunkatárs is. Tehát nem a jelenlegi gyermekjóléti kapacitásból és nem a jelenlegi gyermekvédelmi kapacitásból lesz ez lespórolva. Ezt komolyan gondoljuk, áldozatvédelmi intézkedés nélkül ez a csomag nem ér semmit.

A következő kérdés, hogy semmi a 3,8 milliárdos korszerűsítési program. Azért nemcsak ez a 3,8 milliárd forint van, hanem gondoljunk a kiváltási programra, ami 77 milliárd, gondoljunk a TIOP-okra a korábbi programból, gondoljunk arra, hogy a TOP-okban is van korszerűsítés, gondoljunk a KEHOP-ra. Csak 2015-ben az állami fenntartású intézményekben 7,2 milliárd forintnyi KEHOP-fejlesztés történt meg, ez energetikai korszerűsítés. Tehát egyáltalán nem csak ez az egy forrás van, számos más forrás van az intézményhálózat korszerűsítésére, de egyet-értünk, ezt folyamatosan meg kell tenni.

(18.00)

Szél Bernadett képviselő asszony utalt arra, hogy - képzésről beszéltem, átképzésről beszéltem, berről beszéltem, módszertanról beszéltem -, hogy együttműködés lesz-e a jelzőrendszerben. Igen. Azt gondolom, ez egy alapvető kérdés. Mi azt látjuk, hogy a jelzőrendszerben történő együttműködés az alfa és az ómega ebben a kérdésben, ha meg tudjuk erősíteni minden eszközzel; és összfel az egészségügyi törvény, most pedig a köznevelési törvény módosítása is ebbe az irányba hat. Minden jelzés arra utal, hogy ez megfelelő eszköz arra, hogy tudjuk az együttműködésben kötelezett szakembereknek a jelzését nem kikényszeríteni, de hogy komolyan vegyék, hogy nekik ebben feladatuk van, és következménye van és következménye legyen, ha nem jelez, hogy igenis bántalmazás az is, ha nem jelez valaki. Az is felér egy fizikai bántalmazással. Tehát azt gondoljuk, hogy az együttműködési kötelezettséget nagyon komolyan kell venni, és minden eszközzel kell szorgalmazni.

Szeretném a képviselő asszonynak is megköszönni a támogatást és a módosító észrevételeket. Szeretném az őszi együttműködést is megköszönni képviselő asszonynak és Horváth László képviselő úrnak is. Azt gondolom, hogy valóban az a közös cél, hogy ügyek ne maradjanak felderítetlenül, az a cél, hogy a gyermekeinket védjük meg, az a cél, hogy a szolgáltatások minőségét folyamatosan tudjuk fejleszteni. És az a cél, hogy azok a gyermekek, azok a fogyatékossgal élők, akiket ránk bízott a társadalom, és akik számára nekünk közös felelősségünk, hogy ők teljes életet tudjanak élni, és a gyermekvédelem esetében a gyermekek egy teljes élet lehetőségét, esélyét kapják meg, amikor távoznak a gyermekvédelmi gondoskodásból, ehhez minden segítséget megkapjanak mind az intézmények, mind a szolgáltatók, a szolgáltatások és a szakemberek. Mi a magunk részéről ezen leszünk, és minden olyan javaslatot támogatni fogunk, amely ebbe az irányba tesz

lépéseket. Köszönöm szépen, letelt az időm. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik az **egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/15369. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Ónodi-Szűcs Zoltán úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének.

DR. ÓNODI-SZŰCS ZOLTÁN GUSZTÁV, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm szépen a szót. Szokás szerint egy törvényesalátat szeretnék önök elé terjeszteni *(Az egymással beszélgető dr. Szél Bernadett és Czibere Károly felé:)* - és remélem, hogy sikerül is, ha a képviselő asszony és képviselő úr hagyja, hogy ezeket elmondjam. Köszönöm szépen.

Amiről szó van, az egy törvényesalátat, és legutóbbára tavasszal voltam önök előtt, amikor is igyekeztem azt kifejezni önöknek, hogy mennyien próbálunk az irányba elmozdulni, hogy az embereknek, az állampolgároknak a lehetőségét hogyan tudjuk egyre könnyebbé tenni az egészségügyön belül. A jelenlegi jogszabálysálatat is tulajdonképpen erre tesz kísérletet, alapvetően az embereknek az életét szeretnénk megkönnyíteni, illetve néhány pont olyan, ami deregulációt fedezne. Azt gondolom, hogy nagyon nehéz lesz majd benne olyat találni, amiből lehet majd negatív híreket kelteni, de igyekszem majd azért mégis kíváncsian várni az önök kérdéseit.

A legelső ilyen pont az elektronikus egészségügyi térhez kapcsolódó módosítás. 2017. november 1-jétől Magyarországon új időszámítás fog kezdődni, hiszen ettől a naptól kezdve az egészségügyi intézmények - beleértve a patikákat is és beleértve minden állami egészségügyi ellátót - kötelezettek lesznek arra, hogy kapcsolódjanak ehhez a térhez, és ennek kapcsán a korábban papíron működő leletmozgások, receptek megszűnjenek. Az ehhez kapcsolódó technikai módosításokat tartalmazza a módosítási javaslatunk. Ugyancsak technikai módosítás, de rendkívül fontos az, hogy szeretnénk megkönnyíteni a magyar állampolgárok számára a transzplantációs várólistára jutást. Már most látom, hogy a várólista szövege esetleg lehet kiforgatni valamilyen negatív jelentést, de tudniuk kell, hogy Magyarországon egy állampolgárnak annál nagyobb esélye van valamilyen szervhez jutni Európából, hogyha többen vannak a várólistán. Ez egy elég egyszerű mondat. Mi azt szeretnénk, hogy akinek van esélye várólistára kerülni, az élvezzen a kivizsgálás során soronkívülséget.

Azt gondolom, az is egy deregulációs ügy, hogy ha kísérletben kell gyógyszer alkalmazni, hogy ha az

nem emberkísérlet, akkor ne kelljen engedélyt kérni a hatóságtól sem a gyártásra, sem a gyógyszer forgalmazására.

Az is egy deregulációs kérdés, hogy a kkv-k számára szeretnénk a hatósági díjakat csökkenteni. Nem hiszem, hogy ez nagy vitát fog kiváltani. A magyar gyógyszeripar számára rendkívül fontos az - különösen a kis cégek számára -, hogy minél kisebb hatósági díjakkal szembesüljenek. Mi azt szeretnénk, hogy 50 százalékkal csökkentsük ezen hatósági díjakat.

Szintén egy könnyebbség, vagy nem is tudom, hogy fogalmazzam, egy új élethelyzet, hogy a tavalyi év végén sikerült a patikaliberalizációt megfordítani, és ma arról tudok önöknek beszámolni, hogy minden patika, ami Magyarországon működik, magyar gyógyszerészi többségi tulajdonban van. A jogszabály arról szól, hogy ha esetleg elhalálozás történik, akkor az eljárás lezárta követően 45 napja legyen az örökösnek arra, hogy gondoskodjon az új tulajdonosi arány létrehozásáról.

Szintén deregulációs kérdéskör, hogy ezentúl a miniszter rendeletben határozhassa meg azt a kört, ahol Magyarországon országos gyógyintézetet lehet alapítani. Én azt gondolom, hogy ez sem lehet kérdés, hogy ez miért fontos. Egyre több szakma jelentkezik be azzal az igénnyel - akár a fővárosban, akár vidéken -, aki szeretne hatósági jogköröket kapni a saját szakmáján belül.

Egy szó, mint száz: ez egy rendkívül technikai előterjesztés. Azt gondolom, arra teszünk kísérletet, hogy az emberek életét még könnyebbé tegyük, és arra kérem önöket, hogy támogassák az előterjesztésünket. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Bene Ildikónak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. BENE ILDIKÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! A T/15369. számú törvényjavaslat, mint ahogy államtitkár úr is mondta, salátatörvény, ami gyakorlatilag majdnem minden tavaszunkon és ősziünkön parlament elé kerül, és nyilván több törvény megnyitásával számos területen tartalmaz pontosítást, és ahogy államtitkár úr is mondta, ez a mostani törvényjavaslat elsődlegesen jogharmonizációs és technikai módosításokat fogalmaz meg a gyakorlati tapasztalatokra alapulva, de azt gondolom, hogy nagyon fontos kérdések szerepelnek benne.

Megnyitja a törvény a '97-es egészségügyi és a hozzá kapcsolódó, személyes adatok védelméről szóló törvényt, és ez a jelenlegi módosítás elsősorban az e-recept, az elektronikus vény használatához kapcsolódva tartalmaz pontosító jellegű változtatásokat, illetve meghatározza azokat a még hiányzó jogszabályokat, amelyek az elektronikus egészségügyi szolgál-

tatási térben egy biztonságosabb személyazonosítási és hatékonyabb működést szolgálnak.

Az elektronikus vény jelen esetben jelenti részben az orvosok elektronikus vényrendelését, jelenti a felírt vények kiadását, illetve az elektronikus tárolását is. Erről az elektronikus egészségügyi szolgáltatói térről nagyon sokat beszélünk már itt a Parlament falai között is, és nagyon fontos, hogy egy olyan integrált információs rendszerről van szó, ami a most még szigetszerűen működő informatikai rendszereket korszerű módon, a szabványos technológiák használatával összeköti, és biztosítja a szereplők közötti kommunikációt, és én azt gondolom, hogy ez nagyon komoly előrelépés lesz az egészségügyi rendszerben. Azt gondolom, hogy az EESZT akkor működhet hatékonyan és szolgálhatja jól a betegellátást, ha az egészségügy valamennyi szereplője jól és hatékonyan tudja ezt a rendszert használni.

Nagyon fontos modulja ennek a rendszernek az elektronikus vény, és nagyon fontos az adatok bővítése a beteg nemével, tájszámával a nem támogatással rendelt gyógyszerek esetén is, hogy a betegnek az úgymond nem finanszírozott ellátása is megjelenjen a kezelőorvos számára. Ez a terápia, a gyógyítás szempontjából nagyon komoly biztonságot jelent. Illetve amennyiben nem elektronikus vényvel történik a gyógyszer vagy a gyógyászati segédeszköz rendelése, hiszen attól, hogy ez a rendszer általánossá válik, ez nem jelenti azt, hogy a papíralapú vények egyik percről a másikra el fognak tűnni, egészen biztos, hogy kell ennek egy átfutási idő, de biztosan szükséges annak a biztosítása, hogy a gyógyszer- vagy a gyógyászatisegédeszköz-kiadó is ezt az egészségügyi szolgáltatói rendszerben tudja rögzíteni, hiszen a beteg kezelésére vonatkozó adatok így válnak teljes körűvé és teljeskörűen láthatóvá az orvos számára is.

(18.10)

Az is fontos, hogy a vények megőrzési ideje is felülvizsgálatra került, merthogy papíralapú vények esetében a gyógyszerárakban, gyógyászati segédeszközökben forgalmazóknál ez öt év volt. Ennek nyilván fizikai okai voltak, hiszen ezeket a nagy mennyiségű vényeket tárolni azért nem egyszerű dolog. Azt gondolom, hogy az EESZT bevezetésével azt is el tudjuk érni, hogy az egészségügyi ellátási adatok, amelyek harmincéves megőrzést írnak elő, itt is érvényesülni tudjanak. Azt is fontos megjegyezni, hogy nemcsak magára a vényre, hanem a kiváltásnak az adataira is vonatkozik ez.

Az elektronikus vény bevezetése, azt gondolom, nagyon komoly előnnyel jár. Csökken a betegvárakozási idő, egészen biztos, hogy pontosabb és gyorsabb expedíálást tesz lehetővé a gyógyszerész számára, és azt gondolom, hogy ez részben a betegre fordított időt, a tájékoztatást teszi lehetővé, hiszen ez megnövekedhet, illetve a beteg kezelése, a betegbiztonság szempontjából ez egyértelműen fontos.

Államtitkár úr beszélt a transzplantációval kapcsolatos változásokról is. Magyarország 2012-ben csatlakozott az Eurotransplanthoz, és most már az elmúlt éveket figyelemmel kísérve elmondhatjuk, hogy egyre több transzplantációt végeznek magyar betegeken, és a csatlakozás eredménye volt az is, hogy jóval szervezettebb, jóval összehangoltabb a szervátültetés folyamata. Ahogy államtitkár úr mondta, ezek a betegek egy transzplantációs várólistára kerülnek, a transzplantációs bizottság döntése alapján, megelőző kivizsgálást követően. Azt is tudjuk, hogy a transzplantációs listán szereplő betegek súlyos állapotúak, és hogy a szükséges ellátás időben megtörténjen, időben kerüljenek a listára, és azt az esélyt megkapják, hogy mihamarabb szervhez jussanak, a megalapozó vizsgálatoknak soron kívül meg kell történniük. Az, hogy a vizsgálatok előjegyzési rendtől eltérő, soron kívülre vételével biztosítani lehessen a gyors kivizsgálást, illetve a várólistára vétel időtartama csökkenjen, ez mindenképpen nagyon fontos ezeknek a betegeknek a számára, hiszen tudjuk azt, hogy nagyon sokszor nagyon komoly, heroikus küzdelem, hogy a beteget transzplantációra alkalmas stádiumban tudjuk tartani.

Azt gondolom, hogy ezeknek az ellátásoknak, az egymással összefüggő kivizsgálásoknak az ütemezése érdekében nagyon fontos, hogy ezek az intézményi regisztrációs listák megszülessenek, és hogy a lista szakmai szabályait megállapítsuk. Szükséges azt is szabályozni, hogy mely szolgáltatónak kell vezetnie, milyen ellátásokra vonatkozzon, milyen jelentési kötelezettséggel járjon, és mely szerv részére kelljen azt teljesíteni.

Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről szóló és egyéb, gyógyszerpiacot szabályozó törvényekről is államtitkár úr mondta, hogy részben technikai pontosításokról van szó. Egy dolgot szeretnék kiemelni, az pedig a fejlett, újszerű terápiás készítmények alkalmazása. Ezek sejt- vagy szövetalapú technikával létrehozott anyagok, míg a hagyományos gyógyszereink kémiai vegyületeken vagy fehérjéken alapulnak. A szabályozás szempontjából ezek a fejlett készítmények is kvázi gyógyszerek közé tartoznak, de mivel európai uniós rendeleti szabályozás alá esnek, ezért főszabályként szükséges rögzíteni, hogy a fejlett terápiás készítmények kórházi eseti gyártásának az engedélyezési eljárása illetékmentes, az engedélyező az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezésügyi Intézet, és ezekről a döntésekről tájékoztatást tesz közzé.

Államtitkár úr is mondta, de én azt gondolom, hogy az egyik legfontosabb eleme ennek a törvénynek a gyógyszergyártási engedéllyel rendelkező, magyarországi székhelyű kis- és középvállalkozások helyzetével kapcsolatos, hiszen a kkv-k számára ahhoz, hogy fejlődjenek, kiemelten fontos az, hogy hatékonyabb legyen a működésük. Azt gondolom, hogy erre szolgál az is, hogy az OGYÉI felé fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak esetében egy 50 százalékos mérséklés legyen a következőkben. Azt gondolom, hogy ez reményt adhat arra, hogy hazai export-

orientált kkv-k esetében egy versenyképes portfóliót minél gyorsabban ki tudjanak építeni.

A gyógyszer- és gyógyászatisegészköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás szabályairól szóló törvényről államtitkár úr már beszélt. Sajnos itt is látható, hogy az élet és a gyakorlat hozza azokat a változtatásokat, amelyek szükségesek, hiszen a gyógyszertárak működtető gazdasági társaságban tulajdoni hányaddal rendelkező gyógyszerész halála esetén bizony reálsan is előfordulhat az a tény, hogy a gyógyszerési tulajdon 50 százalék alá esik, ami a jelenlegi szabályozás szerint a gyógyszertár működési engedélyének a visszavonásával járna. Tehát a módosítási javaslat erre az esetre a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől számított 45 napig egy átmeneti időt biztosít a gyógyszertárak működtető gazdasági társaság részére a tulajdoni viszonyok rendezésére.

Tehát még egyszer, ez a salátatörvény valóban inkább technikai jellegű és jogharmonizációs jellegű módosításokat tartalmaz, de azt gondolom, egyetértve államtitkár úrral, hogy ezek nagyon fontosak az ellátórendszer és a betegek tekintetében. Tisztelettel kérem képviselőtársaimat, hogy véleményükkel kiegészítve támogassák ezt a törvénymódosító javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok sorában.)*

ELNÖK: Köszönjük. Megadom a szót Teleki László képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

TELEKI LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Azt gondolom, hogy valóban egy technikai módosításról van szó, és a Magyar Szocialista Pártnak ez eléggé nagy problémát jelent, mert az egészségügyben nagyon sok olyan probléma lenne, amelyet szerettünk volna látni itt a Parlament falain belül, hogy módosításra kerüljenek, illetve a gyógyítás, a betegellátás érdekében felgyorsuljon valami.

Az elmúlt időszakban lehetett olvasni több közvélemény-kutatást is, amely arra mutatott rá, hogy Magyarországon a legnagyobb probléma az egészségügyben realizálódik. Ezért tehát önnek, szakállamtitkárnak mindenképpen azon kellene gondolkodnia, hogy azokat az adatokat, amelyeket láthatott ön is, hogyan lehetne javítani. Persze technikai javaslatok, amelyeket képviselőtársam is elmondott, mi azt mondjuk, hogy abszolút lehet támogatni meg kell is, csak az a kérdés, hogy hol van az, hogy melléhelyezik azokat a módosításokat is, amelyeket a gyógyítás, illetve a prevenció érdekében lehetne.

Ezért tehát összességében azt gondolom, hogy akár az a része, ami a várólisták rendszerét akarja szabályozni a transzplantációk esetében, fontos, de kérdezném államtitkár urat, hogy reméljük, hogy nem lesz olyan rendszer ebben, amely azt teszi lehetővé, hogy felborítja azt a jó rendszert, aminél lehe-

tett látni, hogy nem lehetett megelőzni egyik betegnek a másikat, mert eddig ez valóban így volt, hogy nem volt erre példa, vagy nem tudtunk arról, hogy esetleg van ilyen, és nyugtassa meg a közvéleményt, mert nagyon sokan azt teszik szóvá, hogy esetleg most akkor, ha valakinek van pénze, akkor előbbre tud sorolódni. Pedig itt nem arról van szó, én is tudom, de meg kell nyugtatni a közvéleményt, hogy nem erről van szó, hanem arról van szó, hogy egy technikai besorolásnál a vizsgálatokat kell felgyorsítani. Ezért tehát én nagyon fontosnak tartanám, hogy ha a közvélemény irányába is, ezeket a kérdéseket teljes mértékben tisztáznák, mert ma nem tisztázott, amikor ezt az anyagot megláthatta más is.

A személyes adatok rendszere, nyilvántartása. Itt megint az a kérdés, hogy reméljük, hogy annak ellenére, hogy most az egészségügyben jelentkeznek az orvoshiány, jelentkezik az ápolók hiánya, és most egy olyan rendszert akarunk kiépíteni, amelynek nem tudjuk a végét, hogy ki fogja kezelni. De egyetlenegy biztos, ha megint egy olyan cég fog bekerülni a rendszerbe, aki esetlegesen a pénzt fogja az egészségügyből kivinni, akkor szomorúak leszünk. Akkor nem arról fog szólni ez a dolog, hogy hogy lehet a beteget gyógyítani, és hogy lehet jól átláthatóvá tenni, hogy ki van a rendszerben, hanem valamilyen céget akarunk valamihez juttatni, akkor nagyon nagy probléma van. Nyugtassa meg ebben is akár a Magyar Szocialista Pártot, akár a közvéleményt, hogy szó sincs erről, hogy valakit itt megint pénzhez akarunk juttatni, és ezért találjuk ki ezt a rendszert.

A következő pedig, ami azt gondolom, nagyon fontos, és mindenképpen fontos megemlítenem, a gyógyszerek alkalmazása és az elektronikus vények rendszere.

(18.20)

Az elektronikus vények rendszere, azt gondolom, hogy valóban nagyon aktuális, mert kaotikus volt a helyzet, nem lehetett átlátni, főleg a szakorvosok számára és a gyógyszerészek számára sem, hogy hogy működik ez. Tehát ezt mindenképpen jónak tartjuk, főleg akkor, abban az esetben, ha valóban a betegek érdekében történik olyan rendszer, amely akár láthatóvá teszi, hogy ki milyen gyógyszert szedett. És ha nem is ahhoz az orvoshoz megy vissza, de egy központi rendszerben össze lesz kötve, akkor az mindenképpen segítséget jelent, mert eddig nagyon sokszor a beteg nem tudta megmondani, hogyha elköltözött, hogyha máshova költözött vagy éppen rosszul lett, hogy milyen gyógyszert kapott addig, viszont ez a rendszer - szeretnék a leírtakhoz képest is egy mondatban kitérni erre - pontosan azt jelenti, hogy bárki számára az ország bármely területén meg lehet nézni, hogy az a beteg, aki az ország másik felén ment el ellátást kérni, az orvos, a gyógyszerész be tud pillantani a rendszerbe, hogy addig milyen gyógyszereket kapott.

Még egyszer mondom, a Magyar Szocialista Párt azért nem tudja támogatni az előterjesztést, mert azok a kérdések, amelyek nagyon fontosak lettek volna, hiányoznak. Ismerve államtitkár úr precizitását, remélem, hogy a következő időszakban arra is ki fog térni, hogy hogy lehetne javítani, mondjuk, a járóbeteg-ellátáson, a kórházi betegellátáson vagy éppen a sürgősségi betegellátáson, mert ezek a kérdések feszítik az emberek többségét, és ez jelen pillanatban ebben a törvényben, ebben a salátatörvényben valóban nincs benne.

Nem térnék ki a továbbiakban, mert nem tartozik a törvényhez teljesen, de itt is a várólistákat meg kell említeni, amit a másik felszólalásomban is mondtam. Nincs abban a kormányban igaza, hogy csökkentek a várólisták, sem a CT-re nem lehet előbb bejutni, sem az MRI-re nem lehet előbb bejutni. Ha betegként valaki jelentkezik, akkor újra heteket-hónapokat kell várni arra, hogy ezekre a vizsgálatokra be tudjon jutni. Úgyhogy ebben is kérem államtitkár úrnak a komolyságát, hogy próbálja meg felgyorsítani ezeknek a várólistáknak a csökkentését, mert nagyon sok ember élete múlik rajta. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Lukács László Györgynek, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Rögtön az elején leütök egy magas labdát. Készülve a 2018-as választások utáni időszakra, és bár nem vagyok államtitkár, de engedje meg MSZP-s képviselőtársam, hogy megválaszoljam önnek az EESZT-vel kapcsolatos aggodalmait, hogy cégre szabták-e vagy nem. Nem cégre szabták, a technológiai igény és a fejlődés igénye hozta elő, viszont ez nem zárja ki azt, hogy jártak belőle jól emberek, és ezt majd a felszólalásomban megpróbálok megvilágítani, mert nagyon úgy néz ki, hogy a határfoka, amiből ez a rendszer kialakult, azért voltak benne olyanok, akik nagyjából felelőssé tehetőek azért, hogy nem minden jól működik.

De talán mégis azzal illik kezdeni egy ilyen vitát vagy egy ilyen salátatörvényt, hogy bár kimerítően nem kívánom az összes pontot figyelembe venni és mindegyiket taglalni, hiszen előttem szólóan azért többen elmondták ennek a lényegét, és nem akarok lemenni azokba a dzsungelmélységekbe, ami az indoklás részletes ismertetését jelentheti, hiszen sok képviselőtársunk abból szokott megélni, hogy azt plasztikusan visszaadja, amit egyébként írásban olvashattunk. De nagyon fontosak a salátatörvényeknek a vitái is azért, mert fel lehet vetni olyan kérdéseket, fel lehet vetni olyan problémákat, amelyekkel akár érintőleg foglalkozik maga a törvényjavaslat, de a való életben komoly problémát jelent, és amely vita hiányzik innen a Házból.

Nekem nagyon régi vesszőparipám, és talán képviselőtársaim tudják, hogy nem tartom elegendő számúnak azt, hogy mennyit tudunk az egészségügyről jó értelemben vitázni, hiszen nagyon sokszor van olyan vita, ami a személyeskedő vagy bármilyen más politikai indíttatású vita szintjén van, és azt az értéket is képviseli. Ez lényegében a médiának kiváló, de szakmai szempontból egyáltalán nem megfelelő. Szóval, nagyon hiányoznak azok a viták, amelyekben meg lehetne ezeket beszélni, és pontosan szakmai dolgokról beszélni.

De hát vágjunk is bele akkor a szakmai részébe! Az EESZT-t már érintettem. Itt az első gondolatkorre visszatérek és elmagyarázom, hogy mire gondoltam. Talán államtitkár úr is tudja, hogy én az EESZT-t majdnem hogy az indulásától kezdve és megvalósításának abban a szakaszában, amikor a többféle beruházásból, uniós projektből összeálló ÁEEK-nél és egyéb konzorciumi partnereknél megvalósuló fejlesztés mind a 23 milliárd forintját megpróbáltam feltérképezni, hogy hova került, milyen megvalósítással, milyen ütemben, hogy került mégis ez kialakításra, és azt lehetett látni, hogy a 23 milliárdos teljes projekt, amelyből 14 milliárd forint az Állami Egészségügyi Ellátó Központnak a keretén belül valósult meg, voltak olyan elemei, és továbbra is azt állítom, és nagyon nehezen tudtam aztán igazolni, de vannak olyan elemei, amelyek, úgy gondolom, teljesen kudarcba fulladtak, és ezek nagyrészt a számítástechnikának, a számítástechnikai technológiai megvalósításnak a problémái voltak. És nagyon szívesen meg is nevezem, hogy szerintem, és állok elébe, ha önök nem így vannak ezzel, a Magyar Telekom a ludas abban, hogy úgy alakulhatott - és akkor cáfoljon meg államtitkár úr -, hogy most az ÁEEK-nek újabb partnereket kell bevonnia újabb uniós pénzből, hogy ez a rendszer működőképesen és megfelelően működjön, hiszen a Telekom egy olyan szolgáltatást állított elő, amely a jelek szerint nem volt teljesen működőképes.

Nem tudom, hogy emiatt csúszott-e meg a program úgy, hogy még az eredeti, önök által az én kérdésemre küldött menetrend is későbbi csúszásban lett, hiszen önök azt mondták nekem, amikor megkerestem önöket, hogy miért csúszik és meddig csúszik ez a projekt, hogy 2017 első negyedévére 250 ezer felhasználó lesz ehhez csatlakoztatva, illetve 250 ezer ember anyagából tudnak dolgozni. Javítok, az első negyedévre mindenkit összeköt, és a második negyedévre, azt hiszem, most vagyunk a második negyedévben, ha jól számolom, 250 ezer ágazati felhasználó lesz ebben a rendszerben. Most a 2017-es novemberi dátumot jelölte meg államtitkár úr, amikor ez talán elindulhat. Tehát egy folyamatos csúszást lehetett benne látni.

Egy nagyon egyszerű, szűrőpróbaszerű ellenőrzést, egy ellenpróbát végezve, hogy mégis milyen problémák lehettek: volt itt egy olyan alkalmazás, egy mobilalkalmazás, amit úgy hívtak, hogy MeNTA. Ez furán volt leírva, az M nagy, az e kicsi, és egyéb

mix betűkből állt össze. A lényeg, hogy ez mobil egészségnapló és tájékoztató alkalmazás, ami nem tudom, hogy mennyire lett sikeres vagy hányan tölthették le az okoseszközökre, de azért az egy jó mutatószáma mindennek, hogy a legnagyobb közösségi médiában jelen lévő szintén MeNTA-alkalmazásnak - sajnálom, hogy Molnár Ágnes képviselőtársunk nincs itt, hiszen ő értené, hogy miről beszélünk - körülbelül ugyanannyi lányszáma van, mint a soproni Fideszek, ami olyan 800 darab. Ez a közösségi médiában vagy az internetet használók világában gyakorlatilag egyenlő a nullával kategória. Tehát egy mobilalkalmazás népszerűsége egy közösségi médiaoldalon is mérhető. A letöltési számokat természetesen nem tudom, de az is árulkodó, hogy ezen az oldalon gyakorlatilag már több mint egy éve semmilyen hír nincs erről az alkalmazásról.

Erre az alkalmazásra a fejlesztésen túl például elköltöttünk 12 millió forintot kommunikációs feladatokra az akkor még szebb napokat megélt Origo hírportál keretében, és utána néztem, összesen kettő darab cikk volt a MeNTA promóciójáról. Tehát egy olyan mobilalkalmazásra költöttünk benne, és ez valószínűleg a jéghegy csúcsa, 12 millió forintot reklámra, amiből összesen kettő cikket sikerült megírni vagy megszűlni. Hát, ennél még a közmédia is jobban dolgozik mostanság. Ha ezt most rábíznák a Ripost, az Origo, a 888 és egyéb média-szenháromsági triumvirátusra, akkor lehet, hogy több cikket tudnának gyártani belőle, mint annak idején ebből gyártottak.

Összegezve tehát azt lehet elmondani, hogy az EESZT bár borzasztóan nagy lehetőséget jelent, nagyon fontos a rendszer szempontjából, de úgy gondolom, hogy egy következő kormányzatnak vagy a jelenlegi kormányzatnak is elsődlegesen fontos szerepe legyen, hogy feltárja adott esetben azokat a visszaéléseket még elévülési időn belül, amelyek az EESZT rendkívül fontos munkáját korábban lerontották. A tippjeim azok, hogy a multinacionális telekommunikációs társaság környékén kell keresni a problémákat. Én a magam részéről folyamatosan járok ennek utána, pontosan azért, hogy derüljön ki, hogy miért kell egy évvel később bevezetni vagy miért kellett erre egy évet várniuk a magyar felhasználóknak, hiszen hiszek abban és tudom azt, hogy ez a rendszer nemcsak hogy biztonságos, nemcsak hogy jól fog működni és jól kell hogy működjön, hanem összességében nagyon nagy hasznot fog jelenteni a magyar egészségügynek, hiszen rengeteg olyan beteg-út-rövidülést, rengeteg olyan sok adatot fog tartalmazni, amely adatból a modern egészségügyi technológiát felhasználva tökéletes képet fogunk látni és tökéletes képet fogunk kapni arról, hogy milyen Magyarországon a betegút, milyen a magyar betegek szokása, és hova tudjuk őket eljuttatni úgy, hogy a lehető legkisebb költséggel járjon az ő egészségügyben való részvételük. Tehát összességében egy költséghatékony egészségügyet tud támogatni, éppen ezért veszem komolyan azt, hogy az EESZT-vel majd foglalkozni kell.

A másik kérdés, és remélem, hogy államtitkár úr tartja esetleg azt a szokását, hogy beszáll annyiban a vitába, amit nem vitának és nem provokációnak számunk, hanem pár olyan kérdést fogalmazunk meg, amire jó lenne választ kapni: ez a jogvédelmi szolgálat átalakításával kapcsolatos. Én azt értem, hogy az OBDK, ami talán 2012-ben került felállításra, most beolvadt, és az EMMI-nek lényegében egy önálló szerveként működik.

(18.30)

Itt két kérdés merült fel. Maradt-e ugyanaz a főigazgató, tehát továbbra is Novák Krisztina asszony a főigazgatója vagy vezetője ennek a szervnek? Látom a bólogatásból, hogy igen. És miért volt szükség arra, hogy helyettes államtitkári fizetést kapjon? Lehet, hogy ez technikai kérdés. A harmadik pedig, hogy csökkent-e vagy növekedett a személyi állomány az OBDK-ból a most már jogvédelmi szolgálatként létrehozott szervnek.

Ezen felül mi indokolja azt, ami a 31. §-ban van? Ugye, itt az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvényre többszörösen visszautaló szabályba foglaltuk bele azt, hogy egészségügyi hatósági ellenőrzési tevékenységet lehet végezni. Ez egy nagyon hosszú pont, gyógyfürdők és több helyszíni szemle tartozik alá. Mondom, ez a 31. §-ban van; itt annyi történt, hogy a 2017-es alkalmazhatóságot 2019-re halasztottuk el. A kérdés szintén arra vonatkozik, hogy a halasztásnak mi az oka. Tárgyi, személyi vagy más oka van annak, hogy nem 2017-től, hanem 2019-től lehet ezeket az ellenőrzéseket végrehajtani? Holott egyébként, amiket belefoglaltunk ellenőrzéseket, nagyon fontos közegészségügyi feladatokat takarnak.

A másik a patikaliberalizáció elleni fellépés. Napnál is világosabb, hogy a jogutódlás a patikában nagyon komoly problémát takar. Itt kettős, egymással viaskodó felfogás van bennem is. Mert egyrészt van egy multi érdek, ez jól látszik, ahol egy szimplán gazdasági és tőkefelhalmozási érdek van. Természetesen mindenki szeretné a tőkéjéből a legnagyobb hasznot majd kihozni. De a liberalizálás elleni lépéseknél van egy olyan oldal is, ami viszont, ha úgy tetszik, a patikusdinasztiák ellenpólusa. Hiszen nem minden családban alakult úgy, hogy akik patikusok voltak sok generáción keresztül, a gyermekek adott esetben maguk is gyógyszerészek lettek. Innentől kezdve viszont náluk a jogutódlás, és többen megkerestek ezzel, ezt a problémát veti fel, hogy ha a szülők patikusok voltak, ezt a vagyoni vagy akár jövedelemteremtő képességet nem fogják tudni átadni, hagyományozni, hiszen őket is sarokba szorítja ez a tulajdoni szabály. És teljesen mindegy, hogy itt egyébként 45 napot hagyunk arra, hogy a jogerős hagyatékátadó végzéstől számítottan idegenítsék el. Itt igazából a probléma a jó mix megtalálása vagy a jó jogi szabályozás megtalálása, hogy egyrészt valamilyen szinten a piaci szereplőket kordában tartsuk, ami egyébként

a multinacionális vagy tőkefelhalmozó résztvevőket jelenti, és az ilyen családi patikáknál pedig mégiscsak valamilyen módon honoráljuk azt, hogy ez egy régóta családi vállalkozás vagy egymás között hagyományozható vállalkozás. Különösen így, hogy az örökösök nem gyógyszerész végzettségűek, hiszen ez nagyon sokszor felmerül, szerintem képviselőtársaimat is többször megkeresték ezzel, hogy mit lehet csinálni. Tehát amíg az egyik oldalon ez a szabályozás megszorítást jelent, a tulajdon lehetőségét jelentette volna, de végül ott is megszorításként fog érvényesülni. Ezzel kapcsolatosan úgy gondolom, újra kell majd gondolnunk a szabályozás bizonyos elemeit, mert nem tudom, és ez a kérdés, hogy ez a mostani szabályozás a minőségi gyógyszerellátás felé vezet-e tényleg, vagy bizonyos esetekben majd olyan problémák lépnek fel, hogy nem lesz gyógyszerész, aki ezeket a patikákat vagy patikatulajdonokat megszeresse, mert mondjuk, kevesebb a szakember, vagy nincs utánpótlás, vagy nem oda szeretne menni. Itt szerintem újra kell ezt a mérleget, ha már patikáról van szó, számítani és megnézni, hogy melyik serpenyőben mi van, és kiegyensúlyozni.

Összességében úgy gondolom, hogy amit akartam, azt elmondtam, kicsit többet is beszéltem, mint szerettem volna. Ha van lehetősége, államtitkár úr, akkor csak azokra a kérdésekre válaszoljon nagyon röviden, nyilván nem a provokatív részére, nem az EESZT-re vonatkozó okfejtésekre szeretnék majd választ kapni. Csak azért, hogy tisztábban látszódjon a jogszabály tényleges értelme, és akkor talán kicsit közelebb jutunk a megoldáshoz. A Jobbik álláspontjáról egyelőre nyilatkozni nem tudunk. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalásoknak most a végére értünk. Kétperces hozzászólásra van lehetőség. Gúr Nándor képviselő úrnak adom meg a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Államtitkár úr, csak két-három egyszerű kérdést szeretnék feltenni. Ha jól értelmezem, ha jól olvasom az intézményi regisztrációs listák életre hívásával kapcsolatban, akkor nincs egzakt módon meghatározva az, hogy milyen esetekben vezethetnek ilyen listákat. Ha jól emlékszem, úgy volt meghatározva, hogy „egyes esetekben”, „egyes ellátásokhoz” vonatkoztatva. Mik ezek az egyes esetek, egyes ellátások? És ha az intézményi listák ilyen értelemben állnak össze, akkor valójában a központi, az országos várólisták hogyan vannak köszönőviszonyban ezzel? Gyakorlatilag miért van erre szükség? Mi a más, mi a különbség e tekintetben? Ha az ellátás biztosításának a főszabálya nem a listára való felkerülés mikéntje, időpontja, akkor mi más? Valójában ezek a kérdések vetődnek fel, amikor első olvasatban túljut az ember az előterjesztésen.

Igazából tehát azt mondom, hogy ha intézményi regisztrációs lista is és országos várólisták is vannak,

akkor e között a kettő között az összefüggésbeli hiány vagy épp a kérdés, a kérdőjel adja meg a bizonytalanságot, legalábbis az én számomra. Ha funkció tekintetében azonos ez a kettő, akkor mi szükség van rá? Ha funkció vonatkozásában éppen hogy nem azonos, hanem más, akkor a regisztrációs lista, mármint intézményi regisztrációs lista nem egyfajta kiskapu megnyitása, amiről Teleki képviselőtársam szólt, ennek a bizonytalanságának hangot adva, mármint a rendszer bizonytalanságának hangot adva e tekintetben? Nincs benne kockázat, nincs benne veszély, államtitkár úr? Köszönöm szépen, elnök úr. *(Szórványos taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most normál időkeretben Rig Lajos képviselő úrnak adom meg a szót.

RIG LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Itt magával a salátatörvény nagy részével, ahogy Lukács képviselőtársam is elmondta, egyetértünk. Viszont vannak olyan kérdések, amiket államtitkár úrhoz címkéztünk. Ha ezekre megnyugtató választ tud adni, akkor valóban tudjuk támogatni ezt a salátatörvényt, hiszen olyan témákat is taglal, főleg a 90 százaléka, ami teljes mértékben támogatható, és ez idáig nem volt szabályozva, rendszerezve.

De azt gondolom, van egy olyan új rendszer, amit eddig még nem alkalmaztunk, vagy ha alkalmaztunk, akkor papír alapon. Ezt az új rendszert, ezt az EESZT-t valóban be kell vezetni, de úgy kell bevezetni, ahogy képviselőtársam is mondta, hogy akkor működik rendesen ez a rendszer, ha minden egyes szereplője, aki a rendszerben részt vesz, tudja használni, alkalmazni, és használja is. Most nagyon sok aggály és kérdés felmerült bennem. Én mint ügyfélkapuval rendelkező magánember és közéleti személyiség megpróbáltam beregisztrálni. Sőt, be is tudtam lépni, mert megjegyeztem mind a felhasználónevet, mind a jelszavamat, és most csak magamról beszélek. Megpróbáltam titkosítani azokat az elérhetőségeket és adatokat, amik kimondják azt, hogy egyes orvosok, illetve intézmények ne férhessenek hozzá az én adataimhoz. Hát, államtitkár úr, nem tudom, próbálta-e - nem egyszerű dolog. És ahogy néztük a felméréseket, ez idáig még a kormányablaknál, kormányhivataloknál nem tolongtak azok az emberek, akik ügyfélkapuval nem rendelkeznek. Azt gondolom, azok az emberek, akik házi orvosnál, illetve az intézményrendszerben megjelennek, inkább az 50 év fölötti korosztály, és nagy részük nem rendelkezik jelen pillanatban ügyfélkapuval. Sőt, sokan azt sem tudják, mi az az ügyfélkapu. De továbbmegyek, sokan azt sem tudják, hogy mi ez az egészségügyi szolgáltatási tér. Hiszen erről csak itt bent beszélünk, a parlamentben, vagy maximum az orvosközösség egy konferencián.

Legutóbb talán februárban volt itt Budapesten egy IME-konferencia, amin egy nagyon szép demofelvételen keresztül bemutatták, hogy maga a

rendszer hogy működik a felhasználótól, tehát a lakostól a házi orvoson, az intézményen keresztül a gyógyszerházig bezárólag. Ha így működik maga a rendszer, akkor tökéletes. De vannak benne olyan aggályok, akár az adatvédelemben, és ez felmerült a konferencián is, amire ott sem tudtak megfelelő választ adni. Hiszen valóban lehet titkosítani, de az infotörvény kimondja, hogy a beavatkozások előtt kell nyilatkozni a betegnek arról, hogy rajta elvégezhető azokat a beavatkozásokat. Itt viszont csak utólag fogja tudni ezeket megtenni, hiszen az ügyfélkapu-regisztráció után tudnak akár a kormányablaknál, akár a kormányhivataloknál segíteni neki, hogy melyek azok a felhasználók, akár név szerint orvosok vagy intézmények, akik az ő adataihoz ne férhessenek hozzá.

(18.40)

Most felmerül a kérdés, hogyha nem tudják, hogy van egy ilyen rendszer, mert a lakosság többsége nem tudja, hogyha most egy közvéleménykutatást csinálunk kint a Kossuth téren, szerintem a megkérdezettek száz százaléka nem tudja, hogy mi ez a rendszer, és hogy működik, akkor hogyan várhatjuk el, hogy Pilisgyarmaton, mondjuk, Erzsike néni, ha nem szereti a házi orvosát vagy valamelyik orvost az intézményben, ezt le tudja tiltani, ha valami problémás esete van. Sajnos, ezt nem tudják így kezelni.

Ugye, Gúr Nándor képviselőtársam felvetette azt, hogy mik azok a kivételes esetek, amiket nem lehet titkosítással feloldani, hát azok a pszichiátriai betegségek, kórképek, illetve a nemi betegségek kórképe, de a tiltás is. Tehát olyan egyszerűen feloldható, hiszen van a sürgős szükség esete című gomb, amit hogyha az orvos megnyom, akkor minden egyes kórkép feltáru előtte, még akkor, abban az esetben is, ha a beteg rendelkezett arról, hogy az ő adatait ő nem láthatja. De mivel megint felmerül - és visszamegyünk az alfához -, tehát, hogyha Erzsike néni nem tud erről a rendszerről és nem titkosította le ezt a rendszert, vagy ha letitkosította is, utána ő otthon nemhogy a Facebookra, még az ügyfélkapura sem megy fel, és nem nézi napi szinten, hogy Tóth Zoltán doktor megnézte-e az ő adatait. Mert utólag bírósági úton lehet ezt perelni és rendezni, de ez így természetesen nem kielégítő. És még egyszer azt mondom, hogy nagyon kevés az az információ, ami a lakosság rendelkezésére áll, hiszen nem tudnak erről a rendszerről. De kell, hiszen Lukács képviselőtársam is elmondta, hogy a kezdetek kezdetétől támogattuk magánait a rendszernek a felállítását, hiszen ez megszünteti egy idő után a papíralapúvényeket, akár a beutalókat, akár a kórlapokat, minden egyes papíralapú rendszert.

Ugye, az is elhangzott, hogy ez uniós forrás keretéből valósult meg, ugyanúgy, ahogy az Országos Mentőszolgálatnál az IFT-eket is bevezették. Az is egy uniós forrás keretében valósult meg, de maga a rendszer sajnos nem működik. És ezt nem akarom

példaként állítani, és bízom benne, hogy nem úgy fog működni, mint az IFT, ami nem működik sehogy, hiszen még ugyanúgy megvan mellette most lassan egy éve a papíralapú rendszer, sőt egyes körzetekben már meg is szüntették az IFT-t, mert lefagy a rendszer, nem tudja a szoftver kezelni. Annyira lassú, és ugye, mobilhálózathoz van kötve, és nem tudja követni, ahol nincs lefedettsége, ott nem tudják használni. Ez probléma.

Felmerült az is a konferencián, és ez is egy érdekes kérdés, hogy a háziiorvosi rendszerben nagyon sok az olyan számítógép, ami elavult, nagyon régi, nem költöttek rá, főleg azokban a körzetekben, ahol egy házi orvos több falut lát el, és minden egyes faluban van egy rendelője. De ott maga a rendszer lehet, hogy nem képes arra, hogy ezt az új adatbázist tárolja, magát a rendszert kiszolgálja. A konferencián elhangzott, hogy ehhez az új EESZT-hez kapcsolódó szoftver, ha a régi rendszer elfutott rajta, akkor ez is el fog menni. De ez ugye, feltételes módban van. Kérdésem tehát a következő: házi orvosok igényelhetnek-e a TIOP-os pályázaton belül eszközfejlesztésre akár olyan forrást, ami kiküszöbölne ezt a hibát, hogyha elavult a rendszer, hogy működőképes legyen maga az EESZT, új készülékeket vásároljanak, akár mind a három rendelőbe? Hiszen azt nem lehet tudni, hogy melyik rendelőben milyen beteg jelenik meg.

Az előnyéről is kell beszélni, hiszen nagyon sok olyan jó előnye van magának a rendszernek, amit itt már elmondtak képviselőtársaim, hogy ha bemegy egy olyan orvoshoz, aki nem az ő házi orvosa, és megint csak visszatérek Erzsébet nénihez, ő bemegy, és szeretné felírni a gyógyszert. És milyen gyógyszert szed, Erzsébet néni? Hát, azt a kicsi piros bogyót. Ugye, sok piros bogyó van a rendszerben, nem tudja egy házi orvos, viszont ha az EESZT-be belenéz, az előzőleg felírt és állandóan szedett gyógyszert megnézi, akkor egyből fogja tudni az az orvos, akihez bement, hogy milyen gyógyszert szed Erzsébet néni; ugyanúgy, hogy mikor volt csípőprotézis-műtété, mikor feküdt kórházban és milyen betegséggel.

És még egyszer az aggály, tényleg az, hogy nem ismerik a rendszert a felhasználók, a betegek nem tudják alkalmazni, és ez a sürgős szükség gomb mindenkinél fontos. Az orvosokban is az volt a felvetés a konferencián, hogy miért tiltjuk, hogyha van egy olyan gomb, amit ha megnyomunk - ami valóban kell, hiszen hogyha van olyan életveszélyes állapot, mert ezt arra találták ki, hogyha valakit életveszélyes állapotban bezállítanak egy intézménybe -, akkor minden egyes adat rendelkezésére álljon az intézményben dolgozónak ahhoz, hogy a legjobb és a legmegfelelőbb ellátásban tudja részesíteni, és ne adjon olyan gyógyszert, ami esetleg a halálát okozhatná allergia esetén.

Azt gondolom, hogy minden egyes olyan felvetést és aggályt elmondtam, ami a rendszer ellen szól, de még egyszer mondom, államtitkár úr, sokkal kevesebb az ellene, mint a mellette szóló érv, és azt gondolom, hogy ha öntől megkapjuk azokat a meg-

nyugtató válaszokat a kérdéseinkre, amiket feltett akár képviselőtársam, akár én, akkor magát a salátatörvényt így ebben a formában támogatni tudjuk. Az mellékes megint, hogy az egészségügyi rendszerben van egyéb probléma, de azt, gondolom, hogy nem a salátatörvény keretein belül kell megoldani nekünk itt most, hanem egy egészségügyi vitán, sőt egy egészségügyi kerekasztal-beszélgetésen. El tudnánk mondani, hogy hogyan lehetne megreformálni, újralakítani ezt a rendszert, hogyan lehetne több pénzt tenni a rendszerbe, amit már szakpolitikusok, közgazdászok is elmondtak, de az nem a salátatörvényhez tartozik. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen. Most Lukács László György képviselőnek adom meg a szót normál időkeretben.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár úr, tényleg nem lovagolni akarok az EESZT-nek a dokumentációján meg az esetleg viseltebb dolgain. Pláne úgy egyébként, hogy azt hiszem, pont államtitkár úr volt ez idő tájt a főigazgató akkoriban a GYEMSI-ben. Én ugye, kikértem ezekre a projektekre vonatkozóan, hogy miket lehet tudni, és itt csatlakoznék képviselőtársamhoz, hogy milyen fontos a nyilvánosság, és tudjuk, hogy ezek a szoftvelemek ezekben a fejlesztésekben mindig benne vannak. Most lehet, hogy nem is találtam meg az összeget, de tényleg nagyságrendileg, hogy mi minden pénzt elköltöttünk arra, hogy az EESZT jó legyen, és ehhez képest szinte senki semmit nem tud róla vagy nagyon kevesen, egy szűk szakmai kör tud róla. Igaz, legyünk igazságosak, hiszen egy pilótaverzióban van, nyilvánvalóan a szakmának kell többet tudnia róla, és ezután jön az, hogy a lakosságnak többet kell tudnia róla.

De már menet közben elköltöttünk például a TÁMOP 6.2.7-13-ban egyrészt egy kötelező nyilvánosság biztosítására 11 millió 800 ezer forintot, és akkor görgetem tovább a listát, mert itt egy nagy Excel-táblából kell kiválogatni őket. Aztán kötelező, kötelezőn túli nyilvánosság ProDICTUM Kft., a TIOP 2.3.-nál 11 millió 500 ezer forint, szintén nyilvánosság biztosítására. Akkor a TIOP 2.3.2-12, ez kötelező nyilvánosság konferencia, 24 millió forint, és hogyha itt fejben számolok, most tartunk lassan, azt hiszem, több mint 40 millió forintnál. Aztán van ilyen, hogy a TIOP 2.3.3-13-ban a DFT-Hungária Zrt.-nél 14 millió forint kötelező nyilvánosság biztosítására, most már lassan a fejmatekben sem vagyok olyan jó, de bőségesen 50 millió forint felett kell hogy járjunk. És akkor még a New Age Ügynökség részére a 6.2.3-12-esben is 15 millió forintot kommunikációs szolgáltatásokra. És tudom, hogy ezeket a szoftvelemeket el kell költeni, de elköltöttünk 80 millió forintot úgy a különböző projektelemekre, hiszen ez több uniós pályázatból valósult meg, elköltöttünk gyakorlatilag

úgy közel 80 millió forintot kommunikációra, hogy a kötelező nyilvánosságban ott tartunk, hogy Magyarországon ezt baromi kevesen ismerik, bocsánat a pongyola megfogalmazásért. Ezért mondtam a MeNTA-programot pont szűrőpróbaszerűen, hogy a kellemes illata ellenére azért baromi sok dolog bűzlik akörül, amikor elköltünk valamire tizenmillió forintot, és egy 800 lánkolószámú oldallal rendelkezik. Gyakorlatilag ezt az alkalmazást szinte egyetlen felhasználó sem ismeri. És nem tudom, hogy mennyire fogta meg az embereket, amint én ma próbáltam beregisztrálni rá, kiderült, hogy egyszer már regisztráltam rá, tehát még igazából engem sem fogott meg annyira, hogy használjam, mert már az e-mail-címemre jelezte, hogy egyszer regisztráltam erről. Tehát valószínű, én is egy rövid idő után töröltem az egészet a saját okostelefonról.

Tehát azért ennél sokkal jobbat és sokkal többet ki lehetne hozni az EESZT-ből. Azt azért szeretném tényleg megkérdezni, bár nem biztos, hogy államtitkár úr tud rá választ adni, hanem esetleg az ÁEEK főigazgatójától kellene majd megkérdezni, hogy valóban igazak-e azok a szakmai hírek, hogy a rendszernek a ténylegesen működőképessé fejlesztésére egy új céget kellett lényegében felkérni, mert mindaz, ami volt a számítástechnikai oldalon, az nem volt annyira működőképes.

(18.50)

Látom a reakciókat, de akkor ezt akár tételesen is meg tudja cáfolni, mert szakmai berkekben bizony ezek a hírek voltak. És egy ilyen fontos dolognál, amit létrehoztunk az egészségügyben, ha ilyen árnyékok vetülnek rá, az sosem jó, hiszen maga a cél annál sokkal jobb és sokkal magasabb és sokkal fontosabb, mint hogy ilyen aprópénzeket elcsússzon, egy multicégnek a milliárdos nyerészkedésén. És azt is nagyjából megnéztem, hogy az éves árbevételüknek abban az évben egy jókora adagja volt az, amit lényegében az ÁEK-tól kaptak megrendelésben, tehát a Magyar Telekom akkori bevételeinek, a T-Systemsnek pontosan, én azt hiszem, majdnem az évi árbevétele felét csak ez a projekt adta meg. Ez egy óriási gigaberuházás, gigamegrendelés. És csak halanként jegyzem meg, hogy a Miniszterelnökségben ekkortájt dolgoztak olyan munkavállalók és olyan államtitkár, aki - én úgy gondolom - a T-Systemsnek vagy a Telekomnak lobbistája volt, majd később, amikor ez itt kipattant a parlamentben - azt hiszem, pont itt, a helyemen álló Novák Előd képviselőtársam pattintotta ki az ügyet -, akkor őt rövid időn belül ebből a tisztségéből menesztették, illetve le is mondatták az államtitkár urat, illetve elhagyta a kormányt. Tehát ez nagyon rossz fény, ami a projektre vetül, ennek ellenére én nagyon remélem, hogy amennyire sok viharon esett át ez a projekt, ez egy nagyon sikeres és a magyar egészségügynek egy nagyon jól működő és a jövőjét jó irányba meghatározó beruházása és intézménye lesz.

Ezekre a kérdésekre szeretnénk igazából választ kapni a mai vitában. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki hozzászólni a mostani vitához. *(Nem érkezik jelzés.)* Nem látok jelentkezőt. Így az általános vitát lezárom.

Megadom államtitkár úrnak a viszonzás lehetőségét.

DR. ÓNODI-SZÜCS ZOLTÁN GUSZTÁV, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Akkor kezdjük az EESZT-vel, mert úgy tűnik, mindenki szerint egy pozitív üzenete van, mégis próbálunk negatív ügyeket kevergetni körülötte. Hadd mondjam a saját élményemet azért, hogy érezzék, mekkora gigantikus fejlesztésről van szó. Én 2003-ban ifjú titánként vezettem a debreceni egészségügyi intézményt, a járóbetegközpontot, akkor a tb éppen százéves volt, és a tb magát road show-zta, és járt vidékről vidékre. 2003 karácsonyán meghívtak egy ilyen rendezvényre - akkor éppen nem Fidesz-kormány volt, ha visszaemlékeznek rá, úgyhogy én fideszes város fideszes cégtől mentem el oda -, és akkor az akkori OEP-nek az informatikai főnöke éppen road show-zta az elektronikus receptet. 2003 karácsonyáról beszélünk, és akkor az volt az idea, hogy következő év áprilisában ez már működni fog. És azért is álltam ki nagyon félve, amikor nekem kellett reklámozni, hogy fél évvel vagy egy évvel később lesz e-recept, mert tudtam, hogy micsoda munka van mögötte, és milyen nehéz egy ilyet üzembe helyezni.

Ha a csúszás okait kellene boncolgatni, azt gondolom, hogy nem ez a terem az, ahol ezt boncolgatni kell; én szívesen látom az irodámban, meg tudjuk ezeket beszélni. Azonban ha meg kellene fogni egyetlen olyan okot, ami igazándiból tologatta az indulást, az egyetlen ok volt, hogy ez egy 5-ös biztonsági szintű rendszer, ami azt jelenti, hogy kell egy olyan eszköz, amelyet birtokol valaki, hogy belépessen ebbe a rendszerbe. Most éppen az a szerencsés helyzet állt elő, hogy az elektronikus személyi igazolvány erre már alkalmas, de ehhez kellett olvasók, amelyekkel lehet autorizációt végrehajtani. És a beszerzése ezeknek - tudomásom szerint közel száz ilyen olvasót kell beszerezniünk az egészségügyi ellátórendszeren belül - húzódott el. Ahogy ez ki lesz telepítve, azonnal indulhat tulajdonképpen élesben mindenütt maga az alkalmazás.

Azt gondolom, hogy ez nem fog megállni. Tehát engem majd mindig lehet vegzálni minden félévben azzal, hogy az EESZT éppen hol tart, mert minden félévben fogunk újra és újra fejleszteni. Én nem gondolom, hogy arról lenne szó, amit képviselő úr próbált sejtetni, hogy valami itt el lett rontva, és azt kellene most helyrehozni egy másik forrásból. Nem; a várólista kapcsán is - majd ki fogok térni a várólistára is, csak most erre hadd válaszoljak már külön,

képviselő úr - mi azt szeretnénk, hogy az, ami működik egyébként országosan a kórházakban, a fekvőbeteg-várólistát hogyan lehetne kiterjeszteni például a járóbetegre is azért, hogy amit mondott, hogy nem jutnak MR-ben vagy CT-ben előre időben, az ne történhessen meg. Vagy ugyanígy szeretnénk, hogyha lenne elektronikus oltási könyv, hogy ne legyen az, hogy amikor egy gyerek ki akar menni külföldre a szüleiével, nem tudja, hogy ezelőtt tíz éve mi történt, volt-e oltva és egyebek, hogy ezek mind-mind rendelkezésre álljanak.

És azt gondolom, hogy a pilóta pedig lehet, hogy csendben megy, de nekem ez jó hír, merthogy nincsenek vele botrányok, tehát hogy működik. Én magam tavaly év végén félve mentem el egy kórházi demonstrációra, ahogy önök is elmondták, egy alapellátó orvos felírt egy receptet, aztán azt elküldte egy patikába, patikai szoftverben a patikus ezt validálta, kiadta a gyógyszert, és utána pedig elkérték tőlünk az áfát, mert a szoftver be volt kötve a NAV-hoz is, és ki kellett fizetni az áfáját a kiadott gyógyszernek. De félretéve a viccet, szóval a lényeg, hogy ez a rendszer működik, és én nagyon büszke vagyok arra, hogy pont a mi államtitkárságunk időszakában kell ezt az implementációt végrehajtani, mert azt gondolom, hogy a betegek számára is nagy könnyebbség lesz.

És igen, elfogadom azt, hogy ez a bizonyos digitális önrendelkezési modul lehet, hogy picikét most nehézkes, de pont azért kell a rengeteg kritika, a rengeteg vita, hogy ezen könnyítsünk. És én azt gondolom, bár már nem emlékszem a pontos felületre, arra van lehetőség, hogy előre kizárjunk sok mindenkét a rendszerből, de meg fogom önnek nézni, és vissza fogok erre térni, képviselő úr, hogy ez tényleg így van-e. Ezzel a képességgel rendelkeznie kell az alkalmazásnak, tehát azt nem tartom valószínűnek, hogy ne lehessen előre rendelkezni arról, hogy ki mit láthasson.

És ha már az emergency gombról beszélünk, ami azt jelenti, hogy ha vészhelyzet van, hozzá lehessen adatokhoz férni, arra meg azért van szükség, mert... - mondok egy másik példát, hogy értsük a situációt. Ahol én dolgoztam, a Kenézy Kórházban, minden délután négytől reggel nyolcig a sürgősségi osztály vezetője orvos igazgatói jogkörökkel bírt, de ha úgy kellett intézkednie, mint egy orvos igazgató, arról írni kellett neki egy igazoló jelentést, hogy miért kellett abban a szerepében fellépni. Itt ugyanez fog történni: ha valaki megnyomja ezt az emergency gombot, akkor el kell vele számolni, hogy miért tette. És ha nem tudja igazolni az okát, akkor vele szemben el fogunk járni.

Azt gondolom, hogy ez egy teljesen normális reakció, nem lehet azzal szórakozni senkinek sem, hogy a beteg adataiba belenézzen. Tudnék mondani egy-két ilyen tabloid, egy-két ilyen bulvárpéldát Amerikából, ahol egy teljes klinika összes orvosát kirúgták azért, mert egy celebnek belenéztek az adataiba, akiknek egyébként nem volt hozzá közük. Szóval ez egy élő dolog. Mi is élni fogunk azzal a lehetőséggel, hogy ha

valaki visszaél azzal, amire őt feljogosítja a rendszer, akkor vele szemben eljárhatunk.

Kérdezte képviselő úr azt, hogy a háziorvosnak ez mit fog jelenteni. Na most, az a helyzet, hogy az EESZT-nek nincsen front endje, tehát nincsen olyan felülete a DÖR-ön, tehát az önrendelkezési oldalon kívül, amely felhasználói interakciót tenne lehetővé, hanem mindenki a korábbi alkalmazását kell hogy használja, és közben a háttérben kell futni, az úgynevezett back endben kell futnia az EESZT-nek. Tehát ma jogszabály szerint a szoftverszállítóknak, akik szállítottak szoftvert a kórházakba, a rendelőkbe, nekik kell kötelezően megírni az összes ilyen interfészt. Tehát ha nem akarja elveszíteni a saját kuncsaftját a szállító, akkor a korábbi gépén kell tudni futtatni ugyanazt a szoftvert, amit korábban ő használt. Közben pedig el kell készítenie november 1-jéig az összes ilyen interfészt. Én úgy tudom - februári dátumot tudok mondani önnek -, hogy februárban a szállítók 70 százaléka már tudta produkálni az interfészt. Úgyhogy úgy érzem, hogy jól haladunk, de miután IT-cégnél dolgoztam sok évvel ezelőtt, ezért nem alszom nyugodtan, hiszen egy szoftver sosincs készen és sosem hibátlan, de nagyon bízom benne, hogy most rá fogunk erre cáfolni, és minden hibátlanul fog működni.

A vitát hiányolták. Én azért csodálkozom ezen mindig, mert volt egy vitanapunk dupla időkeretben, ahol engem tudtak vegzálni nyolc óra hosszan keresztül, és itt is álltam. Én azt gondolom, hogy állunk elébe minden vitának. Én nem érzem fairnek azt, hogy bennünket a vita hiányával vádolnak meg; erre volt lehetőség, szerintem éltek is vele.

Várólista kérdése. Azt szeretném hangsúlyozni, hogy a várólista pont azért jött létre, hogy ne lehessen előzni a várólistán. Tehát ha nincs várólista, akkor az orvos szabadon dönthet arról, hogy mikor műti meg vagy mikor kezeli a beteget. Ma jogszabály kötelezi az intézményeket arra, hogy ha valahol valamilyen ellátási formában 60 napnál többet kellene várni a betegnek, akkor kötelező nyitni egy várólistát az OEP honlapján, és arra kell regisztrálni mindenkét. Tehát ez a garanciája annak, hogy a korábbiaktól eltérően ne lehessen előzni a várólistán belül. Minden olyan ellátási formára, csípőprotézisre, térdprotézisre, szaruhártyára, ahol 60 napnál tovább kellene várni, ott kötelező az intézménynek vezetni várólistát. Ha netán 60 nap alá kerül az intézmény, akkor már nem szükséges ez az eljárásrend.

(19.00)

Tehát a garancia arra, hogy ne lehessen előzni, hogy ne lehessen visszaélni a lehetőségekkel, az pont a várólista önmaga. És azt gondolom, hogy amit az ellenzék próbál felemlíteni, az nem a kórházi listákról szól, hanem a járóbetegről.

Én már sokszor elmondtam, mert ez nekem magas labda, és muszáj megint leütnöm, mert az a dolog, hogy ezeket leüssöm. Ezelőtt három-négy évvel

a fekvőlistákon még több mint 70 ezer magyar állampolgár volt, ma ez a szám kevesebb, mint a fele. Én most meg nem mondom, hogy tegnap mi volt a szám, valahol 30 alatt van körülbelül, nem is gondoltam, hogy ez megint előkerül, mert annyira magas labda, hogy nem készültem belőle; legközelebb fogok, ígérem.

Az a helyzet, hogy ez azért kicsi szám, mert abban a műtéti körben, amely a különböző intézményekben várólistára van kötelezve, abban a műtéti körben Magyarországon közel 180 ezer műtét készül. Ha összehasonlítják a várólista tömegét a műtétszám tömegével, akkor azt gondolom, hogy Európa egyik legjobb országában élnek, és ez olyannyira így van, hogy az OECD-számok is ezt mutatják. Tehát hogyha a várólista rövidségét nézzük a különböző rangsorokban, a térdprotézisben, a csípőprotézisben vagy pedig a szürke hályogban, akkor Magyarország a 2-3-4. helyen található - rövidségben, nem hosszúságban, hangsúlyozom.

Amit önök rajtam most számonkérhetnek, az az, amit a betegek tapasztalnak a járóbeteg-rendelőben, és pont ezért arra kérem, hogy ne lásson semmi sandaságot abban, amikor szeretnénk továbbfejleszteni az egészségügyi teret, mert szeretnénk, hogyha Magyarországon minden járóbeteg-intézménynek kötelezettsége lenne a tekintetben, hogy vezessen egy olyan előjegyzési naplót, amely központilag kontrollálható. Hasonlóan ahhoz, amit sikerként elértünk a fekvőbeteg-intézményekben, azt el kellene érni a járóbeteg-intézményekben is, és én azt remélem, hogy ezen fogunk is tudni segíteni. De először szeretnénk az első lépést megtenni: a pilóta után november 1-jétől országosan be kellene indítani ezt a rendszert, és én azt remélem, hogy ez működni is fog.

Kitérve arra, hogy ez a 80 millió forint most sok-e vagy kevés, én nem tudom, mert ebből nem készültem, képviselő úr, ne haragudjon, de menjünk el, és nézzük meg a számokat! Arra nyilván ön is emlékszik, hogy kötelezettsége volt az uniós forrás egy részét arra felhasználni, hogy azt promózzuk. És az is teljesen világos, hogy az első időszakban mi szakmailag vittük ezt, és nem pedig a nagyközönség felé, azt gondolom, hogy ennek meg is feleltünk. Lehet vitatni, hogy ez milyen hatékonysággal hasznosult, azonban a szándékokat, kérem, ne kérdőjelezze meg, képviselő úr.

Kérdezte a képviselő úr azt, hogy az adatbiztonság hogyan néz ki, és... Nem, bocsánat, elkevertem a papírt, hoppá... Igen, bocsánat! *(Dr. Lukács László György: Erre is kellene egy jó szoftver!)* Azt kérte rajtam számon, hogy miért nem olyanl foglalkozunk, ami ténylegesen probléma. Azért ezt hadd utasítsam vissza, hiszen az egészségügyi ellátórendszerben ez a kormány nem generált semmilyen problémát, tehát ami ma feszültségként található, az mind örökölt probléma, és én azt sem állítom, hogy mind az önöké, mind önöktől származik, de hadd tegyem hozzá, hogy 2010 után mi nem generáltunk semmilyen problémát.

Az egy másik kérdés, hogy azt lehet rajtunk számonkérni, hogy milyen sebességgel tudjuk felszámolni az ügyeket. Azért, nézze, ha forrásokról beszélgetünk, akkor azt tudom mondani, hogy azért az elmúlt években mégiscsak egy jelentős forrásbevonás volt az egészségügyi ellátórendszerben, csak az idei évben közel 200 milliárddal több van, mint korábban volt, jövőre újabb 200-zal lesz több, ha az előző évet hozzáteszem, ez azt jelenti, hogy az a bizonyos 1,5-2 százaléknyi GDP-arányos költéshiány, amit sokan rajtunk számonkértek, amit egyébként nem mi vettünk ki, hanem ami 2009-ben történt, az előbb vagy utóbb, de pótlásra kerül. De én azt gondolom, én azt gondolom, hogy maga a forrásbevonás nem lesz elegendő ahhoz, hogy önök vagy a betegek jobban érezzék magukat a rendszerben, sokkal inkább fontos az, hogy a folyamatainkat szabályosabbá tegyük, szabályozottabbá tegyük, és pont az EESZT az egyik ilyen elem, amely azt garantálhatja, hogy ez másképpen fog működni.

Gúr Nándor képviselő úr kérdezte azt, hogy hogyan működik ez a várólistakérdés. Még egyszer: ha 60 napnál korábbi, akkor nem kell vezetnie várólistát, ha hosszabb, akkor pedig kötelezettsége az intézménynek egy ilyet nyitni, és arra van lehetősége a betegnek, hogy ha valahol máshol rövidebb várólistát lát, mint a saját intézményében, akkor át tud kéredzkedni egy másik intézménybe, és ott tudja abszolválni azt az ellátást. Teszem hozzá, hogy mi azt látjuk, hogy a várólistákon belül egyébként az intézmények néha - hogy is mondjam csak? - nem teljesen szabálykövetőek, pont ezért tettünk most egy előterjesztést a kormány elé, amely szerint szeretnénk, hogyha az intézményeket szankcionálnák, hogyha visszaélnék ezzel a lehetőséggel. Magyarán szólva azt látjuk, hogy vannak lyukak a várólistában, amelyek nincsenek feltöltve, majd vannak nagyon késői időpontok - ezt szeretnénk szankciókkal szabályosabbá tenni. Érdekes módon a Kórházszövetség egyébként ez ügyben teljesen támogató volt, hiszen ő is szeretné, ha ez rendszerben működne, nem voltak ez ügyben vitáink egymással.

Hogy ki a nyertes a szállítók tekintetében? Azt tudom mondani, képviselő úr, hogy az EESZT-nek a működtetője a NISZ, az egy állami szervezet, tehát azt gondolom, hogy bármi egyéb kérdése van, akkor a NISZ felé tegye fel. A mi dolgunk az, hogy velük a működtetést, az üzemeltetést megoldjuk, és úgy tűnik, hogy ez rendszerben is megy.

A MeNTA-t meg kell nézmem, képviselő úr, azt nem tudom, hogy azzal mi történt, azzal tartozni fogok.

Kérdezte tőlem a (31) bekezdést. Ott szerintem valami elolvasás van, az nem arról szól, hogy mi a hatósági eljárásnak az időpontja, hanem véleményem szerint arról, hogy mikorra kell megszabnunk az új TEK-et az intézmények számára, de majd akkor nézzük meg együtt; én úgy emlékszem, hogy ez arról szól... *(Dr. Lukács László György: Jó, én elfogadom, hogy úgy van.)* Itt a korábbi szabályozás még régiós

szintű szabályozást tett lehetővé, ez most már nincsen, és miután ezt újra kell gondolni, időt szeretnénk kérni arra, hogy ez működjön. Ennek egyetlen oka van: a mi képességeinknek a hiánya. Fogunk vele végezni, és működni fog, addig is minden megy a régióban, és szerintem nem szenved senki sem csorbát.

A patikakérdésre hadd válaszoljak még. Én azt gondolom, hogy azért az mégiscsak nagy dolog, ami az elmúlt évben történt. Ha végiggondolja, augusztus végén én még remegő lábakkal álltam itt, hiszen nem tudhattam, hogy az a 700 patika, amelyik még nem volt rendezve abból a szempontból, hogy meglegyen a magyar tulajdonosa, az azért még hátra volt mint feladat előttünk, és ön is tudja, hogy év végével kvázi néhány patikát kivéve ez sikerült. Én nem ismerek olyan példát Európában, ahol sikerült volna visszaadni a dolgozóknak azt, ami egyébként az övék, hiszen mi abban állapodtunk meg a szakmával, hogy ez nem egy szatócsbolt, nem egy ábécé, egy szakmai ellátási forma a patikai ellátás, hiszen ő hozzáadja a szaktudását ahhoz, amit egyébként ő ott árul. És azt kell mondjam, hogy a patikapiac egészséges, tehát én nem gondolom azt, hogy nem lesznek patikusok, hiszen arról számolnak be a mérlegbeszámolók, hogy a tavalyi évben már meghaladta az összpaticáknak az össznyeresége az utolsó békeévé, amikor is a liberalizáció elindult, sőt azt tudom mondani, hogy a nagykerék meg arról számolnak be, hogy a korábbi évekhez képest harmadára csökkent a patikák kinnlévősége a nagykerék felé. Ha egy piac egészségesen működik, akkor szerintem lesz vevője minden patikának. Mi csak arra teszünk egy próbálkozást, képviselő úr, hogy legyen ideje a családnak arra, hogy elrendezze az elhunyt után a jogviszonyokat. Nyilván maga a hagyatéki eljárás sem egy gyors folyamat, több hónapig tart általában, és utána kapnak még 45 napot arra, hogy ha nem volt elég az idő elrendezni az ügyeket ez idő alatt, akkor még mindig van egy olyan előny, amelyben tudnak élni a lehetőségeikkel. Én azt gondolom, hogy ezt lehetne még tolni tovább, de az a fajta kitétség vagy félelem, amit ön mondott, szerintem most nem áll fenn. Szeretném hangsúlyozni, hogy a magyar patikapiac egészséges és prosperál.

Én azt remélem, hogy minden kérdésre válaszoltam, és nem szaladtam el semmi elől; hogyha nem, akkor kérem, lehet engem erre figyelmeztetni bármikor, tudják, hogy nem szoktam elszaladni semmi elől.

Én azt gondolom, hogy nehéz hónapok várnak ránk abból a szempontból, hogy igenis működtetésre kell bírni ezt a rendszert, hiszen százezer felhasználója lesz a rendszernek, ami mégiscsak kíván egyfajta oktatást. A DÖR-rel igenis foglalkoznunk kell, hiszen a digitális önrendelkezési modul tudnunk kell úgy prezentálni, hogy a nem képzett felhasználó is tudja kezelni a saját adatait, de azért tegyük azt hozzá, hogy ez a rendszer mégiscsak azért van, hogy a betegeinket sokkal nagyobb biztonságban lehessen gyógyítani. Ha ez elindul, akkor nem lesz olyan kollégám, aki arra tudna hivatkozni, hogy nem álltak a

döntéseikhez rendelkezésre az információk. Én azt gondolom, hogy ez egy áttörés, egy - hogy is mondjam csak? - új időszámítás kezdete, és én nagyon bízom benne, hogy ezt még ebben a patkóban is mindenki sikerként fogja értékelni, és nem pedig kudarcként.

Szeretném megköszönni a kérdéseket, a javító szándékú hozzászólásokat, és arra kérem önöket, hogy támogassák a törvényt. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

(19.10)

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/15376. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztést nemzeti napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Palkovics László úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Kedves Képviselő Hölgyek és Urak! Köszöntöm önöket az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/15376. számú törvényjavaslat általános vitája alkalmából. A törvényjavaslat hat törvény módosítását tartalmazza, ezeknek a lényegesebb pontjain szeretnék most keresztül menni.

Az első a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi törvény módosítása. A tervezet arra tesz javaslatot, hogy a felsőoktatási intézmény a tanári munkakörben foglalkoztatottak esetén a magasabb fizetési kategóriába soroláshoz a korábban köznevelési intézményben pedagógus-munkakörben, továbbá az oktatói munkakörben eltöltött időt is vegye figyelembe. A törvényjavaslat 2018. szeptember elejéig biztosít felkészülési időt az új szabályok alkalmazására a felsőoktatási intézményeknek. Összefoglalva: ez egy olyan javaslat, amely a felsőoktatási intézményekben oktatói, kutatói és tanári fokozatban dolgozó kollégák számára előnyös módosulást jelent.

A második a Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a Közigazgatási, Rendszertani és Katonai Felsőoktatásról szóló törvény módosítását tartalmazza. Ez egy technikai jellegű módosítás, a törvényjavaslat a közszolgálati ösztöndíjas hallgatók és a magyar állami ösztöndíjas hallgatók egységes nyilvántartási rendszerét hozza létre. Az egységes rendszerben mind a magyar állami ösztöndíj, mind a közszolgálati ösztöndíj tekintetében az ösztöndíj feltételei telje-

sítésének nyilvántartó szerveként az Oktatási Hivatal fog eljárni.

A harmadik - idetartozik több lényegi módosítás - a köznevelésről szóló 2011. évi törvény módosítására vonatkozik. Itt több olyan, az elmúlt időszakban felmerült kérdés pontosítására teszünk javaslatot, amelyek az iskolai folyamatok javítását szolgálják.

Elsőként a külföldi iskolai kirándulásokról szeretnék néhány szót szólni. Ki szeretném említeni az értelmező rendelkezések bővülését a „külföldi iskolai kirándulás” fogalmával, és ezzel kapcsolatosan egyes új szabályokat javaslunk. A fogalom meghatározása és a jogszabályban való megjelenítése kiemelt figyelmet érdemel, mivel a köznevelési törvény módosítása elengedhetetlen része és megalapozója annak a folyamatnak, amely a veronai buszbaleset kapcsán a tanulók biztonságosabb utaztatását hivatott garantálni.

A külföldi vagy a többnapos iskolai kirándulások specialitásuk és komplexitásuk miatt - elég csak az utazás távolságára vagy a szervezés összetettségére gondolnunk - eltérő szabályozás alá kell hogy essenek. A jogszabály-módosítás révén meghatározásra és pontosításra kerülnek olyan fogalmak, amelyek a többi ágazat ehhez kapcsolódó jövőbeni jogalkotási folyamatai során és intézkedéseiben is segítik a differenciálást, és lehetőséget adnak szigorúbb követelmények megállapítására.

Szintén ehhez a problémakörhöz tartozik az intézményvezető felelősségi körének meghatározása, tisztázása, továbbá ehhez hozzájárulva a külön felelősségbiztosítás kötése, amely a hallgatók biztonságát és a későbbiekben, ha sajnálatos módon egy baleset mégis bekövetkezik, az igényérvényesítés megkönnyítését biztosítja.

A Határtalanul!-programmal kapcsolatosan is van egy adatkezelési felhatalmazás, ez egy technikai jellegű dolog. A kormány számára kiemelt fontossággal bír, hogy tanulmányai során minden diák legalább egyszer vegyen részt határon túli magyarlakta területekre szervezett kiránduláson. A Határtalanul!-program keretében szervezett határon túli kirándulásokon részt vevő tanulók adatainak nyilvántartására irányul a jogszabálytervezetben szereplő adatkezelési rendelkezés.

A külföldi szakképzés lehetőségét szeretné a törvényjavaslat megteremteni annak érdekében, hogy a magyar szakképző iskolák külföldön, tehát a határon túl tagintézményt hozhassanak létre és képzést folytathassanak, amennyiben egyébként a képzés helye szerinti hazai jog, tehát az ottani ország jogrendszere ezt megengedi, vagy szerződés nem korlátozza annak a lehetőségét.

Egy külön pontban a tranzitónákban történő oktatásról, nevelésről szeretnék módosításokat javasolni. A módosítással jogalapot teremtünk a tranzitónákban tartózkodó gyermekek számára ideiglenes nevelési-oktatási intézmény létrehozására, amely eltérhet a magyar köznevelési intézményekre vonatkozó előírásoktól. A hatályos törvény húsz évvel ezelőtti menekülthelyzetnek megfelelő szöveget

tartalmaz a menedékesek esetében. Jelen helyzetben a tranzitónákban nem menedékesek tartózkodnak, mivel státuszuk még nincsen megállapítva.

A következő javaslati rész az utóbbi időben az egyik legjelentősebb sajtóvisszhangot kiváltó módosítás, ami a beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzdő gyerekeket érinti. A módosítás az ő esetükben az inkluzív szemlélet terjedése érdekében lehetővé teszi, hogy bizonyos tantárgyakat nemcsak gyógypedagógusok, hanem az adott tantárgy oktatására jogosító, szakképzettséggel rendelkező tanárok is taníthassanak. Ez tehát kifejezetten az érintett gyermekek és tanulók érdekeit szolgálja. Nagyon fontos kiemelni, hogy ez a szabály egy lehetőség és nem kötelezettség az intézmények számára.

Ugyancsak nagy figyelem irányult a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő - tehát nem az sni-s, a sajátos nevelési igényű - hallgatók esetén az értékelés és minősítés alóli felmentés kivezetésére irányuló javaslatunkra. Itt hangsúlyoznom kell, hogy szakmai műhelyek, gyógypedagógusok, gyógypedagógiai intézmények, pedagógiai szakszolgálatok és gyógypedagógus szakmai szervezetek kezdeményezésére került be ez a módosítás a törvényjavaslatba, hogy a jövőben a számos más kedvezmény és segítség megtartása mellett a minősítés és értékelés alóli felmentés eszközét ne alkalmazzassák az érintett tanulói körben.

Ennek az az indoka, hogy a bizonyos területeken kevésbé jól teljesítő hallgatók inkább megelőzésben és fejlesztésben részesüljenek, ne pedig tantárgyi mentesítésben, mert a tantárgyi mentesítés kevésbé kedvez az ismeretbővülésüknek és a felzárkózásuknak. A köznevelés teljes rendszerében törekvni, hogy a tanuló ne legyen megbélyegezve, ne legyen megcímkezve. A tantárgyi mentesítés következménye lehet, hogy a tanuló a tényleges képességeihez mérten is alacsonyabb készségekkel és tudással hagyja el az iskolát, ami a felsőoktatásban és a munka világában is hátrányosan fogja őt érinti.

A következő része ennek a javaslatcsomagnak a pedagógus-munkakör betöltésének képesítési feltételeit érintő módosulások. A törvényjavaslat reagál a pedagógushiany enyhítésére, ennek érdekében a pedagógus-munkakör betöltésének képesítési feltételein könnyít kizárólag azokban az esetekben, amikor bizonyíthatóan nem találunk a tantárgynak megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógust az iskolában. A módosítások egyébként a köznevelési kerekasztal és munkacsoportjai, elsősorban a pedagógus-foglalkoztatási munkacsoport, különböző szakmai szervezetek, például az autisták szakmai munkacsoportja és a Nemzeti Pedagógus Kar javaslatára kerültek kialakításra, aminek révén a jelenleg fennálló pedagógushiany enyhítése volt az elsődleges célkitűzésünk.

Egy évtizedek óta fennálló, nem új keletű problémáról beszélünk, amelyet valójában az állami fenntartás hozott a felszínre, bizonyos tantárgyak esetében ugyanis soha nem állt rendelkezésre mindenhol az

országban megfelelő pedagógus szakképzettséggel rendelkező szakember. A tervezet az egyes területeken mutatkozó pedagógushiány enyhítése érdekében a pedagógus-munkakör képesítési előírásain könnyít.

A módosításnak az a célja, hogy ha a pedagógus-munkakör megfelelő végzettségű foglalkoztatottal nem tölthető be, ebben az esetben öt évig határozott időre foglalkoztatható az is, aki vagy a tantárgynak megfelelő szakmai tanári felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik - nagyon fontos, hogy felsőfokú végzettséggel rendelkezik, tehát itt nem a képesítés nélküli, korábban érettségivel rendelkező pedagógusokról beszélünk -, vagy felsőfokú végzettséggel és a felsőoktatásban természettudományi területen szerzett szakképzettséggel rendelkezik, vagy pedig alapfokú művészeti iskolában a művészeti tárgynak megfelelő felsőfokú végzettséggel és előadóművész szakképzettséggel rendelkezik, és vállalja, hogy megfelelő tanári szakképzettséget fog szerezni.

Tehát nagyon fontos újra kiemelni, hogy itt a döntést aközött kell meghozni, hogy az adott ügyben egyáltalán ne legyen pedagógus, vagy pedig időlegesen olyan tanárokkal tudjuk betölteni ezeket az állásokat, akik más területen rendelkeznek ezzel a tudással. Azt gondolom, erre a válasz valószínűleg egyértelműen az, hogy inkább akkor tanítsuk a gyerekeket, foglalkozzunk velünk, mint hogy ezt ne tegyük azért, mert éppen az a szakképzett pedagógus nem áll rendelkezésre.

Néhány példa: mondjuk, ha nincs kürttanár, akkor valószínűleg a trombitatanár is bizonyos ideig tudja tanítani a kürttel való zenélést, vagy egy vegyészmérnök, aki egyébként a Műszaki Egyetemen szerzett mérnöktanári diplomát, valószínűleg kémiát is fog tudni tanítani egy középiskolában. Azt gondolom, ezek teljesen észszerű és gyakorlatorientált módosítások, amelyek a mindennapi életet könnyebbé teszik, és megpróbálnak megoldást találni az adott problémára. Természetesen itt a végső megoldás majd az lesz, amikor minden ilyen munkakörben megfelelő végzettségű pedagógust tudunk biztosítani.

(19.20)

Ez mindenképpen cél. Ha megnézzük a felsőoktatásban a releváns területeken a jelentkeztettek és a felvettek számát, 2012 óta ez folyamatosan emelkedik. Én bízom abban, hogy hamarosan ezt a szintet el fogjuk tudni érni.

Az utolsó javaslati rész alapvetően a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény módosítására vonatkozik. Itt tulajdonképpen technikai módosulásokról van szó. Néhányat említenek ezek közül. Az egyik a szenátus működésére vonatkozik, itt az új rendelkezés azt mondja, hogy a szenátust négyévenként kell megújítani. Ennek valóban technikai indoka van. Biztosítja a kancellár igazgatási jellegű közreműködését a tanártovábbképzések szervezésében, a Semmelweis Egyetem egyedi működési feltételeiről rendelkezik,

ennek is ismert indoka van, illetve rendelkezik arról, hogy a felsőoktatási intézményben aki tanársegéd, és egyébként megszerezte a doktori fokozatát, öt három éven belül kötelező átsorolni adjunktusi munkakörbe. Jelen pillanatban csak a követelményt támasztottuk, de nincs arra vonatkozó kényszer a felsőoktatási intézményben, hogy valaki tanársegédből adjunktus legyen. Itt ennek a kötelezettségét teremtettük meg. Tehát azt gondolom, ezekre a kollegákra ez mindenképpen pozitív és előnyös helyzetet fog teremteni.

Azt gondolom, hogy az összes többi, azt talán nem is sorolnám föl, ezek valóban technikai jellegű módosítások. Talán még egy-két példa: pontosításra kerül a felsőoktatási intézmény döntéseivel szemben biztosított hallgatói jogorvoslati eljárásrend. A törvény módosítás javasolja, hogy a német kultuszminiszteri konferencia által létrehozott DSD II., Deutsches Sprachdiplom II. fokozatának nyelvvizsga-bizonyítványa honosítása ingyenes legyen.

Van még egy fontos pont, ez a felsőoktatási intézmények struktúrájának a változására vonatkozik a Semmelweis Egyetem és a Pető András Főiskola szenátusainak egybehangzó döntése alapján. Ők integrációs tárgyalásokat kezdtek, ilyen értelemben, amennyiben ez lezáródik, és ez néhány héten belül meg fog történni, akkor a Pető András Főiskola 2017. augusztus 1-jével beolvad a Semmelweis Egyetembe, és ott folytatja megfelelő garanciák megléte mellett egyébként a tevékenységét. Ennek az indoka, a két intézmény megállapodásának a lényege tulajdonképpen az, hogy azt a módszert, ami unikális, Magyarországon fejlesztett módszer, a Pető-módszer, ezt egy orvosi egyetembe, egy más környezetbe helyezve tovább tudjuk fejleszteni és meg tudjuk védeni abban az értelemben, hogy kevésbé legyen lemásolható, és ez a módszer továbbra is Magyarországhoz kapcsolódjon.

Köszönöm a figyelmüket, és kérem, hogy ezeket a javaslatokat szavazzák meg. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Megadom a szót elsőként Kucsák Lászlónak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

KUCSÁK LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Abbéli reményemben mondanék el néhány információt én is a jelen törvényjavaslattal összefüggésben, hogy hátha a halmazz tudjuk szemlélni és nem a komplementer halmazról lesz többet szó, mint ez a korábbi törvényjavaslatoknál megtörtént.

Ahogy azt államtitkár úr is említette, a közalkalmazottak... - három oktatási és három, az oktatással összefüggő egyéb törvényt érintő javaslat van előttünk most. Az érintett törvények közül az első a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény. A Kjt.-t, tehát a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényt

a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. Jelen módosítás a felsőoktatási intézményben tanár munkakörben foglalkoztatottak fizetési fokozatba sorolására irányadó rendelkezéssel egészül ki. Erről később még egy picit részletesebben fogok szólni.

A második érintett törvény a Nemzeti Közszerződési Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló törvény. Ez a javaslat a közszerződési ösztöndíjas hallgatók és a magyar állami ösztöndíjas hallgatók egységes nyilvántartási rendszerét hozza létre. Az egységes rendszerben mind a magyar állami ösztöndíj, mind a közszerződési ösztöndíj tekintetében az ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartó szerveként a tanulmányi és a foglalkoztatási nyomon követés tekintetében is az Oktatási Hivatal fog eljárni.

A harmadik ilyen törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény, amely a köznevelési keretrendszer javaslatai alapján a nemzeti köznevelés rendszerének hatékonyabb működését célzó törvénymódosításokat, továbbá egyéb, a rendszer egyes elemeinek jobbitó célú módosításait tartalmazza. A cél a hatékony, a köznevelési rendszer minden szereplőjének megelégedésére szolgáló jobb működés biztosítása. Itt is néhány pontról még később szólnék magam is.

A következő, a negyedik érintett törvény a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény. Ez a javasolt módosítás a felsőoktatási intézmény legfőbb testületi döntéshozó szerve, a szenátus négyévenként történő megújítására, a pedagógusképzést folytató felsőoktatási intézmények esetén a tanárképzés intézményi koordinációja, intézményi felelősségének egyértelmű telepítésére, az intézményi foglalkoztatásnak az oktatási munkakörben foglalkoztatottak előmenetelét biztosító szabályozására irányul. A módosítás a jogalkalmazói tapasztalatok alapján tesz javaslatot a törvényi fogalomhasználat pontosítására, az Nftv., tehát a felsőoktatási törvény végrehajtási szabályozásának megváltozott jogszabályi környezetére figyelemmel történő megújítására. Az Nftv., tehát a felsőoktatási törvény jelen módosítása az oktatási jogok miniszteri biztosára vonatkozó törvényi, illetve rendeleti szabályozás felülvizsgálatának egyeztetett eredményét is tartalmazza.

Az ötödik törvény a közszerződési tisztviselőkről szóló törvény módosítása, amely törvénymódosítás kodifikációs pontosítás.

A hatodik az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvény módosítása, amelynek célja, hogy az egységes óvoda-bölcsőde 2018. augusztus 31-éig működhessen tovább, hogy a fenntartóknak legyen kellő idejük a fejlesztések megvalósítására.

Kicsit részletesebben a Kjt.-vel összefüggésben, tehát a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvénnyel kapcsolatban. A Kjt. értelmében a felsőoktatási intézményben létesíthető munkakörök fizetési fokozatokra tagozódnak. A közalkalmazott fizetési

fokozatát felsőoktatási intézménynél az adott munkakörben a megbízási jogviszony és a IV. fizetési fokozat kivételével munkavégzésre irányuló jogviszonyban töltött ideje alapján kell megállapítani. A tervezet arra tesz javaslatot, hogy a felsőoktatási intézmény a tanári munkakörben foglalkoztatottak esetén a magasabb fizetési fokozatba soroláshoz a korábban köznevelési intézményben pedagógus munkakörben eltöltött időt is vegye figyelembe. A tervezet 2018. szeptember 1-jéig biztosít felkészülési időt a felsőoktatási intézményeknek.

A Nemzeti Közszerződési Egyetemen kapcsolatos módosítás rendelkezik a közszerződési ösztöndíjas hallgatói finanszírozási formáról és annak feltételrendszeréről. A 21/A. § (2) bekezdése értelmében a közszerződési ösztöndíjas hallgatókra a felsőoktatási törvény vonatkozó szabályait kell alkalmazni, az NKE-törvényben foglalt eltérésekkel. A közszerződési ösztöndíjas hallgatókkal - a rendészeti képzésben részt vevő közszerződési ösztöndíjas hallgatók kivételével, ide nem értve azonban a rendészeti igazgatási alapképzési szak biztonsági szakirányának hallgatóit - az egyetem köt ösztöndíjszerződést.

A magyar állami ösztöndíj feltételrendszerét a felsőoktatási törvény 48/A.-48/S. §-ai rögzítik. A Nemzeti Közszerződési Egyetem-törvény értelmében tehát e feltételrendszert, így az oklevél megszerzésének kötelezettségét a képzési idő másfélszerese alatt, valamint a képzési időnek megfelelő idejű hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettséget az oklevél-szerzést követő húsz éven belül alkalmazni kell azon közszerződési ösztöndíjas hallgatók tekintetében, akikkel az egyetem kötött ösztöndíjszerződést.

A felsőoktatási törvény értelmében a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv az Oktatási Hivatal. A közszerződési ösztöndíjas hallgatók kötelezettségeinek nyilvántartása a hatályos jogszabályok alapján a Nemzeti Közszerződési Egyetem feladata. Az előterjesztés a közszerződési ösztöndíjas hallgatók és a magyar állami ösztöndíjas hallgatók egységes nyilvántartási rendszerét hozza létre. Az egységes rendszerben mind a magyar állami ösztöndíj, mind a közszerződési ösztöndíj tekintetében az ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartó szerveként a tanulmányi és a foglalkoztatási nyomon követés tekintetében is az Oktatási Hivatal fog eljárni.

A közszerződési ösztöndíjas hallgató továbbra is speciális magyar állami ösztöndíjasnak fog minősülni, mivel az egységes nyilvántartási rendszer létrehozását követően továbbra is megvalósul a hallgató által igénybe vehető magyar állami ösztöndíjas és közszerződési ösztöndíjas támogatott félévének külön-külön történő számítása.

A nemzeti köznevelési törvénnyel kapcsolatban államtitkár úr több pontra kitért már, úgyhogy magam is néhányra térnék ki egy picit részletesebben.

Ezek közül az egyik, hogy a Határtalanul! program keretében szervezett határon túli kiránduláso-

kon részt vevő tanulók adatainak nyilvántartására irányul az adatkezelési rendelkezés. Az adatok nyilvántartása kirándulással összefüggő támogatások felhasználása miatt szükséges, ez a törvényjavaslat 8. és 9. §-ában olvasható.

(19.30)

Egy következő pont az a rendelkezés vagy az a módosítási szándék, ami az utóbbi hetekben az egyik legjelentősebb sajtóvisszhangot váltotta ki, hogy az enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos tanulókat érintően a módosítás az ő esetükben az inkluzív szemlélet teljesítése érdekében lehetővé tenné, hogy bizonyos tantárgyakat nemcsak gyógypedagógusok, hanem az adott tantárgy oktatására jogosító szakképzéssel rendelkező tanárok is taníthassák. Hangsúlyozni szükséges, hogy ez a szabály csak egy lehetőség és nem kötelezettség az intézmények számára; ez a törvényjavaslat 10. §-a.

Egy további lényeges pont, hogy a köznevelési fejlesztési tervek rugalmatlan tervezési eszköznek bizonyultak, nem váltak a köznevelési döntéshozatal alapjává. Ezért a módosítás új alapokra kívánja helyezni a kapacitások kihasználása érdekében a tervezést, hatékonyabbá téve azt a gyermek-, tanulólétszám és a különböző köznevelési feladatok ellátására szolgáló férőhelyek évente történő összevetésével. Ez a módszer érdemi információval szolgál az évenként esedékes miniszteri döntéshozatal megállapításához, megalapozásához; ez a törvényjavaslat 14. §-a vagy pontja.

A törvényjavaslat továbbá megteremti annak a lehetőségét, hogy a magyar szakképző iskola - erről is tett említést államtitkár úr - tagintézményt hozhasson létre és képzést folytathasson határon túl is, amennyiben a képzés helye szerinti hazai jog megenyedi, vagy nemzetközi szerződés nem korlátozza ennek lehetőségét; a törvényjavaslat 16. pontja.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavaros gyerekekkel kapcsolatos rendelkezésről is tett említést államtitkár úr; itt fontos hangsúlyozni, hogy a tantárgyi mentesítés kevésbé kedvez az ismeretbővülésnek, felzárkózásnak. A köznevelés teljes rendszerében törekvés, hogy a tanuló ne legyen megbélyegezve, megcímkezve. A tantárgyi mentesítés következménye lehet, hogy a tanuló a tényleges képességeihez mérten is alacsonyabb készségekkel és tudással hagyja el az iskolát, amely a felsőoktatásban és a munka világában is hátrányosan érintené; a törvényjavaslat 18. §-a.

Esett szó már arról is, hogy a törvényjavaslat a pedagógushiány enyhítése érdekében a pedagógusmunkakör betöltésének képesítési feltételein könnyít, kizárólag azokban az esetekben, amikor bizonyíthatóan nem találnak a tantárgynak megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógust az iskolába. A módosítások egyébként a köznevelési kerekasztal munkacsoportjai, elsősorban a pedagógus foglalkoztatási munkacsoport, a különböző szakmai

szervezetek és a Nemzeti Pedagógus Kar javaslatára alakították ki, amelynek révén a jelenleg fennálló pedagógushiány enyhítése volt az elsődleges célkitűzés. Itt államtitkár úr részletezte, hogy milyen egyéb körülményei vannak még ennek a kérdéskörnek.

Itt arra fontos visszautalnom nekem is, hogy ez nem egy új keletű probléma, több évtizede jelen van, mondhatjuk úgy, hogy látens módon, ugyanakkor ezt az állami intézményfenntartás hozta a felszínre. Emlékeztetném képviselőtársaimat, több alkalommal itt a különféle oktatással foglalkozó viták során terítékre került már, hogy az egyik nagyon fontos indoka az állami intézményfenntartás bevezetésének 2010-ben, amikor elindult erről a gondolkodás, az volt, hogy rendkívül szétaprózott iskolarendszert örököltünk meg. A szétaprózott, hangsúlyosan, jelentős részben önkormányzati fenntartású iskolák esetében ezek a problémák nem tudtak az országos nyilvánosság elé kerülni. Érdekes körülmény egyébként, hogy akkor ez ügyben szakmai érdekképviselői vagy szakmai és érdekképviselői szervek sem hallatták olyan erősen a hangjukat ebben a kérdéskörben, mint ahogy az tapasztalható manapság. Fontos lenne tehát, hogy ezt a problémát úgy kezeljük, ahogy valójában van is, hogy ez egy hosszú ideje jelen lévő probléma, ennek a problémának az orvoslására egy lehetséges eszközt fogalmaz meg most az előttnk lévő javaslat. Államtitkár úr itt konkrét példákat is említett, amelyeket akkor én nem szeretnék tovább részletezni.

A módosítások megfogalmazása során alapvető szempont volt tehát az, hogy megfelelő szakmai tudással rendelkező szakemberek foglalkozzanak a gyermekekkel úgy, hogy mindemellett a feladatellátás biztonságos megszervezésének feltételrendszere biztosított legyen. Továbbá a módosítás lehetőséget ad arra, hogy a pedagóguspálya iránt elkötelezett szakemberek a megfelelő szakképzettség megszerzésével hatékonyan járuljanak hozzá a szaktárgyi feladatok ellátásához; a törvényjavaslat 19. §-a.

Sok egyéb javaslatot, rendelkezést fogalmaz meg még az előttnk lévő törvényjavaslat. Még egyszer arra szeretném invitálni képviselőtársaimat, hogy magát a javaslatot nézzük, azt, hogy mi a szándék, a szándék alapján milyen eszközt próbál megragadni a jogalkotó annak érdekében, hogy ezeket a jelen lévő kérdéseket megválaszoljuk, az esetleges problémákat pedig kezelni tudjuk. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak, és kérem, hogy a javaslatot támogassák. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Kunhalmi Ágnesnek, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Értem, hogy miért van ez a törvényesomag és ez a salátatörvény itt asztalon. Engedjék meg, hogy a

legfájóbb pontjaival foglalkozzam, és rávilágítsak arra önmagunknak is és mindannyiunknak, hogy mik vezettek idáig. Mert lehet arról vitatkozni, hogy mondjuk, egy központosítás jó-e vagy nem jó eszköz az oktatáspolitikában, lehet arról vitatkozni, hogy a nemzeti tudáskanonunkat magába foglaló Nemzeti alaptanterv jó eszköz vagy nem jó eszköz a modern világban a gyerekek tanítására.

Persze azt látjuk egyébként, és itt rá is térnék egyből az első okra, hogy itt halmozottan most már olyan az oktatás helyzete, hogy akár szülő, akár pedagógus, akár gyerek ebből a rendszerből konkrétan menekíti ki a gyereket. Tehát azért az elmúlt években olyan szintű pályaelhagyás van, és majd erre is ki fogok térni, ami az egyik kényszere annak, hogy ez a törvényjavaslat egyébként itt van, amit tényleg nagyon régóta nem látott a magyar pedagógus szakma, és a szerintem ostoba és fölösleges hirtelen nyugdíjazások meg szintén egy másik okot adnak arra, hogy ma itt erről beszélgetnünk kell.

Szóval, az elmúlt években elég sok vitát lefolytattunk egymással bizonyos oktatáspolitikai eszközökről, irányokról, lehetőségekről. Ma már a PISA-eredmények megmutatták, hogy mennyire nem működik ez a rendszer, de a 43 ezer rendszerből kirakott kisgyerek is mutatja az önk oktatáspolitikájának a lényegi csődjét. Vitatkozni lehet, de egyről szerintem nem lehet, és ez az, ami igazából kicsit megbillent belül is, és szívszorító, és túlmutat egy kicsit a mi politikai harcainkon meg a közéleti harcainkon. Nem lehet vitatkozni arról, kérem, hogy nehézségekkel küzdő gyerekeket segít az állam vagy nem, vagy mit tesz meg azért, hogy segítse őket vagy sem. Tehát van egy pont, ahol, azt hiszem, tényleg nem politikai és hatalmi kérdéstről beszélünk, azt nem vitatva természetesen, hogy mindig a gyerek érdekét nézi persze mindenki jobbról és balról is.

Normális, én azt hiszem, minimális emberségre képes gondolkodóban nem merülhet fel, hogy veleszületett vagy kialakult tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyerekekre nem kell külön odafigyelni akár csak pár évig is, hogy nem kell velük erre felkészült, speciális képességekkel és tudással rendelkező tanároknak foglalkozniuk. Nem keresheti a politika kényszerek hatása alatt sem a megoldást ebben az irányban, még akkor sem, ha egyébként egyes szervezetek ez irányba ösztönöznék, vagy azt mondanák, hogy egy már rég működő, illegális rendszert legalizáljatok, mert egyébként is évek óta így vagyunk. Nem mehet ez irányba a politikus és a vezetés.

Az előttünk fekvő oktatási salátatörvény legszörnyőbb pontja ugyanis erről szól, a jogszabály arra tesz javaslatot, hogy az enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók ne kaphassák meg azt a törődést, amivel teljes körű életet élhetnek, amivel esélyt kapnak az önfenntartó, boldog életre. A tervezet kritikus pontja tehát, hogy ezúttal nemcsak a szakképzett gyógypedagógusok, hanem az erre a feladatra fel nem készített tanárok is oktathatnak majd bizonyos

tantárgyakat az enyhén, illetve a középsúlyosan értelmi fogyatékos gyerekeknél.

Egy társadalom erejét és emberségét nagyon pontosan megmutatja, hogy miképp bánik az elesettekkel és miképp bánik a speciális figyelemre szorulókkal. Az a kormányzás, amelyik a gyengét eltapossa, nem erős, hanem ostoba és embertelen, és véleményem szerint nagyon gyenge is. Az egész javaslatcsomagban a legembertelenebb, hogy - egyes pontok alapján számomra legalábbis kiderül - a módosítás nagyon is tudatosan tör arra, hogy kiszorítsa a nehézséggel küzdő gyerekeket az oktatás lehetőségeiből.

(19.40)

Ugyanis a törvénymódosítás továbbá megszüntetné annak a lehetőségét, hogy a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő, btm-es diákokat, gyerekeket, köztük a diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás tanulókat felmenthessék az érdemjegyekkel történő osztályozás alól. Ez mintegy 100 ezer diákot hozna nagyon nehéz helyzetbe.

Rengeteg olyan gyerek van ma az oktatásban, akiről ebben a korban még nem feltétlenül derül ki, hogy például diszlexiás vagy nem egyértelmű, hogy őket nem lehet majd valamilyen módon felmenteni. Így őket már néhány éves korukban olyan sikertelenségélményekre kényszeríti az új jogszabály, amely egy kisgyerek egész életére rányomhatja a bélyegét. A legpontosabban talán a Csak Együtt Van Esély Csoport hasonlatával tudom érzékeltetni, miről van szó. Ők így fogalmaztak: egy úszni nem tudó gyereket nem lehet azzal motiválni, hogy ússzál fiam, mert most már innentől kezdve osztályozunk.

Elmondanék még néhány problémát, fontos tudnivalót ezzel kapcsolatban. Részleges vagy teljes felmentést a tankerületi, illetve a megyei szakértői bizottságok adhatnak ki. A btm-diagnosztika esetében a tankerületi szakértői bizottságok adják ki a szakértői véleményt, az sni-diagnosztika esetében, aminek megkülönböztetésére államtitkár úr is felhívta a figyelmet, a megyei szakértői bizottságok adják ki a szakértői véleményt. Amennyiben a benyújtott jogszabály-módosítási tervezetet elfogadják, akkor részleges és teljes felmentést csak megyei szakértői bizottságok fogják tudni kiadni, de csak az sni-diagnózis esetében.

Szakmai problémáink vannak ezzel. Az első, hogy egy nagyon jól bevált eljárásrendet szüntetnek meg. Továbbá: ez magával hozhatja az ellátási rendszer ismételt átalakítását, amikor még az előző átalakítást sem heverte ki teljesen. A szakembereket nem lehet csak úgy átcsoportosítani a megyei szakértőibe hirtelen, mert más szakfeladatokon is dolgoznak: nevelési tanácsadás, korai fejlesztés s a többi. Továbbá olyan nagy leterheléssel járó és magas speciális szakmai tudást igénylő feladat ez, amit nem minden szakember tud elvállalni. Mindez a szakemberhiány növekedését is magában hordozza.

Továbbá a megyei szakértői bizottságoknál mindenhol nagyon nagy a várólista. A határidőket már így sem nagyon tudják tartani. Óriási várólisták fognak kialakulni, szülők sokasága már most nagyon sok panaszt nyújt be egyébként az ombudsmanhoz is ezzel kapcsolatban. Továbbá: a tankerületi szakértői bizottságoknál a folyamatdiagnosztika által jobban érvényesíthető a gyermekek megítélésénél a szakaszosság elve a gyermekekkel való foglalkozás által. Tehát ott jobb lenne egyébként, ha ott maradna.

Továbbá problematikusnak tartom, hogy öszszemossák néha a btm-kategóriát az sni-vel a törvénytervezetben. Egy részleges vagy teljes felmentés miatt nem kell minden gyereknek sni-snek lenni, viszont a btm-kategóriában megadott kedvezmény lehetőséget, azaz esélyegyenlőséget teremt, valamint a munkaerőpiacon való könnyebb elhelyezkedését és a társadalomba való beilleszkedését nagymértékben elősegítené a gyerekeknek és a tanulóknak.

Ez a javaslat a btm ellátásában részt vevő szakemberek, fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok munkakörének megszüntetését, státuszvisszavonását is generálhatja, pedig az elsődleges cél pont a mielőbbi prevenció - prevenció, prevenciós ellátás - megkezdése lenne, amelyet ezen szakemberek végeznek a nevelési-oktatási intézményekben, óvodákban és iskolákban.

2010 óta - és itt hívnám föl a figyelmet, amikor elmondják önök, politikustársaim, hogy nagyon régóta húzódnak azok a problémák, amelyek most orvosolunk. Igen, ezek korábban is, a mi kormányaink alatt is meglévő hiányok voltak, de megpróbáltuk folyamatosan mi is orvosolni. De azért 2010 után önök, a kormány folyamatosan csökkentette a gyógypedagógus-képzésre felvehető hallgatók számát. 2010-ben 1300 hallgató vehetett még részt, idén 1090-et vehetnek föl. És itt minden szakember számít, önök is nagyon jól tudják.

Azt hiszem, hogy ez a jogszabálytervezet úgy olvasható, mint egy beismerő nyilatkozat. Azzal, hogy önök csökkenteni akarják a tanári munkához szükséges szakmai elvárásokat és a gyógypedagógiai munkával szembeni elvárásokat, önök beismerik, hogy lényegében bármit tesznek, az egyszerűen nem működik. Kevesebb a tanár, mint volt. És sajnos a számok is ezt mutatják. Csak az idei tanévben - és itt van a lényeg, amiért nagyon gyorsan intézkedésre van önöknek szükségük - 951 tanítónak és 3019 tanárnak szűnt meg az oktatói jogviszonya. Ebből 565 tanító és 840 tanár ment nyugdíjba. Ezzel szemben csupán 353 tanító és 482 tanár kezdte meg a pedagógusi pályáját. Summa summarum: 4 ezer ember csak idén, és ebből 1300 ment csak nyugdíjba, a többi elhagyta a pályát. Na, ez a baj! Ez nagyon durva pályaelhagyás. Ez az, ami nagyon nagy kényszer elé állítja most a kormányt.

Fogy sajnos az időm. Végezetül pedig a harmadik kardinális dolog, amire ki akarok térni, az ország bizonyos régióiban, bizonyos területeken pedagógus végzettség nélkül is lehet majd tanítani. Kérem,

2009-ig mindent megtettek az előző kormányok folyamatosan, és 2009-re sikerült is elérni azt, hogy pedagógus végzettség nélkül ne lehessen gyereket tanítani, sőt párhuzamosan arra is figyeltünk, hogy a bizonyos gyakorlati munkakörökben is pedagógus végzettség kell. A pedagógus szakma - én nem vagyok az, édesanyám az volt, önök tudják, akik maguk is tanárok - hivatás, az egy szakma. Egy gyereknek megtanítani valamit, a lelkére, pszichésen figyelni, az egy külön hivatás.

Lehet valaki csodálatos biológus, de ettől még nem biztos, hogy a gyerekeknek meg tudja tanítani. Ráadásul egy kemény idegi munka. Ott nem lehet a nap végén a gyerekeket falhoz csapkodni. Ez a lényege a pedagógiának, ezért kellene egy társadalomban szerintem a legtetetejére helyezni őket megbecsülésben.

Szóval, summa summarum: nem lett volna szabad önöknek a nyugdíjas pedagógusokat kitakarítani a rendszerből. Vissza kell hívni a nyugdíjas gyógypedagógusokat is - akit lehet -, és a nyugdíjas tanárokat is nyugdíj mellett, hogy szerződéses viszonyban valamilyen formában dolgozhassanak. Tudom, hogy nagy a kényszer. Ez az előző rendszerekből is hozott, de nagymértékben a pályaelhagyás is az önök rossz oktatáspolitikájának is köszönhető. De soha nem mehet el a politika - és ez nem ideológia kérdése - az irányba, hogy ne szakemberek, pedagógus végzettséggel nem rendelkezők foglalkozzanak a gyerekekkel, egyszerűen nem engedhetjük meg magunknak ezt. Köszönöm, elnök úr, a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Most megadom a szót Hoffmann Rózsának, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. HOFFMANN RÓZSA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Megszokhattuk már itt az Országházban, hogy ha oktatással foglalkozó törvényekről van szó, akkor ellenzéki képviselők minden alkalmat megragadnak, hogy a törvényjavaslatban szereplő állításokat csúsztatva, félremagyarázva politikai célokra használják ki az oktatási törvények tárgyalását.

Egy példával támasztom alá az állításomat, mert nem szeretek levegőbe beszélni. Az előttem szóló MSZP-s képviselő asszony azt mondta, hogy esztele-nül nyugdíjaztuk a pedagógusokat, ezzel is előidéz-tük a pedagógushiányt, de ez nem így van. Pontosán tudom, hogy csak a hiányszakmákban dolgozó pedagógusok minden kedvezményt, minden engedményt megkaptak, ott viszont, ahol bizonyos szakmákban túl sokan voltak és nagyon sokan végeztek, annak érdekében, hogy a fiatal pályakezdők munkát kapjanak, ott amikor elérték a nyugdíjkorhatárt, akkor küldtük őket nyugdíjba. Nos, ezek a csúsztatások olyan célt szolgálnak, hogy minden eszközt megragadjanak, hogy a Fidesz-KDNP oktatáspolitikáját hamis és rossz színben tüntessék fel, ez ellen, úgy gondolom, föl kell emelnünk a szavunkat az igazság nevében.

Azt is megszokhattuk már, hogy a Pedagógusok Szakszervezete ilyenkor a sztrájkbizottság összehívásával fenyeget. Ez történt most is. Itt van előttem a Pedagógusok Szakszervezete elnökének levele, amelyet több címzettnek elküldött, így a mi frakcióvezetőnknek is, és jelezte, hogy kezdeményezi a sztrájkbizottság összehívását, holott egy olyan törvényjavaslatról van szó, amelyet nagyon fontos szakmai testülettel, jelesül az oktatási kerekasztallal és annak tagjával, a Nemzeti Pedagógus Karral nemcsak hogy megbeszélte formálisan, hanem egyenesen néhány passzusát az ő javaslatukra terjesztette be az oktatásért felelős miniszter.

(19.50)

Akkor most kérdezem, miért akar sztrájkolni a Pedagógus Szakszervezet? Ki az ebben az országban, aki az olyan szakmai kérdésekhez alaposabban ért, mint például a pedagógusok foglalkoztatási kérdése. Ha egyszer ők javasolnak egy szakmailag megalapozott javaslatot, a Pedagógus Szakszervezet milyen alapon hirdeti sztrájkot? Persze szíve joga, a törvények ezt megengedik. Csak arra szerettem volna rávilágítani, hogy a laikusokat - ha egyáltalán vannak ilyenek, akik ilyen késői órában követik még az országgyűlési közvetítéseket - ne tévesszék meg ezek a hamis állítások vagy esetleg majd a későbbi sztrájkfenyegetés. Egy nagyon megalapozott, nagyon végiggondolt, az oktatási kormányzat távlati gondolkodásába illeszkedő törvényjavaslatot tárgyalunk most itt az Országgyűlésben.

Én nem kívánok végigmenni ennek az összes pontján, hiszen egyrészt az államtitkár úr nagyon kimerítő és nagyon megbízható magyarázatot adott, és ezt a Fidesz szövegíróje szintén részletesen értelmezte. Egy-két mozzanatra szeretnék rámutatni azzal a magyarázattal kiegészítve, hogy a Kereszténydemokrata Néppárt miért támogatja ezeket a javaslatokat, illetve a törvény egészét.

Természetesen támogatjuk azokat a módosításokat, amelyek jobb helyzetbe hozzák a felsőoktatás tanárait, így a fizetési fokozatba sorolásukat, vagy azt, hogy a tanársegédet, ha letette a doktori szigorlatát, három év múlva ki kell nevezni adjunktusnak. Ez azt a méltatlan helyzetet orvosolja, ami eddig a felsőoktatásban általános volt, hogy nem volt ilyen kötelezettsége a munkáltatónak. Ezt csak helyeselni lehet.

Az oktatási kormányzatnak hosszú évek óta egyértelmű törekvése, hogy ne hagyja azt, hogy ellenőrizetlenül, a szabályok be nem tartásával menjenek ki pénzek és történjenek az intézmények működtetése. Ebbe a koncepcióba illik az, hogy az ösztöndíjakat nyilvánantartja egy idő óta az Oktatási Hivatal. Csak helyeselni tudjuk, hogy a közszolgálati ösztöndíjas és a magyar állami ösztöndíjas hallgatók nyilvánantartása is egységes rendszerben történik, amire bizony azért van szükség, hogy a törvényben meghatározott határidőn túl senki ne vehessen fel állami ösztöndíjat,

ne költhesse az adófizetők pénzét, hiszen a költségvetés ebből áll össze.

Egyetértünk a szenátus négyévenkénti megújításával, ez megfelel a demokratikus alapelvnek, és egyetértünk azzal is, hogy a szenátus felelősségét a törvény kijelöli a tanárképzés intézményi koordinációjára. A 2011-ben megalkotott nemzeti felsőoktatási törvény rendelkezett a tanárképzés megújításáról, ezeket én most itt nem akarom megismételni, gondolom, hogy a legtöbben ismerjük, és rendelkezett arról is, hogy a tanárképzésnek kell hogy legyen egy intézményi centruma, egy tanárképző intézet, de ezen a területen még sok rendeznivaló van. Azzal, hogy a szenátus koordinációs feladatává jelölte ki a törvény, csak remélhető, hogy koncepcionálisabb és valóban fontosabb feladattá válik a valóságban is a pedagógusképzést folytató felsőoktatási intézményekben.

Csak egyetérteni lehet az oktatási jogok biztosára vonatkozó szabályokkal. Kihangsúlyoznám azt az elemét, hogy senki nem utasíthatja, nem fogadhat el utasítást senkitől. Ez az ombudsman intézményének a függetlenségére utal. Egyébként egy olyan intézményről van szó, amire a magyar oktatásijogrendszer büszke lehet, hiszen eléggé egyedülálló még mindig, hogy külön oktatási jogok biztosja őrökdi a jogok betartása és érvényesülése felett.

Nincs ember ebben az országban, akit ne rázott volna meg a januári veronai tragédia, így tehát csak egyetérteni lehet azzal a törvényhellyel, amelyben a tanulmányi kirándulások tekintetében az intézményvezető felelősségét firtatja, illetve bizonyos szabályok bevezetését teszi szükségessé. A határon túli kirándulások esetében is figyelni kell erre, hiszen ezek - bármennyire is magyar területre mennek - jogi értelemben külföldi kirándulások. Ha ilyen buszos kirándulások vannak, akkor nehogy valami tragédia történjen.

Csak támogatni tudjuk azt a törvényhelyet, hogy szülők kezdeményezésére az első évfolyam megismételhető és ennek nem kell hogy nyoma maradjon. Megjegyzem, ez egy korábbi törvényben benne volt. Én annak idején sajnáltam, amikor kimaradt, hiszen ez azt a rugalmas elvet valósítja meg, hogy bizony a gyerekek fejlődése különböző tempójú, és vannak olyan bölcs, józan belátású szülők, akik rájönnek arra, hogy többet segítenek a gyerekeknek, ha egy évvel meghosszabbítják az alapképzés időszakát, és ennek nincs olyan nyoma, hogy a gyerek kap, mondjuk, egy elégtelen bizonyítványt. És ugyanez a helyzet a kilencedik évfolyamon is. Ezt is támogatni tudjuk.

Támogatjuk a btm-es gyerekekre vonatkozó szabályozást is. Aki beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzd, annak nem az értelmével van probléma, hanem az akaraterejével, a pszichéjével, ami nehezen hozható össze azzal, hogy mondjuk, magyarból, történelemből és matematikából ne értékeljék. Nyilvánvalóan külön elbánást érdemelnek és ezt követelik valamennyi iskolafokon, de ők nem beteg gyerekek, nem olyanok, akiknek olyan zavaruk lenne, amit nem

lehet korrigálni. A pedagógia ma már annyira differenciált kell hogy legyen, és a gyakorlatban egyre inkább differenciálttá válik, hogy ezeknek a gyerekeknek a későbbi életben való boldogulását segíti ez a rendelkezés. Egyébként a szabályokat államtitkár úr ismertette; itt azért nagyon sokféle út van.

Végül szólnék néhány szót én is a legvitatottabb kérdéstről, a gyógypedagógus kényszerfeloldásáról, így nevezném csak. Kedves képviselőtársak, tegyék fel azt a kérdést maguknak, hogy ha valóban nincs, mondjuk, gyógypedagógus végzettséggel rendelkező pedagógus, aki az ének-zene órákat meg tudja tartani az iskolában, és a rokonságunkban, ismeretségi körünkben van enyhe vagy közepsúlyos értelmi fogyatékos gyerek, vajon úgy döntnének-e, hogy akkor ne tanuljon éneket, ne legyen, aki énekelte azt a csoportot, vagy azt mondják, hogy akinek énektanári képzettsége van, az azért tud énekelni, tud énekelteni. Fontos, hogy a gyerek énekeljen, mert zene nélkül felnőni az bizony érzelmi sivársághoz is vezethet. Lehet, hogy ha gyógypedagógus képzettsége van, akkor ez hatékonyabb lesz, de nem ártalmas neki.

Ezenkívül enyhén szólva is nem fair úgy beállítani, hogy ez a mi oktatáspolitikánk következtében állt elő. 2010 előtt már látható volt, hogy komoly pedagógushiányok vannak, és hogy előregedett a pedagógustársadalom, mégsem emelték a pedagógusok fizetését, olyan körülmények voltak az oktatási intézményekben, hogy megindult a pályaelhagyás, mert a pedagógusok nagy többsége nem osztotta azokat a liberális elveket, amelyeket az akkori oktatáspolitikai közvetített. Ezért 2010-től igen nagy erővel megalkottuk a pedagógus-életpályát, jelentősen emelkedtek a fizetések, a Klebelsberg-ösztöndíj következtében növekedett a pedagógusképzésre jelentkezők száma. De kedves kollégák, hány év kell ahhoz, hogy egy pedagógusképzési rendszerből olyan tömegek jöjjenek ki, hogy az egyre súlyosbodó pedagógushiányt pótolják? Hát, minimum egy évtized, ha nem egy emberöltő, hiszen ekkora hiányok voltak. És a megelőző kormányok oktatáspolitikája erre egyáltalán nem figyelt. Felismerve a helyzetet mi ezt orvosoltuk, megtettük a szükséges lépéseket, de az idő még nem jött el, hogy ez eredményt hozzon.

A másik példa a természettudományok, ahol többen jelentkeznek, de ma még mindig nem elegendő. Tehát annak belátása egy oktatási szakpolitikustól, hogy az oktatásban egy-egy változtatás bizony sokszor csak húsz év múlva mutatja meg a hatását, ez majdnem egy olyan alapvető követelmény, mint hogy tud-e írni, olvasni.

(20.00)

Számonkérni azt, hogy két év alatt vagy négy év alatt orvosolni azt, amit a megelőző húsz év elrontott, egyszerűen szakmaiatlan, és az oktatási folyamatok nem ismeretéről árulkodik. Arra kell gondoljak, hogy emögött is valami olyan politikai szándék

húzódik meg, ami főleg egy évvel a választások előtt magyarázható, bár nem helyeselhető.

(Az elnöki széklet Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Igen, kedves ellenzéki képviselőtársak, azt kell mondjam, hogy ez nem fair ily módon, mert nem feltételezem azt, hogy önök ne tudnák, hogy egy 4-5 évig tartó pedagógusképzés, ahol egy év alatt kijön x számú hallgató, ahhoz 5-10 év kell, hogy feltöltődjék úgy az a hiány, amit a korábbiak nem pótolnak. Ezért azok a jelzők, hogy mi itt embertelenek vagyunk, természetesen a Fidesz-KDNP oktatáspolitikájára gondolok vagy utalok, vagy hogy kiteszítjük a gyerekeket, ezek megint csak nem fair állítások. Önök is nagyon jól tudják, hogy nem erről van szó, csak félremagyarázzák a jelenségeket.

Összességében a KDNP jó szívvel és jó lelkiismerettel támogatja ezt a törvényjavaslatot, és sikert kíván annak érvényre juttatásához. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hoffmann Rózsa képviselő asszony. Megadom a szót Dúró Dóra képviselő asszonynak, a Jobbik képviselőcsoportja vezetőjének.

DÚRÓ DÓRA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Úgy látom, elég erőteljesen körvonalazódik az a néhány pont, amelyben vita alakult ki mind a szakmai szervezetekkel, akár pedagógus-szakszervezetekkel, ellenzéki pártokkal és a kormányzat álláspontjával, így elsőként ezekről szeretnék én is szólni.

A pedagógus-képzés nélküli, illetve gyógypedagógus-képzés nélküli tanítás kérdése, úgy gondolom, olyan érdemi probléma, ahol senkinek nem szabad behunyni a szemét, vagy senkinek nem szabad ezt az egész kérdést pártpolitikai dimenzióba helyezni. El tudnám én is mondani, hogy mely kormányok milyen intézkedései voltak azok, amelyek odavezettek, hogy pedagógushiány alakult ki Magyarországon, de attól nem leszünk előrébb, ha ezt most megteszem. Ugyanakkor néhány olyan fontos dolgra fel kell hívnom a figyelmet a jelenlegi kormány intézkedései közül, amelyek megítélésem szerint hozzájárultak a pedagógushiányhoz.

Egyrészt az, hogy évente körülbelül 4 ezer pedagógus lép ki az oktatási rendszerből, óriási probléma, óriási szám, és a pedagógusképzés nem biztos, hogy fogja tudni ezt a számot pótolni. Ha évente ennyien lépnek ki, akkor felmerül a kérdés, hogyan tudjuk a kilépőket és a még hiányzó pedagógusokat is pótolni a rendszerben. Hiszen jelenleg nem ez történik. Tehát a helyzet nemhogy egyre jobb lenne, nemhogy egyre javulna, hanem egyre rosszabb.

Hoffmann képviselő asszony gyógypedagógus-kényszeréről beszélt a javaslat kapcsán, és azt említett

te, hogy a pedagógushiány jelei már 2010 előtt látszottak. Ez valóban így van. Vannak olyan tantárgyak, amelyek tanítására már akkor sem volt megfelelő számú szakos tanár, és egyébként például az egyszakos tanárképzés bevezetése, lehetővé tétele nagyban hozzájárult ahhoz, ez tény, hogy ez a helyzet kialakult. Ugyanakkor, ha 2010 előtt már látszott ez a helyzet, akkor 2017-re bizony már várhatóak lennének olyan eredmények, amelyek legalább a hallgatói létszámok tekintetében megmutatkoznak, és előrevetítik, hogy a következő években azokban a tantárgyakban vagy akár a gyógypedagógusok esetében növekvő létszámról lehet beszélni a felsőoktatási intézményekben.

Csak hogy erről nem tudunk beszélni. Ha 2010 előtt már látták, hogy ez a helyzet be fog állni, akkor hét év alatt igenis már lehetett volna eredményeket elérni. De nem! A pályaelhagyók száma növekszik, és már Budapesten is, sőt elitiskoláknak tekinthető helyeken is megjelent a pedagógushiány problémaként, már nemcsak a klasszikus természettudományos területen vagy akár a gyógypedagógia területén, hanem a tanítók esetében is. Míg néhány éve akár egy tanítói álláshelyre akár több tucat jelentkező beadta a pályázatát, addig ma már vannak olyan helyek, ahová senki nem jelentkezik.

Itt kell beszélni ennek a helyzetnek a kapcsán az életpályamodellről is. Mert nyilván annak, hogy pedagógushiány van, vannak szakmai indokai, hogy mennyire vonzó szakmailag a fiataloknak az, hogy pedagógusok legyenek, és van egy költségvetési része is, mennyire vonzó, mennyire nyújt biztonságot, tisztességes megélhetést a pedagógusbér. Nem elvitatva azokat az eredményeket, amelyeket ezen a területen ténylegesen megtettek, azért az egy nagyon jelentős körülmény, hogy a minimálbértől elválasztották a pedagógusok bérének emelkedését.

Az eredeti tervek szerint minden év januárjában a minimálbér emelésével együtt egy értékállóságot biztosítottak volna a pedagógusok bérének. Így a minimálbérhez képest megtartotta volna azt a majdnem kétszeres értéket a kezdő pedagógusok bére, amit az életpályamodell bevezetésekor majdhogynem elért. Csak mivel a minimálbérhez nem kötődtek, mára olyan mértékben csökkent az olló a minimálbér és a pedagógusfizetések között, hogy körülbelül 1,3-1,4-szerese a minimálbérenek a kezdő pedagógusok bére. És ha azt is hozzávesszük, hogy a szakmunkás-minimálbérhez képest egy kezdő pedagógus nettó 14 ezer forinttal keres többet, akkor ez egy olyan adat, az előzőekkel kiegészítve, ami jelentős mértékben hozzájárul ahhoz, hogy pedagógushiány van és lesz is a későbbiekben. Nem elvitatva megint azt a szükségletet, hogy a minimálbér emelése indokolt, a szakmunkás-minimálbér bevezetése, emelése indokolt, ugyanakkor látni kell, hogy a pedagógusbérek a minimálbérhez képest nem értékállóak, az eredményezi ezt a helyzetet.

A különböző szakmai szervezeteknek vagy akár konkrétan a pedagógus-szakszervezet tiltakozásaival

kapcsolatban úgy látom, egyrészt mindannyiunknak örülnünk kellene, ha minél több pedagógusszervezet részt vesz az oktatási törvények véleményezésében, akkor is egyébként, ha radikális véleményt fogalmaznak meg. Semmiképp sem szeretném azt, hogy a Nemzeti Pedagógus Kar, amelynek egy szakmai egyeztető testület funkcióját kellene betöltenie, illetve egy szakszervezet, amelynek egy munkavállalói érdekképviselői funkciót kellene betöltenie, ezek szerepét egymással összekeverjük, nem vitatva el a jogát a Pedagógus Karnak akár attól, hogy munkavállalói érdekképviselői kérdésekben is megszólaljon, ha az oktatási ágazatról van szó, és a szakszervezetnek sem elvitatva a jogát, hogy szakmai kérdésekben megnyilvánuljon.

Az a megoldás, amit a törvényjavaslat tartalmaz a pedagógushiány kezelésére, szerintem átmenetileg elfogadható. Elfogadható az, hogy azokon a területeken, ahol egyébként nem tudják a hiány miatt szakos tanárral vagy gyógypedagógussal megoldani az oktatást, ott, ha erre van affinitása és lehetősége más tanároknak, akkor bevonjuk őket és az ellátást, ha csonkán is, de biztosítsuk. Az a probléma, hogy a helyzet hosszú távú megoldására semmilyen intézkedést nem tartalmaz ez a javaslat. Akkor lehetne szerintem érdemben elfogadni azt, hogy most átmenetileg javítsunk a helyzeten azzal, hogy ezeket a könnyítéseket megteesszük, ha látnánk azt a stratégiát, hogy a kormányzat a pedagógushiányt hogyan fogja enyhíteni.

Hogyan fog érdemben megoldódni az a helyzet, ami az elmúlt időszakok, nem mondok sem évszámokat, sem konkrét időszakokat, az elmúlt időszakok döntései következtében előállt? De mivel ez nincs benne, ezért félok, hogy egy ilyen tessék-lássék megoldás születik, amivel majd kibekkelik a különböző intézmények a helyzetet, de hosszú távon megszokják ezt, és nem fog a szakmai megoldások felé megtörténni az elmozdulás.

(20.10)

Egy másik kérdés ez a bizonyos btm-es gyerekek kérdése. Nagyon furcsának tartom itt az érvelésüket, hogy az, hogy ők mentesítést kapnak az értékelés alól, ez érinti őket hátrányosan. Néha nem tudom, hogy önök tényleg elhiszik-e, amit mondanak ezekkel kapcsolatban, hiszen ez egy olyan terület, amiben majdhogynem az egész szakma indokoltnak tartja azt, hogy a szakértői bizottságok döntése alapján ezek a gyerekek pláne egyéni elbírálás alá kell hogy essenek. Nyilván minden egyes gyerek egyéni bánásmódot igényel és érdemel, de akinek nehézségei vannak, és nemcsak beilleszkedési vagy magatartási nehézsége, hanem tanulási nehézsége van, ezeknek a gyerekeknek az esetében igenis indokolt az, hogy olyan elbírálás alá essenek, ami különbözik attól, ami az ilyen nehézségekkel nem küzdő gyerekeknek jár vagy őket illeti.

Igazából nem nagyon értem, hogy milyen szakmai indokok vannak, amelyekkel alá tudják támasztani azt, hogy ezek a gyerekek nem fogják elveszíteni a motivációjukat, nem fogják magukat hátrányosabbnak érezni azáltal, hogy ugyanolyan elbírálás alá fognak esni, akikkel egyébként nem tudnak versenyezni, azért, mert nehézségekkel küzdenek, és ezt az egyéni elbírálást, ezt az egyéni bánásmódot, amit eddig megkaptak, ezentúl nem fogják megkapni.

Ezekon kívül több olyan intézkedés van, ami nyilvánvalóan támogatható és támogatandó, csak megint egy salátatörvényről lévén szó, egy gombnyomással kell majd szavazni egymással összefüggésben nem lévő részekről. Itt az adjunktusi átsorolást tudjuk említeni, illetve a különböző adatvédelmi szabályozásokat, amiről államtitkár úr is beszélt. Tehát azok valóban támogatható részei a törvényjavaslatnak.

Van néhány jogi pontatlanság, amelyre vonatkozóan módosító javaslatokat is fogunk benyújtani, de az említett fő indokok azok, amelyek miatt ebben a formában a törvényjavaslatot nem tudjuk támogatni. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most az elsőként jelentkezett független képviselő fog felszólalni. Tizenöt perces időkeretben megadom a szót Szabó Szabolcs képviselő úrnak.

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Valóban, itt nagyon belecsúszunk már az estébe, úgyhogy nem túl valószínű, hogy sokan követik az ülést; jóformán itt a Kulturális bizottság kihelezett ülését tartjuk megint a plenáris ülésen.

Az elejét nem akarom bő lére eresztetni, mert Hoffmann Rózsa már megelőlegezte, úgyhogy nem kell elmondanom, hogy persze ilyenkor egy ellenzéki politikus, amikor bejön egy oktatási salátatörvény, akkor mindig elmondja, hogy igen, az a helyzet, hogy az elmúlt években láttunk jó néhány ilyen salátatörvényt, mindig az volt a kormánypárti képviselők észrevétele ezzel kapcsolatban, hogy majd ez még jobbá teszi a közoktatást, felsőoktatást meg minden egyéb más területet, amit érint éppen a salátatörvény; ellenzéki képviselők erre mindig azt szokták mondani, hogy speciel óriási nagy káoszt okoztak, és ezekkel a reszelgetésekkel igazából sikerül még mindig mélyebb és mélyebb bugyraiba tolni a káosznak az oktatást. Azt gondolom, hogy ebben megállapodni vagy konszenzust kötni úgysem fogunk, úgyhogy ezt csak rögzíteném tényként, hogy továbbra is azt gondolom, hogy nagyon nincs rendben, ami a közoktatásban, felsőoktatásban folyik. Azt meg bízunk a választókra meg az ott tanulóokra meg az ott dolgozókra, hogy döntsék el, hogy ez nekik tetszik-e vagy sem.

Nézzük meg akkor igazából az egyes elemeit ennek az oktatási törvénycsomagnak. Kezdjük akkor a felsőoktatást érintő részekkel. Egyrészt az egy na-

gyon régi problémát kezel és abszolút üdvözlendő, amit az előterjesztésben lehet olvasni, hogy a megfelelő feltételekkel rendelkező tanársegéd kollégákat kötelező legyen előléptetni adjunktussá, ha bizonyos idő óta várnak. Nekem speciel ebben pont szerencsém volt, mert a főnököm elég erőteljes volt, és addig verte az asztalt, hogy talán fél éven belül kineveztek, de van olyan kollégám, aki tényleg már 3-4 éve vár, és tényleg méltánytalan. Most nem a fizetésről van szó, persze önmagában ez is fontos, mert ez a bruttó 50-60 ezer forint körüli összeg, ami a tanársegédi és az adjunktusi fizetés között van, azért a viszonylag alacsony felsőoktatási oktatói bérek mellett azért nem elhanyagolható, de azért ez a megbecsülésnek is egy fontos eleme, azt gondolom. Ha egyszer az ember már megszerezte a PhD fokozatát, akkor legyen szíves előléptetni az egyeteme. Úgyhogy ezt én csak támogatni tudom.

Sőt, megmondom őszintén, ebben egy picit határozottabb lennék. Ugye, itt egy 2018. szeptember 1-jei határidő szerepel a törvényben. Azt gondolom, hogy ez nem az oktatási ciklusokhoz kötődő intézkedés, hanem költségvetési ciklusokhoz illeszkedő intézkedés, tehát ezt január 1-jéhez érdemes kötni, nincs semmi értelme szeptember 1-jéhez, és akkor már ne hátrébb toljuk, hanem előrébb hozzuk, úgyis most lesz a költségvetési törvény tárgyalása, ez nem egy hatalmas összeg. Szerintem nyugodtan előre lehet hozni ezt az intézkedést 2018. január 1-jére. Adtam is be módosítót, remélem, majd támogatják a kormánypárti kollégák is.

Utána aztán, ami a felsőoktatást érinti még, ugye a Nemzeti Közszerződési Egyetemre megint egy csomó speciális szabályt hoznak, illetve módosítanak, erről már részletesen beszélt, talán a leg részletesebben Kucsák képviselő úr. Természetesen szakmailag kifogásom ez ellen nincs, legfeljebb már mindig rossz érzéssel veszem elő az ilyen salátatörvényeket, amikor hosszasan mindig a speciális szabályok újabb és újabb elemei jelennek meg a Nemzeti Közszerződési Egyetemre, mintha ez valami speciális intézmény lenne itt a magyar felsőoktatásban, amit mint ilyen, nem tudom én, gyémántot itt csiszolgatnak, és állandóan kiemelgetik. Szóval, olyan rossz érzése van az embernek. Én az ELTE-ről még egyszer sem láttam, de a Műszaki Egyetemről sem rémlik, hogy külön törvényeket hoznánk, és minden egyes alkalommal benne lenne. Úgyhogy az embernek csak rossz érzése van ezzel kapcsolatban. De mondom, szakmai kifogásom nincs.

Valóban változik a szenátus választásának a szabályozása, bár inkább apróbb technikai pontosítások és részletezések, néhány nem túl lényegi változtatás, azt gondolom. Itt csak zárójelben jegyezném meg, hogy majd ha egyszer eljutunk odáig - ez valószínűleg ránk fog maradni -, hogy érdemben átgondoljuk a szenátus összetételét például, meg a hallgatói önkormányzatok szerepét, akkor valószínűleg el kellene azon gondolkodni, hogy abban a formában a hallgatói önkormányzatoknak, ahogy ismerjük őket, van-e

helyük például a szenátusban, mert valljuk meg őszintén, hogy ez egy nem jól működő rendszer. Nemrég hoztuk nyilvánosságra az Együtt részéről, hogy mit gondolunk erről. Úgy általában a felsőoktatás fejlesztésével kapcsolatban mondtuk azt, hogy a Diákhitel2-t eltörölnénk, az első diplomát ingyenesé tennénk, a felsőoktatásban a nyelvi képzést mindenki számára biztosítanánk, és megjegyeztük, hogy egyébként a HÖK-öt ebben a formában megszüntetnénk és kiraknánk a szenátusból. De ez csak ilyen zárójeles megjegyzés volt a részemről.

Aztán van egy érdekes módosítás, ami a felvételi eljárással kapcsolatos fellebbezési rendszert érinti. Értem, hogy változott a közigazgatási eljárás szabályozása, ezt át kell vezetni, tehát ez egy jogtechnikai pontosítás, abszolút értem, de amit akkor gondoltam arról a közigazgatási eljárási szabályváltozásról, azt most látom így a gyakorlatba áttűtetve, és nagyon rossz érzésem van, amikor olyat olvasok, hogy az elsőfokú döntés a közléssel jogerőssé válik, fellebbezésnek helye nincs, ha valakinek kifogása van, menjen bíróságra. Például a felvételi eljárás nem így nézett ki eddig Magyarországon, és ezt én meglehetősen furának tartottam, de mondom, akkor is, amikor a közigazgatási eljárásról szóló törvény változott meg. Azt értem, hogy ez ennek egy jogtechnikai átvezetése.

Aztán van egy nagyon érdekes változtatás, a 34. § a pedagógusképzés szabályait változtatja meg, és ebben az szerepel, hogy a pedagógus-továbbképzés igazgatási jellegű koordinációját a kancellár fogja végezni. Hogy mi a jóisten köze van a kancellárnak a pedagógus-továbbképzéshez, azt nem nagyon értem, de persze értem, mert mi mondtuk az elejétől fogva - tudom, ebben nagyon nem értünk egyet, de hát ilyen a világ -, hogy mi a kancellárt meg egyáltalán a kancellári rendszert a felsőoktatási autonómia súlyos korlátozásaként éljük meg.

(20.20)

És aztán láttuk is az elmúlt években, mindig újabb-újabb feladatokat kap a kancellár, mindig újabb-újabb jogai keletkeznek, most már éppen a pedagógus-továbbképzés igazgatás jellegű koordinációja is hozzátartozik, tehát nem számlákat stemplizik, amiről eredetileg volt szó, hogy majd a pénzügyeket rendbe teszi. Ez igazgatás jellegű koordináció. Az én felfogásomban nem egészen a számlák stemplizése, de lehet, hogy nem értünk ebben sem egyet.

Aztán ugye, itt van a köznevelésről szóló törvény módosítása. Nagyon hosszasan erről már nem kell beszélnem, mert a kollégák mindent elmondtak pró és kontra. Érdekes módon most olyan szituáció alakult ki, hogy bizonyos elemekben az ellenzéki képviselőkkel értek egyet, bizonyos elemekben pedig a kormánypárti képviselőkkel értek egyet. Például, amiben én Hoffmann Rózsaival egyet tudok érteni, ilyen ritkán fordul elő, az például az, hogy benne van

ebben a törvénymódosításban, ha jól emlékszem, a 18. §-ban, hogy ha az adott pedagógus-munkakör nem tölthető be megfelelő végzettségű kollégával, akkor ki lehessen nevezni olyan pedagógust, aki azt záros határidőn belül megszerzi. Csak hogy értse mindenki, aki esetleg hallgat minket, én geográfus vagyok, ergo nem taníthatnék, de ha életbe lép ez a törvény, ha jól értelmezem, elmennék tanítani földrajzot tanítani egy gimnáziumba, és vállalom, hogy x éven belül, azt hiszem, öt éven belül elvégzem kvázi ilyen kiegészítő szakként a pedagógusképzést valamelyik egyetemen, akkor én ott taníthatok geográfusként. És azt gondolom, hogy bizonyos tárgyak esetében ez rendben is van, például a természettudományos tárgyak esetében, amit Hoffmann Rózsa emlegetett, mondjuk, földrajz, biológia, kémia, ez teljes mértékben elfogadható. Zárójelben megjegyzem, annak idején például még, amikor még a Fasori Gimnázium nagyon a világ élvonalában volt, akkor pont azért volt a világ élvonalában, mert ilyen egyetemi oktatók jártak oda, és ott tanítottak kutatóként nagyon sokan.

Az egy másik kérdés, hogy szerintem egy picit bőve van szabva ez a kör, ahol ezt engedélyezi a törvény, mert mondjuk, azt gondolom, hogy a drámapedagógia vagy a táncpedagógia azért egy picit más, mint mondjuk, a biológia vagy a kémia. Tehát az sokkal inkább pedagógiai ismereteket igényel. Tehát lehet, hogy valaki nagyon jó néptáncos, de attól még nem lesz táncpedagógus. Tehát ez egy egészen más kategória. (Dr. Pószán László: És légtornász sem.) És légtornász sem lehet, valóban.

És ugyanez a drámapedagógiáról is a véleményem. A drámapedagógia egy sokkal komolyabb pedagógiai tevékenység, mintsem, hogy én elmagyarázzam, hogy a lemeztektonika, az mi - hogy konkrét példát hozzak.

Amiben az ellenzéki képviselőkkel kell hogy teljes mértékben egyetértsek, az az enyhe és közép-súlyos értelmi fogyatékos gyerekek oktatását illeti. Ezt is már alaposan körbejárták a kollégák. Nem kell részleteznem, hogy miről szól ez a törvényjavaslat. Én azt gondolom, hogy, azt valóban be kell látni, hogy itt hiány van a megfelelő végzettségű pedagógusokból, ez tény. Azt nem gondolom, hogy hét év kormányzás után akkor arra kell hivatkozni, hogy sajnos, hát ezt örököltük. Mégiscsak eltelt hét év, hét év alatt azért lehetett volna érdemben előrelépni. De mondjuk, tételezzük fel, hogy rájöttek, hogy rosszul csinálták, és most új irányba indulnak el, de akkor látnánk azt, hogy oké, de hogy indul el ez vagy milyen irányba, hogy akkor lenne valami anyag előtűnk. De nem, ez egy szabályváltoztatás arra, hogy a meglévő helyzetet hogy lehet reszelgetni és barkácsolással megoldani.

Ez nem ugyanaz a helyzet, mint hogy nem pedagógus végzettségű kutató tart, mondjuk, órát egy gimnáziumban, feltéve, hogy x éven belül megszerzi a pedagógus végzettséget. Mert itt mégiscsak olyan gyerekekről van szó, akikkel nagyon speciális módon

kell foglalkozni. És ha nem megfelelő végzettségű ismeretekkel rendelkező kolléga foglalkozik ezekkel a gyerekekkel, akkor egyrészt a gyerek sem fog úgy fejlődni, mint ahogy fejlődhetne, másrészt meg a pedagógusnak is óriási kudarcélmény lesz. Mert azt nekem ne mondja senki, hogy sikeres lesz az ilyen pedagógus. Mert ez nem arról szól, amit a Hoffmann Rózsa emlegetett, hogy jaj, de jó énekelni, ülünk le, és akkor majd elénekeljük a nem tudom, milyen indulót vagy cserkésznotát.

Ehhez képest ez egy összetettebb probléma, úgyhogy ezzel én nagyon nem tudok egyetérteni, és nagyon kíváncsi lennék, hogy milyen gyógypedagógus-szervezet, érdekvédelmi vagy szakmai szervezet volt, ami így kérte, és azzal az indokolással kérte, ami aztán benne szerepel a törvényjavaslatban. Mert én azt nehezen tudom elképzelni, hogy arra az indoklásra egy szakmai szervezet azt mondta volna, hogy mi ezt kérjük. De ha így van, ki volt az konkrétan? Mert én beszélgetnék velük egyébként nagyon szívesen csak így érdeklődésképpen, hogy ezt ők miként gondolják, mert ne adj isten, még meg is győzhetnek róla, hogy nekik igazuk van.

Aztán, amit még esetleg ki lehetne emelni, az az, hogy valóban az egy jó dolog, hogy az oktatási jogok biztosának a munkaköri leírása, feladatai és mindenféle egyéb más szabályozása megjelenik a törvényben, részletesen, azt gondolom, hogy az oktatási jogok biztosa rendszeresen jön hozzánk a bizottságba, elég jó munkát végzett az elmúlt években, gyakorlatilag ő személyében - mondhatjuk azt - beváltotta azt a reményt, amit annak idején fűzött a jogalkotó ahhoz, hogy létrehozta az oktatási jogok biztosa funkciót. Úgyhogy én ezzel teljes mértékben egyetértek.

Az érdekelne, amit külön kiemelt államtitkár úr, hogy „a magyar szakiskolák külföldi tagintézményeket üzemeltethetnek” tartalmú szabályozás honnan ered. Általában, amikor ilyet olvasunk, mindig oda lyukadunk ki a végén, hogy egy konkrét intézménytől jön egy ilyen igény, mert nyitni szeretnének valahol valamilyen tagintézményt. Ez érdekelne, hogy konkrétan ez az igény kitől, honnan jött, ki hol, miért akar ilyen tagintézményt üzemeltetni.

Úgyhogy összefoglalóként azt tudom mondani, hogy egy részével egyetértek, nagyobb részével inkább nem, ennek a törvénycsomagnak. Módosítókat nyújtottam be, emlegettem az adjunktusok előreléptetését, én azt előrehoznám, a gyógypedagógusok esetében azt, hogy enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos gyerekeket nem gyógypedagógusok is oktathatnak, azt én kivinném ebből, tehát egy elhagyást javasoltunk. Az osztályfőnöki feladatok esetében a törvénymódosításban megjelölt óraszámokat mindkét szám esetében megdupláztuk, szerintünk az osztályfőnökök esetében fontos, hogy jobban elismerjük őket, úgyhogy ezt mi javasoljuk.

És ugye, amiről itt szó volt már több kolléga részéről, hogy ugye, itt az értékelésnél, minősítésnél egy sokkal szigorúbb szabályt használnának, és nem használnák ennyire kiterjedten a tanulási zavarokkal

küszködő gyerekek esetében, azt mi nem tartjuk jó iránynak. Elnézést, hogy kicsit túlcúsztam.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Szabolcs képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik. Megadom a szót Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószólónak, aki anyanyelvén ismerteti felszólalásának első mondatát, majd magyarra fordítja azt. Öné a szó.

KISSNÉ KÖLES ERIKA nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Spoštovani Predsednik, spoštovane gospe Poslanke in gospodje Poslanci, cenjeni Zbor!

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Képviselő Urak! Tisztelt Ház! A nemzetiségek, a kisebbségben élő közösségek és egyének számára a köznevelési, szakképző felsőoktatási intézmények hatékony és megfelelő törvényi keretek között való működése meghatározó.

A kormány nevében a T/15376. számon, az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalásához kapcsolódást az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága a nemzetiségi köznevelésben részt vevő nevelők, oktatók, oktatásirányítók, de elsősorban a nemzetiségi tanulók érdekeit szem előtt tartva kérte. Bár a törvényjavaslatnak csak egyes elemeire reagálok most, így például a felsőoktatásban dolgozó oktatók kérdésére nem fogok kitérni, holott a nemzetiségi felsőoktatás, különösen is a nemzetiségi óvodapedagógus-képzés és pedagógusképzés számunkra is igen fontos terület.

(20.30)

A benyújtott törvényjavaslat 3. pontja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítására irányul. A 6. § (1) bekezdésében javasolja a nemzeti köznevelésről szóló törvény 4. §-ának, amely a köznevelési intézmény feladatait sorolja, 4.a ponttal történő kiegészítését, ez az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció.

A 2. pont a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek, tanuló, akinek a személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek a meghatározása.

A 4. pont az egyéb foglalkozás fogalomba sűrítve megfogalmazza azt a feladatkört, amely a különös adottságokkal, tehetségekkel rendelkező tanulók tehetséggondozására nyújt számos lehetőséget a köznevelési intézmények és pedagógusok számára. Kiterjed ugyanakkor arra a tevékenységi területre is, amely a 2. pontban meghatározottakkal együtt egyaránt hozzájárul azon tanulók fejlesztéséhez is, akik társadalmi, szociális helyzetük, ebből következő lezárásuk okán különleges figyelemre érdemesek a magyarországi köznevelésben; ez a tanórákon kívüli

egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozás, amely a tanulók fejlődését szolgálja.

A nemzetiségi tanulók érintettsége valamennyi tekintetben jelentős, hiszen a nemzetiségi nevelésben részt vevők minden iskolatípusban jelentős többletmunkát vállalnak fel részint a nemzetiségi nyelv tanulására fordítandó plusz 5 nemzetiségi nyelvi óra és a plusz 1 népismeret órákon való részvétel, az azokra készülés, de a nemzetiség kultúrájának ápolásáért folytatott tanórán kívüli tevékenységek egész sora okán is.

Bár sajnos a törvényjavaslat 4.a ponttal történő kiegészítése sok család, tanuló fiatal érintettsége okán fontos, kiemelten is jelentős tanulói kör az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációban és rehabilitációban a roma közösségekben élő, roma származású gyermekek magas száma, akik bizonyos szociális hátrányokból következően szorulhatnak egészségügyi és pedagógiai rehabilitációra. Rehabilitáció az oktatási intézmények esetében is az a szervezett tevékenység, amelyet a társadalom biztosít a huzamosan vagy véglegesen fogyatékos gyermekeknek, hogy a még rendelkezésükre álló képességeikkel újra elfoglalhassák vagy elfoglalhassák helyüket az iskolai közösségekben, a társadalomban. A rehabilitáció itt nevelési, foglalkoztatási intézkedések tervszerű, együttes és összehangolt, egyénre szabott alkalmazása, ebben a rehabilitálandó személy részvétele alapvető. Éppen ezért a személy környezetének a pozitív hozzáállása is meghatározó, amiben a nemzetiségi közösségek szervezetei is szerepet kell hogy vállaljanak.

Most, amikor a parlament az egyenlő bánásmódról és az egyenlő esélyekről szóló törvény vagy a gyermekvédelemről szóló törvény módosításáról is tárgyal, amikor az integráció a köznevelésben a tanulói fejlődés biztosításának egy határozott irányát képviseli, ennek a módosító javaslatnak a hatása jelentős előrelépést jelenthet a fogyatékkal élők számára.

A különféle egészségügyi, pedagógiai nehézségekkel küzdők elhelyezése az ép, egészségesen fejlett tanulói közösségekben előmozdítja azt, hogy a speciális nevelés, tehát a gyógypedagógiai foglalkoztatás előidézze megbélyegzés, a vele összekapcsolható sztereotípiák oldódása, a köznevelés ezen ágában nevelt, oktatott tanulók társadalmi beilleszkedése, integrálása már a gyermek korai életszakaszában megkezdődhet. Nyilvánvaló, hogy a speciális fejlesztési igények továbbra is fennállnak, a sajátos nevelési igényeket az erre jól felkészített tanároknak, fejlesztőpedagógusoknak, gyógypedagógusoknak kell folytatnia.

A 4.a pont nem jelenti, nem jelentheti a speciális intézmények, ha úgy tetszik, a súlyos fogyatékkal élők számára fenntartott és működtetett, üldözött szóval ilyen szempontból szegregált intézmények feleslegessé válását, és reméljük, a nehéz feladatok végzéséhez az országban mindig lesz megfelelő számú szakember, aki a rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozásokat végzi, az úgynevezett normál intéz-

ményekben is legyen szükség szerint gyógypedagógus, pszichológus is.

A külföldi iskolai kirándulásokat érintő kérdést bizottságunk érti, és bizonyos szempontból üdvözli, egyúttal keresi annak a lehetőségét, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek tanulócsoportjai számára az anyaországukba tett kirándulások az anyaországok oktatási szaktárcája vagy magyarországi pályázati lehetőségek, vagy EMMI támogatása segítségével ugyancsak megvalósulhassanak. Minden nemzetiségi tanuló tanulmányai során legalább egyszer jusson el abba az országba, amelynek nyelve, kultúrája, hagyományai az ő életének is alapvető részét képezik! A nemzetársakkal való jó kapcsolat, az anyaország történelmének, jellemző természeti, társadalmi, kulturális értékeinek megismerése, illetve jó ismerete kiemelt cél a nemzetiségi népismeret oktatása során.

A T/15376. számú, a kormány nevében benyújtott törvényjavaslat 10., 11., 12., 13., 14. §-ában megfogalmazottakkal bizottságunk egyet tud érteni, a 15. §-t, az oktatási jogok biztosára vonatkozó kiegészítéseket üdvözli, az oktatási jogok biztosának a szerepe a nemzetiségi nevelés-oktatás sajátosságainak érvényesülése miatt is érdekes a számunkra.

A törvényjavaslat 16. §-a a nemzetiségi szakgimnáziumok és a nemzetiségi szakképző iskolák számára is új lehetőséget jelenthet, ha és amennyiben azok olyan képzést kínálnak, amelyek a szomszédos anyaországokban képzési hiánynak, nem kidolgozott szakképzési programnak számítanak, és nyilván a határon túl élő magyar közösségek számára a magyar nyelven folyó elméleti és gyakorlati szakképzést is biztosítják.

Európai uniós tagságunk óta a köznevelés, felsőoktatás terén a szakmai, technikai korszerűsítést, taneszközfejlesztést, pedagógus-továbbképzést, diákcseraprogramokat is magukban foglaló projektek kivitelezését tekintjük az együttműködés hatékony, a közös projektekben részt vevő felek mindegyikének számos eredménnyel könyvelhető formájának, különösen a határ mentén élő nemzetiségek esetében. Bizottságunk e kiegészítéssel ebből következően szintén egyet tud érteni.

A 19. § lehetőségei, nevezetesen a szakirányú végzettséggel rendelkező pedagógusok hiányának a kérdése a nemzetiségi intézmények számára is fontos, a megfelelő szakos tanár biztosítása a mi iskoláinkban is komoly nehézségeket okoz, különösen ott, ahol két nyelven kell meghatározott tantárgyakat tanítani, így a törvényjavaslat „megengedő” ideiglenes megoldásai iskoláink működésében is átmeneti javulást eredményezhetnek.

A nemzetiséghez tartozók nyelvének használata, fejlesztése, tanítása, tanulása vagy elmélyítése mellett korszerű pedagógiai módszertani ismeretek cseréje, ezek közös fejlesztése az innovációt jól szolgáló cél.

Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága kéri, hogy a törvényjavaslat tárgyalása és elfogadása során a képviselő hölgyek és urak a tanulóifjúság érdekeinek megfelelő döntéseket hozzanak.

Hvala za pozornost! Köszönöm, hogy meghallgattak! (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm szépen Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló felszólalását.

Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Elsőként Kucsák László fideszes képviselő úr jelentkezett, neki adom meg a szót.

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy egy-két gondolatra reflektáljak az eddig elhangzottak közül! Elsőként Dúró Dóra szavaira szeretnék visszautalni. Nyilván köszönjük, hogyha van olyan az anyagban, amiben egyet tudunk érteni, átmeneti intézkedésről van szó, ezt megerősíthetem, hiszen az anyag is tartalmazza, és úgy gondolom, hogy az átmeneti intézkedés, egy lehetőség megnyitása előremozdíthatja ezt a dolgot.

Így természetesen nem értek egyet azzal, amit Szabó Szabolcs ma is elmondott, a korábbiakban is előszeretettel használta a „reszelgetés” kifejezést - lelke rajta! De ha már reszelgetést emlegetett, hogy nem is tudja, már hányadszor történik ez az oktatási tárgyú törvények vonatkozásában, akkor jöllehet ez nem a Tippmix című műsor, de lehetőségként felajánlanám, hogy érdemes megvizsgálni, hogy a szocialista-liberális kormányok idején hány-szor történt ez meg.

(20.40)

Már csak azért is bátorkodom ezt mondani, mert az ellenzéki padosorokban igen sokan vannak, akik azt a létező világok és a létező oktatási törvények legjobbjának tartották. Ehhez képest, ha ötvenig eljutott a módosítások számlálásában, akkor vegyen egy mély levegőt, és haladjon tovább, mert lényegesen több történt ennél. Én magam ezt egyébként gyakorló pedagógusként és gyakorló intézményvezetőként éltem meg, néha csak kapkodtuk a fejünket, hogy lám-lám, már megint módosult. És persze ahhoz kellett újragombolni a helyi szabályozókat is.

Az a vita valószínűleg nem feloldható most, hogy a szocialisták hogy látják, mi vezetett oda, hogy bizonyos pedagógusállásoknál nincs kellő számú jelentkező, tehát ezt most nem is nyitnám meg igazán. Viszont a szakszervezetekkel összefüggő felvetésre azt tudnám mondani, illetve kérdezni, afféle költői kérdésként: ki akadályozta meg a szakszervezeteket abban, hogy részt vegyenek a köznevelési kerekasztal munkájában? Az államtitkár úr is többször invitálta őket, mi magunk is többször javasoltuk, hogy kapcsolódjanak be. Ott kifejthették volna a véleményüket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kettő percre Kunhalmi Ágnes képviselő asszonyt illeti a szó.

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Sajnálom, hogy Hoffmann Rózsa elment. Ahhoz képest, hogy véleményem szerint egy új időszámítás indult 2010 után, nagyon méltányosan fogalmaztam, és világosan jeleztem, hogy a problémák egy része datálódik a mi időszakunkból, pontosabban a korábbi - mi... akkor még gyerek voltam, tehát a korábbi időszakból, de jelentős részben... Utaltam ugye arra, hogy mennyien hagyják el a pályát, és az nagyon gyorsan felgyorsult az önök oktatáspolitikájának köszönhetően az elmúlt időszakokban.

Szeretnék még annyit mondani, hogy azt is említette volt államtitkár asszony, hogy kényszernyugdíjaztak. Rosszul fogalmaztam, valójában visszafoglalkoztatást szerettem volna jelezni, de azt hiszem, ezt már korábban is jeleztem, hogy a nyugdíj mellett lehessen visszafoglalkoztatni, hogy ezt kellett volna megoldani, és nem ennek a lehetőségét elvenni.

És még amire szeretnék reflektálni, hogy az osztályozásmentesítés nem egyenlő azzal, hogy elhanyagolják azt a területet. Államtitkár asszony tett egy utalást arra, hogy nem ösztönzi a gyerekeket. Pontosan az veszi el a motivációt és a kedvet, ahogy Dúró Dóra is fogalmazott, hogyha egy egyszerű számmal fedjük le annak a kisgyerekeknek a tudását. Itt részképességszavarokról van szó, nagyon sok gyerek, mondjuk, diszlexiás, de kiválóan számol, vannak olyan gyerekek, akik diszkalkulációs, de gyönyörűen rajzolnak. Az én közvetlen környezetemben is voltak olyan gyerekek, a családban is, akik diszlexiások voltak, és bizony kinőtték, jó szakember, jó iskola, és az egész oktatáspolitikai szemlélet arról szólt, hogy továbbmehetnek ezek a gyerekek. Ma doktorok, többdiplomások, és jó, hű állampolgárai hazánkknak. De ha akkor, abban a pillanatban gyerekkorban nem kaptak volna segítséget - és az első Orbán-kormányra is jellemző volt ez a fajta nyitottság és segítség -, akkor ezekből a gyerekekből soha nem lett volna diplomás felnőtt. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót 15 perces időkeretben Pósan László képviselő úrnak, Fidesz.

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Ott folytatom, ahol Kunhalmi képviselő asszony abbahagyta, azt mondta, hogy a pályaelhagyás nagyon felgyorsult a polgári kormány idején. A számok makacs dolgok, úgyhogy, ha megengedi, néhány számot mondok. 2003-ban a főállású pedagógusok száma a köznevelési intézményekben 185 ezer fő, 2009-2010 fordulóján, tehát a polgári kormány hivatalba lépését megelőzően 169 458 fő, jelenleg - 2016. évi adat - 171 687 fő. Aki a számokat ismeri, annak részletesebben ezt nem kell magyarázni.

Arra a felvetésre, ami arról szól - a Pedagógusok Szakszervezete is megfogalmazza -, hogy adott pedagógiai feladat ellátására megfelelő felkészültséggel nem rendelkezőket nem szabad alkalmazni, Kun-

halmi Ágnes úgy fogalmazott, hogy nem mehet az oktatás ebbe az irányba, mert ez nem jó; én ezzel egyetértek, csak itt is engedjék meg, hogy hadd mondjak néhány számadatot, mert mint említettem, a számok makacs dolgok. Képesítés nélkül tanító pedagógusok száma hogyan alakult, mondok egy pár kiragadott példát, hogy érzékelhető legyen: 2010-ben, tehát a kormányváltást megelőzően vagy akkortájt magyar nyelvet és irodalmat 207 fő oktatott képesítés nélkül, 2016-17-ben 97-en. Az is sok, félreértés ne essék, de talán a 207-hez képest mégiscsak látványosan kevesebb. Történelmet 153-an oktatottak 2010-ben képesítés nélkül, a 2016-17-es tanévben 60-an voltak. Matematika esetében 206, és 175 a 2016-17-es érték. Német nyelv esetében 144, most 62. Technikatanárnál 509, most 447. Ezek magas számok, én nem vitatom, csak azt akarom jelezni, hogy van egy csökkenő tendencia. Ezt csak azért mondom, hogy talán a véleményalkotásnál nem ártana ezeket a tényeket figyelembe venni, mert így talán pontosabb és szakszerűbb vitát tudnánk folytatni.

A pedagógushiánnyal kapcsolatosan Dúró Dóra képviselő asszony már felvetette, és teljesen igaza van, az egyszakos tanárképzés egy zsákutca volt, ezt pedig a balliberális kormány erőltette, és hozzá kapcsolódva a Bologna-típusú képzés. Ennek apropóján, hogy mikor és hogyan alakultak ki ezek a hiányok, hadd mondjak egy konkrét adatot: a Debreceni Egyetemen volt olyan esztendő, emlékeim szerint 2007-ben, amikor összesen az egész egyetemen 9 darab tanárszakos hallgató volt. Most jelenleg van 120. Ez sem sok, félreértés ne essék. Oda lyukadunk vissza, amire Kucsák képviselő úr is utalt meg Hoffmann képviselő asszony is utalt, hogy ezeknek a pótlása egy csettintésre nem megy, varázsszavóval nem rendelkezünk, ez sajnos idő, de azért láthatjuk azt, hogy körülbelül hol volt elszúrva a dolog, és milyen nehéz az elrontott dolgokat helyreállítani.

Azt mondta Dúró Dóra, ez már a gyógypedagógiai vonalra vonatkozik, hogy 2017-ben látszani kellene bizonyos dolgoknak, eredményeknek, amit a kormány felismert vagy nem ismert. Én azt mondom, hogy felismerte, és mondok akkor néhány konkrétumot - nyilván ön sem tudhat mindent. A gyógypedagógiai képzés Magyarországon hosszú időn keresztül tulajdonképpen egy budapesti monopólium volt, valljuk be őszintén. Most nyílik meg először a lehetősége annak, hogy vidéken is lesz képzés, a Debreceni Egyetemen el fog indulni ősztől, és most az első körben majdnem 800-an jelentkeztek. Azért ez elég áruklodó, és azt hiszem, mutatja azt a tendenciát is, hogy a kormány felismerte a problémákat, és megpróbálja a megoldást is megteremteni. Egy új képzést egyébként bárhol beindítani szintén nem egy csettintéssel megy, annak az előkészülete, a humán erőforrás biztosítása bizony komoly előkészületeket igényel.

És én azt gondolom, hogy azok az adatok, amelyek a pedagóguspályát választókra vonatkozóan

ismertek, azok is elég biztatóak. Nem állítom, hogy eljutottunk a Kánaánba, mert ez nem igaz, de az, hogy emelkedik a tanárszakos hallgatók aránya és emelkedik az osztatlan tanárképzésre jelentkezők aránya, az tagadhatatlan, az egész országban. Nyilván intézményenként itt eltérő adatokkal találkozunk, de mégiscsak ez a helyzet. Úgyhogy szerintem ez jó tendencia.

Az, hogy átmeneti intézkedésként kell kezelni, az világos, benne van a törvényjavaslatban is, öt év. Azon lehet vitatkozni természetesen, hogy ez jó, nem jó, sok, nem sok, itt ahány szakmai vélemény ütközik, annyiféle állítás fogalmazódhat meg, de nyilvánvalóan nem egy végleges megoldásként akarjuk kezelni.

Ami a sajátos nevelési igényű gyerekekre vonatkozó részt illeti, csak utalni szeretnék arra, hogy a jelenleg hatályos törvényben is vannak olyan esetek feltüntetve, olyan kitételek, amelyek lehetővé teszik, hogy nem gyógypedagógus is foglalkozzon velük. Tehát a most hatályosban is van ilyen. Úgyhogy itt nem valami ördögtől való dologról van szó, félreértés ne essék. Érdekes módon, ami most hatályban van, valahogy eddig senkinek nem bántotta az érzékenységet, vagy hogy van ez? Csak jelzem, hogy ez egy problémamegoldásra irányuló pontosítás, módosítás, és nem valamiféle új dolog, világtól elrugaszkodott javaslat kíván lenni.

Szabó Szabolcs képviselő úr azon problémázik, hogy mi köze van a kancellárnak a pedagógus-továbbképzéshez. Szeretném jelezni, hogy a tanárképző központok az egyetemeken a pedagógusképzésnek a szakmai koordinálásáért felelnek, a pedagógus-továbbképzés az egy teljesen más műfaj.

(20.50)

Nyilván a képviselő úr ezt nem tudja, hiszen bevallotta, hogy ő nem tanárember. Nos, a pedagógus-továbbképzés első körben, akármilyen hihetetlen, menedzsmentfeladat, menedzsmenti munka: össze kell szervezni különböző iskolákból, ki hogy jön, utazás, annak a költségtérítése, jelenteni kell az Oktatási Hivatalnak, nyilvántartást vezetni, egy csomó ilyen természetű dolog; ez egy adminisztratív apparátus létét feltételezi, pénzügyi vonzatai vannak. A szakmai képzés szintén többrétű továbbképzés, a szaktárgyak esetében pedig értelemszerűen az adott intézmény szakmailag felelős tanszéke jön képbe. Ha az ön esetét vesszük, akkor a geográfusképzésnél egy geográfus kell, egy matematikusnál egy matematikus, egy nyelvtanárnál meg egy nyelvtanár, a nyelvi tanszék. De hogy módszertanilag is továbbképzés lehessen, azt pedig ki kell vinni iskolákba jó gyakorlatok és sok minden formájában. Tehát láthatóan nagyon sok mindent kell összeszervezni, ez tényleg egy olyan menedzsmenti feladat. Hogy ezt könnyű legyen megérteni: ma, jelenleg meg az elmúlt időszakban több száz magáncég volt a piacon, ebből éltek; nem a magáncégek adták a szakmai tudást hozzá, a magáncégek megszervezték a továbbkép-

zéshez a szakmai tudást, megvették egyetemektől, egyéb helyekről a hozzáértő szakembereket, de ők menedzseltek.

Itt lényegében, amikor a kancellárnak igazgatási jellegű koordinációs feladatokat szabna meg a törvény, azt mondja ki, hogy ezt a menedzselési feladatkört az egyetem a maga professzionális igazgatási rendszerén keresztül bonyolítsa le, és természetesen a szakmai részét pedig hozzá kell tenni a karok részéről. Csak úgy zárójelben megjegyzem egyébként, hogy a tanárképző központok is, amelyek, még egyszer mondom, kifejezetten a pedagógusképzésért felelnek, csak koordinatív funkciót látnak el. Ez abszolút szakmai, maximum annyi igazgatási része van, hogy melyik iskolába küldjék ki gyakorolni a pedagógusjelöltet, de azoknak például nincs hallgatója és nincs oktatója. Oktatója, hallgatója a karoknak van a felsőoktatási intézményekben.

Úgyhogy ez magyarázza, ilyen egyszerű oka van, nem kell ebben valami titkos összeesküvést látni meg egyetemi autonómiacsorbítást, és az ördög tudja, mi mindent, mert azt tudom, hogy erre egyébként hajlamosak, csak azért a tények mégiscsak makacs dolgok, erről szó sincsen. Úgyhogy azt gondolom, ebből a szempontból azért az előterjesztés jó.

Amit én kifejezetten üdvözlendőnek tartok, az az, amire sajnos egy komoly tragédia kellett hogy rávilágítson. Most van először szabályozva és kimondva igazából az, hogy mi minősül iskolai kirándulásnak és külföldi iskolai kirándulásnak, mert eddig - tisztelet a kivételnek, de ne áruljunk zsákba-macska - a legtöbb szülő azt gondolta, ha elmennek egy olyan sítáborba, amit az iskola néhány tanára megszervez, az iskolai jellegű kirándulás lesz, vagy az iskola áll mögötte, és közben nem ez a helyzet.

Itt egyértelműen definiálva van, hogy mi az, ami ennek minősül, és ami nincs itt definiálva, az nem minősül ennek, az nem fog ennek számítani, és szerintem ez rendben van; mint ahogyan az is rendben van, hogy a felelősség kérdésére vonatkozóan is vannak szabályok. Én a magam részéről ezt tartom az egész előterjesztés legeslegfontosabb elemének, pontosan a gyermekek érdekében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Pósnak képviselő úr. Kétperces hozzászólások következnek. Elsőként megadom a szót Kunhalmi Ágnes képviselő asszonynak, MSZP.

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Pósnak úrra szeretnék reagálni, mindkét felvetésére. Az első az volt, hogy elmondta a számokat, mennyi főállású volt 2003-ban, 2010-ben és 2017-ben. Na most, a számsor csökkenése vagy növekedése - nagyon jól tudja ön, Pósnak úr, hogy az utolsó szocialista kormány az üres álláshelyeket szüntette meg, ezt ön nagyon jól tudja.

A másik felvetésére, hogy hogyan maradhattak bent a mi rendszerünkben is még képesítés nélküli pedagógusok. Kérem, ennek két oka van. Az egyik az,

hogy egy teljesen másik rendszer volt, ott történt meg ilyen, hogy képesítés nélkül lehetett tartani, mert önkormányzati fenntartás volt, ahol a polgármester a saját ismerősét berakta képesítés nélkül, de a törvény kötelezte egyébként, hogy nem lehet. Egy kivétel volt: a törvény kötelezte - és itt ez a kulcsmondat -, öt év alatt, ahogy ezt önök is mondják, elköllött végezni, kivéve, ha akkor már a rendszerben egy tárgyat képesítés nélkül 15 éve tanított egy pedagógus, és nyugdíj előtt vót. Na, ez volt az oka annak, hogy még bennmaradtak a rendszerben, de ezt a rendszert nagyon kell tudnia és ismeri is, Pósnak úr.

A másik meg az, hogy az a baj, hogy most megint növekedni fog ezeknek a száma, és ez véleményem szerint akkor sem kívánatos, mert meg lehetne még máshogy is oldani. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Kettő percre Szabó Szabolcs képviselő urat illeti a szó.

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Természetesen pontosan tudom, hogy mi a továbbképzés meg a tanárképzés közötti különbség, lévén, hogy a tanárképzésben részt vettem, a tanártovábbképzésben meg nem, ezért tudom, hogy az mennyiben különbözik a tanárképzéstől.

Egyébként, amit meg a képviselő úr itt elmondott, elég hosszasan kellett neki kifejtetni, ami persze kiderül a törvényjavaslatból is, hogy a kancellárnak mi lesz ott a feladata. Erről beszéltem, hogy lassan már mindent ő fog csinálni, és nem erről volt szó az elején, csak jelezném. Arról volt szó, hogy majd stemplizi a számlákat, és már nem erről beszélünk, már nem erről beszélünk, és folyamatosan minden egyes oktatásitörvény-csomagban, amelyben felsőoktatásitörvény-módosítás van, biztos, hogy van valami garantáltan, végignézhethetjük az összeset, ami valamit megint ad a kancellárnak. Lassan eljutunk majd oda, hogy a rektori irodába is be fog költözni. Nyilván ezt nem önöknek mondom, ezt tudják, az első intézkedés lesz a felsőoktatásban, hogy a kancellárokat elzavarjuk. Ő nem része az egyetemi közösségnek, kívülről ültetik a nyakukba, ezért van probléma a kancellárokkal.

A másikat az előbb elfelejtettem mondani. Csak érdekességként jutott eszembe, hogy valóban beleírták a törvénybe a külföldi iskolai kirándulásokat, ez nagyon érdekes. Nekem ötször el kellett olvasnom, és még akkor se volt tiszta, jogással kellett egyeztetnem, hogy akkor a határon túli iskolai kirándulás meg a külföldi iskolai kirándulás, ami nyelvtanilag ugyanazt jelenti, jól el van-e különítve a törvényben; végül is addig csúrték-csavarták, hogy azt mondták, hogy igen, de ettől függetlenül nem tűnik túl jónak ez a szabályozás. Lehet, hogy valahogy jobban el kéne különíteni, hogy határon túli magyar területekre irányuló kirándulás és egyéb külföldi iskolai kirándulás, mert egyébként ugyanazt jelenti a kettő, csak mást értenek alatta a törvényben. Egy kicsit elegánsabban lehetett volna ezt megoldani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kettő percre Pósnán László képviselő urat illeti a szó.

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm. Én csak szeretnék pontosítani. Kunhalmi Ágnes azt mondta, hogy üres álláshelyeket szüntettek meg. Nem, tisztelt képviselő asszony, önök bezártak egy csomó iskolát, ez a tény.

Szabó Szabolcs azt mondja, hogy a kancellárnak eredetileg az lett volna a dolga, hogy számlákat ott rendezgessen. Valószínűleg átaludta akkor azt a vitát, merthogy a kancellárnál világosan meg volt mondva a törvény-előterjesztéskor is, benne van a törvényszövegben is, hogy a kancellár nem gazdasági főigazgató, hanem a kancellár az egész működtetésért felelős, és ennek nemcsak számlaaláírási meg-jóváhagyási funkciója van. Úgyhogy kérem tisztelettel, hogy nézze át alaposan a felsőoktatási törvényt. *(Szabó Szabolcs: Meg a fejlődését!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Pósnán képviselő úr. Megkérdezem a tisztelt Országgyűlést, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok.

Tisztelt Országgyűlés! *(Dr. Palkovics László jelzésére:)* Az általános vitát lezárom, és az előterjesztő államtitkár úr jelzi, hogy válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Megadom a szót Palkovics László államtitkár úrnak.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Kedves Képviselő Hölgyek és Urak! Igen, ez a Kulturális bizottság kihelyezett ülésének tünik, ezért veszem magamnak a bátorságot, hogy néhány olyan dologra hivatkoznék, ami ott elhangzott a legutolsó ülésen, ahol szintén egyébként szerintem kifejezetten jó szakmai vitát folytattunk.

Nem akarnék a számokon továbbmenni, de azért néhány dolgot mégiscsak mondanék ehhez. A fő számokat Pósnán képviselő úr ismertette, ezek valóban így vannak. Úgy növekedett 2010 és 2016 között a tanárok száma, hogy közben egyébként feladatellátási helyek is megjelentek: háromszázzal több helyen folyik oktatás Magyarországon a köznevelési rendszerben 2010-hez képest, tehát ez azt jelenti, hogy az oktatáshoz való hozzáférés lényegesen változott, és egyébként pedig emellett növekedett a tanárok száma. Egy negatív dolgunk persze van: az, hogy a gyerekek száma meg csökkent. Tehát ha ezeket összehasonlítjuk, azt gondolom, itt azt mondani, hogy a kormány ezt a feladatát nem veszi komolyan, nem lehet.

(21.00)

Ha visszatérünk egy pillanatra a gyógypedagógus szakokra jelentkező hallgatók számára, a számok, amit Kunhalmi képviselő asszony mondott, ez így van valóban: 1059 hallgatót vettünk föl

2010-ben. Azért ahhoz hozzá kell tenni, hogy 2010-ben viszont ezek közül a hallgatók közül, akiket fölvevünk 382 volt csak államilag finanszírozott hallgató, ez még ugye, a korábbi oktatási rendszer eleme. Ha megnézzük, 2016-ban az akkor körülbelül ugyanilyen létszámban fölvevett hallgatók közül pedig 80 százaléka, szám szerint 793 hallgató volt államilag finanszírozott hallgató, és a tendencia a kettő között látszik. Hogy mit lehet ebből kiolvasni? Ebből azt lehet egyértelműen kiolvasni, hogy a kormány szándéka, hogy a gyógypedagógiai területet valóban államilag finanszírozottá tegye, és egyébként itt semmifajta limit nem volt, az egyértelműen látszik. Azt gondolom - itt elhangzott, hogy nem látszik, hogy a kormány mit tesz ebben az ügyben -, ezek pontosan azok az intézkedések.

Pósnán képviselő úr említette a másik intézkedésünket, ami ebben az évben látszik már. Két helyen fog az ELTE gyógypedagógiai kara után gyógypedagógus-képzés megvalósulni. Egyik a Debreceni Egyetem, a másik pedig: az ELTE kihelyezett képzést fog kezdeni Nyíregyházán. Tehát az a hallgatólétszám-növekedés, a jelentkezők számának a növekedése, ami e miatt a két plusz képzőhely miatt van, jelentős. Ha a 2010-es adathoz ragaszkodunk, 2010-ben 2400 hallgató jelentkezett a gyógypedagógiai képzésekre, 2016-ban, tehát a legutolsó felvételi időszakban ez a szám 3400 fő volt. Tehát jelentősen növekedett a jelentkező hallgatók száma is, és egyébként az első helyes hallgatók száma 1580 volt 2010-ben, a legutolsó időszakban, a legutolsó felvételi időszakban pedig 2259 fő. Tehát egyértelmű az a szándék, amit a kormány itt le akart képezni.

Egyébként, hogy mi minden fog még történni ezen a területen, nem áll meg a gyógypedagógiai képzési helyek bővülése. Szegeden fog indulni gyógypedagógiai képzés, és Pécsen is fog indulni gyógypedagógiai képzés pont amiatt, hogy ezt a hatást tudjuk kompenzálni. Persze önmagában ez még nem oldaná meg, a Klebelsberg Központ költségvetésében 2016-ról 2017-re 3,8 milliárd forinttal lett több az a dedikált forrás, ami a gyógypedagógusok alkalmazására fordítódik, és ha megnézzük a 2018-as költségvetést, akkor ez további 4 milliárd forinttal növekedett. Tehát azt gondolom, hogy ezek azok az intézkedések, amelyekkel valóban odáig el fogunk tudni jutni, hogy ez ne okozzon gondot.

Képviselő úr kérdezte, hogy honnét is szedtük és milyen szakemberekkel tárgyaltunk arról, hogy mondjuk, a btm-es gyerekek oktatása esetén bizonyos feladatokat mások is el tudjanak látni, illetve honnét is van ez a „mentesítsük őket az osztályozás kötelezettsége alól”. Én nagyon szívesen meghívom képviselő urat azokra a fórumokra; én mérnökember vagyok, ilyen módon aztán alázattal viseltetem mások szakmája iránt, különösen olyan terület iránt, amihez nem értek. Ezért aztán én elmentem az összes olyan típusú rendezvényre, legyen ez az autisták szövetsége által szervezett hétvégi rendezvény, ahol mondjuk, egy viszonylag bonyolult betegségszoport-

ról vagy állapotcsoportról beszéltek, az autizmus-spektrumról. Szerveztünk egy külön, az autizmus-spektrum oktatásával, kutatásával, a szakmai szervezetekkel egy munkacsoportot, amelyik egyébként a következő héten tartja a következő ülését. Nagyon szívesen meghívjuk ide, és akkor azt gondolom, hogy ők a képviselő úrnak el fogják mondani, hogy annál az állapotnál, ha nem tudunk valamit abban a pillanatban megoldani szakemberrel, annál sokkal jobb az, ha egyébként olyan tanárral oldjuk meg, aki egyébként ebben részt tud venni. Ezt ők kérték egyértelműen, ahogy itt a bevezetőben említettem. Ezt nem a minisztérium találta ki, ez a szakmai szervezetek egyértelmű véleménye volt, hogy inkább akkor oldjuk meg ezt ilyen módon.

Ami a btm-es gyerekekre vonatkozik, azt hiszem, hogy képviselő asszony mondta ezt az úszásos hasonlatot, hogy eddig nem kellett úszni, most meg bedobjuk a vízbe. Nem! Megtanítjuk úszni őket. Nagyon fontos dolog, hogy a btm-es gyerekek nem sni-s gyerekek, tehát ők nem betegek, nincs olyan bajuk, ami speciális mérési rendszert igényelne. Ővelük többet kell foglalkozni egyébként, mint esetleg az ezzel a tünetcsoporttal nem rendelkező társaikkal, de foglalkozni kell velük. És itt a foglalkozáson van a hangsúly. Tehát úszni tanítjuk őket, de ugyanúgy megmérjük, hiszen nem jó az, ha ők azért érzik magukat rosszul, merthogy őket máshogy kezeljük, mint egyébként az ugyanabba az osztályba járó társaikat. Megnéztük egyébként, hogy az inkluzív oktatásban részt vevő hallgatók, gyerekek száma hogyan változott az elmúlt hat évben. Egyértelműen növekszik, örömteli módon növekszik. Ez az iskolákra újabb feladatokat ró. Ez az, amit a kormány ebben az ügyben tesz.

A pedagógusképzés egy külön elem. Itt elhangzott, hogy nem látszik, hogy a kormány mivel foglalkozik. Azt gondolom, hogy ha valaki az elmúlt egy évet követte, akkor ennek az egyik kiemelt, sőt azt gondolom, a legfontosabb eleme, hogyan alakítsuk az oktatási rendszerünket. Ez valóban a tanárképzés és a tanártovábbképzés rendszerének az átalakítása. Folyamatosan nő a jelentkező hallgatók száma, én azt gondolom, nagyon sok mindent tettünk. Az ösztöndíjak, az előmeneteli rendszer, ezek mind azt mutatják, hogy egyébként valóban a pedagógus szakma elkezdte magát újrapozicionálni. Nem vagyunk a végén, és valóban még nem kielégítő. Pont tegnap Egerben kezdtünk el egy olyan projektet, a Koala nevezetű projektet, ami 10 milliárd forintot fordít arra, hogy a nehéz környezetben dolgozó tanárok módszertani képzésben részesüljenek, ugyanolyan módszertani eszközökkel rendelkezzenek, amivel képesek lesznek aztán arra, hogy abban a környezetben hatékonyabban tudjanak tanulni. Nagyjából 200 milliárd az EFOP-os konstrukciónak az a lába, ami a köznevelési rendszer alakítására szolgál.

Ebből 190 milliárd pontosan az ilyen típusú iskolák, az ilyen típusú környezetben lévő tanárok

munkáját fogja támogatni. Tehát ezek azok az ügyek, amelyek nyilván részletesen is elérhetőek.

Szabó Szabolcs képviselő úrnak: nem akarok szarkasztikus lenni, de ez a kancellárügy valamiért olyan, mint a nyuszi sapkája, hogy mindig előkerül. Erre Pósnak képviselő úr válaszolt. Én csak azt szeretném mondani, hogy az utóbbi időben hajlamosak vagyunk a magyar egyetemeket, ezeknek bizonyos csoportjait leértékelni másokkal szemben és negatív megjegyzéseket tenni. Ezt ne tegyük! Azt gondolom, hogy amit a magyar felsőoktatás az elmúlt években teljesített, létrehozott, az egy teljesítmény. Idetartoznak egyébként a hallgatói önkormányzatok is. Úgyhogy javaslok képviselő úrnak, hogy tényleg nézze meg, hogy hogyan működött 2014 előtt a hallgatói önkormányzati rendszer (*Szabó Szabolcs közbeszól.*), és hogyan működik ma. Azt gondolom, hogy azokat a hallgatókat, akik ennek az átalakításában részt vettek és egyébként, akik felelősen vesznek részt intézmények működésében, azokat én nem bánthatom meg, de nyilvánvalóan ez az ön ízlésének a kérdése, hogy milyen egyetemi csoportokkal milyen viszonyt óhajt alakítani az elkövetkező időszakban.

Kancellárja egyébként van magánegyetemeknek is, olyan magánegyetemeknek is, amiről most szó esik, és az pont ugyanezt a feladatot látja el. Azért, hogy megnyugtassam: most zajlik, évente értékeljük a kancellárok és a rektorok együttműködését. Ez most zajlik. A 28 állami egyetemből talán most azt kell mondanom, hogy 27-ben a kancellár és a rektor viszonya, nem azt mondom, hogy felhőtlen, mert mindig vannak szakmai egyet nem értések, de hogy jó, és ennek látszanak a jelei, az mindenképpen egyértelmű.

A tagintézmények, külföldi tagintézmények, ez egy lehetőség. Ha az ön által nem jól vagy esetleg a törvényben nem jól megfogalmazott területen... - igen, tehát a határon túli magyarok lakta területeken, ha egy szakképző intézmény az ottani magyar emberek magyar nyelven történő szakképzésében és hasonlóan az egyetemekhez egyébként, részt kívánna vállalni, akkor erre legyen módunk. (*Szabó Szabolcs közbeszól.*) Azt gondolom, hogy itt nem egy intézményre vonatkozik, ez egy sor intézményre vonatkozik. Javaslok figyelni a kormánynak az egyébként a határon túli magyarok lakta területeken azokat az intézkedéseit, amelyek például az ottani vállalatok támogatását jelzik, az ottani egyetemek működését. Na, azok pont ezeket az elemeket igénylik. Úgyhogy erre vonatkozóan majd látni fogja nyilván ennek az eredményeit is.

Az iskolai kirándulásokról Pósnak képviselő úr esetén: egy referenciát képez a törvény módosítása. Itt egy sor dolog fog majd még történni, hiszen itt nemcsak az oktatási, köznevelési törvényt kell módosítani, hanem van egy sor olyan törvény, ami részben az autóbuszok műszaki állapotára, részben a vezetők egészségi állapotára, az ő vizsgálatukra vonatkozik. Ez a munka zajlik, hamarosan megjelenik az erre vonatkozó javaslatcsomag is. Itt pont az az indok,

hogyan ne legyenek olyan balesetek, mint amilyen a veronai buszbaleset volt, vagy ne legyen olyan eset, ami egy héttel ezelőtt történt, hogy autóbuszokat, gyerekeket szállító autóbuszokat fordítanak vissza az országhatárról. Ezeket kerüljük el; gondolom, ebben egyetértés van.

Úgyhogy nagyjából ennyit szerettem volna mondani. Csak amit még Kunhalmi Ágnes említett - miután már 9 óra is elmúlt -, hogy a minősítés nélkül tanító pedagógusok, a polgármesterek döntöttek így. Tulajdonképpen az állami fenntartás pont ezeket a helyzeteket elemezte és teremtett egyértelmű helyzetet, hogy ilyenek ne történjenek meg, úgyhogy ilyen nem fog megtörténni. *(Kunhalmi Ágnes: De ugyanazt visszahozták, államtitkár úr.)* Amiről ön beszélt, az egy másfajta rendszer volt. Nem, itt felsőfokú végzettséggel rendelkező és a szakmájukhoz értő szakemberekről van szó. Amiről ön beszélt,

az valószínűleg egy másik helyzet volt, de ezt ön nyilván jobban tudja. Köszönöm. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(21.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Mai napirendi pontjaink tárgyalásának a végére értünk. A napirend utáni felszólalásra jelentkező képviselő visszalépett, ezért megköszönöm munkájukat.

Az Országgyűlés reggel 9 órakor folytatja ülését. Az **ülésnapot bezárom**. Nyugodalmat jó éjszakát!

(Az ülésnap 21 óra 11 perckor ért véget.)

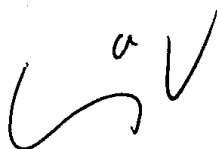
Földi László s. k.
jegyző

Gúr Nándor s. k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Dr. Szűcs Lajos s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: EUOTRONIK Zrt.
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)